

USP Izvršba - ZIZ

Urejena sodna praksa je del e-paketa Izvršba – elektronski komentar ZIZ z urejeno sodno prakso, ki je dostopen na portalu Založnika Tax-Fin-Lex:

<https://www.tax-fin-lex.si/Home/Vsebina/Epaket-Izvršba>

© Ta dokument je namenjen samo uporabi naročnikov e-paketa Izvršba. Vsaka drugačna uporaba ali nadaljnja distribucija je prepovedana.

1. člen (Vsebina zakona)

- ◆ Po določbi 67. člena ZPP lahko Vrhovno sodišče na predlog stranke ali pristojnega sodišča določi drugo stvarno pristojno sodišče, da postopa v zadevi, če je očitno, da se bo tako lažje opravil postopek, ali če so za to drugi tehtni razlogi. Predmet delegacije iz razlogov smotnosti je glede na takšno določbo torej prenos krajevne, ne pa stvarne pristojnosti.

VSRS Sklep III R 28/2021, 16. 2. 2022

1.a člen (Izvajanje uredb Evropske unije)

Ni relevantne sodne prakse.

2. člen (Začetek postopka)

- ◆ Upnik lahko kadarkoli med postopkom umakne predlog za izvršbo. Sodišče izvršilni postopek ustavi. Umik je procesna izjava volje in učinkuje šele od trenutka, ko prispe na sodišče. Izjava o umiku je procesno dejanje zgolj in samo upnika. Ostali (toženec v pravnem postopku ali dolžnik v izvršilnem postopku) lahko le zatrjujejo, da so nastopila pravno pomembna dejstva, katerih pravna posledica bi morala biti ustavitev postopka, vendar to lahko uveljavljajo le z ustreznim procesnim dejanjem – v izvršilnem postopku z ugovorom.
- ◆ Izvršba se na podlagi umika ustavi le, če je iz spisa jasno in nedvoumno razvidno, da je umik vložila upravičena oseba, to pa je izključno upnik (ali njegov zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenec). Če sodišče pravilno in skrbno vodi postopek, se mora vloga, ki prispe na sodišče (vložišče), vložiti v spis takoj oziroma vsaj v doglednem času po prispetju. Tako kot po eni strani skladno z razpravnim načelom velja, da je na strankah breme zatrjevanja in dokazovanja dejstev, ki so jim v korist oziroma s katerimi utemeljujejo svoje zahteve, je po drugi strani izključno stvar pravilnega poslovanja in postopanja sodišča, da se na sodišče prispela pisanja strank ažurno vlagajo v sodne spise, za katere so namenjena. V tej zadevi pa sodišče prve stopnje ni ravnalo skladno s to zahtevo, saj je umik za nepremičnino 002, ki naj bi ga upnica na vložišče vložila dne 6. 9. 2012, v spis vložilo, ko mu ga je posredovala lastnica nepremičnine D. D. (ki tedaj še niti ni bila stranka postopka), in sicer šele v mesecu maju 2017, torej več kot po štirih letih po tem, ko naj bi ga upnica dejansko vložila. Vzrok za nastali položaj, to je za spor, ali je bil umik dne 6. 9. 2012 na sodišče res vložen ali ne, se je torej nakazoval izključno v poslovanju sodišča prve stopnje, nikakor pa ga ni mogoče pripisati upnici niti hipotekarni dolžnici D. D. Če je upnica umik dne 6. 9. 2012 vložila na vložišče sodišča prve stopnje, se je takrat njena procesna obveznost v zvezi s to vlogo zaključila in zato ni mogoče od nje zahtevati, da bi dokazovala, da umika ni vložila. Enako ni mogoče zahtevati od lastnice nepremičnine in hipotekarne dolžnice D. D., da bi dokazovala, da je upnica umik 6. 9. 2012 res vložila. Ob pojasnjenem

izhodišču namreč tega niso dolžne dokazovati stranke in je zato sklicevanje upnice na razpravno načelo v tej zvezi pravno zgrešeno.

- ◆ Umik za nepremičnino 002 na sodišče prve stopnje dne 6. 9. 2012 je pravno učinkovito vložil notar, kar sicer potrjujejo tudi drugi podatki v spisu. S tem, ko je upnica po odvetniku E. E. dne 24. 5. 2012 v notarsko hrambo izročila umik izvršilnega predloga na nepremičnino 002 v tej zadevi, je namreč sprejela svojo pravico iz pogodbe o notarski hrambi SV 4, to je pravico do prejema dela kupnine za prodano nepremičnino. Posledično pa od takrat dalje ni več mogla preklicati pravice prodajalca in kupcev od notarja zahtevati izročitev predmet notarske hrambe, to je izjave o umiku na sodišče. Notarski zapisnik SV 2 z dne 5. 9. 2012 s priloženim obvestilom upnice H. H. notarju, iz katerega izhaja, da upnica H. H. nima pooblaščenca za umik predlogov za izvršbo in da bo umike predlogov za izvršbo na svoji nepremičnini podajala izključno sama osebno, glede na 88. člen ZVKSES lahko učinkuje le od dne 5. 9. 2012 dalje. Ne more pa učinkovati za nazaj oziroma na pravico prodajalca in kupcev iz notarskega zapisa SV 4 z dne 23. 5. 2012, da notar ob izpolnitvi pogoja – to je po plačilu kupnine na skrbniški račun notarja – na sodišče vloži dne 24. 5. 2012 pri njem deponirani umik predloga za izvršbo na nepremičnino (notarski zapisnik SV 1).

VSL Sklep II Ip 1001/2020, 8. 1. 2021

Opozorilo: načelo dispozitivnosti – drugi odstavek 2. člena ZIZ.

3. člen (Obseg izvršbe in zavarovanja)

- ◆ Odlog bi lahko dosegel svoj namen le, če bi dodaten čas lahko preprečil t.i. socialno izvršbo in omogočil, da dolžnik ob pomoči socialne službe, sorodnikov, široke mreže pomoči poplača dolg in se s tem izogne prisilni prodaji doma. Pri tem je bistvena okoliščina, ali je dolžnik že ustrezno aktivno in skrbno ravnal v tej smeri, da bi upnika čim prej poplačal in se obrnil na ustrezno pomoč.

VSM Sklep I Ip 82/2022, 23. 3. 2022

Iz obrazložitve:

9. Splošna določba 3. člena ZIZ sodišču sicer nalaga, da se izvršba za poplačilo denarne terjatve dovoli in opravi (le) v obsegu, ki je potreben za njeno poplačilo. V okviru tega jamstva pravnega varstva za dolžnika,⁵ je sodišče prve stopnje v ugovornem odločanju pravilno ugotovilo, da ni zadržkov za dovoljeno izvršbo na nepremičnino dolžnika. Upnik je namreč v odgovoru na ugovor potrdil ugovorne trditve dolžnika, da je poplačan v višini 18.580,39 EUR ter hkrati s predložitvijo obračuna, ki ga dolžnik v pritožbi ne prepreka, navedel, da terjatev na dan 9. 7. 2021 znaša še 26.005,66 EUR. Glede na višino neporavnane terjatve in v tem postopku ugotovljeno vrednost nepremičnine (16.128,00 EUR),⁶ ne gre za prekomeren obseg dovoljene izvršbe, čeprav je s sklepom o izvršbi VL 47910/2012 z dne 10. 4. 2012 že dovoljena izvršba na denarna sredstva dolžnika pri OPP in s sklepom VL 47910/2012 z dne 7. 12. 2020 na plačo dolžnika. Izvršba na obe dovoljeni sredstvi je bila do sedaj neuspešna. OPP je sodišče dne 1. 7. 2021 obvestila, da se predmetni sklep o izvršbi nahaja na 10. mestu v vrsti za izvršitev in da predmetnega sklepa še niso izvrševali, iz dopisa dolžnikovega dolžnika z dne 12. 1. 2021 (l. št. 352) pa, da je dolžniku prenehalo delovno razmerje 31. 10. 2020, in nadalje iz evidence Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje z dne 30. 6. 2021, da dolžnik ni zaposlen, kar navaja tudi sam v pritožbi.

Izvršba

- ◆ Plačilo, ki je bilo (v okviru davčne izvršbe) opravljeno po izdaji sklepa o zavarovanju, izhajajoč iz načela nedeljivosti hipoteke (prvi odstavek 150. člena Stvarnopravnega zakonika - SPZ) ni razlog za prenehanje zavarovanja z zastavno pravico na nepremičnini.
- ◆ Prav tako na utemeljenost zavarovanja z zastavno pravico na nepremičnini ne vpliva v pritožbi zatrjevano dejstvo, da vrednost nepremičnine bistveno presega višino preostanka terjatve.
- ◆ Na dopustnost dovolitve zavarovanja v predmetni zadevi tudi ne vpliva dejstvo, da je bilo v davčnem postopku predhodno dovoljeno zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti s predznambo hipoteke na dolžniku do 1/2 lastnem deležu na nepremičnini z ID znakom del stavbe 1.
- ◆ Niti 113. člen ZDavP-2 niti 243. člen ZIZ dovolitve zavarovanja z zastavno pravico na nepremičnini ne pogojujeta z obstojem nevarnosti, da bo izpolnitev onemogočena ali bistveno otežena. Zavarovanje davčnega dolga z zastavno pravico na dolžnikovi nepremičnini je pogojeno le z obstojem izvršilnega naslova, iz katerega izhaja obstoj terjatve, katere zavarovanje se predlaga.

VSM Sklep I Ip 74/2022, 23. 3. 2022

Iz obrazložitve:

8. Na dopustnost dovolitve zavarovanja v predmetni zadevi tudi ne vpliva dejstvo, da je bilo v davčnem postopku predhodno dovoljeno zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti s predznambo hipoteke na dolžniku do 1/2 lastnem deležu na nepremičnini z ID znakom del stavbe 1. Upnica namreč zgolj na podlagi predznambe hipoteke ob izdaji sklepa o zavarovanju v predmetni zadevi še ni pridobila zastavne pravice za zavarovanje svoje terjatve in s tem tudi ne pravice do poplačila iz obremenjene nepremičnine, zaradi česar ni razloga, da bi sodišče to nepremičnino upoštevalo v okviru presoje dopustnega obsega zavarovanja po 3. členu ZIZ. Sicer pa iz podatkov zemljiške knjige izhaja, da je bila predznamba na navedeni nepremičnini (ki ni ista kot nepremičnina, na kateri je v obravnavani zadevi dovoljeno zavarovanje) pred izdajo tega sklepa že izbrisana, in sicer je bil izbris, ki učinkuje od 2. 3. 2022, izveden 22. 3. 2022.

4. člen (Dolžnost posredovanja podatkov)

5. člen (Stvarna pristojnost sodišča)

6. člen (Sestava sodišča)

- ◆ Strokovni sodelavci lahko po pisni odredbi sodnika vodijo tudi naroke, izrecno pa je predpisano, da to ne velja za naroke za javne dražbe.

VSC Sklep I Ip 42/2022, 9. 3. 2022

7. člen (Izvršitelji)

8. člen (Odločbe)

9. člen (Pravna sredstva in krajevna pristojnost višjega sodišča pri izvršbi na podlagi verodostojne listine)

- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno odločilo in obrazložilo, da je bil rok za ugovor 2. 12. 2021 in da je toženec pravočasno ugovarjal, dopolnitev pa poslal po izteku roka za ugovor.

VSL Sklep II Cp 561/2022, 7. 4. 2022

Izvršba

- ◆ Dolžnik se neutemeljeno sklicuje na kopijo poštne knjige Pošte v P., ki ne dokazuje vročitve sklepa o izvršb. Dokazuje datum prejema, kot je navedeno v tej knjigi, kar je datum puščenega pisanja v hišnem predalčniku dolžnika po preteku zakonskega roka za vročitev in je naveden na obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi.
- ◆ Fikcija vročitve ne nastopi z dnem, ko je naslovniku puščeno pisanje po izteku roka.
VSC Sklep II Ip 2/2022, 19. 1. 2022
- ◆ Dolžnik neutemeljeno izpodbija dokazni pomen javne listine, ki ga ima podpisana vročilnica za sklep o izvršbi, predlog za izvršbo s priložo in dopolnitvijo v spisu.
- ◆ Dolžnikovo sklicevanje na lastno evidenco in na nemožnost preveritve v portalu slednje pošiljk Pošte Slovenije ni utemeljeno.
VSC Sklep II Ip 402/2021, 12. 1. 2022
- ◆ Po prvem odstavku 112. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ je vloga, ki je vezana na rok, vložena pravočasno, če je izročena pristojnemu sodišču, preden se rok izteče. Pri tem se v primeru, ko se vloga pošlje po pošti priporočeno ali brzojavno, šteje dan oddaje na pošto za dan izročitve sodišču, na katero je naslovljena (drugi odstavek 112. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).
VSC Sklep I Ip 425/2021, 12. 1. 2022

10. člen (Revizija in obnova postopka)

- ◆ 10. člen ZIZ je treba razlagati tako, da je revizija mogoča tudi zoper sklep, s katerim pritožbeno sodišče potrdi sklep o ustavitvi izvršbe.
VSRS Sklep II DoR 124/2022, 18. 5. 2022
- ◆ V postopkih izvršbe in zavarovanja je revizijo mogoče dopustiti le v omejenem obsegu kot ga določa prvi odstavek 10. člena ZIZ, zoper ostale sklepe, izdane v teh postopkih, pa revizija še vedno ni dovoljena.
- ◆ V postopku izvršbe in zavarovanja se smiselno uporabljajo določbe ZPP, če ni v ZIZ ali katerem drugem zakonu drugače določeno (15. člen ZIZ). Smiselna uporaba ZPP ne pride v poštev v primeru revizije, saj revizijo izrecno ureja sam ZIZ v 10. členu.
VSRS Sklep III DoR 55/2022, 10. 5. 2022
- ◆ Po prvem odstavku 384. člena ZPP lahko stranke vložijo revizijo zoper sklepe, s katerimi je postopek (o glavni stvari) pravnomočno končan. To so sklepi, ki imajo dejansko naravo sodbe. Sklep o začasni odredbi ni takšen.
VSRS Sklep III DoR 15/2022, 22. 3. 2022
- ◆ Porokova sklenitev poroštvene pogodbe v obliki neposredno izvršljivega notarskega zapisa poroštvu ne odvzame akcesorne narave glede vprašanja zastaranja tako, da bi se sam zastaralni rok presojal samostojno in neodvisno od obveznosti, za katero jamči porok.
VSRS Sklep III Ips 25/2021, 15. 3. 2022
- ◆ Izpodbijani sklep ni sklep iz prvega odstavka 10. člena ZIZ, saj z njim ni bilo pravnomočno odločeno, da se predlog za izvršbo zavrže ali zavrne ali se predlogu za izvršbo ugodi. Vrhovno sodišče je zato dolžnikovo vlogo zavrglo.
VSRS Sklep II DoR 70/2022, 2. 3. 2022
- ◆ Zakonodajalec je revizijo v izvršilnih postopkih omejil le na točno določene sklepe.
- ◆ Sklep, izdan o ugovoru po izteku roka, ne spada med tiste, glede katerih bi bila revizija dovoljena.
VSRS Sklep III DoR 8/2022, 16. 2. 2022

Izvršba

- ◆ Sklep o vrnitvi otroka na podlagi Haaške konvencije je po vsebini še vedno najbližji začasni odredbi. Pritožbene navedbe, da mora sodišče tak postopek na podlagi drugega odstavka 1. člena ZNP-1 izvesti po pravilih nepravdnega postopka, niso utemeljene. A tudi v skladu s 100. členom ZNP-1 se začasne odredbe za varstvo koristi otrok izdajo po postopku, ki ga določa zakon, ki ureja zavarovanje.
- ◆ Sklep, s katerim je sodišče dolžniku naložilo takojšnjo vrnitev otrok v Švico, ki je po svoji pravni naravi, kot je bilo obrazloženo, najbližje sklepu o začasni odredbi, ni eden tistih, v katerem je obnova postopka dovoljena.

VSL Sklep IV Cp 1984/2021, 8. 12. 2021

- ◆ Predpostavka dopustnosti pravnega sredstva je pravovarstvena potreba oziroma pravni interes. Pravni interes za vložitev pritožbe ima le stranka, za katero je izdana odločba neugodna oziroma si s pritožbo zoper neugodno odločitev lahko izboljša pravni položaj. Iz navedenega sledi, da je v tej zadevi že dosežen rezultat, h kateremu je stremela dolžnica z vložitvijo predloga za vrnitev v prejšnje stanje, t.j. vsebinska obravnava njenega ugovora, zato si dolžnica s pritožbo zoper zavrnjenje njenega predloga za vrnitev v prejšnje stanje v I. točki izreka izpodbijanega sklepa ne more več izboljšati pravnega položaja.
- ◆ Na podlagi 3. točke drugega odstavka 17. člena ZIZ v zvezi z 239. členom ZIZ je izvršilni naslov tudi druga izvršljiva odločba, za katero zakon določa, da je izvršilni naslov. Skladno z 9. točko drugega odstavka 145. člena ZDavP-2 je izvršilni naslov za davčno izvršbo tudi seznam izvršilnih naslovov, v katerem mora biti za posamezen izvršilni naslov naveden datum izvršljivosti ter znesek davka in zamudnih obresti za vsako vrsto davka posebej. Skladno z 243. členom ZIZ pa ima upnik na podlagi izvršilnega naslova, ki se glasi na denarno terjatev, pravico zahtevati njeno zavarovanje z zastavno pravico na dolžnikovi nepremičnini. Prav tako 113. člen ZDavP-2 določa, da lahko davčni organ pri dolžnikih, ki so lastniki nepremičnega premoženja ali deleža družbenika, predlaga zavarovanje davčnega dolga z vknjižbo zastavne pravice na njihovih nepremičninah oziroma deležu družbenika pri sodišču. Zaradi slednje določbe ni utemeljena pritožbena navedba, da upnik nikoli ni izdal sklepa o izvršbi na nepremičnine, na podlagi katerega bi sodišče šele lahko izdalo sklep o zavarovanju.
- ◆ Predhodne vročitve seznama izvršilnih naslovov dolžniku ZDavP-2 ne predvideva, niti ni pogoj za dovolitev zavarovanja na njegovi podlagi.
- ◆ Zavarovanje s prisilno hipoteko se dopusti na podlagi izvršilnega naslova, kar pomeni, da dolžnik v tem postopku ne more ugovarjati napak v postopku nastajanja izvršilnega naslova. Dolžnica tako v predmetnem izvršilnem postopku ne more uveljavljati nepravilnosti oziroma nezakonnosti posameznih izvršilnih naslovov oziroma odmere davčnih obveznosti, torej v tem postopku ne more uveljavljati, da so bili nepravilno odmerjeni prispevki iz razloga, ker je bila dolžnica v osebnem stečaju oziroma iz razlogov, ker ni več opravljala dejavnosti, je bila brezposelna oziroma se je upokojila. Če posamezni izvršilni naslovi, ki jih vsebuje seznam izvršilnih naslovov, dolžniku v davčnem ali drugem postopku, v katerem so bili izdani, niso bili pravilno vročeni, tega v postopku zavarovanja prav tako ne more ugovarjati.

VSL Sklep IV Ip 752/2021, 1. 6. 2021

11. člen (Hitrost in vrstni red postopanja)

12. člen (Vrstni red poplačila več upnikov)

13. člen (Izvršitev tujih odločb, tujih poravnav in tujih javnih listin)

- ◆ Predlog se zavrne.

VSRS Sklep II DoR 613/2021, 16. 3. 2022

- ◆ Podlaga za izdajo izpodbijanega sklepa o izvršbi je tuja sodna odločba – pravnomočna in izvršljiva sodba Občinskega sodišča na Rabu P 208/10-36 z dne 23. 6. 2010, ki jo je sodišče prve stopnje pred dovolitvijo izvršbe preizkusilo skladno z določbami od 94. do 103. člena ZMZPP in odločilo o njenem priznanju kot o predhodnem vprašanju. Ugotovilo je, da so podani pogoji za priznanje in zato navedeno tujo sodno odločbo priznalo. Sodba hrvaškega sodišča je bila izdana 23. 6. 2010, to je pred pristopom Republike Hrvaške k Evropski uniji, zato se za njeno priznanje in izvršitev uporabljajo nacionalni predpisi oziroma morebitne mednarodne pogodbe. Za vprašanje priznanja in izvršitve sodbe Občinskega sodišča na Rabu P 208/10-36 z dne 23. 6. 2010 je torej treba uporabiti še ZMZPP, to je zakon, ki ureja razmerja z mednarodnim elementom, konkretno vprašanja, katero (materialno) pravo je treba uporabiti pri odločanju v razmerjih z mednarodnim elementom, pristojnost sodišč v takih razmerjih ter pravila priznanja in izvršitve tujih sodnih odločb. Tudi v razmerjih z mednarodnim elementom oziroma tudi, če je treba pri odločanju o samem zahtevku uporabiti tuje materialno pravo, pa sodišče v postopku odloča po pravilih slovenskega procesnega prava (lex fori). Vsaka država sama določa pravila postopka, po katerih pristojni organi obravnavajo zadeve. V procesnem pravu je uporaba lex fori pravilo, zakon samo izjemoma napotuje na kakšno drugo pravo.
- ◆ Vprašanje, ali je sodišče prve stopnje pravilno zavrnilo predlog za izvršbo glede izterjave zakonskih zakonskih zamudnih obresti od zneska 624.365,00 HRK s sklicevanjem na načelo formalne legalitete, je stvar uporabe (izvršilnega) procesnega prava. Gre za načelo, ki se nanaša na pravila o izdaji sklepa o izvršbi. Izvršilni naslov je formalna predpostavka za izvršbo, kršitve v zvezi s tem so ugovorni razlog po 2. točki prvega odstavka 55. člena ZIZ. Po stališču teorije se ta ugovorni razlog uvršča med kršitve pravil postopka oziroma kršitve procesnih predpostavk. Pod ta ugovorni razlog spada tudi položaj, ko se dovoli izvršba preko izvršilnega naslova. V obravnavanem primeru je torej dilema, ali je sodišče prve stopnje pravilno uporabilo načelo formalne legalitete, kar je glede na zgoraj pojasnjeno stvar (izvršilnega) procesnega prava. Zato tudi ne pridejo v poštev niti Uredba (ES) št. 846/2017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 (Uredba Rim II) niti določbe ZMZPP o uporabi prava pri nepogodbeni odškodninski odgovornosti. Oboje se namreč nanaša na materialno – obligacijsko pravo.
- ◆ Ker je načelo formalne legalitete stvar (izvršilnega) procesnega prava, to glede na zgoraj pojasnjeno tudi pomeni, da je treba (ne)pravilnost njegove uporabe presojati po slovenskem pravu. Upošteva se 17. člen ZIZ in z njim povezano sodno prakso slovenskih sodišč pa ni sporno, da je izvršilno sodišče, sploh pri sodni odločbi kot izvršilnem naslovu, na le-to strogo vezano in lahko zato dovoli izvršbo le za izterjavo natančno take (in nič večje) terjatve, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Za terjatev, ki iz izvršilnega naslova ne izhaja, izvršbe ni mogoče dovoliti.

VSL Sklep I Ip 1247/2021, 8. 9. 2021

14. člen (Izvršba na premoženje tuje države)

15. člen (Uporaba določb zakona o pravnem postopku)

- ◆ V postopkih izvršbe in zavarovanja je revizijo mogoče dopustiti le v omejenem obsegu kot ga določa prvi odstavek 10. člena ZIZ, zoper ostale sklepe, izdane v teh postopkih, pa revizija še vedno ni dovoljena.
- ◆ V postopku izvršbe in zavarovanja se smiselno uporabljajo določbe ZPP, če ni v ZIZ ali katerem drugem zakonu drugače določeno (15. člen ZIZ). Smiselna uporaba ZPP ne pride v poštev v primeru revizije, saj revizijo izrecno ureja sam ZIZ v 10. členu.

VSRS Sklep III DoR 55/2022, 10. 5. 2022

- ◆ Predkupni upravičenec v izvršilnem postopku varuje svojo predkupno pravico. Ker varuje svojo pravno korist, ima v izvršilnem postopku položaj materialnopravnega udeleženca. V izvršilnem postopku v določenih fazah postopka vstopajo osebe, ki v postopku izvršbe ali zavarovanja

uveljavljajo kakšno svojo pravico ali pravno korist, pa niso stranke postopka. Mednje spada tudi imetnik zakonite predkupne pravice in imetnik vknjižene pogodbene predkupne pravice. Torej predkupni upravičenec vstopi kot udeleženec v postopek v fazi izvedbe prodaje. Da mu to zagotovi, mu mora sodišče pred tem vročiti odredbo o prodaji, nato pa pri prodaji z javno dražbo po zadnjem rednem koraku omogočiti, da sprejme nakup po tej ceni. Če se predkupni upravičenec želi udeležiti javne dražbe kot predkupni upravičenec, mora plačati varščino (prvi odstavek 182. člen ZIZ).

- ◆ Ker sodišče prve stopnje predkupnemu upravičencu ni vročilo odredbe o prodaji, ni bilo pogojev za opravo dražbe in je pritožba predkupnega upravičenca utemeljena. Že iz tega razloga je bilo treba izpodbijani sklep o izročitvi razveljaviti, posledično pa razveljaviti tudi sklep o domiku in elektronsko javno dražbo opravljeno 14. 1. 2022 (3. točka 365. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

VSL Sklep II Ip 514/2022, 26. 4. 2022

- ◆ Pritožba, ki je bila vložena v obliki sporočila elektronske pošte, poslanega z elektronskega naslova a@gmail.com na elektronski naslov sodišča urad.ojms@sodisce.si, vsebuje le računalniški izpis imena "A. A.", kar pa ne ustreza lastnoročnemu podpisu, kot je opredeljen v tretjem odstavku 105. člena ZPP. Prav tako vloga, ki tudi ni bila vložena v elektronski obliki v informacijskem sistemu sodstva, preko portala e-sodstvo/e-izvršba, ne vsebuje elektronskega podpisa, kot to določata tretji odstavek 105. člena ZPP in 29. člen ZIZ.

VSM Sklep I Ip 844/2021, 2. 2. 2022

- ◆ Čeprav v obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi ni navedena tudi vsebina pravnega pouka, podanega v obvestilu o prispemem pismu, takšno obvestilo sodišču predstavlja javno listino tudi glede teh opozoril.
- ◆ Drži, da je v besedilu obvestila sodišču o opravljeni vročitvi navedeno tudi prednatisnjeno besedilo, da je vročevalec obvestilo pustil "na vratih njegovega stanovanja". Vendar pa je v konkretnem primeru na obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi obkroženo le besedilo "na vratih", ne pa tudi besedilo "njegovega stanovanja". Že na podlagi takšne vsebine vročilnice, iz katere jasno izhaja, da se nanaša na vročanje naslovníku A., d.o.o., ulica X., Ljubljana, kar je nesporno v sodnem registru vpisan naslov drugodolžnika, ni mogoče zaključiti, da bi bilo obvestilo 10. 11. 2020 na tem naslovu puščeno na vratih stanovanja.
- ◆ Ni mogoče slediti stališču pritožbe, da drugodolžnik dokazov o tem, da obvestila o prispemem pismu ni prejel, ker gre za negativno dejstvo, sploh ne more predložiti. Kot je to v sodni praksi v tovrstnih primerih tudi sicer običajno, bi drugodolžnik v zvezi s tem, ali je bilo 10. 11. 2020 na vratih njegovega poslovnega prostora dejansko puščeno obvestilo o prispemem pismu oziroma da to ni bilo puščeno, lahko predlagal vsaj zaslišanje poštarja, ki je opravljal vročitev in je bil tako osebno seznanjen z načinom vročitve obvestila o prispeli pošti, pa tega ni predlagal. Prav tako bi lahko v zvezi s tem predlagal zaslišanje svojega zakonitega zastopnika, prokuristke oziroma drugih oseb (npr. zaposlenih), ki bi se na sedežu drugodolžnika lahko seznanile s puščenim obvestilom. Morebitna okoliščina, da nihče od drugodolžnikovih odgovornih oseb oziroma zaposlenih v relevantnem času zaradi zaprtja trgovine ni prihajal v trgovino in se posledično tudi ni mogel seznaniti s puščenim obvestilom o prispemem pismu, drugodolžnika ne razbremenjuje njegovega dokaznega bremena.
- ◆ Od drugodolžnika kot pravne osebe se namreč tudi v zvezi z organizacijo sprejemanja pošte in ravnanja s poštnimi pošiljkami pričakuje večja stopnja skrbnosti kot od fizičnih oseb. Še zlasti glede na to, da ni imel hišnega predalčnika in tudi ni poskrbel za drug (varen) način vročanja sodnih pisanj (npr. z odprtjem poštnega predala na pošti, kamor bi se mu pisanja lahko vročala na podlagi 139.b člena ZPP, ali z vročanjem v varen elektronski predal na podlagi 132. člena ZPP), prav tako pa se je očitno zavedal, da lahko obvestilo, pritrjeno na vrata poslovnega prostora v centru L. odstrani tudi kdo od naključnih mimoidočih, je bilo od njega utemeljeno in razumno pričakovati, da bo tudi v času

zaprtja trgovine ustrezno poskrbel za redno prevzemanje poštnih pošilk na svojem registriranem sedežu oziroma za redno preverjanje morebitne prispele pošte ter s tem za nemoten poštni promet.

- ◆ Drugodolžnik, ki tudi pred začetkom veljavnosti ukrepov zaradi omejevanja epidemije COVID-19 ni redno sprejemal pošte (npr. konkretno urgence z dne 16. 7. 2020), za ustrezno varno vročanje ni poskrbel niti po tem, ko mu je bilo nedvomno znano, da bo zaradi epidemije trgovina, kjer je imel svoj registriran sedež, zaprta in da se v njej ne bo mogla opravljati siceršnja dejavnost ponujanja blaga potrošnikom, in je torej lahko predvidel, da bo to pomenilo tudi odsotnost oseb, ki bi jim bilo mogoče izročiti prispelo pošto.

VSM Sklep I Ip 704/2021, 12. 1. 2022

- ◆ Na kršitev pravice do izjave sodišče druge stopnje ne pazi po uradni dolžnosti (8. točka drugega odstavka 339. člena v zvezi z drugim odstavkom 350. člena Zakona o pravdnem postopku - v nadaljevanju ZPP, oba v zvezi s 15. členom ZIZ), zato mora stranka sama konkretizirano zatrjevati kršitev. Na pritožbene navedbe, ki ostanejo na abstraktnem nivoju, pritožbeno sodišče ni dolžno odgovarjati (prvi odstavek 360. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ). Dolžnica je navedla le, da ji je bil odgovor na ugovor vročen tik pred izdajo obravnavanega sklepa, ne pa tudi, ali je in v čem konkretno s tem izgubila možnost vplivanja na obravnavani postopek. V izvršilnem postopku vročitev odgovora na ugovor ni predpisana, dolžnica pa tudi ni pojasnila, o čem konkretno iz navedene vloge, kar je štela za pomembno, ni imela možnosti, da bi se izjavila.

VSM Sklep I Ip 721/2021, 13. 10. 2021

- ◆ V skladu s tretjim odstavkom 1. člena ZST-1 se v postopkih odločanja glede plačila sodnih taks po tem zakonu smiselno uporabljajo določbe zakonov, ki urejajo posamezne postopke, za katere se plačujejo sodne takse, razen če ta zakon ne določa drugače. Dolžnika sta predlagala vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru, zoper sklep, da se pritožba šteje za umaknjeno, pa sta vložila pritožbo, zato postopek v zvezi s plačilnim nalogom še ni zaključen. Predlog za vrnitev v prejšnje stanje sta torej dolžnika vložila v zvezi z zamudo roka za plačilo sodne takse za pritožbo, kar je po presoji višjega sodišča procesni rok. Zato je treba pri odločanju o tem predlogu izhajati ne le iz 36. člena ZIZ, ampak tudi iz določb ZPP o vrnitvi v prejšnje stanje, ki pa predloga ne omejujejo zgolj na zamujen rok za ugovor in pritožbo. Sicer pa že ustavnoskladna razlaga same določbe 36. člena ZIZ terja, da se tudi v izvršbi dopusti predlog za vrnitev v prejšnje stanje, če stranka zamudi rok za plačilo sodne takse za ugovor ali pritožbo (zoper sklep o ugovoru).
- ◆ Sodna praksa sicer ni povsem usklajena glede vprašanja, ali je rok za plačilo sodne takse procesni ali materialni, vendar se v konkretnem primeru pritožbeno sodišče pridružuje stališču, da gre za procesni rok, saj plačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru pomeni izpolnitev procesne predpostavke, rok za izpolnitev procesne predpostavke pa je po naravi stvari procesni rok. Zato vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru ni izključena.
- ◆ Kadar bi opravičljiva zamuda s plačilom sodne takse rezultirala v izgubi neke strankine pravice v postopku, konkretno pravice do vsebinske odločitve o pritožbi zoper sklep o ugovoru, je vsebinska obravnava predloga za vrnitev v prejšnje stanje dopustna in ta pravica izhaja že iz členov 22, 23 in 25 Ustave Republike Slovenije. Upoštevajoč težo posledic, ki jih ima neplačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru (fikcija umika pritožbe – peti odstavek 29.b člena ZIZ) je tudi iz tega razloga pritožbi treba ugoditi. Ugovor je edino dolžnikovo pravno sredstvo v izvršbi in hkrati izraz njegove pravice do izjave (22. člen Ustave), oziroma sploh prva možnost, da se lahko izreče o (ne)dopustnosti zoper njega dovoljene izvršbe. Če sodišče na podlagi petega odstavka 29.b člena ZIZ odreče vsebinsko obravnavo ugovora ali pritožbe zoper sklep o ugovoru zaradi neplačila sodne takse, postane sklep o izvršbi pravnomočen in dolžnik to ustavno procesno jamstvo nepovratno izgubi.
- ◆ Po mnenju višjega sodišča mora biti zato ustavnoskladna razlaga 36. člena ZIZ ekstenzivna in je to določbo treba tolmačiti na način, da je plačilo sodne takse nujni sestavni del ugovornega oziroma

pritožbenega postopka. Posledično pa je vrnitev v prejšnje stanje v primeru zamude roka za plačilo takse za ugovor ali pritožbo zoper sklep o ugovoru dopustna že na njeni podlagi. Ob drugačnem stališču bi šlo za nesorazmeren poseg v dolžnikove pravice iz 22., 23. in 25. člena Ustave RS. Tudi na to pritožba utemeljeno opozarja.

VSL Sklep II Ip 1134/2021, 31. 8. 2021

16. člen (Pomen posameznih izrazov)

- ◆ Družba M., d. o. o. je ponudnik plačilnih storitev oziroma družba za izdajo elektronskega denarja, ni pa organizacija za plačilni promet

VSC Sklep I Ip 419/2021, 19. 1. 2022

- ◆ V skladu z določbo prvega odstavka 52. člena ZIZ lahko stranka ali udeleženec v postopku z vlogo zahtevata od sodišča naj odpravi nepravilnosti, ki jo je izvršitelj ali druga oseba, ki sodeluje v postopku, storil pri opravljanju izvršbe. Gre za posebno pravno sredstvo, katerega namen je odprava nepravilnosti v fazi pred učinkovanjem nepravilnih dejanj, to je pred nastopom pravnih posledic teh dejanj ali opustitev. Če sama gramatikalna razlaga prvega odstavka 52. člena ZIZ določa, da se zahteva od sodišča, da odpravi nepravilnosti, kar pojmovno že samo po sebi pomeni, da je takšna zahteva utemeljena le takrat, kadar sodišče med postopkom lahko z odločbo ne zgolj ugotovi nepravilnosti, temveč jih tudi odpravi. To pa je vedno možno le, kadar je izvršilni postopek v teku, kar pa v konkretnem primeru ne velja. Kot je že pojasnilo sodišče prve stopnje je konkretni izvršilni postopek ustavljen s sklepom z dne 10. 4. 2019, sklep o ustavitvi postopka pa je tudi pravnomočen, kar pritožnik sam navaja v pritožbi zoper izpodbijani sklep. Namen zahteve za odpravo nepravilnosti torej ni zgolj v ugotavljanju opravljene nepravilnosti, pač pa je to pravno sredstvo namenjeno temu, da se lahko pravočasno omogoči odprava nepravilnosti in se s tem zagotovi pravilen nadaljnji tek izvršilnega postopka.
- ◆ ZIZ v 52. členu določa aktivno legitimacijo za vložitev zahteve za odpravo nepravilnosti s strani stranke postopka, za katere se štejeta upnik in dolžnik ali tudi udeleženca v postopku, ki pa se po 5. točki 16. člena ZIZ označuje za osebo, ki v postopku izvršbe uveljavlja kakšno svojo pravico ali pravno korist, pa ni stranka v postopku. Pritožnik ni stranka konkretnega izvršilnega postopka, predstavlja pa udeleženca oziroma osebo, ki uveljavlja svojo pravno korist oziroma svojo pravico – ugotovitev nepravilnosti, ki jo je v konkretnem postopku pri prodaji vrednostnih papirjev zagrešil izvršitelj. Zato je sodišče prve stopnje pravilno priznalo aktivno legitimacijo pritožniku v tem postopku in so očitki upnika v odgovoru na pritožbo, da bi bilo potrebno pritožnikovo zahtevo za odpravo nepravilnosti zavreči, neutemeljeni.
- ◆ Zmotno je pritožnikovo stališče, da je zahtevo za odpravo nepravilnosti možno podati tudi po zaključku izvršilnega postopka. Po zaključku izvršilnega postopka namen zahteve za odpravo nepravilnosti po 52. členu ZIZ ne omogoča več odprave nepravilnosti in varovanja strank/udeležencev pred pravnimi posledicami nepravilnih dejanj. Lahko pa pritožnik, ki zatrjuje, da je utrpel veliko materialno škodo v okviru drugih ustreznih postopkov doseže povrnitev svoje zatrjevane škode. Pravilno pritožnik ugotavlja, da mu ZIZ po pravnomočnosti postopka ne daje nobenega pravnega sredstva na razpolago, vendar to velja le za izvršilni postopek, ki je že pravnomočno končan. Ne izključuje pa to možnosti, da pritožnik svojo pravno korist uveljavlja v drugih postopkih.

VSL Sklep I Ip 453/2021, 8. 4. 2021

16.a člen (Identifikacijski podatki o dolžniku in upniku)

17. člen (Izvršilni naslov)

1. Splošno in načelo formalne legalitete

- ◆ Razlikovati moramo položaj, ko sodišče, ki odloča o pravnem sredstvu, odločitev nižjega sodišča o stroških spremeni tako, da je obveznost nižja, in položaj, ko sodišče druge stopnje spremeni stroškovno odločitev tako, da poveča obveznost plačila stroškov postopka. Povečanje obveznosti stroškov, kar je bil primer v obravnavani zadevi, vpliva na vprašanje zamude, saj šele takrat prvič nastane obveznost plačila stroškov in zakonskih zamudnih obresti v povečanem obsegu (v takem primeru imamo dve glavnici in različne datume zamude). Dolžnik z vročitvijo odločitve o pravnem sredstvu za povečano obveznost še ne bo v zamudi, ampak bo moral preteči rok za izpolnitev obveznosti (paricijski rok), šele tedaj pa bo lahko nastopila tudi morebitna zamuda.

VSM Sklep I Ip 161/2022, 11. 4. 2022

- ◆ Na podlagi začasne sodne poravnave kot izvršilnega naslova ni mogoče zahtevati izdaje začasne odredbe o nadomestitvi odpadlih stikov, zato predlagatelj ni mogel uspeti s svojim predlogom. Predlagatelj bi moral na podlagi začasne sodne poravnave vložiti ustrezen predlog za izvršbo.

VSL Sklep IV Cp 229/2022, 2. 3. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje se je utemeljeno sklicevalo na načelo formalne legalitete (prvi odstavek 17. člena ZIZ) in pravilno pojasnilo, da se obstoj upnikove terjatve, glede na sklenjen neposredno izvršljiv notarski zapis, domneva oziroma je sodišče na predmetni izvršilni naslov vezano, zato njegove pravilnosti in zakonitosti v izvršilnem postopku ne more preizkušati.

VSC Sklep I Ip 24/2022, 23. 2. 2022

- ◆ Upnik utemeljeno opozarja na napačen zaključek sodišča prve stopnje o odsotnosti izvršilnega naslova za izterjavo zakonskih zamudnih obresti od zneska glavnice. Pri tem se pravilno sklicuje, da zakonske zamudne obresti od zneska glavnice izhajajo iz seznama priznanih neplačanih terjatev, ki je sestavni del sklepa, na podlagi katerega je vložil predlog za izvršbo.

VSC Sklep I Ip 413/2021, 12. 1. 2022

- ◆ Prekrškovna odločba, ki prenehanja oblike samostojnega podjetnika ne upošteva, je sicer nedosledna z vidika pojasnenih pravil gospodarskega prava, nikakor pa ne izgubi pomena primerne izvršilnega naslova (17. in 21. člen Zakona o izvršbi in zavarovanju - v nadaljevanju ZIZ), saj (ne)gospodarski status ne vpliva na identifikacijo pravnega subjekta fizične osebe, ki je edini nosilec naloženih obveznosti, s tem pa tudi edini dolžnik.

VSM Sklep I Ip 568/2021, 18. 8. 2021

- ◆ Podlaga za izdajo izpodbijanega sklepa o izvršbi je tuja sodna odločba – pravnomočna in izvršljiva sodba Občinskega sodišča na Rabu P 208/10-36 z dne 23. 6. 2010, ki jo je sodišče prve stopnje pred dovolitvijo izvršbe preizkusilo skladno z določbami od 94. do 103. člena ZMZPP in odločilo o njenem priznanju kot o predhodnem vprašanju. Ugotovilo je, da so podani pogoji za priznanje in zato navedeno tujo sodno odločbo priznalo. Sodba hrvaškega sodišča je bila izdana 23. 6. 2010, to je pred pristopom Republike Hrvaške k Evropski uniji, zato se za njeno priznanje in izvršitev uporabljajo nacionalni predpisi oziroma morebitne mednarodne pogodbe. Za vprašanje priznanja in izvršitve sodbe Občinskega sodišča na Rabu P 208/10-36 z dne 23. 6. 2010 je torej treba uporabiti še ZMZPP, to je zakon, ki ureja razmerja z mednarodnim elementom, konkretno vprašanja, katero (materialno) pravo je treba uporabiti pri odločanju v razmerjih z mednarodnim elementom, pristojnost sodišč v takih razmerjih ter pravila priznanja in izvršitve tujih sodnih odločb. Tudi v razmerjih z mednarodnim elementom oziroma tudi, če je treba pri odločanju o samem zahtevku uporabiti tuje materialno pravo, pa sodišče v postopku odloča po pravilih slovenskega procesnega prava (lex fori). Vsaka država sama

določa pravila postopka, po katerih pristojni organi obravnavajo zadeve. V procesnem pravu je uporaba lex fori pravilo, zakon samo izjemoma napotuje na kakšno drugo pravo.

- ◆ Vprašanje, ali je sodišče prve stopnje pravilno zavrnilo predlog za izvršbo glede izterjave zakonskih zakonskih zamudnih obresti od zneska 624.365,00 HRK s sklicevanjem na načelo formalne legalitete, je stvar uporabe (izvršilnega) procesnega prava. Gre za načelo, ki se nanaša na pravila o izdaji sklepa o izvršbi. Izvršilni naslov je formalna predpostavka za izvršbo, kršitve v zvezi s tem so ugovorni razlog po 2. točki prvega odstavka 55. člena ZIZ. Po stališču teorije se ta ugovorni razlog uvršča med kršitve pravil postopka oziroma kršitve procesnih predpostavk. Pod ta ugovorni razlog spada tudi položaj, ko se dovoli izvršba preko izvršilnega naslova. V obravnavanem primeru je torej dilema, ali je sodišče prve stopnje pravilno uporabilo načelo formalne legalitete, kar je glede na zgoraj pojasnjeno stvar (izvršilnega) procesnega prava. Zato tudi ne pridejo v poštev niti Uredba (ES) št. 846/2017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 (Uredba Rim II) niti določbe ZMZPP o uporabi prava pri nepogodbeni odškodninski odgovornosti. Oboje se namreč nanaša na materialno – obligacijsko pravo.
- ◆ Ker je načelo formalne legalitete stvar (izvršilnega) procesnega prava, to glede na zgoraj pojasnjeno tudi pomeni, da je treba (ne)pravilnost njegove uporabe presojati po slovenskem pravu. Upošteva se 17. člen ZIZ in z njim povezano sodno prakso slovenskih sodišč pa ni sporno, da je izvršilno sodišče, sploh pri sodni odločbi kot izvršilnem naslovu, na le-to strogo vezano in lahko zato dovoli izvršbo le za izterjavo natančno take (in nič večje) terjatve, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Za terjatev, ki iz izvršilnega naslova ne izhaja, izvršbe ni mogoče dovoliti.

VSL Sklep I Ip 1247/2021, 8. 9. 2021

2. Sodna odločba in sodna poravnava

- ◆ Na podlagi začasne sodne poravnave kot izvršilnega naslova ni mogoče zahtevati izdaje začasne odredbe o nadomestitvi odpadlih stikov, zato predlagatelj ni mogel uspeti s svojim predlogom. Predlagatelj bi moral na podlagi začasne sodne poravnave vložiti ustrezen predlog za izvršbo.

VSL Sklep IV Cp 229/2022, 2. 3. 2022

- ◆ Sodna poravnava, v kateri sta se stranki sporazumeli o obveznosti plačevanja uporabnine, bi lahko izgubila učinek in bi odpadla podlaga za izvršbo, če bi dolжник zatrjeval in dokazal, da je prišlo do takšne spremembe okoliščin, da za plačilo dogovorjene uporabnine ni več podlage oziroma razloga, na primer če bi prišlo do razdelitve solastnine, ali do prenehanja uporabe nepremičnine v celoti (odpoved oziroma opustitev uporabe idealnega dela nepremičnine glede na naravo solastnine ne pride v poštev), ali do ustrezne drugačne ureditve razmerja med strankama. Z odpovedjo trajnega dolžniškega razmerja na način, kot je to storil dolжник, pa učinka sodne poravnave, ki je izvršilni naslov, ne more izničiti.

VSL Sklep II Ip 2842/2017, 15. 11. 2017

3. Izvršljiv notarski zapis

- ◆ Sodišče prve stopnje se je utemeljeno sklicevalo na načelo formalne legalitete (prvi odstavek 17. člena ZIZ) in pravilno pojasnilo, da se obstoj upnikove terjatve, glede na sklenjen neposredno izvršljiv notarski zapis, domneva oziroma je sodišče na predmetni izvršilni naslov vezano, zato njegove pravilnosti in zakonitosti v izvršilnem postopku ne more preizkušati.

VSC Sklep I Ip 24/2022, 23. 2. 2022

- ◆ Ob upoštevanju posebne narave notarskega zapisa kot izvršilnega naslova se s spremembo 71. člena ZIZ omogoča odlog izvršbe na predlog dolžnika ali po uradni dolžnosti v primerih, ko dolжник potrošnik vložijo tožbo na neveljavnost pravnega posla iz neposredno izvršljivega notarskega zapisa, pri tem pa se ne odstopa od načela stroge formalne legalitete. Sodišče mora postopek s tako tožbo izvesti kot prednostno zadevo brez odlašanja. Sodišče varuje dolžnika potrošnika tudi tako, da ga v primerih,

ko tožbe še ni vložil in ni očitno, da dolžnik nima izgledov za uspeh s tožbo, na vložitev tožbe napoti, izvršbo pa v tem času odloži.

VSRS Sklep II Ips 78/2021, 9. 2. 2022

- ◆ Po prvem odstavku 13. člena ZPotK ima kreditodajalec pravico, da zahteva plačilo preostalih obrokov pred zapadlostjo ali z enostransko izjavo razdre pogodbo, če je potrošnik v zamudi začetnega ali dveh zaporednih obrokov. Pred izjavo, da razdira pogodbo, pa mora dajalec kredita potrošniku s pisnim obvestilom določiti primeren dodatni rok za plačilo zapadlih obveznosti, ki ne sme biti krajši od 15 dni (drugi odstavek 13. člena ZPotK). V skladu s citirano določbo mora upnik za uresničitev odpoklicne pravice ter posledično zapadlosti celotnega preostalega dolga z učinkom neposredne izvršljivosti izpolniti dva pogoja. Kot prvo mora dokazati, da je dolžnika pisno opomnil na plačilo ter mu določil najmanj 15 dnevni dodatni rok za plačilo obveznosti. Šele, če dolžnik tudi v tem roku svojih obveznosti ne plača, pa lahko upnik ponovno s pisnim obvestilom odpove kreditno pogodbo.

VSM Sklep I Ip 295/2021, 28. 7. 2021

- ◆ Če pride po zaznambi neposredne izvršljivosti notarskega zapisa do spremembe lastništva na nepremičnini, pri kateri je zaznamovana neposredna izvršljivost, mora dopustiti neposredno izvršbo na taki nepremičnini tudi vsakdo, ki pridobi lastninsko pravico po trenutku zaznambe neposredne izvršljivosti. Z vpisom zaznambe neposredne izvršljivosti notarskega zapisa v zemljiško knjigo je namreč omogočeno, da se s tem dejstvom seznanijo tudi vsi kasnejši pridobitelji nepremičnine, pri kateri je bila zaznamovana neposredna izvršljivost. Za nastop učinka po 142. členu SPZ je zato bistveno, da je bila neposredna izvršljivost notarskega zapisa v trenutku pridobitve lastninske pravice na nepremičnini že vpisana v zemljiški knjigi.
- ◆ Iz rednega in iz zgodovinskega izpiska izvedene pravice/pravnega dejstva pri konkretnih dolžničnih nepremičninah je razvidno, da je neposredna izvršljivost vpisana v točki b) opisa vpisane pravice, z začetkom učinkovanja vpisa od dne 24. 4. 2009, dolžnica pa je bil v zemljiško knjigo vpisana kot lastnica dne 16. 12. 2013, z začetkom učinkovanja vpisa od dne 15. 11. 2011. Če v času, ko je dolžnica postala lastnica konkretnih nepremičnin, sta torej pri le-teh bili vpisani hipoteka in neposredna izvršljivost notarskega zapisa, pri tem pa je tudi terjatev, na katero se nanaša soglasje z neposredno izvršljivostjo, določno opredeljena. Navedeno glede na publicitetno načelo pomeni, da je (tudi) dolžnica (od dne 24. 4. 2009) vedela oziroma bi morala in mogla vedeti, da je pri konkretnih nepremičninah zaznamovana neposredna izvršljivost, in na katero terjatev se to dejstvo nanaša. Zgolj okoliščina, da pri zaznambi neposredne izvršljivosti ni navedena tudi šifra tega vpisa - številka 706, pa ni odločilna. Kljub odsotnosti navedene šifre je namreč iz zapisa pod hipoteko, v točki b), da se »zaznamuje neposredna izvršljivost« (to je notarskega zapisa), dejstvo neposredne izvršljivosti jasno in nedvoumno razvidno in je tako (bilo) javno objavljeno za pravni promet bistveno dejstvo, da so konkretne nepremičnine obremenjene s hipoteko ter da se lahko upnik glede na neposredno izvršljivost notarskega zapisa z realizacijo hipoteke poplača neposredno v izvršbi.
- ◆ Stranke kreditne pogodbe so v notarskem zapisu sporazuma o zavarovanju terjatve ugotovile obstoj celotne uveljavljane terjatve iz naslova glavnice po kreditni pogodbi, in tudi terjatve iz naslova pogodbenih ter zamudnih obresti, kot izhajajo iz kreditne pogodbe. Ker sta kreditodajalec in porok notarski zapis tudi podpisala, tako dejstvo, da ob sklenitvi kreditne pogodbe končna višina danega kredita še ni bila natančno znana, to na določnost oziroma določljivost terjatve ne vpliva.
- ◆ V izvršilnem postopku velja zahteva po obrazloženosti ugovora, skladno s katero mora dolžnik v ugovoru dovolj konkretizirano navesti pravno relevantna dejstva, s katerimi ga utemeljuje, in predložiti dokaze. Če se dolžnik sklicuje na prenehanje obveznosti s plačili, mora tako najprej navesti konkretne datume in zneske posameznih plačil in nato te svoje navedbe tudi dokazno podpreti. V konkretnem primeru dolžnica v zvezi z uveljavljanjem (delnim) prenehanjem obveznosti ugovornemu trditvenemu bremenu ni zadostila, temveč je s predlogom, naj podatke o morebitnih opravljenih plačilih predloži upnik, predlagala izvedbo informativnega dokaza, to je dokaza, s katerim bi se pravno upoštevana dejstva šele ugotavljala. Novejši pogledi sicer dopuščajo izjeme od načela prepovedi

informativnih dokazov, vendar tedaj, ko stranka ne more poznati dejstev, ki jih sicer mora zatrjevati na podlagi trditvenega bremena.

- ◆ Drži, da za dolžnico, ki ni bila pogodbeni stranka, glede ugovornega trditvenega in dokaznega bremena ne morejo veljati povsem enake zahteve, kot do pogodbenih strank. Vendar pa bi glede na zgornje pravno izhodišče morala v ugovoru konkretno pojasniti, zakaj podatkov o morebitnih plačilih kreditne obveznosti ne bi mogla pridobiti sama pri družbi B. d. o. o. oziroma pri Javnem stanovanjskem skladu Občine Y. Procesna skrbnost nalaga stranki ne le, da navede pravno relevantna dejstva, ki jih pozna oziroma bi jih lahko poznala, ampak tudi, da preišče in pridobi gradivo v zvezi s tem. Šele če bi dolžnica navedla in tudi izkazala, da dokumentacije, ki bi ji omogočala substancirano ugovarjanje, ni mogla pridobiti oziroma da ta ni zadostna, bi sodišče lahko upniku naložilo predložitev te dokumentacije, iz katere bi izhajali morebitni datumi in zneski plačil.
- ◆ Hipoteka praviloma nastane šele z vpisom v zemljiško knjigo (vpisno načelo) in je tako vpis v zemljiško knjigo konstitutiven. Takoj ko pride do vpisa hipoteke v zemljiško knjigo, nastopi domneva, da je vpisana oseba tudi nosilec te pravice, nasprotno trditev je treba šele dokazati. Glede na navedeno se vpisana hipoteka šteje kot veljavna vse dokler ni izbrisana iz zemljiške knjige.

VSL Sklep II Ip 332/2021, 29. 3. 2021

4. Druga izvršljiva odločba ali listina, za katero zakon, ratificirana in objavljena mednarodna pogodba ali pravni akt Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno, določa, da je izvršilni naslov

- ◆ Podlaga za izdajo izpodbijanega sklepa o izvršbi je tuja sodna odločba – pravnomočna in izvršljiva sodba Občinskega sodišča na Rabu P 208/10-36 z dne 23. 6. 2010, ki jo je sodišče prve stopnje pred dovolitvijo izvršbe preizkusilo skladno z določbami od 94. do 103. člena ZMZPP in odločilo o njenem priznanju kot o predhodnem vprašanju. Ugotovilo je, da so podani pogoji za priznanje in zato navedeno tujo sodno odločbo priznalo. Sodba hrvaškega sodišča je bila izdana 23. 6. 2010, to je pred pristopom Republike Hrvaške k Evropski uniji, zato se za njeno priznanje in izvršitev uporabljajo nacionalni predpisi oziroma morebitne mednarodne pogodbe. Za vprašanje priznanja in izvršitve sodbe Občinskega sodišča na Rabu P 208/10-36 z dne 23. 6. 2010 je torej treba uporabiti še ZMZPP, to je zakon, ki ureja razmerja z mednarodnim elementom, konkretno vprašanja, katero (materialno) pravo je treba uporabiti pri odločanju v razmerjih z mednarodnim elementom, pristojnost sodišč v takih razmerjih ter pravila priznanja in izvršitve tujih sodnih odločb. Tudi v razmerjih z mednarodnim elementom oziroma tudi, če je treba pri odločanju o samem zahtevku uporabiti tuje materialno pravo, pa sodišče v postopku odloča po pravilih slovenskega procesnega prava (lex fori). Vsaka država sama določa pravila postopka, po katerih pristojni organi obravnavajo zadeve. V procesnem pravu je uporaba lex fori pravilo, zakon samo izjemoma napotuje na kakšno drugo pravo.
- ◆ Vprašanje, ali je sodišče prve stopnje pravilno zavrnilo predlog za izvršbo glede izterjave zakonskih zakonskih zamudnih obresti od zneska 624.365,00 HRK s sklicevanjem na načelo formalne legalitete, je stvar uporabe (izvršilnega) procesnega prava. Gre za načelo, ki se nanaša na pravila o izdaji sklepa o izvršbi. Izvršilni naslov je formalna predpostavka za izvršbo, kršitve v zvezi s tem so ugovorni razlog po 2. točki prvega odstavka 55. člena ZIZ. Po stališču teorije se ta ugovorni razlog uvršča med kršitve pravil postopka oziroma kršitve procesnih predpostavk. Pod ta ugovorni razlog spada tudi položaj, ko se dovoli izvršba preko izvršilnega naslova. V obravnavanem primeru je torej dilema, ali je sodišče prve stopnje pravilno uporabilo načelo formalne legalitete, kar je glede na zgoraj pojasnjeno stvar (izvršilnega) procesnega prava. Zato tudi ne pridejo v poštev niti Uredba (ES) št. 846/2017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 (Uredba Rim II) niti določbe ZMZPP o uporabi prava pri nepogodbeni odškodninski odgovornosti. Oboje se namreč nanaša na materialno – obligacijsko pravo.
- ◆ Ker je načelo formalne legalitete stvar (izvršilnega) procesnega prava, to glede na zgoraj pojasnjeno tudi pomeni, da je treba (ne)pravilnost njegove uporabe presoјati po slovenskem pravu. Upošteva je 17. člen ZIZ in z njim povezano sodno prakso slovenskih sodišč pa ni sporno, da je izvršilno sodišče, sploh pri sodni odločbi kot izvršilnem naslovu, na le-to strogo vezano in lahko zato dovoli izvršbo le

za izterjavo natančno take (in nič večje) terjatve, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Za terjatev, ki iz izvršilnega naslova ne izhaja, izvršbe ni mogoče dovoliti.

VSL Sklep I Ip 1247/2021, 8. 9. 2021

- ◆ Predpostavka dopustnosti pravnega sredstva je pravovarstvena potreba oziroma pravni interes. Pravni interes za vložitev pritožbe ima le stranka, za katero je izdana odločba neugodna oziroma si s pritožbo zoper neugodno odločitev lahko izboljša pravni položaj. Iz navedenega sledi, da je v tej zadevi že dosežen rezultat, h kateremu je stremela dolžnica z vložitvijo predloga za vrnitev v prejšnje stanje, t.j. vsebinska obravnava njenega ugovora, zato si dolžnica s pritožbo zoper zavrženje njenega predloga za vrnitev v prejšnje stanje v I. točki izreka izpodbijanega sklepa ne more več izboljšati pravnega položaja.
- ◆ Na podlagi 3. točke drugega odstavka 17. člena ZIZ v zvezi z 239. členom ZIZ je izvršilni naslov tudi druga izvršljiva odločba, za katero zakon določa, da je izvršilni naslov. Skladno z 9. točko drugega odstavka 145. člena ZDavP-2 je izvršilni naslov za davčno izvršbo tudi seznam izvršilnih naslovov, v katerem mora biti za posamezen izvršilni naslov naveden datum izvršljivosti ter znesek davka in zamudnih obresti za vsako vrsto davka posebej. Skladno z 243. členom ZIZ pa ima upnik na podlagi izvršilnega naslova, ki se glasi na denarno terjatev, pravico zahtevati njeno zavarovanje z zastavno pravico na dolžnikovi nepremičnini. Prav tako 113. člen ZDavP-2 določa, da lahko davčni organ pri dolžnikih, ki so lastniki nepremičnega premoženja ali deleža družbenika, predlaga zavarovanje davčnega dolga z vknjižbo zastavne pravice na njihovih nepremičninah oziroma deležu družbenika pri sodišču. Zaradi slednje določbe ni utemeljena pritožbena navedba, da upnik nikoli ni izdal sklepa o izvršbi na nepremičnine, na podlagi katerega bi sodišče šele lahko izdalo sklep o zavarovanju.
- ◆ Predhodne vročitve seznama izvršilnih naslovov dolžniku ZDavP-2 ne predvideva, niti ni pogoj za dovolitev zavarovanja na njegovi podlagi.
- ◆ Zavarovanje s prisilno hipoteko se dopusti na podlagi izvršilnega naslova, kar pomeni, da dolžnik v tem postopku ne more ugovarjati napak v postopku nastajanja izvršilnega naslova. Dolžnica tako v predmetnem izvršilnem postopku ne more uveljavljati nepravilnosti oziroma nezakonnosti posameznih izvršilnih naslovov oziroma odmere davčnih obveznosti, torej v tem postopku ne more uveljavljati, da so bili nepravilno odmerjeni prispevki iz razloga, ker je bila dolžnica v osebnem stečaju oziroma iz razlogov, ker ni več opravljala dejavnosti, je bila brezposelna oziroma se je upokojila. Če posamezni izvršilni naslovi, ki jih vsebuje seznam izvršilnih naslovov, dolžniku v davčnem ali drugem postopku, v katerem so bili izdani, niso bili pravilno vročeni, tega v postopku zavarovanja prav tako ne more ugovarjati.

VSL Sklep IV Ip 752/2021, 1. 6. 2021

18. člen (Odločba in poravnava)

19. člen (Izvršljivost odločbe)

- ◆ Razlikovati moramo položaj, ko sodišče, ki odloča o pravnem sredstvu, odločitev nižjega sodišča o stroških spremeni tako, da je obveznost nižja, in položaj, ko sodišče druge stopnje spremeni stroškovno odločitev tako, da poveča obveznost plačila stroškov postopka. Povečanje obveznosti stroškov, kar je bil primer v obravnavani zadevi, vpliva na vprašanje zamude, saj šele takrat prvič nastane obveznost plačila stroškov in zakonskih zamudnih obresti v povečanem obsegu (v takem primeru imamo dve glavnici in različne datume zamude). Dolžnik z vročitvijo odločitve o pravnem sredstvu za povečano obveznost še ne bo v zamudi, ampak bo moral preteči rok za izpolnitev obveznosti (paricijski rok), šele tedaj pa bo lahko nastopila tudi morebitna zamuda.

VSM Sklep I Ip 161/2022, 11. 4. 2022

- ◆ Določbo 226. člena ZIZ je za primere dolžnikovih kršitev opustitvenih ravnanj (227. člen ZIZ), določenih z izvršilnim naslovom (pravnomočno sodbo), treba razlagati tako, da upnik, ki tako ravnanje dolžnika zazna, vložiti predlog za izvršbo in v njem med drugim opredeli to dolžnikovo obveznost (opustitev, ki predstavlja kršitev), sodišče pa na tej podlagi izda sklep o izvršbi (prvi odstavek 40. in prvi odstavek 44. člena ZIZ), v katerem tudi določi denarno kazen za dolžnikovo kršitev ob upoštevanju relevantnih okoliščin primera (prvi odstavek 227. člena v zvezi s tretjim in šestim odstavkom 226. člena ZIZ). Zato pri kršitvah opustitvenih obveznosti dolžnika nobena kršitev, storjena po izdaji izvršilnega naslova ne ostane nesankcionirana.
- ◆ Za izvršbo nenadomestne nederarne terjatve za opustitev določenega ravnanja po prvem odstavku 227. člena ZIZ v zvezi s tretjim odstavkom 226. člena ZIZ je za določitev in izvršitev denarne kazni dolžniku v sklepu o izvršbi pogoj, da je dolžnik po izvršljivosti izvršilnega naslova vsaj enkrat že kršil svojo obveznost opustiti določeno ravnanje iz izvršilnega naslova.

VSRS Sklep III Ips 37/2021, 22. 3. 2022

- ◆ Predlog se zavrne.
- ◆ Kot je pravilno izpostavil upnik v pritožbi, je imelo sodišče prve stopnje v položaju, ko tečeta sočasno postopek izvršbe glede stikov z otrokom na podlagi izvršilnega naslova in postopek o spremembi izvršilnega naslova glede stikov, dve možnosti:
- ◆ Sprejeti končno odločitev o odlogu izvršbe po izvedenem celovitem dokaznem postopku in presoji, kaj je v največjo otrokovo korist: stike, kot izhajajo iz izvršilnega naslova, izvrševati, ali jih do končne odločitve v postopku o spremembi stikov odložiti.
- ◆ Sprejeti odločitev o prekinitvi postopka odločanja o odlogu izvršbe do odločitve o začasni odredbi v postopku glede spremembe stikov.

VSM Sklep I Ip 630/2021, 28. 9. 2021

20. člen (Izvršljivost poravnave)

20.a člen (Izvršljivost notarskega zapisa)

- ◆ Upnik se utemeljeno sklicuje na tretji odstavek 20.a člena ZIZ, ki ureja zapadlost v primeru nastopa drugega dejstva, ki je navedeno v notarskem zapisu in kako se ta dokazuje. Utemeljeno navaja, da gre za specialno določbo v primerjavi s splošno določbo 26. člena ZIZ.

VSC Sklep II Ip 69/2022, 22. 4. 2022

- ◆ Revizija se dopusti glede vprašanja, ali mora upnik pri obročnem načinu odplačevanja davčnega dolga v primeru dolžnikove zamude s plačilom posameznega neplačanega obroka, ki v skladu s četrtem odstavkom 103. člena Zakona o davčnem postopku (v nadaljevanju ZDavP-2) povzroči zapadlost vseh naslednjih neplačanih obrokov, ob vložitvi predloga za izvršbo dokazati zapadlost vseh naslednjih neplačanih obrokov v smislu tretjega odstavka 20.a člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (v nadaljevanju ZIZ) ali glede na zakonsko določbo 103. člena ZDavP-2 zadostuje zgolj trditve o zapadlosti vseh naslednjih neplačanih obrokov davčnega dolga.

VSRS Sklep II DoR 5/2022, 6. 4. 2022

- ◆ Institut oprostitev poroka zaradi opustitve garancij sodi med ugovore, ki jih ima porok v razmerju do upnika. Zanje velja, da se ne domnevajo in da breme dokazovanja vseh potrebnih elementov za njihovo učinkovanje v smeri razbremenitve porokove obveznosti nosi porok, ki jih uveljavlja. Trditveno in dokazno breme, da je upnik opustil garancijo, je torej na dolžniku. Eden od elementov, ki jih mora porok trditi in dokazati v zvezi z opustitvijo zavarovanj je tudi, v kolikšnem znesku bi bil upnik ob

njihovi uveljavitvi poplačan in posledično porok prost njegove obveznosti. V okvir teh garancij dalje ne sodijo pravice upnika, da zahteva vmesne bilance, da opravlja ogled prostorov ter da zahteva odstop terjatev glavnega dolžnika do njegovega dolžnika njemu, da zahteva, da kupec glavnega dolžnika kupnino nakaže njemu ter celo, da vloži odškodninsko tožbo zoper kupca nepremičnine. Med te garancije namreč sodijo le različna stvarnopravna in osebna zavarovanja.

VSL Sklep II Ip 1567/2021, 1. 12. 2021

- ◆ Upnik je sicer skušal vročitev dokumentirati tudi s povratnico, a dokazila o dejanski vročitvi zakon ne zahteva. Storitve priporočene poštno pošiljke je pravilno presojati v skladu z zakonom z matičnega področja, ki je Zakon o poštnih storitvah (21. točka 2. člena ZPSto-2).

VSM Sklep I Ip 689/2021, 6. 10. 2021

- ◆ Po prvem odstavku 13. člena ZPotK ima kreditodajalec pravico, da zahteva plačilo preostalih obrokov pred zapadlostjo ali z enostransko izjavo razdre pogodbo, če je potrošnik v zamudi začetnega ali dveh zaporednih obrokov. Pred izjavo, da razdira pogodbo, pa mora dajalec kredita potrošniku s pisnim obvestilom določiti primeren dodatni rok za plačilo zapadlih obveznosti, ki ne sme biti krajši od 15 dni (drugi odstavek 13. člena ZPotK). V skladu s citirano določbo mora upnik za uresničenje odpoklicne pravice ter posledično zapadlosti celotnega preostalega dolga z učinkom neposredne izvršljivosti izpolniti dva pogoja. Kot prvo mora dokazati, da je dolžnika pisno opomnil na plačilo ter mu določil najmanj 15 dnevni dodatni rok za plačilo obveznosti. Šele, če dolžnik tudi v tem roku svojih obveznosti ne plača, pa lahko upnik ponovno s pisnim obvestilom odpove kreditno pogodbo.

VSM Sklep I Ip 295/2021, 28. 7. 2021

21. člen (Primernost izvršilnega naslova za izvršbo)

1. Splošno

- ◆ Predlog se zavrne.
- VSRS Sklep II DoR 613/2021, 16. 3. 2022**
- ◆ Sodišče prve stopnje z načinom vračunavanja delnih plačil ni odločalo o že razsojeni stvari. Ker so plačila bila izvedena pred začetkom predmetnega izvršilnega postopka, ni mogoče pritrditi pritožbi, da bi jih ob pravnomočni zavrnitvi predloga za izvršbo v zvezi z zakonskimi zamudnimi obrestmi bilo možno odšteti le od izvršilnih stroškov in glavnice.
 - ◆ Ker sta bili dolžnici v času delnih plačil v zamudi s plačilom glavnice in izvršilnih stroškov, je sodišče ta plačila skladno z določbo 288. člena OZ pravilno odštelo od natekljih in neplačanih zakonskih zamudnih obresti, ki glede na razloge sodišča prve stopnje ter po sodišču prve stopnje izdelan obračun terjatve, v času nobenega delnega plačila še niso dosegle glavnice.

VSC Sklep I Ip 347/2021, 17. 11. 2021

- ◆ Prekrškovna odločba, ki prenehanja oblike samostojnega podjetnika ne upošteva, je sicer nedosledna z vidika pojasnenih pravil gospodarskega prava, nikakor pa ne izgubi pomena primernega izvršilnega naslova (17. in 21. člen Zakona o izvršbi in zavarovanju - v nadaljevanju ZIZ), saj (ne)gospodarski status ne vpliva na identifikacijo pravnega subjekta fizične osebe, ki je edini nosilec naloženih obveznosti, s tem pa tudi edini dolžnik.

VSM Sklep I Ip 568/2021, 18. 8. 2021

2. Rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti

- ◆ Predlog se zavrne.
- VSRS Sklep II DoR 613/2021, 16. 3. 2022**

22. člen (Plačilo zamudnih obresti)

23. člen (Verodostojna listina)

24. člen (Prehod terjatve ali obveznosti)

- ◆ Sodišče prve stopnje je odločitev o zavrnitvi predloga za vstop pritožnice v postopek oprlo na stališče, da možnost, da bi novi upnik v postopek vstopil poleg prvotnega upnika, v zakonu ni predvidena, saj tretji odstavek 24. člena ZIZ določa, da novi upnik v izvršbo vstopi namesto prvotnega upnika. Takšna razlaga je preozka. Zgolj dejstvo, da tretji odstavek 24. člena ZIZ ne ureja izrecno vstopa v postopek v primeru prenosa dela (deljive) terjatve, ki je predmet izvršbe, še ne pomeni, da ga ne dopušča. S prehodom dela terjatve, ki je predmet izvršbe, na novega upnika nanj v celoti preide materialnopravno upravičenje do prejema poplačila tega dela terjatve, materialnopravno upravičenje prvotnega upnika do prejema poplačila prenesenega dela terjatve in s tem njegova aktivna legitimacija za vodenje postopka izvršbe za poplačilo tega dela terjatve pa s prehodom tega dela terjatve na novega upnika preneha. Glede izterjave dela terjatve, ki je prešel nanj, tako novi upnik v izvršilni postopek ne vstopi poleg prvotnega upnika, ampak namesto njega, prvotni upnik pa položaj upnika obdrži le glede neprenesenega preostanka terjatve.

VSM Sklep I Ip 55/2022, 23. 3. 2022

- ◆ Ko pride do spremembe dolžnika tekom postopka, skladno z določbo četrtega odstavka 24. člena ZIZ upnik predlaga nadaljevanje zoper novega dolžnika, katerega pasivno legitimacijo mora izkazati s kvalificirano listino. Vendar pa je v primeru, ko pride do prekinitve postopka, torej do procesne pomanjkljivosti v postopku zaradi smrti dolžnika, potrebno uporabiti tudi določbo 37. člena ZIZ.

VSC Sklep I Ip 8/2022, 26. 1. 2022

- ◆ Glede na to, da je zgolj eden od treh družbenikov prvotnega dolžnika predlagal nadaljevanje izvršbe in da vstopi vanjo na dolžnikovi strani, upnik neutemeljeno navaja, da so lahko samo vsi trije družbeniki stranka na pasivni strani kot nujni sosporniki. Če pa upnik meni, da bi morala na pasivni strani kot nova dolžnika nastopati še preostala dva družbenika, je to stvar njegove dispozicije.

VSC Sklep II Ip 409/2021, 12. 1. 2022

25. člen (Izvršba proti družbeniku)

26. člen (Pogojna in vzajemna obveznost)

- ◆ Upnik se utemeljeno sklicuje na tretji odstavek 20.a člena ZIZ, ki ureja zapadlost v primeru nastopa drugega dejstva, ki je navedeno v notarskem zapisu in kako se ta dokazuje. Utemeljeno navaja, da gre za specialno določbo v primerjavi s splošno določbo 26. člena ZIZ.

VSC Sklep II Ip 69/2022, 22. 4. 2022

27. člen (Alternativna obveznost po dolžnikovi izbiri)

28. člen (Fakultativna pravica dolžnika)

29. člen (Vloge)

- ◆ Pritožba, ki je bila vložena v obliki sporočila elektronske pošte, poslanega z elektronskega naslova a@gmail.com na elektronski naslov sodišča urad.ojms@sodisce.si, vsebuje le računalniški izpis imena "A. A.", kar pa ne ustreza lastnoročnemu podpisu, kot je opredeljen v tretjem odstavku 105. člena ZPP. Prav tako vloga, ki tudi ni bila vložena v elektronski obliki v informacijskem sistemu sodstva, preko portala e-sodstvo/e-izvršba, ne vsebuje elektronskega podpisa, kot to določata tretji odstavek 105. člena ZPP in 29. člen ZIZ.

VSM Sklep I Ip 844/2021, 2. 2. 2022

29.a člen (Narok)

29.b člen (Plačilo sodne takse)

- ◆ Rok za plačilo sodne takse se je iztekel dne 22. 11. 2021 (ponedeljek). Ker je bilo s pritožbeno izpostavljenim sklepom z dne 26. 11. 2021 odločeno o dolžnikovem predlogu za taksno oprostitev, vložnem dne 23. 11. 2021, se navedeni sklep na dolžnost plačila sodne takse za ugovor ne more nanašati, saj glede na dikcijo prvega odstavka 13. člena Zakona o sodnih taksah (ZST-1) predlog z dne 23. 11. 2021 na dolžnost plačila sodne takse za ugovor zoper sklep o izvršbi ne more vplivati, ker je bil vložen po izteku roka za njeno plačilo.

VSC Sklep I Ip 73/2022, 23. 3. 2022

- ◆ Dolžnik je po lastnih trditvah plačal vtoževano terjatev, vendar je kljub temu vložil ugovor zoper sklep o izvršbi. O ugovoru mora sodišče vedno odločiti, za kar je v zakonu določeno plačilo sodne takse kot procesna predpostavka.

VSC Sklep II Ip 28/2022, 2. 3. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je ugotovilo vročitev plačilnega naloga dolžniku na podlagi obvestila Pošte o opravljeni vročitvi. To obvestilo je javna listina in v skladu s prvim odstavkom 224. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ dokazuje resničnost tistega, kar se v njej potrjuje ali določa.

VSC Sklep II Ip 38/2022, 2. 3. 2022

- ◆ Sodna taksa mora biti plačana najkasneje v osmih dneh od vročitve naloga za plačilo sodne takse. Plačilo sodne takse 15. 11. 2021, kot ga zatrjuje pritožnica, je prepozno, kar je pravilno pojasnilo že sodišče prve stopnje.

VSC Sklep I Ip 30/2022, 23. 2. 2022

- ◆ Po ZST-1 se plačilo sodne takse dokazuje z listinskimi dokazili oziroma z ustreznimi potrdili o plačilu.

VSC Sklep I Ip 9/2022, 26. 1. 2022

- ◆ Ker sodišče prve stopnje o predlogu upnika za oprostitev plačila sodne takse za pritožbo (še) ni odločilo, rok za plačilo predmetne sodne takse še sploh ni začel teči.

VSC Sklep I Ip 415/2021, 19. 1. 2022

- ◆ V skladu s prvim odstavkom 29.b člena ZIZ mora biti ob vložitvi predloga za izvršbo, ugovora ali pritožbe plačana sodna taksa. V drugem odstavku istega člena je določeno, da mora biti sodna taksa plačana najkasneje v osmih dneh od vročitve naloga za plačilo sodne takse. Če sodna taksa v roku in v skladu s plačilnim nalogom ni plačana in niso podani pogoji za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, se šteje, da je vloga umaknjena (peti odstavek 29.b člen ZIZ).

VSC Sklep II Ip 4/2022, 19. 1. 2022

- ◆ Če sodna taksa v roku in v skladu s plačilnim nalogom ni plačana in niso podani pogoji za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, se šteje, da je vloga umaknjena (peti odstavek 29.b člen ZIZ).

VSC Sklep I Ip 400/2021, 12. 1. 2022

- ◆ Plačilo sodne takse je v zakonu določeno kot procesna predpostavka za vsebinsko obravnavo ugovora.
- ◆ Sodišče prve stopnje se je pravilno sklicevalo na tar. št. 4021 ZST-1, ki določa, da se za postopek o ugovoru zoper sklep o izvršbi plača sodna taksa 55 EUR.

VSC Sklep II Ip 418/2021, 4. 1. 2022

- ◆ Rok za plačilo sodne takse še ni pričel teči. Iz listin v spisu je namreč razvidno, da je dolžnica v ugovoru z dne 13. 12. 2019 med drugim zaprosila tudi za taksno oprostitev, o kateri pa sodišče prve stopnje glede na podatke spisa še ni odločalo. Zaključek, da niso podani pogoji za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks ter da so izpolnjeni pogoji za domnevo umika ugovora dolžnice z dne 13. 12. 2019, je vsled navedenemu preuranjen.

VSC Sklep I Ip 380/2021, 24. 11. 2021

- ◆ Poskus vročitve plačilnega naloga je bil na istem naslovu, kot je bila prej opravljena vročitev sklepa o izvršbi osebno. Dolžnik v ugovoru ni navedel, da se je ali da se bo v kratkem preselil in da naj mu sodišče pošilja nadaljnja pisanja na drug naslov.

VSC Sklep II Ip 375/2021, 24. 11. 2021

- ◆ Ker je bil dolžnikov ugovor zoper plačilni nalog pravnomočno zavrnjen, so pritožbene trditve, da sodna taksa ni bila plačana zaradi vložene ugovora zoper plačilni nalog, neutemeljene.

VSC Sklep I Ip 371/2021, 17. 11. 2021

- ◆ V skladu s tretjim odstavkom 1. člena ZST-1 se v postopkih odločanja glede plačila sodnih taks po tem zakonu smiselno uporabljajo določbe zakonov, ki urejajo posamezne postopke, za katere se plačujejo sodne takse, razen če ta zakon ne določa drugače. Dolžnika sta predlagala vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru, zoper sklep, da se pritožba šteje za umaknjeno, pa sta vložila pritožbo, zato postopek v zvezi s plačilnim nalogom še ni zaključen. Predlog za vrnitev v prejšnje stanje sta torej dolžnika vložila v zvezi z zamudo roka za plačilo sodne takse za pritožbo, kar je po presoji višjega sodišča procesni rok. Zato je treba pri odločanju o tem predlogu izhajati ne le iz 36. člena ZIZ, ampak tudi iz določb ZPP o vrnitvi v prejšnje stanje, ki pa predloga ne omejujejo zgolj na zamujen rok za ugovor in pritožbo. Sicer pa že ustavnoskladna razlaga same določbe 36. člena ZIZ terja, da se tudi v izvršbi dopusti predlog za vrnitev v prejšnje stanje, če stranka zamudi rok za plačilo sodne takse za ugovor ali pritožbo (zoper sklep o ugovoru).
- ◆ Sodna praksa sicer ni povsem usklajena glede vprašanja, ali je rok za plačilo sodne takse procesni ali materialni, vendar se v konkretnem primeru pritožbeno sodišče pridružuje stališču, da gre za procesni rok, saj plačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru pomeni izpolnitev procesne predpostavke, rok za izpolnitev procesne predpostavke pa je po naravi stvari procesni rok. Zato vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru ni izključena.
- ◆ Kadar bi opravičljiva zamuda s plačilom sodne takse rezultirala v izgubi neke strankine pravice v postopku, konkretno pravice do vsebinske odločitve o pritožbi zoper sklep o ugovoru, je vsebinska

obravnava predloga za vrnitev v prejšnje stanje dopustna in ta pravica izhaja že iz členov 22, 23 in 25 Ustave Republike Slovenije. Upoštevajoč težo posledic, ki jih ima neplačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru (fikcija umika pritožbe – peti odstavek 29.b člena ZIZ) je tudi iz tega razloga pritožbi treba ugoditi. Ugovor je edino dolžnikovo pravno sredstvo v izvršbi in hkrati izraz njegove pravice do izjave (22. člen Ustave), oziroma sploh prva možnost, da se lahko izreče o (ne)dopustnosti zoper njega dovoljene izvršbe. Če sodišče na podlagi petega odstavka 29.b člena ZIZ odreče vsebinsko obravnavo ugovora ali pritožbe zoper sklep o ugovoru zaradi neplačila sodne takse, postane sklep o izvršbi pravnomočen in dolžnik to ustavno procesno jamstvo nepovratno izgubi.

- ◆ Po mnenju višjega sodišča mora biti zato ustavnoskladna razlaga 36. člen ZIZ ekstenzivna in je to določbo treba tolmačiti na način, da je plačilo sodne takse nujni sestavni del ugovornega oziroma pritožbenega postopka. Posledično pa je vrnitev v prejšnje stanje v primeru zamude roka za plačilo takse za ugovor ali pritožbo zoper sklep o ugovoru dopustna že na njeni podlagi. Ob drugačnem stališču bi šlo za nesorazmeren poseg v dolžnikove pravice iz 22., 23. in 25. člena Ustave RS. Tudi na to pritožba utemeljeno opozarja.

VSL Sklep II Ip 1134/2021, 31. 8. 2021

- ◆ Sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine poleg dovolilnega dela, v katerem sodišče dovoli izvršbo za poplačilo izterjevane terjatve, vsebuje tudi kondemnatorni del, v katerem sodišče dolžniku naloži, da v osmih (oziroma v treh) dneh poravna terjatev skupaj z odmerjenimi stroški. S sklepom o izvršbi sodišče v takšnem primeru torej ne dovoli le oprave izvršbe, temveč izda tudi plačilni nalog. Dolžnik je predlagal vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, ki ga je vložil zoper kondemnatorni del sklepa o izvršbi, zoper sklep, da se ugovor šteje za umaknjen, pa je vložil pritožbo, zato postopek v zvezi s plačilnim nalogom še ni zaključen. Zato je treba pri odločanju o tem predlogu izhajati ne le iz 36. člena ZIZ, ampak tudi iz določb ZPP o vrnitvi v prejšnje stanje (116. do 120. člen ZPP), ki pa predloga ne omejujejo zgolj na zamujen rok za ugovor in pritožbo.
- ◆ Sodna praksa sicer ni povsem usklajena glede vprašanja, ali je rok za plačilo sodne takse procesni ali materialni, vendar se v konkretnem primeru pritožbeno sodišče pridružuje stališču, da gre za procesni rok (primerjaj sklepe VSRS I Up 152/2014, II DoR 598/2010 (civilni oddelek), III DoR 108/2014 (gospodarski oddelek)), saj plačilo sodne takse za ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine pomeni izpolnitev procesne predpostavke, rok za izpolnitev procesne predpostavke pa je po naravi stvari procesni rok. Zato vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za (redni) ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine ni izključena.
- ◆ Kadar bi opravičljiva zamuda s plačilom sodne takse rezultirala v izgubi neke strankine pravice v postopku, ko upnik še nima izvršilnega naslova, konkretno pravice do vsebinske odločitve o njenem ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, je vsebinska obravnava predloga za vrnitev v prejšnje stanje dopustna in ta pravica izhaja že iz 23. člena Ustave Republike Slovenije. Upoštevajoč težo posledic, ki jih ima neplačilo sodne takse za ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine (fikcija umika ugovora) je pritožbi zato treba ugoditi.

VSL Sklep I Ip 408/2019, 5. 6. 2019

30. člen (Sredstva izvršbe)

31. člen (Seznam dolžnikovega premoženja)

- ◆ Sodišče lahko ponovno odredi, da je dolžnik dolžan predložiti seznam svojega premoženja.
VSC Sklep I Ip 5/2022, 19. 1. 2022

Izvršba

- ◆ Nepravilno je stališče sodišča prve stopnje, da dejstvi, da dolžnik na sicer pravilno v tujini vročeno odredbo za predložitev seznama premoženja z dne 13. 11. 2019 ni odgovoril in da dolžnik v Republiki Sloveniji nima prijavljenega prebivališča, utemeljujeta zaključek, da so podani pogoji za ustavitev postopka z ugotavljanjem dolžnikovega premoženja.
- ◆ Za primere, ko dolžnik v roku, ki mu ga v odredbi za predložitev seznama premoženja določi sodišče, ne predloži seznama o stanju svojega premoženja, je v šestem odstavku 31. člena ZIZ izrecno predpisano, da mora sodišče razpisati narok za ugotavljanje dolžnikovega premoženja. Pasivnost dolžnika tako ni razlog za ustavitev postopka z ugotavljanjem dolžnikovega premoženja, ampak razlog za nadaljnje postopanje sodišča v smeri razpisa naroka.
- ◆ Dejstvo, da dolžnik prebiva v tujini, ni razlog, ki bi utemeljeval ustavitev postopka z ugotavljanjem dolžnikovega premoženja brez razpisa naroka. V takem primeru je dolžniku vabilo na narok pač treba vročiti v tujino. Če se dolžnik, čeprav je bil pravilno vabljen na narok, tega neupravičeno ne udeleži, pa ZIZ predpisuje tudi nadaljnje ukrepe sodišča v smeri zagotovitve izpolnitve dolžnikove obveznosti, da poda seznam premoženja. V takšnem primeru mora namreč sodišče dolžnika kaznovati z denarno kaznijo po 33. členu ZIZ (osmi odstavek 31. člena ZIZ). Tudi za takšno postopanje sodišča pa to, da dolžnik ne prebiva v Republiki Sloveniji, ni ovira.

VSM Sklep I Ip 644/2021, 10. 11. 2021

32. člen (Predmet izvršbe)

33. člen (Denarna kazen)

- ◆ Iz enajstega odstavka 33. člena ZIZ) izhaja, da lahko sodišče odloči, da se dolžnik ne kaznuje, v kolikor posreduje podatke, ki omogočajo opravo izvršbe.
- ◆ Kazen je tako v tem primeru sredstvo za zagotavljanje izvršbe. Ker pa iz razlogov sodišča prve stopnje izhaja le, da sta dolžnika razgrnila svoje premoženjsko stanje, izpodbijane odločitve ni mogoče preizkusiti, saj razlogov o tem, kako bodo posredovani podatki omogočili opravo izvršbe oziroma da dolžnika iz objektivnih razlogov ne moreta omogočiti oprave izvršbe, v izpodbijanem sklepu ni.

VSC Sklep I Ip 336/2021, 13. 10. 2021

34. člen (Več sredstev in predmetov izvršbe)

- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno pojasnilo, da obravnavana vloga ni obrazložena vloga, kar bi šele utemeljevalo priznanje odvetniške nagrade za njeno sestavo. Navedena tarifna številka se nanaša na vloge, v katerih morajo stranke pojasniti dejansko stanje svojega zahtevka oziroma predloga in zanj predlagati dokaze, za podajo predloga za izvršbo z novim sredstvom izvršbe pa zadostuje že navedba novega sredstva izvršbe in utemeljevanje predloga ni potrebno (34. člen Zakona o izvršbi in zavarovanju - v nadaljevanju ZIZ). Vsebina predloga za novo sredstvo izvršbe je tako manj zahtevna in obseg potrebnih navedb je zelo omejen, zato predloga za novo sredstvo izvršbe ni pravilno ovrednotiti po tarifni številki, ki jo je navedel upnik.

VSM Sklep I Ip 175/2022, 1. 4. 2022

- ◆ Odlog bi lahko dosegel svoj namen le, če bi dodaten čas lahko preprečil t.i. socialno izvršbo in omogočil, da dolžnik ob pomoči socialne službe, sorodnikov, široke mreže pomoči poplača dolg in se s tem izogne prisilni prodaji doma. Pri tem je bistvena okoliščina, ali je dolžnik že ustrezno aktivno in skrbno ravnal v tej smeri, da bi upnika čim prej poplačal in se obrnil na ustrezno pomoč.

VSM Sklep I Ip 82/2022, 23. 3. 2022

Izvršba

- ◆ Dejstvo, da je bila s sklepom o izvršbi z dne 11. 6. 2015 že dovoljena izvršba na dolžnikova denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet, nato pa jo je sodišče s sklepom z dne 14. 10. 2020 ustavilo, ne pomeni ovire za izdajo izpodbijanega sklepa. S ponovno dovolitvijo izvršbe na dolžnikova denarna sredstva organizacijah za plačilni promet pa tudi ni kršena prepoved ponovnega odločanja.
- ◆ Pritožbeno ni sporno, da ima dolžnik zdaj odprt nov račun pri A. banki d.d..
- ◆ To dejstvo pomeni spremenjeno okoliščino, na podlagi katere je s stopnjo verjetnosti mogoče sklepati na uspešnost izvršbe. V takšnem primeru pa je ponovna dovolitev izvršbe s sredstvom izvršbe, s katerim je bila izvršba v istem izvršilnem postopku že ustavljena, dopustna.
VSM Sklep I Ip 9/2022, 23. 2. 2022
- ◆ Navedbe o poplačilu se nanašajo na samo terjatev, zato predstavljajo razloge za ugovor po izteku roka po 56. členu ZIZ, kar je tudi pravilno pojasnjeno v izpodbijanem sklepu, ne predstavljajo pa pravnoupoštevne ugovorne razloga zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novim izvršilnim sredstvom.
VSC Sklep I Ip 424/2021, 26. 1. 2022
- ◆ Pravnomočna ustavitev izvršbe z edinim sredstvom izvršbe pomeni tudi konec izvršilnega postopka.
VSC Sklep I Ip 268/2021, 25. 8. 2021

35. člen (Pristojnost)

1. Splošno
2. Več dolžnikov
3. Več predmetov in sredstev izvršbe
4. Med sredstvi tudi nepremičnine
5. Novo sredstvo ali predmet izvršbe
6. Novo sredstvo ali predmet izvršbe na nepremičnino
7. Izvršba na poslovni delež
8. Izvršba na ladjo ali letalo

36. člen (Vrnitev v prejšnje stanje)

1. Splošno

- ◆ V skladu s tretjim odstavkom 1. člena ZST-1 se v postopkih odločanja glede plačila sodnih taks po tem zakonu smiselno uporabljajo določbe zakonov, ki urejajo posamezne postopke, za katere se plačujejo sodne takse, razen če ta zakon ne določa drugače. Dolžnika sta predlagala vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru, zoper sklep, da se pritožba šteje za umaknjeno, pa sta vložila pritožbo, zato postopek v zvezi s plačilnim nalogom še ni zaključen. Predlog za vrnitev v prejšnje stanje sta torej dolžnika vložila v zvezi z zamudo roka za plačilo sodne takse za pritožbo, kar je po presoji višjega sodišča procesni rok. Zato je treba pri odločanju o tem predlogu izhajati ne le iz 36. člena ZIZ, ampak tudi iz določb ZPP o vrnitvi v prejšnje stanje, ki pa predloga ne omejujejo zgolj na zamujen rok za ugovor in pritožbo. Sicer pa že ustavnoskladna razlaga same določbe 36. člena ZIZ terja, da se tudi v izvršbi dopusti predlog za vrnitev

v prejšnje stanje, če stranka zamudi rok za plačilo sodne takse za ugovor ali pritožbo (zoper sklep o ugovoru).

- ◆ Sodna praksa sicer ni povsem usklajena glede vprašanja, ali je rok za plačilo sodne takse procesni ali materialni, vendar se v konkretnem primeru pritožbeno sodišče pridružuje stališču, da gre za procesni rok, saj plačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru pomeni izpolnitev procesne predpostavke, rok za izpolnitev procesne predpostavke pa je po naravi stvari procesni rok. Zato vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru ni izključena.
- ◆ Kadar bi opravičljiva zamuda s plačilom sodne takse rezultirala v izgubi neke strankine pravice v postopku, konkretno pravice do vsebinske odločitve o pritožbi zoper sklep o ugovoru, je vsebinska obravnava predloga za vrnitev v prejšnje stanje dopustna in ta pravica izhaja že iz členov 22, 23 in 25 Ustave Republike Slovenije. Upoštevajoč težo posledic, ki jih ima neplačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru (fikcija umika pritožbe – peti odstavek 29.b člena ZIZ) je tudi iz tega razloga pritožbi treba ugoditi. Ugovor je edino dolžnikovo pravno sredstvo v izvršbi in hkrati izraz njegove pravice do izjave (22. člen Ustave), oziroma sploh prva možnost, da se lahko izreče o (ne)dopustnosti zoper njega dovoljene izvršbe. Če sodišče na podlagi petega odstavka 29.b člena ZIZ odreče vsebinsko obravnavo ugovora ali pritožbe zoper sklep o ugovoru zaradi neplačila sodne takse, postane sklep o izvršbi pravnomočen in dolжник to ustavno procesno jamstvo nepovratno izgubi.
- ◆ Po mnenju višjega sodišča mora biti zato ustavnoskladna razlaga 36. člena ZIZ ekstenzivna in je to določbo treba tolmačiti na način, da je plačilo sodne takse nujni sestavni del ugovornega oziroma pritožbenega postopka. Posledično pa je vrnitev v prejšnje stanje v primeru zamude roka za plačilo takse za ugovor ali pritožbo zoper sklep o ugovoru dopustna že na njeni podlagi. Ob drugačnem stališču bi šlo za nesorazmeren poseg v dolžnikove pravice iz 22., 23. in 25. člena Ustave RS. Tudi na to pritožba utemeljeno opozarja.

VSL Sklep II Ip 1134/2021, 31. 8. 2021

- ◆ Predpostavka dopustnosti pravnega sredstva je pravovarstvena potreba oziroma pravni interes. Pravni interes za vložitev pritožbe ima le stranka, za katero je izdana odločba neugodna oziroma si s pritožbo zoper neugodno odločitev lahko izboljša pravni položaj. Iz navedenega sledi, da je v tej zadevi že dosežen rezultat, h kateremu je stremela dolžnica z vložitvijo predloga za vrnitev v prejšnje stanje, t.j. vsebinska obravnava njenega ugovora, zato si dolžnica s pritožbo zoper zavrženje njenega predloga za vrnitev v prejšnje stanje v I. točki izreka izpodbijanega sklepa ne more več izboljšati pravnega položaja.
- ◆ Na podlagi 3. točke drugega odstavka 17. člena ZIZ v zvezi z 239. členom ZIZ je izvršilni naslov tudi druga izvršljiva odločba, za katero zakon določa, da je izvršilni naslov. Skladno z 9. točko drugega odstavka 145. člena ZDavP-2 je izvršilni naslov za davčno izvršbo tudi seznam izvršilnih naslovov, v katerem mora biti za posamezen izvršilni naslov naveden datum izvršljivosti ter znesek davka in zamudnih obresti za vsako vrsto davka posebej. Skladno z 243. členom ZIZ pa ima upnik na podlagi izvršilnega naslova, ki se glasi na denarno terjatev, pravico zahtevati njeno zavarovanje z zastavno pravico na dolžnikovi nepremičnini. Prav tako 113. člen ZDavP-2 določa, da lahko davčni organ pri dolžnikih, ki so lastniki nepremičnega premoženja ali deleža družbenika, predlaga zavarovanje davčnega dolga z vknjižbo zastavne pravice na njihovih nepremičninah oziroma deležu družbenika pri sodišču. Zaradi slednje določbe ni utemeljena pritožbena navedba, da upnik nikoli ni izdal sklepa o izvršbi na nepremičnine, na podlagi katerega bi sodišče šele lahko izdalo sklep o zavarovanju.
- ◆ Predhodne vročitve seznama izvršilnih naslovov dolžniku ZDavP-2 ne predvideva, niti ni pogoj za dovolitev zavarovanja na njegovi podlagi.
- ◆ Zavarovanje s prisilno hipoteko se dopusti na podlagi izvršilnega naslova, kar pomeni, da dolжник v tem postopku ne more ugovarjati napak v postopku nastajanja izvršilnega naslova. Dolžnica tako v predmetnem izvršilnem postopku ne more uveljavljati nepravilnosti oziroma nezakonnosti posameznih izvršilnih naslovov oziroma odmere davčnih obveznosti, torej v tem postopku ne more

uveljavljati, da so bili nepravilno odmerjeni prispevki iz razloga, ker je bila dolžnica v osebnem stečaju oziroma iz razlogov, ker ni več opravljala dejavnosti, je bila brezposelna oziroma se je upokojila. Če posamezni izvršilni naslovi, ki jih vsebuje seznam izvršilnih naslovov, dolžniku v davčnem ali drugem postopku, v katerem so bili izdani, niso bili pravilno vročeni, tega v postopku zavarovanja prav tako ne more ugovarjati.

VSL Sklep IV Ip 752/2021, 1. 6. 2021

- ◆ Sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine poleg dovolilnega dela, v katerem sodišče dovoli izvršbo za poplačilo izterjevane terjatve, vsebuje tudi kondemnatorni del, v katerem sodišče dolžniku naloži, da v osmih (oziroma v treh) dneh poravna terjatev skupaj z odmerjenimi stroški. S sklepom o izvršbi sodišče v takšnem primeru torej ne dovoli le oprave izvršbe, temveč izda tudi plačilni nalog. Dolžnik je predlagal vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, ki ga je vložil zoper kondemnatorni del sklepa o izvršbi, zoper sklep, da se ugovor šteje za umaknjen, pa je vložil pritožbo, zato postopek v zvezi s plačilnim nalogom še ni zaključen. Zato je treba pri odločanju o tem predlogu izhajati ne le iz 36. člena ZIZ, ampak tudi iz določb ZPP o vrnitvi v prejšnje stanje (116. do 120. člen ZPP), ki pa predloga ne omejujejo zgolj na zamujen rok za ugovor in pritožbo.
- ◆ Sodna praksa sicer ni povsem usklajena glede vprašanja, ali je rok za plačilo sodne takse procesni ali materialni, vendar se v konkretnem primeru pritožbeno sodišče pridružuje stališču, da gre za procesni rok (primerjaj sklepe VSRS I Up 152/2014, II DoR 598/2010 (civilni oddelek), III DoR 108/2014 (gospodarski oddelek)), saj plačilo sodne takse za ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine pomeni izpolnitev procesne predpostavke, rok za izpolnitev procesne predpostavke pa je po naravi stvari procesni rok. Zato vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za (redni) ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine ni izključena.
- ◆ Kadar bi opravičljiva zamuda s plačilom sodne takse rezultirala v izgubi neke strankine pravice v postopku, ko upnik še nima izvršilnega naslova, konkretno pravice do vsebinske odločitve o njenem ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, je vsebinska obravnava predloga za vrnitev v prejšnje stanje dopustna in ta pravica izhaja že iz 23. člena Ustave Republike Slovenije. Upoštevajoč teže posledic, ki jih ima neplačilo sodne takse za ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine (fikcija umika ugovora) je pritožbi zato treba ugoditi.

VSL Sklep I Ip 408/2019, 5. 6. 2019

2. Stranka postopka je pravna oseba

37. člen (Smrt stranke)

- ◆ Ko pride do spremembe dolžnika tekom postopka, skladno z določbo četrtega odstavka 24. člena ZIZ upnik predlaga nadaljevanje zoper novega dolžnika, katerega pasivno legitimacijo mora izkazati s kvalificirano listino. Vendar pa je v primeru, ko pride do prekinitve postopka, torej do procesne pomanjkljivosti v postopku zaradi smrti dolžnika, potrebno uporabiti tudi določbo 37. člena ZIZ.

VSC Sklep I Ip 8/2022, 26. 1. 2022

38. člen (Izvršilni stroški)

1. **Upnik najprej plača stroške (prvi odstavek)**

2. **Predujem (drugi odstavek)**

3. **Varščina (tretji odstavek)**

4. **Upnik je dolžan povrniti stroške (šesti odstavek)**

5. **Dolžnik je dolžan povrniti stroške (peti odstavek)**

- ◆ Pritegnitev sodnega cenilca v postopek nepremičninske izvršbe z nalogo, da oceni nepremičnino, je obvezno (drugi odstavek 178. člena ZIZ). Sodišče prve stopnje je zato utemeljeno naložilo plačilo stroškov sodnih cenitev dolžniku, saj so bili potrebni za izvršbo (peti odstavek 38. člena ZIZ).

VSC Sklep I Ip 64/2022, 23. 3. 2022

- ◆ Strošek vloge glede na cenik pomeni pošiljanje po e-pošti za en dokument 0,75 EUR. Torej v tem primeru ne gre za stroške fotokopij in tiskanja, pač pa za strošek opravila upnikovega zaposlenega. Za takšno priznanje nagrade pa ni v zakonu podlage. Upnik kot zavarovalnica ne more enostransko določiti tarife za delo njegovih zaposlenih, ki bi bila zavezujoča v sodnem postopku.

VSC Sklep II Ip 76/2022, 16. 3. 2022

- ◆ Dne 8. 6. 2019 je začel veljati Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o tarifi za plačilo dela izvršiteljev in o povračilu stroškov v zvezi z njihovim delom, ki je v 2. členu spremenil prvi odstavek 9. člena do sedaj veljavnega Pravilnika.

- ◆ Glede na navedeno pritožba pravilno opozarja, da izvršitelj za opravo rubeža v popoldanskem času ne potrebuje več odredbe sodišča.

VSC Sklep I Ip 40/2022, 9. 3. 2022

- ◆ Ker je upnik dražbo preklical in predlagal odlog izvršbe na premočnine, je sodišče prve stopnje napačno zaključilo, da so bili stroški v zvezi z navedenim obračunom za predmetno izvršbo potrebni.

VSC Sklep I Ip 22/2022, 10. 2. 2022

- ◆ Če je sodišče izdalo sklep o nadaljevanju izvršilnega postopka brez logičnega zaključka, če je bilo o zadevi predhodno že odločeno, če je bil sklep materialnopravno napačen in obremenjen z absolutno bistveno kršitvijo določb postopka ter je sodišče storilo napako, kot navaja dolžnik v pritožbi, pa ne drži nadaljnja navedba, da ni dolžan plačati teh stroškov kot potrebnih za izvršbo.

VSC Sklep II Ip 411/2021, 19. 1. 2022

- ◆ Ker stroški sodnih cenilcev predstavljajo za izvršbo potrebne stroške, jih je sodišče prve stopnje utemeljeno naložilo v plačilo dolžnici.

VSC Sklep I Ip 407/2021, 12. 1. 2022

- ◆ Upniku pogodbene obresti po zapadlosti terjatve ne pripadajo.

VSC Sklep I Ip 414/2021, 12. 1. 2022

- ◆ Cenitev, v zvezi s katero so bili cenilcu odmerjeni stroški in je upnik le te priglasil kot nadaljnje izvršilne stroške, je izvršilno dejanje v postopku oprave nepremičninske izvršbe, ki teče vsled temu, ker dolžnik upniku v tem postopku izterjevane terjatve ob zapadlosti ni plačal.

VSC Sklep I Ip 387/2021, 8. 12. 2021

- ◆ Četudi se je vpis v zemljiško knjigo opravil po uradni dolžnosti, so upniku v zvezi s tem vpisom nastali stroški. Vpis hipoteke se je namreč opravil kot posledica ugoditve predlogu za zavarovanje upnikove

denarne terjatve z ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini in zaznambo izvršljivosti terjatve, torej v korist upnika, sodno takso pa v tem primeru določa tar. št. 91012 v zvezi z opombo a) ZST-1.

VSC Sklep I Ip 383/2021, 8. 12. 2021

- ◆ V konkretnem primeru je bil dolžniku sklep o izvršbi vročan na naslov, ki ga je kot naslov dolžnika v predlogu za izvršbo navedel upnik. V postopku je bilo ugotovljeno, da dolžnik v času vročanja tam ni prebival, zaradi česar mu sklep o izvršbi tam ni mogel biti vročen.
- ◆ Kot je ugotovilo sodišče prve stopnje, ima dolžnik še vedno prijavljeno stalno prebivališče na naslovu Ulica 73, Ljubljana. Iz uradnih evidenc drugega naslova dolžnika ni mogoče pridobiti. Dolžnik je sam povedal, da si ne stalnega ne začasnega prebivališča drugje ni uredil. Hkrati pa tudi ni trdil in ne dokazoval, da bi upnik dejanski naslov prebivališča dolžnika poznal. Šele v tem primeru bi bilo mogoče upniku očitati, da je dolžniku stroške s predlogom za razveljavitev potrdila o pravnomočnosti in izvršljivosti sklepa o izvršbi, s katerim je sicer zaradi vročanja na naslovu, kjer ni dejansko prebival, uspel, neutemeljeno povzročil. Le takšne stroške je namreč upniku mogoče naložiti v plačilo.

VSL Sklep I Ip 345/2021, 4. 5. 2021

6. Tretji je dolžan povrniti stroške (sedmi odstavek)

7. Priglasitev stroškov

- ◆ Upnik je pravočasno zahteval povrnitev stroškov, saj besedo takoj iz osmega odstavka 38. člena ZIZ ni razlagati tako, da je treba stroške priglasiti takoj, ko se upnik z njimi seznanil, ampak takoj, ko je to razumno mogoče.

VSC Sklep I Ip 63/2022, 23. 3. 2022

- ◆ Strošek vloge glede na cenik pomeni pošiljanje po e-pošti za en dokument 0,75 EUR. Torej v tem primeru ne gre za stroške fotokopij in tiskanja, pač pa za strošek opravila upnikovega zaposlenega. Za takšno priznanje nagrade pa ni v zakonu podlage. Upnik kot zavarovalnica ne more enostransko določiti tarife za delo njegovih zaposlenih, ki bi bila zavezujoča v sodnem postopku.

VSC Sklep II Ip 76/2022, 16. 3. 2022

- ◆ Upnik tudi ni z ničemer izkazal, katere poizvedbe je opravil, ob tem pa je tudi pojasniti, da v kolikor bi šlo za stroške poizvedb o dolžnikovem premoženju, teh tudi ne bi bilo mogoče šteti kot potrebnih za izvršbo v smislu petega odstavka 38. člena ZIZ, ker skladno s četrtem odstavkom 41. člena ZIZ te opravi po pravnomočnosti sklepa o izvršbi sodišče prve stopnje po uradni dolžnosti, tako da vpogleda v elektronsko dosegljive evidence.

VSC Sklep I Ip 416/2021, 12. 1. 2022

8. Vpliv stečaja na izvršilne stroške

9. Stroški začasnega zastopnika

10. Stroški postopka zavarovanja

11. Izvršilni stroški v izvršbi po uradni dolžnosti

12. Stroški pooblaščenca po uradni dolžnosti, brezplačne pravne pomoči in oprostitvev stroškov postopka

13. Postopek s taksami

- ◆ V skladu s tretjim odstavkom 1. člena ZST-1 se v postopkih odločanja glede plačila sodnih taks po tem zakonu smiselno uporabljajo določbe zakonov, ki urejajo posamezne postopke, za katere se plačujejo sodne takse, razen če ta zakon ne določa drugače. Dolžnika sta predlagala vrnitev v prejšnje

stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru, zoper sklep, da se pritožba šteje za umaknjeno, pa sta vložila pritožbo, zato postopek v zvezi s plačilnim nalogom še ni zaključen. Predlog za vrnitev v prejšnje stanje sta torej dolžnika vložila v zvezi z zamudo roka za plačilo sodne takse za pritožbo, kar je po presoji višjega sodišča procesni rok. Zato je treba pri odločanju o tem predlogu izhajati ne le iz 36. člena ZIZ, ampak tudi iz določb ZPP o vrnitvi v prejšnje stanje, ki pa predloga ne omejujejo zgolj na zamujen rok za ugovor in pritožbo. Sicer pa že ustavnoskladna razlaga same določbe 36. člena ZIZ terja, da se tudi v izvršbi dopusti predlog za vrnitev v prejšnje stanje, če stranka zamudi rok za plačilo sodne takse za ugovor ali pritožbo (zoper sklep o ugovoru).

- ◆ Sodna praksa sicer ni povsem usklajena glede vprašanja, ali je rok za plačilo sodne takse procesni ali materialni, vendar se v konkretnem primeru pritožbeno sodišče pridružuje stališču, da gre za procesni rok, saj plačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru pomeni izpolnitev procesne predpostavke, rok za izpolnitev procesne predpostavke pa je po naravi stvari procesni rok. Zato vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru ni izključena.
- ◆ Kadar bi opravičljiva zamuda s plačilom sodne takse rezultirala v izgubi neke strankine pravice v postopku, konkretno pravice do vsebinske odločitve o pritožbi zoper sklep o ugovoru, je vsebinska obravnava predloga za vrnitev v prejšnje stanje dopustna in ta pravica izhaja že iz členov 22, 23 in 25 Ustave Republike Slovenije. Upoštevajoč težo posledic, ki jih ima neplačilo sodne takse za pritožbo zoper sklep o ugovoru (fikcija umika pritožbe – peti odstavek 29.b člena ZIZ) je tudi iz tega razloga pritožbi treba ugoditi. Ugovor je edino dolžnikovo pravno sredstvo v izvršbi in hkrati izraz njegove pravice do izjave (22. člen Ustave), oziroma sploh prva možnost, da se lahko izreče o (ne)dopustnosti zoper njega dovoljene izvršbe. Če sodišče na podlagi petega odstavka 29.b člena ZIZ odreče vsebinsko obravnavo ugovora ali pritožbe zoper sklep o ugovoru zaradi neplačila sodne takse, postane sklep o izvršbi pravnomočen in dolžnik to ustavno procesno jamstvo nepovratno izgubi.
- ◆ Po mnenju višjega sodišča mora biti zato ustavnoskladna razlaga 36. člena ZIZ ekstenzivna in je to določbo treba tolmačiti na način, da je plačilo sodne takse nujni sestavni del ugovornega oziroma pritožbenega postopka. Posledično pa je vrnitev v prejšnje stanje v primeru zamude roka za plačilo takse za ugovor ali pritožbo zoper sklep o ugovoru dopustna že na njeni podlagi. Ob drugačnem stališču bi šlo za nesorazmeren poseg v dolžnikove pravice iz 22., 23. in 25. člena Ustave RS. Tudi na to pritožba utemeljeno opozarja.

VSL Sklep II Ip 1134/2021, 31. 8. 2021

14. Izvršitelj je dolžan povrniti stroške strankam

38.a člen (Varščina za plačilo dela in stroškov izvršitelja)

38.b člen (Hramba in izplačilo varščine)

38.c člen (Obračun plačila za delo in stroškov izvršitelja)

39. člen (Varščina)

40. člen (Vsebina predloga za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova)

1. Splošno

- ◆ Po vpogledu v izvršilni predlog pritožbeno sodišče zaključuje, da upnik utemeljeno opozarja, da je njegov predlog za izvršbo vseboval vse, kar določa 40. člen ZIZ v zvezi z 229. členom ZIZ.
- ◆ Razlogom sodišča prve stopnje, da motenja, ki ga zatrjuje upnik, ni mogoče ugotavljati v ugovornem postopku, saj mora biti podano in izkazano ob vložitvi izvršilnega predloga, ni mogoče slediti. Upnik zato utemeljeno očita, da mu je sodišče prve stopnje s tem, ko je zaključilo, da v ugovornem postopku svojih navedb v predlogu za izvršbo ne more več dopolnjevati in dokazovati, kršilo pravico do izjavljanja in sodelovanja v postopku.

[VSC Sklep I Ip 27/2022, 16. 2. 2022](#)

2. Predlog zoper dolžnikovega delodajalca

3. Predlog z novim sredstvom, predmetom ali stranko

4. Predlog za zavarovanje

40.c člen (Pristojnost za izvršbo na podlagi verodostojne listine)

41. člen (Predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine)

- ◆ Neutemeljene so pritožbene trditve, da tožeča stranka v dopolnitvi tožbe ni postavila tožbenega zahtevka. Ker je tožena stranka (takrat še dolžnik) sklep o izvršbi izpodbijala v celoti oziroma v delu, v katerem ji je bilo naloženo, naj terjatev plača, je sodišče razveljavilo sklep o izvršbi in nato nadaljevalo postopek kot pri ugovoru zoper plačilni nalog. Predlog za izvršbo je zato sodišče prve stopnje obravnavalo kot tožbo v pravdnem postopku. Predlog za izvršbo pa vsebuje tudi zahtevo, naj sodišče naloži dolžniku, da v osmih dneh, v meničnih in čekovnih sporih pa v treh dneh po vročitvi sklepa, plača terjatev skupaj z odmerjenimi stroški. Pritožbeni očitke, da je sodišče odločilo o tožbenem zahtevku, ki da ga je samo oblikovalo, je zato neutemeljen.

[VSL Sodba II Cpg 39/2022, 1. 3. 2022](#)

- ◆ Upnik tudi ni z ničemer izkazal, katere poizvedbe je opravil, ob tem pa je tudi pojasniti, da v kolikor bi šlo za stroške poizvedb o dolžnikovem premoženju, teh tudi ne bi bilo mogoče šteti kot potrebnih za izvršbo v smislu petega odstavka 38. člena ZIZ, ker skladno s četrtem odstavkom 41. člena ZIZ te

opravi po pravnomočnosti sklepa o izvršbi sodišče prve stopnje po uradni dolžnosti, tako da vpogleda v elektronsko dosegljive evidence.

VSC Sklep I Ip 416/2021, 12. 1. 2022

41.a člen (Predlog za izvršbo na podlagi priložene menice)

42. člen (Potrdilo o izvršljivosti)

- ◆ Sodišče prve stopnje je izpodbijano odločitev o zavrnitvi predloga za razveljavitev klavzule pravnomočnosti in izvršljivosti sklepa o izvršbi v bistvenih elementih oprlo na navedbe upnika, s katerimi se dolžnik pred izdajo izpodbijanega sklepa ni mogel seznaniti in se o njih izjaviti. Kot izhaja iz pritožbe, pa dolžnik dejstvu, da je bila A.A. pri dolžniku pooblaščenka za sprejem poštnih pošiljk, izrecno nasprotuje. Vloga upnika je tako bistveno vplivala na končni izid postopka odločanja o razveljavitvi potrdila o pravnomočnosti in izvršljivosti sklepa o izvršbi. Ker pred sprejetjem izpodbijanega sklepa ni bila vročena v izjavo dolžniku, pa je bila dolžniku s tem kršena pravica do izjave in tako odvzeta možnost obravnavanja pred sodiščem, s čimer je sodišče prve stopnje storilo kršitev iz 8. točke prvega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 366. členom ZPP in 15. členom ZIZ.

VSM Sklep I Ip 30/2022, 23. 3. 2022

- ◆ Na podlagi vročanja na star naslov fikcija vročitve iz četrtega odstavka 142. člena ZPP ni nastopila. V pritožbi se tožnik neutemeljeno sklicuje na obveznost sporočanja spremembe naslova, ki je urejena v 145. členu ZPP. Tudi če bi za toženko ta obveznost veljala, to ne pomeni, da bi bila zamudna sodba pravilno vročena na star naslov, ampak bi se kvečjemu vročala, tako da bi se pritrdila na oglasno desko.

VDSS Sklep Pdp 149/2022, 23. 3. 2022

- ◆ 42. člen ZIZ se po uveljavljeni sodni praksi ne uporablja le v primerih razveljavitve potrdila o izvršljivosti, temveč tudi pravnomočnosti, in sicer v vseh civilnih postopkih, med katere spada tudi zapuščinski postopek.
- ◆ Določilo tretjega odstavka 42. člena ZIZ je stopilo v veljavo šele z novelo ZIZ-L, ki se je pričela uporabljati 25. 3. 2018, zato se na obravnavani primer zaradi splošne prepovedi povratne veljave pravnih aktov iz 155. člena Ustave RS ne more nanašati.
- ◆ Vsakdo, ki v sodnem postopku zahteva varstvo svojih pravic in pravnih koristi, mora ves čas postopka izkazovati pravni interes, kar pomeni, da mora kot verjetno izkazati, da bo ugoditev njegovi zahtevi pomenila zanj določeno pravno korist oziroma da se bo izboljšal njegov pravni položaj.
- ◆ Dedinja v svojem predlogu potrjuje, da je dodatni sklep o dedovanju prejela in se zoper odločitev ni pritožila. Zahteva le, da sodišče datum pravnomočnosti popravi s 6. 9. 2016 na 3. 9. 2016, pri tem pa ne pojasni, v čem bi predlagana sprememba vplivala na njen položaj v postopku oziroma kakšen je njen pravovarstveni interes.

VSL Sklep I Cp 100/2022, 3. 3. 2022

- ◆ Sodišče razveljavi potrdilo o pravnomočnosti, kadar je bilo to neutemeljeno izdano, bodisi zaradi napake pri vročanju ali ker je sodišče spregledalo pravočasno vloženo pritožbo.
- ◆ Pravno sredstvo, ki omogoča poseg v pravnomočne sodne odločbe, v katerem se presoja njihova zakonitost, je obnova postopka in ne zahteva za razveljavitev klavzule pravnomočnosti in izvršljivosti. Z možnostjo obnove je udeležencu zagotovljena možnost učinkovitega sodnega varstva, pri čemer rok za vložitev tega pravnega sredstva v skladu s 2. točko 396. člena ZPP v zvezi s 37. členom ZNP teče od dneva, ko je bila odločba vročena stranki.

VSL Sklep II Cp 242/2022, 3. 3. 2022

42.a člen (Potrdilo o izvršljivosti na podlagi Uredbe 2201/2003/ES, Uredbe 805/2004/ES, Uredbe 1896/2006/ES, Uredbe 861/2007/ES, Uredbe 4/2009/ES, Uredbe 1215/2012/EU, Uredbe 606/2013/EU, Uredbe 2016/1103/EU in Uredbe 2016/1104/EU ter na podlagi Uredbe 207/2009/ES, Uredbe 6/2002/ES, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in Pogodbe o delovanju Evropske unije)

42.b člen (Priznanje in izvršitev tuje odločbe, tuje poravnave ali tuje javne listine)

- ◆ Podlaga za izdajo izpodbijanega sklepa o izvršbi je tuja sodna odločba – pravnomočna in izvršljiva sodba Občinskega sodišča na Rabu P 208/10-36 z dne 23. 6. 2010, ki jo je sodišče prve stopnje pred dovolitvijo izvršbe preizkusilo skladno z določbami od 94. do 103. člena ZMZPP in odločilo o njenem priznanju kot o predhodnem vprašanju. Ugotovilo je, da so podani pogoji za priznanje in zato navedeno tujo sodno odločbo priznalo. Sodba hrvaškega sodišča je bila izdana 23. 6. 2010, to je pred pristopom Republike Hrvaške k Evropski uniji, zato se za njeno priznanje in izvršitev uporabljajo nacionalni predpisi oziroma morebitne mednarodne pogodbe. Za vprašanje priznanja in izvršitve sodbe Občinskega sodišča na Rabu P 208/10-36 z dne 23. 6. 2010 je torej treba uporabiti še ZMZPP, to je zakon, ki ureja razmerja z mednarodnim elementom, konkretno vprašanja, katero (materialno) pravo je treba uporabiti pri odločanju v razmerjih z mednarodnim elementom, pristojnost sodišč v takih razmerjih ter pravila priznanja in izvršitve tujih sodnih odločb. Tudi v razmerjih z mednarodnim elementom oziroma tudi, če je treba pri odločanju o samem zahtevku uporabiti tuje materialno pravo, pa sodišče v postopku odloča po pravilih slovenskega procesnega prava (lex fori). Vsaka država sama določa pravila postopka, po katerih pristojni organi obravnavajo zadeve. V procesnem pravu je uporaba lex fori pravilo, zakon samo izjemoma napotuje na kakšno drugo pravo.
- ◆ Vprašanje, ali je sodišče prve stopnje pravilno zavrnilo predlog za izvršbo glede izterjave zakonskih zakonskih zamudnih obresti od zneska 624.365,00 HRK s sklicevanjem na načelo formalne legalitete, je stvar uporabe (izvršilnega) procesnega prava. Gre za načelo, ki se nanaša na pravila o izdaji sklepa o izvršbi. Izvršilni naslov je formalna predpostavka za izvršbo, kršitve v zvezi s tem so ugovorni razlog po 2. točki prvega odstavka 55. člena ZIZ. Po stališču teorije se ta ugovorni razlog uvršča med kršitve pravil postopka oziroma kršitve procesnih predpostavk. Pod ta ugovorni razlog spada tudi položaj, ko se dovoli izvršba preko izvršilnega naslova. V obravnavanem primeru je torej dilema, ali je sodišče prve stopnje pravilno uporabilo načelo formalne legalitete, kar je glede na zgoraj pojasnjeno stvar (izvršilnega) procesnega prava. Zato tudi ne pridejo v poštev niti Uredba (ES) št. 846/2017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 (Uredba Rim II) niti določbe ZMZPP o uporabi prava pri nepogodbeni odškodninski odgovornosti. Oboje se namreč nanaša na materialno – obligacijsko pravo.
- ◆ Ker je načelo formalne legalitete stvar (izvršilnega) procesnega prava, to glede na zgoraj pojasnjeno tudi pomeni, da je treba (ne)pravilnost njegove uporabe presojati po slovenskem pravu. Upošteva 17. člen ZIZ in z njim povezano sodno prakso slovenskih sodišč pa ni sporno, da je izvršilno sodišče, sploh pri sodni odločbi kot izvršilnem naslovu, na le-to strogo vezano in lahko zato dovoli izvršbo le za izterjavo natančno take (in nič večje) terjatve, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Za terjatev, ki iz izvršilnega naslova ne izhaja, izvršbe ni mogoče dovoliti.

VSL Sklep I Ip 1247/2021, 8. 9. 2021

a42.b člen (Priznanje in izvršitev po Uredbi 1215/2012/EU in Uredbi 606/2013/EU)

42.c člen (Popravek in razveljavitev potrdila o izvršljivosti)

43. člen (Umik in omejitev predloga)

1. Splošno

- ◆ V postopkih zavarovanja z začasnimi odredbami, kolikor ni v Tretjem delu ZIZ določeno drugače, smiselno uporabljajo pravila Prvega in Drugega dela ZIZ. Določba 43. člena ZIZ sodišču nalaga, da v primeru umika predloga za zavarovanje predlagatelja postopek zavarovanja ustavi. S tem pa so glede na določila drugega odstavka 76. člena ZIZ razveljavljena tudi izvršilna oziroma zavarovalna dejanja, kolikor s tem niso prizadete pridobljene pravice drugih oseb. Sodna odločba, kakršna je sklep o izdani začasni odredbi, predstavlja procesno dejanje in ne sodi med izvršilna oziroma zavarovalna dejanja. Zato pa ob umiku predloga sodišče prve stopnje nima zakonske podlage za to, da bi ob ustavitvi postopka razveljavilo tudi sklep o izdani začasni odredbi.

VSC Sklep I Cp 101/2022, 21. 4. 2022

- ◆ Niti ZPP niti ZIZ upniku ne prepovedujeta, da predlog za izdajo začasne odredbe naknadno dopolni ali spremeni. To lahko stori do odločitve sodišča prve stopnje o prvotnem predlogu, zato je treba kot pravočasne upoštevati vse upnikove vloge, ki so na pristojno sodišče prispеле do trenutka izdaje sklepa o predlogu za izdajo začasne odredbe.
- ◆ Stališče prvostopnega sodišča, da je namen začasne odredbe le v preprečitvi nastanka škode, torej škode, katere nastanek šele grozi, je preozko in v nasprotju s splošnim načelom preprečevanja škode.
- ◆ Vsebina pojma "težko nadomestljive škode" se v primeru regulacijskih začasnih odredb nanaša na grozečo škodo, ki je v tem, da upnik brez takojšnje zaščite svojega pravnega položaja (z začasno odredbo) ne bo mogel doseči učinkovitega sodnega varstva, ker bo to v času, ko bo upnik ob normalnem teku stvari lahko prišel do končne odločitve v rednem sodnem postopku, že povsem brez pomena. Pogoj nastanka težko nadomestljive škode je pri regulacijskih začasnih odredbah torej izkazan, če obstaja verjetnost, da sodno varstvo, ki ga bo upnik uveljavljal s tožbo, tudi, če bo z njo uspel, ne bo več doseglo svojega namena.

VSL Sklep I Cpg 122/2022, 16. 3. 2022

- ◆ Predmetni izvršilni postopek po samem zakonu ni prekinjen, saj je imela glede na podatke spisa druga upnica v trenutku smrti pooblaščenko.
- ◆ Ker do dedovanja pride v trenutku zapustnikove smrti, je sodišče kot stranko v procesnem smislu pravilno označilo dediči po pokojni C. C., saj po podatkih spisa sklep o dedovanju po pokojni B. B. še ni bil izdan ter novi upnik/i še niso vstopili v predmetni postopek.

VSC Sklep I Ip 44/2022, 9. 3. 2022

- ◆ Umik predloga za izvršbo je v procesni dispoziciji upnika, ki mora, da bi nastopili procesni učinki ustavitve postopka, jasno, nedvoumno in nepogojno izjaviti, da predlog za izvršbo umika. Brez takšne izrecne izjave upnika ni podlage za ustavitev postopka izvršbe po določbi 43. člena ZIZ in tudi ne podlage za sklepanje, da upnik pri izvršbi več ne vztraja. Sodišče na podlagi poziva upniku, naj poda umik predloga za izvršbo, kljub opozorilu, da bo, če umika ne bo prejelo, štelo, da upnik pri izvršbi več ne vztraja, tako ne more vzpostaviti domneve, ki bi lahko imela za posledico ustavitev postopka izvršbe.

VSM Sklep I Ip 739/2021, 15. 12. 2021

- ◆ Bistveno vprašanje v obravnavanem primeru je, ali bi z ustavitvijo izvršilnega postopka in razveljavitvijo opravljenih izvršilnih dejanj prišlo do nedopustnega posega v pričakovalno lastninsko pravico kupca. Le-ta sicer pridobi lastninsko pravico na nepremičnini, ki jo je kupil na javni dražbi v izvršbi, (še)le s pravnomočnostjo sklepa o izročitvi nepremičnine, vendar je po stališču (ustavno)sodne prakse njegov pravni položaj v določeni meri varovan že pred tem. Od domika nepremičnine dalje ima namreč kupec že lastninsko pravico v pričakovanju in je pridobitev polne pravice odvisna le od zakonitosti javne dražbe ter izpolnitve obveznosti položitve kupnine, ne more pa biti odvisna od kake druge naknadne okoliščine (npr. poplačilo dolga), zaradi katere bi bilo treba ustaviti izvršilni postopek in razveljaviti opravljena izvršilna dejanja. Taka razveljavitev bi namreč posegla v kupčevo pričakovalno pravico, pridobljeno z naslovom za pridobitev lastninske pravice, tj. domikom. Glede na navedeno je v obravnavani zadevi ključno, ali je bilo plačilo celotnega dolga, na podlagi katerega je upnik dne 21. 9. 2020 podal umik izvršilnega predloga, opravljeno pred ali po domiku.
- ◆ Glede na citirani sedmi odstavek 189. člena ZIZ ima pritožba prav, da je sodišče prve stopnje na drugi javni dražbi kupcu napačno naložilo, da v roku 30 dni predloži odločbo upravnega organa, iz katerega bo izhajala odobritev pravnega posla. Iz navedene zakonske določbe namreč povsem jasno izhaja, da mora sodišče po končani dražbi najboljšega ponudnika napotiti, da v določenem roku vloži vlogo za pridobitev odobritve. Le če kupec v postavljenem roku ne vloži vloge, je zato mogoče šteti, da ni izpolnil pogoja iz sedmega odstavka 189. člena ZIZ, ne pa tudi v primeru, če pravočasno ne predloži že same odločbe upravnega organa o odobritvi posla. Za tako stališče v ZIZ ni podlage. Vendar iz zapisnika druge javne dražbe v spisu ne izhaja, da bi pritožnik navedeno napačno določitev roka v zvezi z odobritvijo pravnega posla grajal že na samem dražbenem naroku in v pritožbi tudi ne trdi, da tega brez svoje krivde ne bi mogel storiti že tedaj. Uveljavljanje te kršitve še v pritožbi je zato prepozno. Dolžino roka za vložitev vloge za pridobitev odobritve posla namreč po sedmem odstavku 189. člena ZIZ določi sodišče, gre torej za sodni procesni rok in je zato nepravilno določitev navedenega roka treba šteti kot procesno kršitev. Le-te pa je treba grajati takoj, ko je to mogoče, kasneje pa le, če to prej iz upravičenega razloga ni bilo mogoče.
- ◆ Do domika v konkretnem primeru sploh še ni prišlo. Iz citiranih določb tretjega in šestega odstavka 189. člena ZIZ izhaja, da zakon pri prodaji nepremičnine na javni dražbi loči med razglasitvijo domika na samem naroku in med izdajo sklepa o domiku. Sodišče mora torej opraviti dve ločeni dejanji (razglasiti domik in izdati sklep o domiku), pri čemer praviloma to stori sočasno. Ne velja pa to absolutno, izjema od tega pravila je prav položaj, kakršen je obravnavani. Iz sedmega odstavka 189. člena ZIZ namreč izhaja, da sodišče postopa drugače, ko je za sklenitev prodajne pogodbe potrebna odobritev upravnega organa. V takem primeru namreč sodišče kupca napoti, da v določenem roku vloži vlogo za pridobitev odobritve, po ponudnikovi pridobitvi odobritve pa nadaljuje postopek in takoj izda sklep o domiku. Ko je sklenitev pravnega posla odvisna tudi od odobritve upravnega organa, torej sodišče na dražbi še ne razglasi domika, saj je ta odvisen od izpolnitve odložnega pogoja pridobitve odobritve. Če se ta pogoj izpolni, pa sodišče takoj nato izda sklep o domiku. Tak sklep je konstitutivne narave, zato domik objektivno nastopi še le z izdajo sklepa in ga ni mogoče domnevati na podlagi obstoja določenih dejstev ob koncu javne dražbe. Nastop pravnih učinkov domika je mogoče vezati le na izdajo pisnega sklepa o domiku.
- ◆ Pravno zmotno je pritožbeno razlogovanje, da izdaja pisnega odpravka sklepa o domiku nima konstitutivnega, temveč deklaratornega učinek in da je do domika prišlo de facto že na drugi javni dražbi ter s sklepom z dne 21. 8. 2020, s katerim je bilo ugotovljeno, da je najvišji ponudnik za predmet prodaje kupec A. A. (pod odložnim pogojem pridobitve odobritve posla s strani upravne enote). Navedeno ne drži, saj je v primeru, ko je potrebna še odobritev posla s strani upravnega organa, sklep o domiku konstitutivne narave in je tako še le z njegovo izdajo nepremičnina objektivno domaknjena kupcu. Po presoji tega višjega sodišča zato ni pravilno stališče v sklepu Višjega sodišča v Kopru, I Ip 165/2009, da je kupčev pravni položaj varovan že od trenutka končanja uspešne javne dražbe.
- ◆ Glede na pritožbene navedbe naj bi sicer tudi iz ustavne odločbe Up-35/98 izhajalo, da je kupčev pravni položaj varovan že od razglasitve domika dalje. Vendar pa višje sodišče meni, da je imelo ustavno sodišče v tam obravnavani zadevi v mislih (najbolj pogosti) položaj, ko do razglasitve domika

in izdaje sklepa o domiku pride sočasno, saj je v 14. točki razlogov jasno zapisalo, da je naslov za pridobitev lastninske pravice kupca sklep o domiku. To je tudi razumljivo, saj pridobitev lastninske pravice z nakupom v izvršbi (originarna) pridobitev na podlagi sodne odločbe – sklepa o izročitvi.

VSL Sklep II Ip 245/2021, 5. 5. 2021

- ◆ Upnik lahko kadarkoli med postopkom umakne predlog za izvršbo. Sodišče izvršilni postopek ustavi. Umik je procesna izjava volje in učinkuje šele od trenutka, ko prispe na sodišče. Izjava o umiku je procesno dejanje zgolj in samo upnika. Ostali (toženec v pravnem postopku ali dolžnik v izvršilnem postopku) lahko le zatrjujejo, da so nastopila pravno pomembna dejstva, katerih pravna posledica bi morala biti ustavitev postopka, vendar to lahko uveljavljajo le z ustreznim procesnim dejanjem – v izvršilnem postopku z ugovorom.
- ◆ Izvršba se na podlagi umika ustavi le, če je iz spisa jasno in nedvoumno razvidno, da je umik vložila upravičena oseba, to pa je izključno upnik (ali njegov zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenec). Če sodišče pravilno in skrbno vodi postopek, se mora vloga, ki prispe na sodišče (vložišče), vložiti v spis takoj oziroma vsaj v doglednem času po prispetju. Tako kot po eni strani skladno z razpravnim načelom velja, da je na strankah breme zatrjevanja in dokazovanja dejstev, ki so jim v korist oziroma s katerimi utemeljujejo svoje zahtevke, je po drugi strani izključno stvar pravilnega poslovanja in postopanja sodišča, da se na sodišče prispela pisanja strank ažurno vlagajo v sodne spise, za katere so namenjena. V tej zadevi pa sodišče prve stopnje ni ravnalo skladno s to zahtevo, saj je umik za nepremičnino 002, ki naj bi ga upnica na vložišče vložila dne 6. 9. 2012, v spis vložila, ko mu ga je posredovala lastnica nepremičnine D. D. (ki tedaj še niti ni bila stranka postopka), in sicer šele v mesecu maju 2017, torej več kot po štirih letih po tem, ko naj bi ga upnica dejansko vložila. Vzrok za nastali položaj, to je za spor, ali je bil umik dne 6. 9. 2012 na sodišče res vložen ali ne, se je torej nakazoval izključno v poslovanju sodišča prve stopnje, nikakor pa ga ni mogoče pripisati upnici niti hipotekarni dolžnici D. D. Če je upnica umik dne 6. 9. 2012 vložila na vložišče sodišča prve stopnje, se je takrat njena procesna obveznost v zvezi s to vlogo zaključila in zato ni mogoče od nje zahtevati, da bi dokazovala, da umika ni vložila. Enako ni mogoče zahtevati od lastnice nepremičnine in hipotekarne dolžnice D. D., da bi dokazovala, da je upnica umik 6. 9. 2012 res vložila. Ob pojasnjenem izhodišču namreč tega niso dolžne dokazovati stranke in je zato sklicevanje upnice na razpravno načelo v tej zvezi pravno zgrešeno.
- ◆ Umik za nepremičnino 002 na sodišče prve stopnje dne 6. 9. 2012 je pravno učinkovito vložil notar, kar sicer potrjujejo tudi drugi podatki v spisu. S tem, ko je upnica po odvetniku E. E. dne 24. 5. 2012 v notarsko hrambo izročila umik izvršilnega predloga na nepremičnino 002 v tej zadevi, je namreč sprejela svojo pravico iz pogodbe o notarski hrambi SV 4, to je pravico do prejema dela kupnine za prodano nepremičnino. Posledično pa od takrat dalje ni več mogla preklicati pravice prodajalca in kupcev od notarja zahtevati izročitev predmet notarske hrambe, to je izjave o umiku na sodišče. Notarski zapisnik SV 2 z dne 5. 9. 2012 s priloženim obvestilom upnice H. H. notarju, iz katerega izhaja, da upnica H. H. nima pooblaščenca za umik predlogov za izvršbo in da bo umike predlogov za izvršbo na svoji nepremičnini podajala izključno sama osebno, glede na 88. člen ZVKSES lahko učinkuje le od dne 5. 9. 2012 dalje. Ne more pa učinkovati za nazaj oziroma na pravico prodajalca in kupcev iz notarskega zapisa SV 4 z dne 23. 5. 2012, da notar ob izpolnitvi pogoja – to je po plačilu kupnine na skrbniški račun notarja – na sodišče vloži dne 24. 5. 2012 pri njem deponirani umik predloga za izvršbo na nepremičnino (notarski zapisnik SV 1).

VSL Sklep II Ip 1001/2020, 8. 1. 2021

2. Umik s privolitvijo dolžnika

Ni relevantne sodne prakse.

44. člen (Sklep o izvršbi)

- ◆ Kaznivo dejanje zlorabe izvršbe po prvem odstavku 216. člena KZ-1 ima dve izvršilni obliki, prva je, da storilec izterja več kot je kdo dolžan, druga izvršilna oblika pa je, da si storilec prilasti zmotno preplačilo dolga. Določba tretjega odstavka določa, da je poskus kazniv, kar se nanaša tako na prvi kot drugi odstavek. Prva izvršilna oblika, ki se očita tudi obdolžencu, zajema tako fazo izdaje sklepa o izvršbi kot fazo izvedbe izvršbe, in ne samo izvedbo izvršbe po pravnomočnosti sklepa o izvršbi, saj je za izterjavo neobstoječega dolga v postopku izvršbe pojmovno nujno potrebna izdaja sklepa o izvršbi, ki je po določbah ZIZ predpogoj za to, da bi prišlo do dejanske izvršbe s sredstvi izvršbe in s tem do nastanka prepovedane posledice, saj se s sklepom o izvršbi dovoli izvedba izvršbe, ki je edina podlaga, ki lahko vodi do nastanka prepovedane posledice - izterjave neobstoječega dolga.
- ◆ Sama možnost ugovora zoper sklep o izvršbi ne prekine vzročne zveze med ravnanjem storilca (vložitev predloga za izvršbo) in prepovedano posledico (izterjava nedolgovanega), saj možnost ugovora ne more izničiti učinkov ravnanja storilca in preusmeriti toka dogajanja.

VSL Sodba VII Kp 49516/2017, 22. 2. 2022

- ◆ Podlaga za izdajo izpodbijanega sklepa o izvršbi je tuja sodna odločba – pravnomočna in izvršljiva sodba Občinskega sodišča na Rabu P 208/10-36 z dne 23. 6. 2010, ki jo je sodišče prve stopnje pred dovolitvijo izvršbe preizkusilo skladno z določbami od 94. do 103. člena ZMZPP in odločilo o njenem priznanju kot o predhodnem vprašanju. Ugotovilo je, da so podani pogoji za priznanje in zato navedeno tujo sodno odločbo priznalo. Sodba hrvaškega sodišča je bila izdana 23. 6. 2010, to je pred pristopom Republike Hrvaške k Evropski uniji, zato se za njeno priznanje in izvršitev uporabljajo nacionalni predpisi oziroma morebitne mednarodne pogodbe. Za vprašanje priznanja in izvršitve sodbe Občinskega sodišča na Rabu P 208/10-36 z dne 23. 6. 2010 je torej treba uporabiti še ZMZPP, to je zakon, ki ureja razmerja z mednarodnim elementom, konkretno vprašanja, katero (materialno) pravo je treba uporabiti pri odločanju v razmerjih z mednarodnim elementom, pristojnost sodišč v takih razmerjih ter pravila priznanja in izvršitve tujih sodnih odločb. Tudi v razmerjih z mednarodnim elementom oziroma tudi, če je treba pri odločanju o samem zahtevku uporabiti tuje materialno pravo, pa sodišče v postopku odloča po pravilih slovenskega procesnega prava (lex fori). Vsaka država sama določa pravila postopka, po katerih pristojni organi obravnavajo zadeve. V procesnem pravu je uporaba lex fori pravilo, zakon samo izjemoma napotuje na kakšno drugo pravo.
- ◆ Vprašanje, ali je sodišče prve stopnje pravilno zavrnilo predlog za izvršbo glede izterjave zakonskih zakonskih zamudnih obresti od zneska 624.365,00 HRK s sklicevanjem na načelo formalne legalitete, je stvar uporabe (izvršilnega) procesnega prava. Gre za načelo, ki se nanaša na pravila o izdaji sklepa o izvršbi. Izvršilni naslov je formalna predpostavka za izvršbo, kršitve v zvezi s tem so ugovorni razlog po 2. točki prvega odstavka 55. člena ZIZ. Po stališču teorije se ta ugovorni razlog uvršča med kršitve pravil postopka oziroma kršitve procesnih predpostavk. Pod ta ugovorni razlog spada tudi položaj, ko se dovoli izvršba preko izvršilnega naslova. V obravnavanem primeru je torej dilema, ali je sodišče prve stopnje pravilno uporabilo načelo formalne legalitete, kar je glede na zgoraj pojasnjeno stvar (izvršilnega) procesnega prava. Zato tudi ne pridejo v poštev niti Uredba (ES) št. 846/2017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 (Uredba Rim II) niti določbe ZMZPP o uporabi prava pri nepogodbeni odškodninski odgovornosti. Oboje se namreč nanaša na materialno – obligacijsko pravo.
- ◆ Ker je načelo formalne legalitete stvar (izvršilnega) procesnega prava, to glede na zgoraj pojasnjeno tudi pomeni, da je treba (ne)pravilnost njegove uporabe presoјati po slovenskem pravu. Upošteva je 17. člen ZIZ in z njim povezano sodno prakso slovenskih sodišč pa ni sporno, da je izvršilno sodišče, sploh pri sodni odločbi kot izvršilnem naslovu, na le-to strogo vezano in lahko zato dovoli izvršbo le za izterjavo natančno take (in nič večje) terjatve, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Za terjatev, ki iz izvršilnega naslova ne izhaja, izvršbe ni mogoče dovoliti.

VSL Sklep I Ip 1247/2021, 8. 9. 2021

- ◆ Sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine poleg dovolilnega dela, v katerem sodišče dovoli izvršbo za poplačilo izterjevane terjatve, vsebuje tudi kondemnatorni del, v katerem sodišče dolžniku

naloži, da v osmih (oziroma v treh) dneh poravna terjatev skupaj z odmerjenimi stroški. S sklepom o izvršbi sodišče v takšnem primeru torej ne dovoli le oprave izvršbe, temveč izda tudi plačilni nalog. Dolžnik je predlagal vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, ki ga je vložil zoper kondemnatorni del sklepa o izvršbi, zoper sklep, da se ugovor šteje za umaknjen, pa je vložil pritožbo, zato postopek v zvezi s plačilnim nalogom še ni zaključen. Zato je treba pri odločanju o tem predlogu izhajati ne le iz 36. člena ZIZ, ampak tudi iz določb ZPP o vrnitvi v prejšnje stanje (116. do 120. člen ZPP), ki pa predloga ne omejujejo zgolj na zamujen rok za ugovor in pritožbo.

- ◆ Sodna praksa sicer ni povsem usklajena glede vprašanja, ali je rok za plačilo sodne takse procesni ali materialni, vendar se v konkretnem primeru pritožbeno sodišče pridružuje stališču, da gre za procesni rok (primerjaj sklepe VSRS I Up 152/2014, II DoR 598/2010 (civilni oddelek), III DoR 108/2014 (gospodarski oddelek)), saj plačilo sodne takse za ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine pomeni izpolnitev procesne predpostavke, rok za izpolnitev procesne predpostavke pa je po naravi stvari procesni rok. Zato vrnitev v prejšnje stanje zaradi zamude roka za plačilo sodne takse za (redni) ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine ni izključena.
- ◆ Kadar bi opravičljiva zamuda s plačilom sodne takse rezultirala v izgubi neke strankine pravice v postopku, ko upnik še nima izvršilnega naslova, konkretno pravice do vsebinske odločitve o njenem ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, je vsebinska obravnava predloga za vrnitev v prejšnje stanje dopustna in ta pravica izhaja že iz 23. člena Ustave Republike Slovenije. Upoštevajoč teže posledice, ki jih ima neplačilo sodne takse za ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine (fikcija umika ugovora) je pritožbi zato treba ugoditi.

VSL Sklep I Ip 408/2019, 5. 6. 2019

44.a člen (Določitev izvršitelja)

44.b člen (Določitev pooblaščenega udeleženca trga vrednostnih papirjev)

45. člen (Vročitev sklepa o izvršbi)

46. člen (Izvršba na podlagi nepravnomočnega sklepa)

- ◆ Podlaga za izdajo izpodbijanega sklepa o izvršbi je tuja sodna odločba – pravnomočna in izvršljiva sodba Občinskega sodišča na Rabu P 208/10-36 z dne 23. 6. 2010, ki jo je sodišče prve stopnje pred dovolitvijo izvršbe preizkusilo skladno z določbami od 94. do 103. člena ZMZPP in odločilo o njenem priznanju kot o predhodnem vprašanju. Ugotovilo je, da so podani pogoji za priznanje in zato navedeno tujo sodno odločbo priznalo. Sodba hrvaškega sodišča je bila izdana 23. 6. 2010, to je pred pristopom Republike Hrvaške k Evropski uniji, zato se za njeno priznanje in izvršitev uporabljajo nacionalni predpisi oziroma morebitne mednarodne pogodbe. Za vprašanje priznanja in izvršitve sodbe Občinskega sodišča na Rabu P 208/10-36 z dne 23. 6. 2010 je torej treba uporabiti še ZMZPP, to je zakon, ki ureja razmerja z mednarodnim elementom, konkretno vprašanja, katero (materialno) pravo je treba uporabiti pri odločanju v razmerjih z mednarodnim elementom, pristojnost sodišč v takih razmerjih ter pravila priznanja in izvršitve tujih sodnih odločb. Tudi v razmerjih z mednarodnim elementom oziroma tudi, če je treba pri odločanju o samem zahtevku uporabiti tuje materialno pravo, pa sodišče v postopku odloča po pravilih slovenskega procesnega prava (lex fori). Vsaka država sama

določa pravila postopka, po katerih pristojni organi obravnavajo zadeve. V procesnem pravu je uporaba lex fori pravilo, zakon samo izjemoma napotuje na kakšno drugo pravo.

- ◆ Vprašanje, ali je sodišče prve stopnje pravilno zavrnilo predlog za izvršbo glede izterjave zakonskih zakonskih zamudnih obresti od zneska 624.365,00 HRK s sklicevanjem na načelo formalne legalitete, je stvar uporabe (izvršilnega) procesnega prava. Gre za načelo, ki se nanaša na pravila o izdaji sklepa o izvršbi. Izvršilni naslov je formalna predpostavka za izvršbo, kršitve v zvezi s tem so ugovorni razlog po 2. točki prvega odstavka 55. člena ZIZ. Po stališču teorije se ta ugovorni razlog uvršča med kršitve pravil postopka oziroma kršitve procesnih predpostavk. Pod ta ugovorni razlog spada tudi položaj, ko se dovoli izvršba preko izvršilnega naslova. V obravnavanem primeru je torej dilema, ali je sodišče prve stopnje pravilno uporabilo načelo formalne legalitete, kar je glede na zgoraj pojasnjeno stvar (izvršilnega) procesnega prava. Zato tudi ne pridejo v poštev niti Uredba (ES) št. 846/2017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 (Uredba Rim II) niti določbe ZMZPP o uporabi prava pri nepogodbeni odškodninski odgovornosti. Oboje se namreč nanaša na materialno – obligacijsko pravo.
- ◆ Ker je načelo formalne legalitete stvar (izvršilnega) procesnega prava, to glede na zgoraj pojasnjeno tudi pomeni, da je treba (ne)pravilnost njegove uporabe presojati po slovenskem pravu. Upošteva se 17. člen ZIZ in z njim povezano sodno prakso slovenskih sodišč pa ni sporno, da je izvršilno sodišče, sploh pri sodni odločbi kot izvršilnem naslovu, na le-to strogo vezano in lahko zato dovoli izvršbo le za izterjavo natančno take (in nič večje) terjatve, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Za terjatev, ki iz izvršilnega naslova ne izhaja, izvršbe ni mogoče dovoliti.

VSL Sklep I Ip 1247/2021, 8. 9. 2021

47. člen (Meje izvršbe)

48. člen (Čas izvršbe)

Ni relevantne sodne prakse.

49. člen (Ravnanje izvršitelja)

50. člen (Izvršba v prostoru pravne osebe)

51. člen (Pomoč policije)

52. člen (Nepravilnosti pri opravljanju izvršbe)

- ◆ V skladu z določbo prvega odstavka 52. člena ZIZ lahko stranka ali udeleženec v postopku z vlogo zahtevata od sodišča naj odpravi nepravilnosti, ki jo je izvršitelj ali druga oseba, ki sodeluje v postopku, storil pri opravljanju izvršbe. Gre za posebno pravno sredstvo, katerega namen je odprava nepravilnosti v fazi pred učinkovanjem nepravilnih dejanj, to je pred nastopom pravnih posledic teh dejanj ali opustitev. Že sama gramatikalna razlaga prvega odstavka 52. člena ZIZ določa, da se zahteva od sodišča, da odpravi nepravilnosti, kar pojmovno že samo po sebi pomeni, da je takšna zahteva utemeljena le takrat, kadar sodišče med postopkom lahko z odločbo ne zgolj ugotovi nepravilnosti, temveč jih tudi odpravi. To pa je vedno možno le, kadar je izvršilni postopek v teku, kar pa v konkretnem primeru ne velja. Kot je že pojasnilo sodišče prve stopnje je konkretni izvršilni postopek ustavljen s sklepom z dne 10. 4. 2019, sklep o ustavitvi postopka pa je tudi pravnomočen, kar pritožnik

sam navaja v pritožbi zoper izpodbijani sklep. Namen zahteve za odpravo nepravilnosti torej ni zgolj v ugotavljanju opravljene nepravilnosti, pač pa je to pravno sredstvo namenjeno temu, da se lahko pravočasno omogoči odprava nepravilnosti in se s tem zagotovi pravilen nadaljnji tek izvršilnega postopka.

- ◆ ZIZ v 52. členu določa aktivno legitimacijo za vložitev zahteve za odpravo nepravilnosti s strani stranke postopka, za katere se štejeta upnik in dolžnik ali tudi udeleženca v postopku, ki pa se po 5. točki 16. člena ZIZ označuje za osebo, ki v postopku izvršbe uveljavlja kakšno svojo pravico ali pravno korist, pa ni stranka v postopku. Pritožnik ni stranka konkretnega izvršilnega postopka, predstavlja pa udeleženca oziroma osebo, ki uveljavlja svojo pravno korist oziroma svojo pravico – ugotovitev nepravilnosti, ki jo je v konkretnem postopku pri prodaji vrednostnih papirjev zagrešil izvršitelj. Zato je sodišče prve stopnje pravilno priznalo aktivno legitimacijo pritožniku v tem postopku in so očitki upnika v odgovoru na pritožbo, da bi bilo potrebno pritožnikovo zahtevo za odpravo nepravilnosti zavreči, neutemeljeni.
- ◆ Zmotno je pritožnikovo stališče, da je zahtevo za odpravo nepravilnosti možno podati tudi po zaključku izvršilnega postopka. Po zaključku izvršilnega postopka namen zahteve za odpravo nepravilnosti po 52. členu ZIZ ne omogoča več odprave nepravilnosti in varovanja strank/udeležencev pred pravnimi posledicami nepravilnih dejanj. Lahko pa pritožnik, ki zatrjuje, da je utrpel veliko materialno škodo v okviru drugih ustreznih postopkov doseže povrnitev svoje zatrjevane škode. Pravilno pritožnik ugotavlja, da mu ZIZ po pravnomočnosti postopka ne daje nobenega pravnega sredstva na razpolago, vendar to velja le za izvršilni postopek, ki je že pravnomočno končan. Ne izključuje pa to možnosti, da pritožnik svojo pravno korist uveljavlja v drugih postopkih.

VSL Sklep I Ip 453/2021, 8. 4. 2021

53. člen (Ugovor kot edino dolžnikovo pravno sredstvo)

1. Splošno

- ◆ Z izvršilnimi naslovi od posojenih zneskov dogovorjene 20 % pogodbene zamudne obresti. Pritožba neutemeljeno zatrjuje, da so posamezna določila izvršilnih naslovov v celoti nična, saj se skladno z določbo 379. člena Obligacijskega zakonika upnik in dolžnik lahko dogovorita, da je obrestna mera zamudnih obresti nižja ali višja od obrestne mere zamudnih obresti, določene z zakonom.
VSC Sklep I Ip 49/2022, 16. 3. 2022
- ◆ Utemeljena je po mnenju sodišča druge stopnje pritožbena graja, da je sodišče prve stopnje takšen ugovor dolžnika zmotno štelo za obrazloženega v smislu prej navedenih zakonskih določil in pravnega mnenja oziroma stališč sodišča. Dolžnik je primarno zatrjeval, da je dolg iz konkretne verodostojne listine - računa št.-327-002530 v celoti poplačal. Prenehanje dolga zaradi plačila je pravno pomembno dejstvo, ki bi v pravnem postopku pripeljalo do zavrnitve tožbenega zahtevka, če bi se izkazalo za resnično. Ker pa je dejstvo plačila dolga pozitivno dejstvo, ne zadošča le njegovo zatrjevanje, pač pa mora stranka zanj predlagati oziroma predložiti ustrezen dokaz.
II Ip 146/2022, 10. 3. 2022
- ◆ Dolžnik mora v ugovoru navesti pravno pomembna dejstva, s katerimi ga utemeljuje in predlagati dokaze zanje. Če dolžnik ne izpolni zahteve po uveljavljanju pravno pomembnih dejstev ali zanje ne predlaga dokazov, se šteje, da je ugovor neobrazložen in s tem tudi neutemeljen.
VSC Sklep II Ip 34/2022, 2. 3. 2022
- ◆ Pri presoji ugovora sodišče upošteva samo tiste navedbe in dokaze, ki jih je dolžnik navedel oziroma priložil k ugovoru.
VSC Sklep I Ip 14/2022, 23. 2. 2022

Izvršba

- ◆ Po vpogledu v izvršilni predlog pritožbeno sodišče zaključuje, da upnik utemeljeno opozarja, da je njegov predlog za izvršbo vseboval vse, kar določa 40. člen ZIZ v zvezi z 229. členom ZIZ.
- ◆ Razlogom sodišča prve stopnje, da motenja, ki ga zatrjuje upnik, ni mogoče ugotavljati v ugovornem postopku, saj mora biti podano in izkazano ob vložitvi izvršilnega predloga, ni mogoče slediti. Upnik zato utemeljeno očita, da mu je sodišče prve stopnje s tem, ko je zaključilo, da v ugovornem postopku svojih navedb v predlogu za izvršbo ne more več dopolnjevati in dokazovati, kršilo pravico do izjavljanja in sodelovanja v postopku.

VSC Sklep I Ip 27/2022, 16. 2. 2022

- ◆ V predmetni zadevi je bil izdan sklep, s katerim je sodišče prve stopnje predmetno izvršbo pravnomočno ustavilo. Vendar po vpogledu v navedeni sklep pritožbeno sodišče ugotavlja, da je bila s tem sklepom ustavljena le izvršba, ne pa izvršilni postopek v celoti. Pritožbeni očitki, da sodišče prve stopnje ni imelo zakonske podlage za nadaljevanje pravnomočno ustavljenega postopka so vsled navedenemu že zato neutemeljen.

VSC Sklep I Ip 33/2022, 16. 2. 2022

- ◆ Ker iz obrazložitve izpodbijanega sklepa ne izhaja, zakaj sodišče prve stopnje dokaza z zaslišanjem dolžnika ni izvedlo, pritožba utemeljeno zatrjuje, da ga je sodišče prve stopnje prezrlo oziroma se do njega ni vrednostno opredelilo.

VSC Sklep I Ip 15/2022, 10. 2. 2022

- ◆ V postopku pri ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, s katerim dolžnik sklep izpodbija v celoti ali v delu, v katerem mu je naloženo, naj terjatev plača, sodišče na podlagi 62. člena ZIZ – poleg pravočasnosti, popolnosti in dovoljenosti ugovora – preizkuša le, ali je ugovor obrazložen v skladu s kriteriji iz drugega odstavka 61. člena ZIZ. Kakor hitro nato sodišče ugotovi, da je ugovor dolžnika obrazložen, razveljavi sklep o izvršbi, postopek pa se nadaljuje kot pri ugovoru zoper plačilni nalog pred pristojnim sodiščem.

VSC Sklep II Ip 12/2022, 26. 1. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje bi se do posameznih navedb moralo opredeliti na način, da bi odločilo, ali izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo pogoje za obravnavanje v okviru ugovora po izteku roka (t. j. ali obstoji formalna ovira za vsebinsko obravnavanje ugovora). Slednje sodišču prve stopnje narekuje že določba drugega odstavka 56. člena ZIZ, ki določa, da sodišče zavrže kasnejši ugovor, če temelji na razlogih, ki bi jih dolžnik lahko uveljavil v prejšnjem ugovoru.
- ◆ Poziv sodišča prve stopnje novemu upniku (upravniku) je neutemeljen. Iz tretjega odstavka 24. člena ZIZ, ki se uporablja v primeru, če pride do spremembe upnika po vložitvi predloga za izvršbo, ne izhaja pooblastilo sodišču, da morebitnega prevzemnika terjatve (t. j. novega upnika) pozove, da sodišču sporoči, ali bo v posamezni izvršilni zadevi prevzel terjatev.³ To pomeni, da ZIZ v takšnem primeru zahteva aktivno ravnanje upnika. Pravne podlage za sprejeto odločitev ne ZIZ, ne ZPP, ki se na podlagi 15. člena ZIZ smiselno uporablja v izvršilnem postopku, ne dajeta.

VSC Sklep I Ip 417/2021, 12. 1. 2022

- ◆ Upnik torej razpolaga z izvršilnim naslovom, pri čemer je s priloženimi fotografijami verjetno izkazal, da dolžnik svoje obveznosti ni izpolnil. V takem pravnem položaju je na dolžniku trditveno in dokazno breme, da izkaže, da je svojo obveznost izpolnil. Sporna dejstva pa mora izkazati z visoko stopnjo prepričanosti, tako rekoč onkraj razumnega dvoma. Taka zahteva je utemeljena, saj sta le tako položaja upnika in dolžnika uravnotežena. Nasproti si namreč stojijo na eni strani izvršilni naslov, na drugi pa navedbe v ugovoru, ki kvalitete izvršilnega naslova nimajo. Poleg tega ima dolžnik, za razliko od upnika, še vedno na voljo tožbo po 59. členu ZIZ.

VSK Sklep II Ip 328/2021, 23. 12. 2021

- ◆ Glede na enotno in usklajeno sodno prakso terjatev za plačilo pravnih stroškov v razmerju med pravnima strankama nastane šele z odločbo sodišča, s katero so ti stroški ugotovljeni glede na izid pravde in glede na uspeh strank.
- ◆ Utemeljeno pa pritožba opozarja, da je sodišče zavzelo napačno stališče glede trenutka nastanka terjatve v znesku 3.191,20 EUR. Res tudi ta znesek po temelju predstavlja stroške zastopanja v postopku, vendar pa ne v postopku, iz katerega izvira izvršilni naslov. Gre za stroške zastopanja dolžnika pred avstrijskim sodiščem na naroku, ki izvirajo iz medsebojnega mandatnega razmerja in za katere je upnik kot dolžnikov pooblaščenec v tistem postopku dolžniku izstavil račun kot verodostojno listino, na tej osnovi izposloval sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, po dolžnikovem obrazloženem ugovoru pa je bil uspešen tudi v pravnem postopku in je za to terjatev izposloval sodbo kot izvršilni naslov v tem postopku. Terjatev iz naslova stroškov zastopanja pred avstrijskim sodiščem tako ne predstavlja več pravnih stroškov v prej opisanem smislu, temveč gre za glavnico, ki je bila s sodbo pravnomočno le ugotovljena in naložena v plačilo dolžniku, ni pa nastala šele z izdajo sodbe, ampak že, ko je imel upnik pravico od dolžnika terjati njeno izpolnitev, torej ko je nastal pravni temelj zanjo. Pravni temelj za to glavnico pa je med upnikom kot takratnim pooblaščenecem dolžnika in dolžnikom nastal ob opravi odvetniške storitve, torej še pred začetkom postopka prisilne poravnave nad dolžnikom.

VSL Sklep I Ip 1430/2021, 20. 12. 2021

- ◆ Dolžnik s trditvami, da stanovanje potrebuje za bivanje, ko bo prišel iz zapora oziroma s trditvami o slabem premoženjskem in zdravstvenem stanju, zaključka o tem, da te trditve v tej fazi postopka ne preprečujejo izvršbe na nepremičnino, ne more izpodbiti.

VSC Sklep I Ip 393/2021, 8. 12. 2021

- ◆ Ker sodišče prve stopnje ni smelo upoštevati učinkov poenostavljene prisilne poravnave nad glavnim dolžnikom, saj le ti v ugovoru niso bili zatrjevani, so pritožbeni očitki, da je zaradi napačne uporabe materialnega prava bilo zmotno ugotovljeno dejansko stanje, neutemeljeni.

VSC Sklep I Ip 356/2021, 1. 12. 2021

- ◆ Kolikor je ugovor dolžnika obrazložen, sodišče prve stopnje razveljavi sklep o izvršbi in odloči da bo o zahtevku in stroških odločalo v pravnem postopku. Zato je sodišče prve stopnje kot izvršilno sodišče zmotno vsebinsko presoјalo ugovorne navedbe, saj je ta presoja pridržana za pravdni postopek.

VSC Sklep I Ip 379/2021, 24. 11. 2021

- ◆ Dolžnikove ugovorne navedbe ne predstavljajo pravno pomembnih dejstev, s katerimi bi, kolikor bi se izkazala za resnična, dolžnik morebiti lahko dosegel zavrnitev tožbenega zahtevka v pravdi.
- ◆ Zato je sodišče prve stopnje pravilno zaključilo, da je dolžnik zoper sklep o izvršbi vložil neobrazložen ugovor.

VSC Sklep I Ip 152/2021, 5. 5. 2021

- ◆ Če pride po zaznambi neposredne izvršljivosti notarskega zapisa do spremembe lastništva na nepremičnini, pri kateri je zaznamovana neposredna izvršljivost, mora dopustiti neposredno izvršbo na taki nepremičnini tudi vsakdo, ki pridobi lastninsko pravico po trenutku zaznambe neposredne izvršljivosti. Z vpisom zaznambe neposredne izvršljivosti notarskega zapisa v zemljiško knjigo je namreč omogočeno, da se s tem dejstvom seznanijo tudi vsi kasnejši pridobitelji nepremičnine, pri kateri je bila zaznamovana neposredna izvršljivost. Za nastop učinka po 142. členu SPZ je zato bistveno, da je bila neposredna izvršljivost notarskega zapisa v trenutku pridobitve lastninske pravice na nepremičnini že vpisana v zemljiški knjigi.
- ◆ Iz rednega in iz zgodovinskega izpiska izvedene pravice/pravnega dejstva pri konkretnih dolžničnih nepremičninah je razvidno, da je neposredna izvršljivost vpisana v točki b) opisa vpisane pravice, z začetkom učinkovanja vpisa od dne 24. 4. 2009, dolžnica pa je bil v zemljiško knjigo vpisana kot lastnica dne 16. 12. 2013, z začetkom učinkovanja vpisa od dne 15. 11. 2011. Že v času, ko je dolžnica

postala lastnica konkretnih nepremičnin, sta torej pri le-teh bili vpisani hipoteka in neposredna izvršljivost notarskega zapisa, pri tem pa je tudi terjatev, na katero se nanaša soglasje z neposredno izvršljivostjo, določno opredeljena. Navedeno glede na publicitetno načelo pomeni, da je (tudi) dolžnica (od dne 24. 4. 2009) vedela oziroma bi morala in mogla vedeti, da je pri konkretnih nepremičninah zaznamovana neposredna izvršljivost, in na katero terjatev se to dejstvo nanaša. Zgolj okoliščina, da pri zaznambi neposredne izvršljivosti ni navedena tudi šifra tega vpisa - številka 706, pa ni odločilna. Kljub odsotnosti navedene šifre je namreč iz zapisa pod hipoteko, v točki b), da se »zaznamuje neposredna izvršljivost« (to je notarskega zapisa), dejstvo neposredne izvršljivosti jasno in nedvoumno razvidno in je tako (bilo) javno objavljeno za pravni promet bistveno dejstvo, da so konkretne nepremičnine obremenjene s hipoteko ter da se lahko upnik glede na neposredno izvršljivost notarskega zapisa z realizacijo hipoteke poplača neposredno v izvršbi.

- ◆ Stranke kreditne pogodbe so v notarskem zapisu sporazuma o zavarovanju terjatve ugotovile obstoj celotne uveljavljane terjatve iz naslova glavnice po kreditni pogodbi, in tudi terjatve iz naslova pogodbenih ter zamudnih obresti, kot izhajajo iz kreditne pogodbe. Ker sta kreditojemalec in porok notarski zapis tudi podpisala, tako dejstvo, da ob sklenitvi kreditne pogodbe končna višina danega kredita še ni bila natančno znana, to na določnost oziroma določljivost terjatve ne vpliva.
- ◆ V izvršilnem postopku velja zahteva po obrazloženosti ugovora, skladno s katero mora dolžnik v ugovoru dovolj konkretizirano navesti pravno relevantna dejstva, s katerimi ga utemeljuje, in predložiti dokaze. Če se dolžnik sklicuje na prenehanje obveznosti s plačili, mora tako najprej navesti konkretne datume in zneske posameznih plačil in nato te svoje navedbe tudi dokazno podpreti. V konkretnem primeru dolžnica v zvezi z uveljavljanim (delnim) prenehanjem obveznosti ugovornemu trditvenemu bremenu ni zadostila, temveč je s predlogom, naj podatke o morebitnih opravljenih plačilih predloži upnik, predlagala izvedbo informativnega dokaza, to je dokaza, s katerim bi se pravno upoštevana dejstva šele ugotavljala. Novejši pogledi sicer dopuščajo izjeme od načela prepovedi informativnih dokazov, vendar tedaj, ko stranka ne more poznati dejstev, ki jih sicer mora zatrjevati na podlagi trditvenega bremena.
- ◆ Drži, da za dolžnico, ki ni bila pogodbeni stranka, glede ugovornega trditvenega in dokaznega bremena ne morejo veljati povsem enake zahteve, kot do pogodbenih strank. Vendar pa bi glede na zgornje pravno izhodišče morala v ugovoru konkretno pojasniti, zakaj podatkov o morebitnih plačilih kreditne obveznosti ne bi mogla pridobiti sama pri družbi B. d. o. o. oziroma pri Javnem stanovanjskem skladu Občine Y. Procesna skrbnost nalaga stranki ne le, da navede pravno relevantna dejstva, ki jih pozna oziroma bi jih lahko poznala, ampak tudi, da preišče in pridobi gradivo v zvezi s tem. Šele če bi dolžnica navedla in tudi izkazala, da dokumentacije, ki bi ji omogočala substancirano ugovarjanje, ni mogla pridobiti oziroma da ta ni zadostna, bi sodišče lahko upniku naložilo predložitev te dokumentacije, iz katere bi izhajali morebitni datumi in zneski plačil.
- ◆ Hipoteka praviloma nastane šele z vpisom v zemljiško knjigo (vpisno načelo) in je tako vpis v zemljiško knjigo konstitutiven. Takoj ko pride do vpisa hipoteke v zemljiško knjigo, nastopi domneva, da je vpisana oseba tudi nosilec te pravice, nasprotno trditev je treba šele dokazati. Glede na navedeno se vpisana hipoteka šteje kot veljavna vse dokler ni izbrisana iz zemljiške knjige.

VSL Sklep II Ip 332/2021, 29. 3. 2021

2. Vročanje ugovora v odgovor

- ◆ Na kršitev pravice do izjave sodišče druge stopnje ne pazi po uradni dolžnosti (8. točka drugega odstavka 339. člena v zvezi z drugim odstavkom 350. člena Zakona o pravnem postopku - v nadaljevanju ZPP, oba v zvezi s 15. členom ZIZ), zato mora stranka sama konkretizirano zatrjevati kršitev. Na pritožbene navedbe, ki ostanejo na abstraktnem nivoju, pritožbeno sodišče ni dolžno odgovarjati (prvi odstavek 360. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ). Dolžnica je navedla le, da ji je bil odgovor na ugovor vročen tik pred izdajo obravnavanega sklepa, ne pa tudi, ali je in v čem konkretno s tem izgubila možnost vplivanja na obravnavani postopek. V izvršilnem postopku vročitev

odgovora na ugovor ni predpisana, dolžnica pa tudi ni pojasnila, o čem konkretno iz navedene vloge, kar je štela za pomembno, ni imela možnosti, da bi se izjavila.

VSM Sklep I Ip 721/2021, 13. 10. 2021

54. člen (Pristojnost)

55. člen (Razlogi za ugovor)

1. Splošno

- ◆ Dolžnik zgolj ponavlja ugovorno trditve, da višina zneska ni usklajena z njegovo evidenco. Vendar je sodišče prve stopnje pravilno pojasnilo, da ni natančno navedel katere postavke v izvršilnem naslovu se ne ujemajo z dolžnikovimi postavkami, temveč navaja le na splošno.

VSC Sklep II Ip 60/2022, 6. 4. 2022

- ◆ Ponovljene trditve iz ugovora, ki se nanašajo na plačilo obveznosti v obrokih oziroma odlog plačila, ne preprečujejo izvršbe po prvem odstavku 55. člena ZIZ.

VSC Sklep II Ip 51/2022, 6. 4. 2022

- ◆ Trditveno in dokazno breme glede slabe vere je bilo na dolžnici, saj se dobra vera domneva (9. člen Stvarnopravnega zakonika – SPZ), ta pa glede tega v ugovoru ni podala konkretnih navedb, čemur je nenazadnje pritrdila sama v pritožbi. Zgolj trditve, da je šlo za posel, ki je presegal redno upravljanje s skupnim premoženjem in da ne gre za njen dolg, ne zadoščajo. Dolžnica bi morala navesti konkretne okoliščine, ki bi lahko utemeljile dvom banke v podatke zemljiške knjige o lastništvu.

VSM Sklep I Ip 172/2022, 30. 3. 2022

- ◆ Pri presoji ugovora sodišče upošteva samo tiste navedbe in dokaze, ki jih je dolžnik navedel oziroma priložil k ugovoru.

VSC Sklep I Ip 14/2022, 23. 2. 2022

- ◆ Ugovorne navedbe, ki se nanašajo na pravdni postopek, iz katerega izvira izvršilni naslov, ne predstavljajo razlogov, ki preprečujejo izvršbo.

VSC Sklep I Ip 163/2021, 5. 5. 2021

2. Ugovor glede izvršilnega naslova – listina ni izvršilni naslov, odločba je razveljavljena, odpravljena ali spremenjena – in obsega terjatve

- ◆ Dolžnik zgolj ponavlja ugovorno trditve, da višina zneska ni usklajena z njegovo evidenco. Vendar je sodišče prve stopnje pravilno pojasnilo, da ni natančno navedel katere postavke v izvršilnem naslovu se ne ujemajo z dolžnikovimi postavkami, temveč navaja le na splošno.

VSC Sklep II Ip 60/2022, 6. 4. 2022

- ◆ Z izvršilnimi naslovi od posojenih zneskov dogovorjene 20 % pogodbene zamudne obresti. Pritožba neutemeljeno zatrjuje, da so posamezna določila izvršilnih naslovov v celoti nična, saj se skladno z določbo 379. člena Obligacijskega zakonika upnik in dolžnik lahko dogovorita, da je obrestna mera zamudnih obresti nižja ali višja od obrestne mere zamudnih obresti, določene z zakonom.

VSC Sklep I Ip 49/2022, 16. 3. 2022

- ◆ Dolžnik je v ugovoru navedel samo, da glavnica, ki je predmet izvršbe, ni pravilna, ni pa konkretizirano obrazložil, v čem naj bi bila glavnica nepravilna, zato je ob upoštevanju ugotovitve sodišča, da je upnikov predlog za izvršbo glede višine izterjevane glavnice s pripadki skladen z izvršilnim naslovom in ob upoštevanju, da je sodišče v tem obsegu tudi dovolilo izvršbo s sklepom o

izvršbi, pravilen zaključek sodišča prve stopnje, da dolžnikova ugovorna navedba o nepravilnosti višine izterjevane glavnice ni utemeljena.

VSC Sklep I Ip 26/2022, 10. 2. 2022

- ◆ Ob upoštevanju posebne narave notarskega zapisa kot izvršilnega naslova se s spremembo 71. člena ZIZ omogoča odlog izvršbe na predlog dolžnika ali po uradni dolžnosti v primerih, ko dolžnik potrošnik vloži tožbo na neveljavnost pravnega posla iz neposredno izvršljivega notarskega zapisa, pri tem pa se ne odstopa od načela stroge formalne legalitete. Sodišče mora postopek s tako tožbo izvesti kot prednostno zadevo brez odlašanja. Sodišče varuje dolžnika potrošnika tudi tako, da ga v primerih, ko tožbe še ni vložil in ni očitno, da dolžnik nima izgledov za uspeh s tožbo, na vložitev tožbe napoti, izvršbo pa v tem času odloži.

VSRS Sklep II Ips 78/2021, 9. 2. 2022

- ◆ Glede na enotno in usklajeno sodno prakso terjatev za plačilo pravnih stroškov v razmerju med pravnima strankama nastane šele z odločbo sodišča, s katero so ti stroški ugotovljeni glede na izid pravde in glede na uspeh strank.
- ◆ Utemeljeno pa pritožba opozarja, da je sodišče zavzelo napačno stališče glede trenutka nastanka terjatve v znesku 3.191,20 EUR. Res tudi ta znesek po temelju predstavlja stroške zastopanja v postopku, vendar pa ne v postopku, iz katerega izvira izvršilni naslov. Gre za stroške zastopanja dolžnika pred avstrijskim sodiščem na naroku, ki izvirajo iz medsebojnega mandatnega razmerja in za katere je upnik kot dolžnikov pooblaščenec v tistem postopku dolžniku izstavil račun kot verodostojno listino, na tej osnovi izposloval sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, po dolžnikovem obrazloženem ugovoru pa je bil uspešen tudi v pravnem postopku in je za to terjatev izposloval sodbo kot izvršilni naslov v tem postopku. Terjatev iz naslova stroškov zastopanja pred avstrijskim sodiščem tako ne predstavlja več pravnih stroškov v prej opisanem smislu, temveč gre za glavnico, ki je bila s sodbo pravnomočno le ugotovljena in naložena v plačilo dolžniku, ni pa nastala šele z izdajo sodbe, ampak že, ko je imel upnik pravico od dolžnika terjati njeno izpolnitev, torej ko je nastal pravni temelj zanjo. Pravni temelj za to glavnico pa je med upnikom kot takratnim pooblaščencom dolžnika in dolžnikom nastal ob opravi odvetniške storitve, torej še pred začetkom postopka prisilne poravnave nad dolžnikom.

VSL Sklep I Ip 1430/2021, 20. 12. 2021

- ◆ Po prvem odstavku 13. člena ZPotK ima kreditodajalec pravico, da zahteva plačilo preostalih obrokov pred zapadlostjo ali z enostransko izjavo razdre pogodbo, če je potrošnik v zamudi začetnega ali dveh zaporednih obrokov. Pred izjavo, da razdira pogodbo, pa mora dajalec kredita potrošniku s pisnim obvestilom določiti primeren dodatni rok za plačilo zapadlih obveznosti, ki ne sme biti krajši od 15 dni (drugi odstavek 13. člena ZPotK). V skladu s citirano določbo mora upnik za uresničitev odpoklicne pravice ter posledično zapadlosti celotnega preostalega dolga z učinkom neposredne izvršljivosti izpolniti dva pogoja. Kot prvo mora dokazati, da je dolžnika pisno opomnil na plačilo ter mu določil najmanj 15 dnevni dodatni rok za plačilo obveznosti. Šele, če dolžnik tudi v tem roku svojih obveznosti ne plača, pa lahko upnik ponovno s pisnim obvestilom odpove kreditno pogodbo.

VSM Sklep I Ip 295/2021, 28. 7. 2021

- ◆ Sodna poravnava, v kateri sta se stranki sporazumeli o obveznosti plačevanja uporabnine, bi lahko izgubila učinek in bi odpadla podlaga za izvršbo, če bi dolžnik zatrjeval in dokazal, da je prišlo do takšne spremembe okoliščin, da za plačilo dogovorjene uporabnine ni več podlage oziroma razloga, na primer če bi prišlo do razdelitve solastnine, ali do prenehanja uporabe nepremičnine v celoti (odpoved oziroma opustitev uporabe idealnega dela nepremičnine glede na naravo solastnine ne pride v poštev), ali do ustrezne drugačne ureditve razmerja med strankama. Z odpovedjo trajnega dolžniškega razmerja na način, kot je to storil dolžnik, pa učinka sodne poravnave, ki je izvršilni naslov, ne more izničiti.

VSL Sklep II Ip 2842/2017, 15. 11. 2017

3. Ugovor pobota

- ◆ Institut oprostive poroka zaradi opustitve garancij sodi med ugovore, ki jih ima porok v razmerju do upnika. Zanje velja, da se ne domnevajo in da breme dokazovanja vseh potrebnih elementov za njihovo učinkovanje v smeri razbremenitve porokove obveznosti nosi porok, ki jih uveljavlja. Trditveno in dokazno breme, da je upnik opustil garancijo, je torej na dolžniku. Eden od elementov, ki jih mora porok trditi in dokazati v zvezi z opustitvijo zavarovanj je tudi, v kolikšnem znesku bi bil upnik ob njihovi uveljavitvi poplačan in posledično porok prost njegove obveznosti. V okvir teh garancij dalje ne sodijo pravice upnika, da zahteva vmesne bilance, da opravlja ogled prostorov ter da zahteva odstop terjatev glavnega dolžnika do njegovega dolžnika njemu, da zahteva, da kupec glavnega dolžnika kupnino nakaže njemu ter celo, da vloži odškodninsko tožbo zoper kupca nepremičnine. Med te garancije namreč sodijo le različna stvarnopravna in osebna zavarovanja.

VSL Sklep II Ip 1567/2021, 1. 12. 2021

- ◆ V izvršilnem postopku, ki se vodi na podlagi izvršilnega naslova, lahko dolžnik z materialnopravnim pobotnim ugovorom uspe le v primeru, če je njegova terjatev nesporna ali ugotovljena s pravnomočno sodbo ali sodno poravnavo.

VSC Sklep I Ip 220/2021, 7. 7. 2021

4. Ugovorni razlog stečaja oziroma prisilne poravnave

5. Ugovor zastaranja

- ◆ Zastaranje izterjevane terjatve je začelo teči naslednji dan po končanju predhodnega izvršilnega postopka in se pretrgalo z vložitvijo predloga za izvršbo v predmetni izvršilni zadevi.

VSC Sklep I Ip 115/2021, 7. 4. 2021

6. Ugovor pri izvršbi na podedovano premoženje

7. Ugovor pri izvršbi terjatve v tuji valuti

8. Ugovor, da terjatev še ni zapadla – predčasna zapadlost, upnik je izpolnitev odložil za čas, ki še ni potekel

- ◆ Po prvem odstavku 13. člena ZPotK ima kreditodajalec pravico, da zahteva plačilo preostalih obrokov pred zapadlostjo ali z enostransko izjavo razdre pogodbo, če je potrošnik v zamudi začetnega ali dveh zaporednih obrokov. Pred izjavo, da razdira pogodbo, pa mora dajalec kredita potrošniku s pisnim obvestilom določiti primeren dodatni rok za plačilo zapadlih obveznosti, ki ne sme biti krajši od 15 dni (drugi odstavek 13. člena ZPotK). V skladu s citirano določbo mora upnik za uresničitev odpoklicne pravice ter posledično zapadlosti celotnega preostalega dolga z učinkom neposredne izvršljivosti izpolniti dva pogoja. Kot prvo mora dokazati, da je dolžnika pisno opomnil na plačilo ter mu določil najmanj 15 dnevni dodatni rok za plačilo obveznosti. Šele, če dolžnik tudi v tem roku svojih obveznosti ne plača, pa lahko upnik ponovno s pisnim obvestilom odpove kreditno pogodbo.

VSM Sklep I Ip 295/2021, 28. 7. 2021

9. Ugovor pri izvršitvi delovne odločbe

10. Ugovor izpolnitve obveznosti oziroma prenehanja obveznosti

- ◆ Če pride po zaznambi neposredne izvršljivosti notarskega zapisa do spremembe lastništva na nepremičnini, pri kateri je zaznamovana neposredna izvršljivost, mora dopustiti neposredno izvršbo na taki nepremičnini tudi vsakdo, ki pridobi lastninsko pravico po trenutku zaznambe neposredne izvršljivosti. Z vpisom zaznambe neposredne izvršljivosti notarskega zapisa v zemljiško knjigo je namreč omogočeno, da se s tem dejstvom seznanijo tudi vsi kasnejši pridobitelji nepremičnine, pri kateri je bila zaznamovana neposredna izvršljivost. Za nastop učinka po 142. členu SPZ je zato

bistveno, da je bila neposredna izvršljivost notarskega zapisa v trenutku pridobitve lastninske pravice na nepremičnini že vpisana v zemljiški knjigi.

- ◆ Iz rednega in iz zgodovinskega izpiska izvedene pravice/pravnega dejstva pri konkretnih dolžničnih nepremičninah je razvidno, da je neposredna izvršljivost vpisana v točki b) opisa vpisane pravice, z začetkom učinkovanja vpisa od dne 24. 4. 2009, dolžnica pa je bil v zemljiško knjigo vpisana kot lastnica dne 16. 12. 2013, z začetkom učinkovanja vpisa od dne 15. 11. 2011. Že v času, ko je dolžnica postala lastnica konkretnih nepremičnin, sta torej pri le-teh bili vpisani hipoteka in neposredna izvršljivost notarskega zapisa, pri tem pa je tudi terjatev, na katero se nanaša soglasje z neposredno izvršljivostjo, določno opredeljena. Navedeno glede na publicitetno načelo pomeni, da je (tudi) dolžnica (od dne 24. 4. 2009) vedela oziroma bi morala in mogla vedeti, da je pri konkretnih nepremičninah zaznamovana neposredna izvršljivost, in na katero terjatev se to dejstvo nanaša. Zgolj okoliščina, da pri zaznambi neposredne izvršljivosti ni navedena tudi šifra tega vpisa - številka 706, pa ni odločilna. Kljub odsotnosti navedene šifre je namreč iz zapisa pod hipoteko, v točki b), da se »zaznamuje neposredna izvršljivost« (to je notarskega zapisa), dejstvo neposredne izvršljivosti jasno in nedvoumno razvidno in je tako (bilo) javno objavljeno za pravni promet bistveno dejstvo, da so konkretne nepremičnine obremenjene s hipoteko ter da se lahko upnik glede na neposredno izvršljivost notarskega zapisa z realizacijo hipoteke poplača neposredno v izvršbi.
- ◆ Stranke kreditne pogodbe so v notarskem zapisu sporazuma o zavarovanju terjatve ugotovile obstoj celotne uveljavljane terjatve iz naslova glavnice po kreditni pogodbi, in tudi terjatve iz naslova pogodbenih ter zamudnih obresti, kot izhajajo iz kreditne pogodbe. Ker sta kreditojemalec in porok notarski zapis tudi podpisala, tako dejstvo, da ob sklenitvi kreditne pogodbe končna višina danega kredita še ni bila natančno znana, to na določnost oziroma določljivost terjatve ne vpliva.
- ◆ V izvršilnem postopku velja zahteva po obrazloženosti ugovora, skladno s katero mora dolжник v ugovoru dovolj konkretizirano navesti pravno relevantna dejstva, s katerimi ga utemeljuje, in predložiti dokaze. Če se dolжник sklicuje na prenehanje obveznosti s plačili, mora tako najprej navesti konkretne datume in zneske posameznih plačil in nato te svoje navedbe tudi dokazno podpreti. V konkretnem primeru dolžnica v zvezi z uveljavljanjem (delnim) prenehanjem obveznosti ugovornemu trditvenemu bremenu ni zadostila, temveč je s predlogom, naj podatke o morebitnih opravljenih plačilih predloži upnik, predlagala izvedbo informativnega dokaza, to je dokaza, s katerim bi se pravno upoštevana dejstva šele ugotavljala. Novejši pogledi sicer dopuščajo izjeme od načela prepovedi informativnih dokazov, vendar tedaj, ko stranka ne more poznati dejstev, ki jih sicer mora zatrjevati na podlagi trditvenega bremena.
- ◆ Drži, da za dolžnico, ki ni bila pogodbeni stranka, glede ugovornega trditvenega in dokaznega bremena ne morejo veljati povsem enake zahteve, kot do pogodbenih strank. Vendar pa bi glede na zgornje pravno izhodišče morala v ugovoru konkretno pojasniti, zakaj podatkov o morebitnih plačilih kreditne obveznosti ne bi mogla pridobiti sama pri družbi B. d. o. o. oziroma pri Javnem stanovanjskem skladu Občine Y. Procesna skrbnost nalaga stranki ne le, da navede pravno relevantna dejstva, ki jih pozna oziroma bi jih lahko poznala, ampak tudi, da preišče in pridobi gradivo v zvezi s tem. Šele če bi dolžnica navedla in tudi izkazala, da dokumentacije, ki bi ji omogočala substancirano ugovarjanje, ni mogla pridobiti oziroma da ta ni zadostna, bi sodišče lahko upniku naložilo predložitev te dokumentacije, iz katere bi izhajali morebitni datumi in zneski plačil.
- ◆ Hipoteka praviloma nastane šele z vpisom v zemljiško knjigo (vpisno načelo) in je tako vpis v zemljiško knjigo konstitutiven. Takoj ko pride do vpisa hipoteke v zemljiško knjigo, nastopi domneva, da je vpisana oseba tudi nosilec te pravice, nasprotno trditev je treba šele dokazati. Glede na navedeno se vpisana hipoteka šteje kot veljavna vse dokler ni izbrisana iz zemljiške knjige.

VSL Sklep II Ip 332/2021, 29. 3. 2021

11. Ugovor v postopku zavarovanja

- ◆ Predhodno vložen predlog za izdajo začasne odredbe oziroma predhodna odločitev o zavrnitvi takega predlog ni ovira za vložitev novega predloga za izdajo začasne odredbe, če je ta utemeljevan

spremenjenimi, objektivno novimi dejanskimi okoliščinami, ki ob vlaganju prvega predloga za izdajo začasne odredbe še niso obstajale.

- ◆ V evropskem prostoru v mednarodni pravni teoriji je večinsko uveljavljeno stališče, da pravilo litispendence za začasne ukrepe z mednarodnim elementom ne velja in je zaradi vzpostavljene dvotirnosti mogoče zahtevati več ukrepov pri sodiščih različnih držav (glede na pravila o izključni pristojnosti), saj tuje sodišče ne more določiti uporabe prisilnih sredstev, da bi to zavezovalo tudi slovensko sodišče. Dokler tuja sodna odločba ni priznana, na območju Republike Slovenije ne učinkuje kot pravnomočna sodba in se vprašanje pravnomočno razsojene stvari lahko izpostavi šele po uspešnem priznanju tuje sodne odločbe.
- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da se za premoženjsko pravna razmerja med strankama, ki sta ruska državljana z zadnjim skupnim prebivališčem v Švici, ne uporablja slovensko, temveč švicarsko pravo.
- ◆ Upnica je uspela verjetno izkazati, da dolžnikovi poslovni deleži v družbah predstavljajo skupno premoženje upnice in dolžnika, ki je bilo pridobljeno v času trajanja zakonske zveze, dolžnik pa v ugovoru ni podal nobenih navedb, da bi bilo predmetno premoženje pridobljeno z dedovanjem ali brezplačno, zaradi česar naj skladno z relevantnim švicarskim pravom ne bi predstavljalo skupnega premoženja strank.
- ◆ Upnica je izkazala, da je pred švicarskim sodiščem vložila tožbo za razvezo zakonske zveze, v okviru katere bo sodišče odločalo tudi o delitvi skupnega premoženja zakoncev.
- ◆ Upnica lahko utemelji potrebnost začasne odredbe na premoženju, ki je v Sloveniji, tudi z dolžnikovim ravnanjem s skupnim premoženjem nasploh, torej tudi tistim, ki je v tujini, in razpolaganje s premoženjem v tujini v takem primeru predstavlja trditveno podlago v okviru zakonskega dejanskega stanu iz 272. člena ZIZ. Upnica v svojem predlogu za izdajo začasne odredbe izčrpno in natančno opredeljeno pojasnila številna dolžnikova ravnanja, ki kažejo na njegovo razpolaganje s premoženjem.
- ◆ Upnica je izpolnila tudi drugi pogoj za izdajo začasne odredbe, saj je izkazala, da bi bila realizacija njene terjatve iz naslova skupnega premoženja na poslovnih deležih v primeru odtujitve tega premoženja tretjim osebam onemogočena oziroma precej otežena, konkretna objektivna nevarnost za to pa izhaja iz izkazanih dolžnikovih razpolaganj oziroma poskusov razpolaganj s preostalim skupnim premoženjem v tujini (dvigi visokih zneskov z bančnega računa, prikrivanje informacij, zavrnitev ali zavlačevanje posredovanja podatkov o premoženju) ter dolžnikovih razpolaganj z že razdeljenim premoženjem. Izdana začasna odredba upošteva tudi načelo sorazmernosti, saj zadeva zgolj omejitve z razpolaganjem s poslovnimi deleži v družbah v Sloveniji, ki predstavljajo le manjši del skupnega premoženja.
- ◆ Smisel varščine kot pogoja za izdajo začasne odredbe po 275. členu ZIZ je v možnosti dolžnika, da dobi v čim krajšem času in s čim manjšimi težavami povrnjeno škodo, ki bi mu nastala zaradi neutemeljene ali neupravičene začasne odredbe. Trditveno in dokazno breme glede višine škode, ki bi lahko dolžniku nastala z izvršitvijo začasne odredbe, je na dolžniku, saj je slednjemu po naravi stvari to lažje dokazati oziroma ima lažji dostop do podatkov glede škode, ki bi jo utegnil utrpeti z izdajo začasne odredbe.
- ◆ Če je začasna odredba izdana v času, ko je postopek za uveljavitev terjatve že v teku, po naravi stvari opravičba ni več potrebna. „Napaka“ pri napotitvi k opravičbi začasne odredbe je bila posledica kompleksnosti in zapletenosti celotne zadeve zaradi mednarodnega elementa, to pa po stališču sodne prakse in pravne teorije ne more imeti usodnih posledic za veljavnost začasne odredbe.

VSL Sklep IV Ip 1478/2021, 27. 10. 2021

- ◆ ZIZ in ZASP določbe, ki bi določala zatrjevano eventualno maksimo, nimata. Katero določbo postopka je sodišče z upoštevanjem upnikovega odgovora kršilo, dolžnik niti ne pove. Iz ustavne pravice do enakega varstva pravic izhaja, da lahko upnik v odgovoru na ugovor odgovori na dolžnikove ugovorne navedbe, se opredeli do ponujenih dokazov, in če je to zaradi uspeha potrebno,

pri tem navede nova dejstva in nove dokaze, s čimer skuša ovreči utemeljenost dolžnikovega ugovora. Upnik v odgovoru na ugovor ni dopolnjeval morebiti pomanjkljive trditvene in dokazne podlage predloga za zavarovanje. Le dopolnil jo je, glede na vsebino dolžnikovega ugovora.

- ◆ Imetnik materialnopravnih upravičenj je v tem primeru delodajalec, to je upnik. Kot takemu mu gre tudi zahtevek za pravno varstvo njegovih materialnopravnih upravičenj. Računalniški program z opisanimi funkcionalnostmi je kompleksen. S tem je materialnopravni pogoj individualnosti za potrebe tega postopka zadosti izkazan. Upnik računalniški program na svoji spletni strani trži kot svojega. Upnik se navzven deklarira kot avtor, v predlogu za zavarovanje poimensko navede nekatere od 20 občin, katerim prodaja licenco za uporabo programa, za eno od njih vsekakor to pritožbeno ni sporno.

VSL Sklep V Cpg 91/2021, 21. 9. 2021

- ◆ Predpostavka dopustnosti pravnega sredstva je pravovarstvena potreba oziroma pravni interes. Pravni interes za vložitev pritožbe ima le stranka, za katero je izdana odločba neugodna oziroma si s pritožbo zoper neugodno odločitev lahko izboljša pravni položaj. Iz navedenega sledi, da je v tej zadevi že dosežen rezultat, h kateremu je stremela dolžnica z vložitvijo predloga za vrnitev v prejšnje stanje, t.j. vsebinska obravnava njenega ugovora, zato si dolžnica s pritožbo zoper zavrnjenje njenega predloga za vrnitev v prejšnje stanje v I. točki izreka izpodbijanega sklepa ne more več izboljšati pravnega položaja.
- ◆ Na podlagi 3. točke drugega odstavka 17. člena ZIZ v zvezi z 239. členom ZIZ je izvršilni naslov tudi druga izvršljiva odločba, za katero zakon določa, da je izvršilni naslov. Skladno z 9. točko drugega odstavka 145. člena ZDavP-2 je izvršilni naslov za davčno izvršbo tudi seznam izvršilnih naslovov, v katerem mora biti za posamezen izvršilni naslov naveden datum izvršljivosti ter znesek davka in zamudnih obresti za vsako vrsto davka posebej. Skladno z 243. členom ZIZ pa ima upnik na podlagi izvršilnega naslova, ki se glasi na denarno terjatev, pravico zahtevati njeno zavarovanje z zastavno pravico na dolžnikovi nepremičnini. Prav tako 113. člen ZDavP-2 določa, da lahko davčni organ pri dolžnikih, ki so lastniki nepremičnega premoženja ali deleža družbenika, predlaga zavarovanje davčnega dolga z vknjižbo zastavne pravice na njihovih nepremičninah oziroma deležu družbenika pri sodišču. Zaradi slednje določbe ni utemeljena pritožbena navedba, da upnik nikoli ni izdal sklepa o izvršbi na nepremičnine, na podlagi katerega bi sodišče šele lahko izdalo sklep o zavarovanju.
- ◆ Predhodne vročitve seznama izvršilnih naslovov dolžniku ZDavP-2 ne predvideva, niti ni pogoj za dovolitev zavarovanja na njegovi podlagi.
- ◆ Zavarovanje s prisilno hipoteko se dopusti na podlagi izvršilnega naslova, kar pomeni, da dolžnik v tem postopku ne more ugovarjati napak v postopku nastajanja izvršilnega naslova. Dolžnica tako v predmetnem izvršilnem postopku ne more uveljavljati nepravilnosti oziroma nezakonnosti posameznih izvršilnih naslovov oziroma odmere davčnih obveznosti, torej v tem postopku ne more uveljavljati, da so bili nepravilno odmerjeni prispevki iz razloga, ker je bila dolžnica v osebnem stečaju oziroma iz razlogov, ker ni več opravljala dejavnosti, je bila brezposelna oziroma se je upokojila. Če posamezni izvršilni naslovi, ki jih vsebuje seznam izvršilnih naslovov, dolžniku v davčnem ali drugem postopku, v katerem so bili izdani, niso bili pravilno vročeni, tega v postopku zavarovanja prav tako ne more ugovarjati.

VSL Sklep IV Ip 752/2021, 1. 6. 2021

12. Ugovor glede predmeta izvršbe (7. točka)

- ◆ Dejstvo, da je bila s sklepom o izvršbi z dne 11. 6. 2015 že dovoljena izvršba na dolžnikova denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet, nato pa jo je sodišče s sklepom z dne 14. 10. 2020

ustavilo, ne pomeni ovire za izdajo izpodbijanega sklepa. S ponovno dovolitvijo izvršbe na dolžnikova denarna sredstva organizacijah za plačilni promet pa tudi ni kršena prepoved ponovnega odločanja.

- ◆ Pritožbeno ni sporno, da ima dolžnik zdaj odprt nov račun pri A. banki d.d..
- ◆ To dejstvo pomeni spremenjeno okoliščino, na podlagi katere je s stopnjo verjetnosti mogoče sklepati na uspešnost izvršbe. V takšnem primeru pa je ponovna dovolitev izvršbe s sredstvom izvršbe, s katerim je bila izvršba v istem izvršilnem postopku že ustavljena, dopustna.
VSM Sklep I Ip 9/2022, 23. 2. 2022
- ◆ Dolžnik s trditvami, da stanovanje potrebuje za bivanje, ko bo prišel iz zapora oziroma s trditvami o slabem premoženjskem in zdravstvenem stanju, zaključka o tem, da te trditve v tej fazi postopka ne preprečujejo izvršbe na nepremičnino, ne more izpodbiti.
VSC Sklep I Ip 393/2021, 8. 12. 2021

13. Ugovorni razlog pri izterjavi preživninske terjateve

14. Ugovor družbenika, delničarja

15. Ugovor, da terjatev ni prešla na upnika oziroma obveznost ni prešla na dolžnika (12. točka)

56. člen (Ugovor po izteku roka)

- ◆ Dolžnikove ugovorne navedbe, ki se nanašajo na obstoj pogodbenega razmerja z upnikom in na potek sojenja, v katerem je bil izdan izvršilni naslov, ne predstavljajo ugovornih razlogov po 56. členu ZIZ.
VSC Sklep I Ip 31/2022, 16. 2. 2022
- ◆ Navedbe o poplačilu se nanašajo na samo terjatev, zato predstavljajo razloge za ugovor po izteku roka po 56. členu ZIZ, kar je tudi pravilno pojasnjeno v izpodbijanem sklepu, ne predstavljajo pa pravnoupoštevne ugovorne razloga zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novim izvršilnim sredstvom.
VSC Sklep I Ip 424/2021, 26. 1. 2022
- ◆ Sodišče prve stopnje bi se do posameznih navedb moralo opredeliti na način, da bi odločilo, ali izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo pogoje za obravnavanje v okviru ugovora po izteku roka (t. j. ali obstoji formalna ovira za vsebinsko obravnavanje ugovora). Slednje sodišču prve stopnje narekuje že določba drugega odstavka 56. člena ZIZ, ki določa, da sodišče zavrže kasnejši ugovor, če temelji na razlogih, ki bi jih dolžnik lahko uveljavil v prejšnjem ugovoru.
- ◆ Poziv sodišča prve stopnje novemu upniku (upravniku) je neutemeljen. Iz tretjega odstavka 24. člena ZIZ, ki se uporablja v primeru, če pride do spremembe upnika po vložitvi predloga za izvršbo, ne izhaja pooblastilo sodišču, da morebitnega prevzemnika terjatve (t. j. novega upnika) pozove, da sodišču sporoči, ali bo v posamezni izvršilni zadevi prevzel terjatev.³ To pomeni, da ZIZ v takšnem primeru zahteva aktivno ravnanje upnika. Pravne podlage za sprejeto odločitev ne ZIZ, ne ZPP, ki se na podlagi 15. člena ZIZ smiselno uporablja v izvršilnem postopku, ne dajeta.
VSC Sklep I Ip 417/2021, 12. 1. 2022
- ◆ Ugovor znižanja dolga iz naslova DDV se nanaša na višino terjatve, ta pa izhaja iz izvršilnega naslova sodne poravnave. Sodišče prve stopnje je pravilno pojasnilo, da gre za dejstva, ki se nanašajo na terjatev, da so nastala pred sklenitvijo sodne poravnave in bi moral dolžnik uveljavljati dogovor o izdaji dobropisa v pravnem postopku.
VSC Sklep II Ip 397/2021, 12. 1. 2022

56.a člen (Ugovor zoper pravno nasledstvo)

- ◆ Sodišče prve stopnje je v pravnem pouku pravilno pojasnilo, da lahko dolžnica vloži ugovor iz razloga, da terjatev ni prešla na novega upnika.

VSC Sklep II Ip 405/2021, 12. 1. 2022

- ◆ Upnik lahko kadarkoli med postopkom umakne predlog za izvršbo. Sodišče izvršilni postopek ustavi. Umik je procesna izjava volje in učinkuje šele od trenutka, ko prispe na sodišče. Izjava o umiku je procesno dejanje zgolj in samo upnika. Ostali (toženec v pravnem postopku ali dolžnik v izvršilnem postopku) lahko le zatrjujejo, da so nastopila pravno pomembna dejstva, katerih pravna posledica bi morala biti ustavitev postopka, vendar to lahko uveljavljajo le z ustreznim procesnim dejanjem – v izvršilnem postopku z ugovorom.
- ◆ Izvršba se na podlagi umika ustavi le, če je iz spisa jasno in nedvoumno razvidno, da je umik vložila upravičena oseba, to pa je izključno upnik (ali njegov zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenec). Če sodišče pravilno in skrbno vodi postopek, se mora vloga, ki prispe na sodišče (vložišče), vložiti v spis takoj oziroma vsaj v doglednem času po prispetju. Tako kot po eni strani skladno z razpravnim načelom velja, da je na strankah breme zatrjevanja in dokazovanja dejstev, ki so jim v korist oziroma s katerimi utemeljujejo svoje zahtevke, je po drugi strani izključno stvar pravnega poslovanja in postopanja sodišča, da se na sodišče prispela pisanja strank ažurno vlagajo v sodne spise, za katere so namenjena. V tej zadevi pa sodišče prve stopnje ni ravnalo skladno s to zahtevo, saj je umik za nepremičnino 002, ki naj bi ga upnica na vložišče vložila dne 6. 9. 2012, v spis vložilo, ko mu ga je posredovala lastnica nepremičnine D. D. (ki tedaj še niti ni bila stranka postopka), in sicer šele v mesecu maju 2017, torej več kot po štirih letih po tem, ko naj bi ga upnica dejansko vložila. Vzrok za nastali položaj, to je za spor, ali je bil umik dne 6. 9. 2012 na sodišče res vložen ali ne, se je torej nakazoval izključno v poslovanju sodišča prve stopnje, nikakor pa ga ni mogoče pripisati upnici niti hipotekarni dolžnici D. D. Če je upnica umik dne 6. 9. 2012 vložila na vložišče sodišča prve stopnje, se je takrat njena procesna obveznost v zvezi s to vlogo zaključila in zato ni mogoče od nje zahtevati, da bi dokazovala, da umika ni vložila. Enako ni mogoče zahtevati od lastnice nepremičnine in hipotekarne dolžnice D. D., da bi dokazovala, da je upnica umik 6. 9. 2012 res vložila. Ob pojasnjenem izhodišču namreč tega niso dolžne dokazovati stranke in je zato sklicevanje upnice na razpravno načelo v tej zvezi pravno zgrešeno.
- ◆ Umik za nepremičnino 002 na sodišče prve stopnje dne 6. 9. 2012 je pravno učinkovito vložil notar, kar sicer potrjujejo tudi drugi podatki v spisu. S tem, ko je upnica po odvetniku E. E. dne 24. 5. 2012 v notarsko hrambo izročila umik izvršilnega predloga na nepremičnino 002 v tej zadevi, je namreč sprejela svojo pravico iz pogodbe o notarski hrambi SV 4, to je pravico do prejema dela kupnine za prodano nepremičnino. Posledično pa od takrat dalje ni več mogla preklicati pravice prodajalca in kupcev od notarja zahtevati izročitev predmet notarske hrambe, to je izjave o umiku na sodišče. Notarski zapisnik SV 2 z dne 5. 9. 2012 s priloženim obvestilom upnice H. H. notarju, iz katerega izhaja, da upnica H. H. nima pooblaščenca za umik predlogov za izvršbo in da bo umike predlogov za izvršbo na svoji nepremičnini podajala izključno sama osebno, glede na 88. člen ZVKSES lahko učinkuje le od dne 5. 9. 2012 dalje. Ne more pa učinkovati za nazaj oziroma na pravico prodajalca in kupcev iz notarskega zapisa SV 4 z dne 23. 5. 2012, da notar ob izpolnitvi pogoja – to je po plačilu kupnine na skrbniški račun notarja – na sodišče vloži dne 24. 5. 2012 pri njem deponirani umik predloga za izvršbo na nepremičnino (notarski zapisnik SV 1).

VSL Sklep II Ip 1001/2020, 8. 1. 2021

57. člen (Odgovor na ugovor)

- ◆ ZIZ in ZASP določbe, ki bi določala zatrjevano eventualno maksimo, nimata. Katero določbo postopka je sodišče z upoštevanjem upnikovega odgovora kršilo, dolžnik niti ne pove. Iz ustavne pravice do enakega varstva pravic izhaja, da lahko upnik v odgovoru na ugovor odgovori na

dolžnikove ugovorne navedbe, se opredeli do ponujenih dokazov, in če je to zaradi uspeha potrebno, pri tem navede nova dejstva in nove dokaze, s čimer skuša ovreči utemeljenost dolžnikovega ugovora. Upnik v odgovoru na ugovor ni dopolnjeval morebiti pomanjkljive trditvene in dokazne podlage predloga za zavarovanje. Le dopolnil jo je, glede na vsebino dolžnikovega ugovora.

- ◆ Imetnik materialnopravnih upravičenj je v tem primeru delodajalec, to je upnik. Kot takemu mu gre tudi zahtevek za pravno varstvo njegovih materialnopravnih upravičenj. Računalniški program z opisanimi funkcionalnostmi je kompleksen. S tem je materialnopravni pogoj individualnosti za potrebe tega postopka zadosti izkazan. Upnik računalniški program na svoji spletni strani trži kot svojega. Upnik se navzven deklarira kot avtor, v predlogu za zavarovanje poimensko navede nekatere od 20 občin, katerim prodaja licenco za uporabo programa, za eno od njih vsekakor to pritožbeno ni sporno.

VSL Sklep V Cpg 91/2021, 21. 9. 2021

58. člen (Sklep o ugovoru)

- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno odločilo in obrazložilo, da je bil rok za ugovor 2. 12. 2021 in da je toženec pravočasno ugovarjal, dopolnitev pa poslal po izteku roka za ugovor.

VSL Sklep II Cp 561/2022, 7. 4. 2022

- ◆ ZIZ in ZASP določbe, ki bi določala zatrjevano eventualno maksimo, nimata. Katero določbo postopka je sodišče z upoštevanjem upnikovega odgovora kršilo, dolžnik niti ne pove. Iz ustavne pravice do enakega varstva pravic izhaja, da lahko upnik v odgovoru na ugovor odgovori na dolžnikove ugovorne navedbe, se opredeli do ponujenih dokazov, in če je to zaradi uspeha potrebno, pri tem navede nova dejstva in nove dokaze, s čimer skuša ovreči utemeljenost dolžnikovega ugovora. Upnik v odgovoru na ugovor ni dopolnjeval morebiti pomanjkljive trditvene in dokazne podlage predloga za zavarovanje. Le dopolnil jo je, glede na vsebino dolžnikovega ugovora.
- ◆ Imetnik materialnopravnih upravičenj je v tem primeru delodajalec, to je upnik. Kot takemu mu gre tudi zahtevek za pravno varstvo njegovih materialnopravnih upravičenj. Računalniški program z opisanimi funkcionalnostmi je kompleksen. S tem je materialnopravni pogoj individualnosti za potrebe tega postopka zadosti izkazan. Upnik računalniški program na svoji spletni strani trži kot svojega. Upnik se navzven deklarira kot avtor, v predlogu za zavarovanje poimensko navede nekatere od 20 občin, katerim prodaja licenco za uporabo programa, za eno od njih vsekakor to pritožbeno ni sporno.

VSL Sklep V Cpg 91/2021, 21. 9. 2021

- ◆ Glede solastnega deleža 57/200 dolžnika je sodišče prve stopnje materialnopravno napačno zaključilo, da je bil ugovor tretje tudi glede tega solastnega deleža in tako izvršbe, ki jo sodišče vodi na ta delež, obrazložen. V zvezi s tem solastniškim deležem namreč tretja ni uveljavljala nobene svoje pravice in tako v zvezi s tem solastnim deležem ni navajala nobenih pravno pomembnih dejstev, zaradi katerih bi njen ugovor lahko bil obrazložen. Posledica iz prvega odstavka 65. člena ZIZ, po katerem sodišče v celoti ali delno ustavi izvršbo, če upnik v roku ne odgovori na ugovor, pristopnih upnikov, ki vodijo izvršbo na solastni delež dolžnika 57/200, glede katerega dolžnica ne uveljavlja nikakršne svoje pravice, ki bi preprečevala izvršbo, tako ne more doleteti.
- ◆ V primeru, če eden od upnikov izvršbi na izločani predmet ne nasprotuje, posledica ustavitve izvršbe na ta predmet doleti le tega upnika in ne tudi ostale upnike, ki ugovoru tretjega nasprotujejo.

VSL Sklep I Ip 640/2021, 19. 5. 2021

59. člen (Pravda ali drug postopek za nedopustnost izvršbe)

- ◆ Upnik torej razpolaga z izvršilnim naslovom, pri čemer je s priloženimi fotografijami verjetno izkazal, da dolžnik svoje obveznosti ni izpolnil. V takem pravnem položaju je na dolžniku trditveno in dokazno breme, da izkaže, da je svojo obveznost izpolnil. Sporna dejstva pa mora izkazati z visoko stopnjo prepričanosti, tako rekoč onkraj razumnega dvoma. Taka zahteva je utemeljena, saj sta le tako položaja upnika in dolžnika uravnotežena. Nasproti si namreč stojijo na eni strani izvršilni naslov, na drugi pa navedbe v ugovoru, ki kvalitete izvršilnega naslova nimajo. Poleg tega ima dolžnik, za razliko od upnika, še vedno na voljo tožbo po 59. členu ZIZ.

VSŠ Sklep II Ip 328/2021, 23. 12. 2021

- ◆ Ni utemeljeno pritožnično opozarjanje na to, da je sodišče prve stopnje v nasprotju z ZPP odločitev sprejelo brez zaslišanja njenega zakonitega zastopnika A. A. Kot je navedlo sodišče prve stopnje, je dopustilo dokaz z njegovim zaslišanjem, ta pa se na vabilo za zaslišanje dne 7. 7. 2021, ki je bilo pooblaščenca tožeče stranke vročeno že dne 26. 5. 2021, ni odzval. Res je, kot to navaja pritožba, da je zakoniti zastopnik na sodišče 6. 7. 2021 poslal prošnjo za preložitve naroka, prav tako je res, da je pooblastilo za zastopanje tožeče stranke po dotedanjem pooblaščenca prenehalo. Navaja, da na sodišče ni želel brez pravne pomoči. Iz listinske dokumentacije v spisu izhaja, da je pooblastilno razmerje med pritožnico in njenim odvetnikom prenehalo sporazumno. Za zakonitega zastopnika tožeče stranke torej to ni bilo nekaj nepričakovanega in neodvisnega od njegove volje. Tožeča stranka bi si, če je želela pravno pomoč, to v času med narokoma gotovo lahko priskrbela (najbolje, če bi to storila še prej, preden je, tik pred koncem postopka na prvi stopnji, sporazumno prekinila pooblastilno razmerje z odvetnikom, ki je do takrat ves čas vodil postopek). Sodišče prve stopnje je zato v skladu s 258. in 261. členom ZPP utemeljeno zaslišalo le zakonitega zastopnika nasprotne stranke.

VSL Sodba I Cpg 612/2021, 14. 12. 2021

- ◆ Nevpisani skupni lastnik lahko uveljavlja originarno pridobitev lastninske pravice proti predlagatelju izvršbe tudi, če ta pridobi zastavno pravico. Zato lahko nevpisani zakonec v izvršilnem postopku uspešno uveljavlja ugovor tretjega oz. tožbo zaradi nedopustnosti izvršbe. Originarno pridobljena lastninska pravica zakonca ima prednost pred poplačilno pravico upnika, pridobljeno z zaznambo sklepa o izvršbi.
- ◆ Državljanstvo vpliva samó na način delitve skupnega premoženja, ne pa tudi na to, ali stanovanje spada v skupno premoženje. Državljanstvo tožnice, s katerim se je sodišče prve stopnje v obravnavani zadevi obsežno ukvarjalo, tako za ugotovitev, ali nepremičnina sodi v skupno premoženje, ni odločilno.

VSL Sklep II Cp 1419/2021, 23. 11. 2021

60. člen (Obravnavanje nedopustnosti)

- ◆ Tožbo za ugotovitev nedopustnosti lahko vloži tisti, katerega ugovor tretjega je bil v izvršilnem postopku zavržen. S tožbenim zahtevkom uveljavlja ugotovitev, da izvršba, dovoljena s sklepom o izvršbi, na določen predmet ni dopustna, ker ima na predmetu izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo. Ena od pravic, ki preprečujejo izvršbo, je tudi lastninska pravica. Lastninska pravica na premičnini se na pravnoposlovni podlagi pridobi z njeno izročitvijo v posest pridobitelja (prvi odstavek 60. člena SPZ). To pomeni, da morata biti za pridobitev lastninske pravice na premičnini s pravnim poslom kumulativno izpolnjena dva pogoja, veljaven pravni naslov in izročitev. Če eden izmed pogojev ni podan, lastninska pravica ni pridobljena.
- ◆ Tožnično sklicevanje na račune in seznam osnovnih sredstev ne zadostuje za izkaz izročitve. Navedeni dokumenti namreč ne predstavljajo listine, na podlagi katere bi pridobitelj (zatrjevano tožeča

stranka) lahko razpolagal s premožninami. Določba drugega odstavka 60. člena SPZ praviloma ureja primere, ko prenosnik (zatrjevano dolžnik B. s. p.), ki ni posestnik stvari ne more opraviti izročitve.

- ◆ Prekluzija, ki jo določata drugi in tretji odstavek 60. člena ZIZ za dolžnika, velja namreč tudi za tretjo osebo (v konkretnem primeru za tožečo stranko), saj šesti odstavek 65. člena ZIZ določa, da se v pravdi za ugotovitev, da je izvršba na predmetu izvršbe nedopustna, ki jo sproži tretji, smiselno uporablja tudi 60. člen ZIZ. Tretji odstavek 60. člena ZIZ določa, da nova dejstva in nove dokaze upošteva sodišče samo, če jih dolžnik navaja oziroma predlaga v pripravljalni vlogi, vloženi v roku, ki mu ga je dalo sodišče zaradi odgovora na upnikove navedbe v odgovoru na tožbo.

VSL Sodba I Cpg 565/2021, 23. 2. 2022

61. člen (Ugovor zoper sklep na podlagi verodostojne listine)

1. Splošno

- ◆ Izpodbijani sklep, da se razveljavi sklep o izvršbi in da bo o zahtevku ter stroških odločalo sodišče v pravnem postopku, je dolžniku v korist in ugodnejše odločitve v tej fazi postopka ne more doseči. Izvršba se ne bo opravljala, zato dolžnik v tem pritožbenem postopku ne more izboljšati svojega pravnega položaja in nima pravnega interesa za pritožbo.

VSC Sklep II Ip 82/2022, 11. 5. 2022

- ◆ V postopku pri ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, s katerim dolžnik sklep izpodbija v celoti ali v delu, v katerem mu je naloženo, naj terjatev plača, sodišče na podlagi 62. člena ZIZ – poleg pravočasnosti, popolnosti in dovoljenosti ugovora – preizkuša le, ali je ugovor obrazložen v skladu s kriteriji iz drugega odstavka 61. člena ZIZ. Kakor hitro nato sodišče ugotovi, da je ugovor dolžnika obrazložen, razveljavi sklep o izvršbi, postopek pa se nadaljuje kot pri ugovoru zoper plačilni nalog pred pristojnim sodiščem.

VSC Sklep II Ip 12/2022, 26. 1. 2022

- ◆ Upnik v pritožbi ne izpodbija pravilnosti ocene sodišča prve stopnje, da je dolžnik vložil obrazložen ugovor, temveč uveljavlja dejstva, s katerimi izpodbija utemeljenost dolžnikovih ugovornih navedb. Le teh sodišče druge stopnje v konkretnem primeru ne more presojeti, saj je takšna presoja prepuščena pravnemu sodišču v nadaljnjem kontradiktornem postopku.

VSC Sklep II Ip 412/2021, 12. 1. 2022

2. Obrazloženost ugovora zoper sklep o izvršbi izdan na podlagi verodostojne listine

- ◆ Zaključku sodišča prve stopnje o vložitvi obrazloženega ugovora upnik v pritožbi niti ne nasprotuje, temveč zatrjuje dejanske okoliščine in prilaga dokaze za utemeljenost terjatve. Ali je zahtevek utemeljen ali ne, bo odločalo sodišče v rednem pravnem postopku.

VSC Sklep II Ip 70/2022, 16. 3. 2022

- ◆ Utemeljena je po mnenju sodišča druge stopnje pritožbena graja, da je sodišče prve stopnje takšen ugovor dolžnika zmotno štelo za obrazloženega v smislu prej navedenih zakonskih določil in pravnega mnenja oziroma stališč sodišča. Dolžnik je primarno zatrjeval, da je dolg iz konkretne verodostojne listine - računa št.-327-002530 v celoti poplačal. Prenehanje dolga zaradi plačila je pravno pomembno dejstvo, ki bi v pravnem postopku pripeljalo do zavrnitve tožbenega zahtevka, če bi se izkazalo za resnično. Ker pa je dejstvo plačila dolga pozitivno dejstvo, ne zadošča le njegovo zatrjevanje, pač pa mora stranka zanj predlagati oziroma predložiti ustrezen dokaz.

II Ip 146/2022, 10. 3. 2022

Izvršba

- ◆ Dolžnik mora v ugovoru navesti pravno pomembna dejstva, s katerimi ga utemeljuje in predlagati dokaze zanje. Če dolžnik ne izpolni zahteve po uveljavljanju pravno pomembnih dejstev ali zanje ne predlaga dokazov, se šteje, da je ugovor neobrazložen in s tem tudi neutemeljen.

VSC Sklep II Ip 34/2022, 2. 3. 2022

- ◆ Dolžnik je v ugovoru med drugim zatrjeval, da z upnikom ni poslovno sodeloval in ni bil v pogodbenem razmerju, da ni podana pasivna legitimacija dolžnika, da upniku ni dolžan poravnati zahtevanega zneska, saj za to ne obstoji temelj, da je neutemeljen zahtevek. S temi trditvami je dolžnik obrazloženo nasprotoval terjatvi upnika.

VSC Sklep II Ip 54/2022, 2. 3. 2022

- ◆ V postopku pri ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, s katerim dolžnik sklep izpodbija v celoti ali v delu, v katerem mu je naloženo, naj terjatev plača, sodišče na podlagi 62. člena ZIZ – poleg pravočasnosti, popolnosti in dovoljenosti ugovora – preizkuša le, ali je ugovor obrazložen v skladu s kriteriji iz drugega odstavka 61. člena ZIZ. Kakor hitro nato sodišče ugotovi, da je ugovor dolžnika obrazložen, razveljavi sklep o izvršbi, postopek pa se nadaljuje kot pri ugovoru zoper plačilni nalog pred pristojnim sodiščem.

VSC Sklep II Ip 12/2022, 26. 1. 2022

- ◆ Dolžnik je v ugovoru zatrjeval, da do upnika nima odprtih obveznosti. S temi trditvami je dolžnik obrazloženo nasprotoval terjatvi upnika.

- ◆ Ali je zahtevek utemeljen ali ne, bo odločalo sodišče v rednem pravnem postopku.

VSC Sklep II Ip 7/2022, 26. 1. 2022

- ◆ Kolikor je ugovor dolžnika obrazložen, sodišče prve stopnje razveljavi sklep o izvršbi in odloči da bo o zahtevku in stroških odločalo v pravnem postopku. Zato je sodišče prve stopnje kot izvršilno sodišče zmotno vsebinsko presoјalo ugovorne navedbe, saj je ta presoja pridržana za pravdni postopek.

VSC Sklep I Ip 379/2021, 24. 11. 2021

- ◆ Dolžnikove ugovorne navedbe ne predstavljajo pravno pomembnih dejstev, s katerimi bi, kolikor bi se izkazala za resnična, dolžnik morebiti lahko dosegel zavrnitev tožbenega zahtevka v pravdi.

- ◆ Zato je sodišče prve stopnje pravilno zaključilo, da je dolžnik zoper sklep o izvršbi vložil neobrazložen ugovor.

VSC Sklep I Ip 152/2021, 5. 5. 2021

3. Ugovor po roku

- ◆ Iz spisa je razvidno, da je naknadno po izteku roka za ugovor vložila potrdilo o plačilu glavnice z vlogo za dopolnitev predloga za oprostitev plačila sodne takse. To je bilo prepozno, saj bi morala potrdilo podati v ugovornem roku.

VSC Sklep II Ip 35/2022, 6. 4. 2022

4. Ugovori meničnih zavezancev - menica

62. člen (Postopek pri ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine)

1. Postopek z ugovorom

- ◆ Pritožbeni očitok, da tožena stranka kot dolžnik v izvršilnem postopku ni podala obrazloženega ugovora in da bi to moralo upoštevati sodišče prve stopnje v pravnem postopku na način, da bi štelo, da je tožena stranka zaradi neobrazloženega ugovora pripoznala tožbeni zahtevek, je povsem

neutemeljen in brez procesno pravne podlage. Ne drži namreč pritožbeni očitke, da izvršilni in pravdni postopke tvorita celovit sodni postopek. Izvršilno sodišče skladno z določbami Zakona o izvršbi in zavarovanju (v nadaljevanju ZIZ) odloča, če je dolžnik obrazloženo ugovarjal zoper sklep o izvršbi, izdan na podlagi verodostojne listine. Če odloči, da je ugovor obrazložen, ravna skladno z določbo drugega odstavka 62. člena ZIZ, tako da sklep o izvršbi razveljavi in zadevo odstopi v reševanje pristojnemu pravdnemu sodišču, ki predlog za izvršbo šteje kot tožbo. Z odstopom zadeve pristojnemu pravdnemu sodišču se postopek nadaljuje kot samostojni pravdni postopek, ki ni del izvršilnega postopka kot to zmotno trdi pritožba.

VSC Sodba I Cpg 42/2022, 23. 3. 2022

- ◆ Neutemeljene so pritožbene trditve, da tožeča stranka v dopolnitvi tožbe ni postavila tožbenega zahtevka. Ker je tožena stranka (takrat še dolžnik) sklep o izvršbi izpodbijala v celoti oziroma v delu, v katerem ji je bilo naloženo, naj terjatev plača, je sodišče razveljavilo sklep o izvršbi in nato nadaljevalo postopek kot pri ugovoru zoper plačilni nalog. Predlog za izvršbo je zato sodišče prve stopnje obravnavalo kot tožbo v pravdnem postopku. Predlog za izvršbo pa vsebuje tudi zahtevo, naj sodišče naloži dolžniku, da v osmih dneh, v meničnih in čekovnih sporih pa v treh dneh po vročitvi sklepa, plača terjatev skupaj z odmerjenimi stroški. Pritožbeni očitke, da je sodišče odločilo o tožbenem zahtevku, ki da ga je samo oblikovalo, je zato neutemeljen.

VSL Sodba II Cpg 39/2022, 1. 3. 2022

- ◆ Pritožbeno sodišče se glede ostalih pritožbenih navedb ne opredeljuje, ker toženec s temi navedbami izpodbija dejanske ugotovitve sodišča prve stopnje, kar pa v postopku v sporih majhnih vrednosti ni dopustno.

VSL Sodba I Cp 206/2022, 24. 2. 2022

- ◆ V predmetni zadevi je bil izdan sklep, s katerim je sodišče prve stopnje predmetno izvršbo pravnomočno ustavilo. Vendar po vpogledu v navedeni sklep pritožbeno sodišče ugotavlja, da je bila s tem sklepom ustavljena le izvršba, ne pa izvršilni postopek v celoti. Pritožbeni očitki, da sodišče prve stopnje ni imelo zakonske podlage za nadaljevanje pravnomočno ustavljenega postopka so vsled navedenemu že zato neutemeljen.

VSC Sklep I Ip 33/2022, 16. 2. 2022

- ◆ V postopku pri ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, s katerim dolžnik sklep izpodbija v celoti ali v delu, v katerem mu je naloženo, naj terjatev plača, sodišče na podlagi 62. člena ZIZ – poleg pravočasnosti, popolnosti in dovoljenosti ugovora – preizkuša le, ali je ugovor obrazložen v skladu s kriteriji iz drugega odstavka 61. člena ZIZ. Kakor hitro nato sodišče ugotovi, da je ugovor dolžnika obrazložen, razveljavi sklep o izvršbi, postopek pa se nadaljuje kot pri ugovoru zoper plačilni nalog pred pristojnim sodiščem.

VSC Sklep II Ip 12/2022, 26. 1. 2022

- ◆ Upnik v pritožbi ne izpodbija pravilnosti ocene sodišča prve stopnje, da je dolžnik vložil obrazložen ugovor, temveč uveljavlja dejstva, s katerimi izpodbija utemeljenost dolžnikovih ugovornih navedb. Le teh sodišče druge stopnje v konkretnem primeru ne more presojati, saj je takšna presoja prepuščena pravdnemu sodišču v nadaljnjem kontradiktornem postopku.

VSC Sklep II Ip 412/2021, 12. 1. 2022

- ◆ Kolikor je ugovor dolžnika obrazložen, sodišče prve stopnje razveljavi sklep o izvršbi in odloči da bo o zahtevku in stroških odločalo v pravdnem postopku. Zato je sodišče prve stopnje kot izvršilno sodišče zmotno vsebinsko presojalo ugovorne navedbe, saj je ta presoja pridržana za pravdni postopek.

VSC Sklep I Ip 379/2021, 24. 11. 2021

2. Postopek z ugovorom - menica

3. Sklep o izvršbi izdan na podlagi verodostojne listine kot izvršilni naslov

63. člen (Obnova postopka)

- ◆ Sklep o vrnitvi otroka na podlagi Haaške konvencije je po vsebini še vedno najbližji začasni odredbi. Pritožbene navedbe, da mora sodišče tak postopek na podlagi drugega odstavka 1. člena ZNP-1 izvesti po pravilih nepravdnega postopka, niso utemeljene. A tudi v skladu s 100. členom ZNP-1 se začasne odredbe za varstvo koristi otrok izdajo po postopku, ki ga določa zakon, ki ureja zavarovanje.
- ◆ Sklep, s katerim je sodišče dolžniku naložilo takojšnjo vrnitev otrok v Švico, ki je po svoji pravni naravi, kot je bilo obrazloženo, najbližje sklepu o začasni odredbi, ni eden tistih, v katerem je obnova postopka dovoljena.

VSL Sklep IV Cp 1984/2021, 8. 12. 2021

64. člen (Pogoji in rok za ugovor)

- ◆ Smisel ugovora tretjega in tožbe na nedopustnost izvršbe je v tem, da tretji ohrani tiste pravice na predmetu izvršbe, ki bi po opravljeni izvršbi ugasnile.
- ◆ Prekluzivni rok 30 dni za začetek pravde na nedopustnost izvršbe na premoženjske posege v pravico do zasebne lastnine tretjega iz 33. člena Ustave.
- ◆ Tretji odstavek 65. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju v izpodbijanem delu zasleduje ustavno dopustni cilj hitrejši in učinkovitejši izvršbe, ki je tesno povezan z zagotavljanjem pravic upnika do sodnega varstva iz prvega odstavka 23. člena Ustave in do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave.
- ◆ Za ožjo sorazmernost ocenjevanega posega v pravico tretjega do zasebne lastnine je odločilna primerjava teže posledic posega v to pravico z vrednostjo zasledovanega cilja oziroma s pričakovanimi koristmi, ki bodo zaradi posega nastale. Člen 33 Ustave narekuje primerno in zadostno upoštevanje interesov tretjih oseb v izvršbi upnika proti dolžniku. Tem osebam mora biti na voljo realna in učinkovita možnost zavarovati svoje premoženjske pravice.
- ◆ Izpodbijani prekluzivni rok 30 dni za začetek pravde na ugotovitev, da izvršba na premoženjsko stvar ni dopustna, posega v pravico tretjega do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave nesorazmerno z njegovim ciljem, to je z zagotavljanjem hitrosti in učinkovitosti izvršbe. Rok je zelo kratek, njegov potek pa praviloma pomeni, da tretji izgubi možnost pravnega varstva svojih pravic civilnega prava pred grozečo izgubo zaradi prodaje v premoženjski izvršbi. Na drugi strani možnost vlaganja izločitvenih tožb, ki ne bi bila omejena s tem rokom, ne bi bistveno prizadela upravičenih interesov upnika za hitro in učinkovito izvršbo.

U-I-189/21, 26. 5. 2022

- ◆ Kdor namerava začeti pravdni ali drug postopek proti državi ali državnemu organu, mora državnemu odvetništvu predhodno predlagati, naj se sporno razmerje na miren način reši pred uvedbo pravnega ali drugega postopka (prvi odstavek 27. člena ZDOdv). Četrty odstavek istega člena določa, da je predhodni postopek pogoj za uvedbo pravnega ali drugega postopka. Kdor namerava začeti pravdni ali drugi postopek proti državi ali državnemu organu pristojnemu sodišču ali drugemu organu predloži

potrdilo o neuspelem poskusu mirne rešitve spora v predhodnem postopku, sicer se tožba ali drug predlog za začetek postopka zavrže.

- ◆ Sodna praksa se je že večkrat izrekla, da je izvedba predhodnega postopka po zgoraj navedenem določila jasno in nedvoumno določena obvezna procesna predpostavka za vložitev tožbe proti državi.
- ◆ Poleg tega vložitev ugovora tretjega v izvršilnem postopku ne predstavlja predloga za izvensodno rešitev spora, kot tudi upnikovo nasprotovanje ugovoru tretjega še ne pomeni, da izvensodna rešitev spora (to je rešitev spora pred vložitvijo tožbe za ugotovitev nedopustnosti izvršbe) ne bi bila možna.
VSL Sklep II Cp 1283/2021, 17. 11. 2021
- ◆ V predmetnem postopku gre za zahtevek na nedopustnost izvršbe v skladu z prvim odstavkom 64. in tretjim odstavkom 65. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (v nadaljevanju ZIZ), kjer konkurirata dve pravici in sicer pogodbeno hipoteka drugo toženke in zatrjevana skupna lastnina tožnice in njenega moža - dejanskega dolžnika v izvršilnem postopku. Pridobitelj namreč z izročitvijo in prevzemom notarsko overjenega zemljiškoknjižnega dovolila pridobi pričakovano lastninsko pravico in ne že s podpisom prodajne pogodbe. Bistveno je namreč, ali je prišlo do izstavitve (overjenega) zemljiškoknjižnega dovolila kupcu nepremičnine preden je upnik pridobil svojo pravico.
VSM Sodba I Cp 470/2021, 20. 7. 2021
- ◆ Glede solastnega deleža 57/200 dolžnika je sodišče prve stopnje materialnopravno napačno zaključilo, da je bil ugovor tretje tudi glede tega solastnega deleža in tako izvršbe, ki jo sodišče vodi na ta delež, obrazložen. V zvezi s tem solastniškim deležem namreč tretja ni uveljavljala nobene svoje pravice in tako v zvezi s tem solastnim deležem ni navajala nobenih pravno pomembnih dejstev, zaradi katerih bi njen ugovor lahko bil obrazložen. Posledica iz prvega odstavka 65. člena ZIZ, po katerem sodišče v celoti ali delno ustavi izvršbo, če upnik v roku ne odgovori na ugovor, pristopnih upnikov, ki vodijo izvršbo na solastni delež dolžnika 57/200, glede katerega dolžnica ne uveljavlja nikakršne svoje pravice, ki bi preprečevala izvršbo, tako ne more doleteti.
- ◆ V primeru, če eden od upnikov izvršbi na izločani predmet ne nasprotuje, posledica ustavitve izvršbe na ta predmet doleti le tega upnika in ne tudi ostale upnike, ki ugovoru tretjega nasprotujejo.
VSL Sklep I Ip 640/2021, 19. 5. 2021

65. člen (Sklep o ugovoru)

1. Splošno

- ◆ Tožbo za ugotovitev nedopustnosti lahko vloži tisti, katerega ugovor tretjega je bil v izvršilnem postopku zavržen. S tožbenim zahtevkom uveljavlja ugotovitev, da izvršba, dovoljena s sklepom o izvršbi, na določen predmet ni dopustna, ker ima na predmetu izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo. Ena od pravic, ki preprečujejo izvršbo, je tudi lastninska pravica. Lastninska pravica na premičnini se na pravnoposlovni podlagi pridobi z njeno izročitvijo v posest pridobitelja (prvi odstavek 60. člena SPZ). To pomeni, da morata biti za pridobitev lastninske pravice na premičnini s pravnim poslom kumulativno izpolnjena dva pogoja, veljaven pravni naslov in izročitev. Če eden izmed pogojev ni podan, lastninska pravica ni pridobljena.
- ◆ Tožničino sklicevanje na račune in seznam osnovnih sredstev ne zadostuje za izkaz izročitve. Navedeni dokumenti namreč ne predstavljajo listine, na podlagi katere bi pridobitelj (zatrjevano tožeča stranka) lahko razpolagal s premičninami. Določba drugega odstavka 60. člena SPZ praviloma ureja primere, ko prenosnik (zatrjevano dolžnik B. s. p.), ki ni posestnik stvari ne more opraviti izročitve.
- ◆ Prekluzija, ki jo določata drugi in tretji odstavek 60. člena ZIZ za dolžnika, velja namreč tudi za tretjo osebo (v konkretnem primeru za tožečo stranko), saj šesti odstavek 65. člena ZIZ določa, da se v pravdi za ugotovitev, da je izvršba na predmetu izvršbe nedopustna, ki jo sproži tretji, smiselno uporablja tudi 60. člen ZIZ. Tretji odstavek 60. člena ZIZ določa, da nova dejstva in nove dokaze upošteva sodišče

samo, če jih dolžnik navaja oziroma predlaga v pripravljalni vlogi, vloženi v roku, ki mu ga je dalo sodišče zaradi odgovora na upnikove navedbe v odgovoru na tožbo.

VSL Sodba I Cpg 565/2021, 23. 2. 2022

- ◆ Kdor namerava začeti pravdni ali drug postopek proti državi ali državnemu organu, mora državnemu odvetništvu predhodno predlagati, naj se sporno razmerje na miren način reši pred uvedbo pravnega ali drugega postopka (prvi odstavek 27. člena ZDOdv). Četrty odstavek istega člena določa, da je predhodni postopek pogoj za uvedbo pravnega ali drugega postopka. Kdor namerava začeti pravdni ali drugi postopek proti državi ali državnemu organu pristojnemu sodišču ali drugemu organu predloži potrdilo o neuspelem poskusu mirne rešitve spora v predhodnem postopku, sicer se tožba ali drug predlog za začetek postopka zavrže.
- ◆ Sodna praksa se je že večkrat izrekla, da je izvedba predhodnega postopka po zgoraj navedenem določila jasno in nedvoumno določena obvezna procesna predpostavka za vložitev tožbe proti državi.
- ◆ Poleg tega vložitev ugovora tretjega v izvršilnem postopku ne predstavlja predloga za izvensodno rešitev spora, kot tudi upnikovo nasprotovanje ugovoru tretjega še ne pomeni, da izvensodna rešitev spora (to je rešitev spora pred vložitvijo tožbe za ugotovitev nedopustnosti izvršbe) ne bi bila možna.

VSL Sklep II Cp 1283/2021, 17. 11. 2021

- ◆ V predmetnem postopku gre za zahtevek na nedopustnost izvršbe v skladu z prvim odstavkom 64. in tretjim odstavkom 65. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (v nadaljevanju ZIZ), kjer konkurirata dve pravici in sicer pogodbena hipoteka drugo toženke in zatrjevana skupna lastnina tožnice in njenega moža - dejanskega dolžnika v izvršilnem postopku. Pridobitelj namreč z izročitvijo in prevzemom notarsko overjenega zemljiškoknjižnega dovolila pridobi pričakovano lastninsko pravico in ne že s podpisom prodajne pogodbe. Bistveno je namreč, ali je prišlo do izstavitve (overjenega) zemljiškoknjižnega dovolila kupcu nepremičnine preden je upnik pridobil svojo pravico.

VSM Sodba I Cp 470/2021, 20. 7. 2021

- ◆ Glede solastnega deleža 57/200 dolžnika je sodišče prve stopnje materialnopravno napačno zaključilo, da je bil ugovor tretje tudi glede tega solastnega deleža in tako izvršbe, ki jo sodišče vodi na ta delež, obrazložen. V zvezi s tem solastniškim deležem namreč tretja ni uveljavljala nobene svoje pravice in tako v zvezi s tem solastnim deležem ni navajala nobenih pravno pomembnih dejstev, zaradi katerih bi njen ugovor lahko bil obrazložen. Posledica iz prvega odstavka 65. člena ZIZ, po katerem sodišče v celoti ali delno ustavi izvršbo, če upnik v roku ne odgovori na ugovor, pristopnih upnikov, ki vodijo izvršbo na solastni delež dolžnika 57/200, glede katerega dolžnica ne uveljavlja nikakršne svoje pravice, ki bi preprečevala izvršbo, tako ne more doleteti.
- ◆ V primeru, če eden od upnikov izvršbi na izločani predmet ne nasprotuje, posledica ustavitve izvršbe na ta predmet doleti le tega upnika in ne tudi ostale upnike, ki ugovoru tretjega nasprotujejo.

VSL Sklep I Ip 640/2021, 19. 5. 2021

2. Rok za vložitev tožbe na nedopustnost izvršbe

- ◆ Smisel ugovora tretjega in tožbe na nedopustnost izvršbe je v tem, da tretji ohrani tiste pravice na predmetu izvršbe, ki bi po opravljeni izvršbi ugasnile.
- ◆ Prekluzivni rok 30 dni za začetek pravde na nedopustnost izvršbe na premičnine posega v pravico do zasebne lastnine tretjega iz 33. člena Ustave.
- ◆ Tretji odstavek 65. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju v izpodbijanem delu zasleduje ustavno dopustni cilj hitrejšje in učinkovitejše izvršbe, ki je tesno povezan z zagotavljanjem pravic upnika do sodnega varstva iz prvega odstavka 23. člena Ustave in do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave.
- ◆ Za ožjo sorazmernost ocenjevanega posega v pravico tretjega do zasebne lastnine je odločilna primerjava teže posledic posega v to pravico z vrednostjo zasledovanega cilja oziroma s pričakovanimi koristmi, ki bodo zaradi posega nastale. Člen 33 Ustave narekuje primerno in zadostno upoštevanje

interesov tretjih oseb v izvršbi upnika proti dolžniku. Tem osebam mora biti na voljo realna in učinkovita možnost zavarovati svoje premoženjske pravice.

- ◆ Izpodbijani prekluzivni rok 30 dni za začetek pravde na ugotovitev, da izvršba na premično stvar ni dopustna, posega v pravico tretjega do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave nesorazmerno z njegovim ciljem, to je z zagotavljanjem hitrosti in učinkovitosti izvršbe. Rok je zelo kratek, njegov potek pa praviloma pomeni, da tretji izgubi možnost pravnega varstva svojih pravic civilnega prava pred grozečo izgubo zaradi prodaje v premoženjski izvršbi. Na drugi strani možnost vlaganja izločitvenih tožb, ki ne bi bila omejena s tem rokom, ne bi bistveno prizadela upravičenih interesov upnika za hitro in učinkovito izvršbo.

U-I-189/21, 26. 5. 2022

3. Predlog tretjega za odlog izvršbe zaradi vložitve tožbe na nedopustnost

4. Odločitve v pravnem postopku - nedopustnost izvršbe

66. člen (Kdaj se ne more zahtevati, da se izvršba izreče za nedopustno)

67. člen (Razlogi za nasprotno izvršbo)

68. člen (Postopek s predlogom za nasprotno izvršbo)

- ◆ Sklep o vrnitvi otroka na podlagi Haaške konvencije je po vsebini še vedno najbližji začasni odredbi. Pritožbene navedbe, da mora sodišče tak postopek na podlagi drugega odstavka 1. člena ZNP-1 izvesti po pravilih nepravdnega postopka, niso utemeljene. A tudi v skladu s 100. členom ZNP-1 se začasne odredbe za varstvo koristi otrok izdajo po postopku, ki ga določa zakon, ki ureja zavarovanje.
- ◆ Sklep, s katerim je sodišče dolžniku naložilo takojšnjo vrnitev otrok v Švico, ki je po svoji pravni naravi, kot je bilo obrazloženo, najbližje sklepu o začasni odredbi, ni eden tistih, v katerem je obnova postopka dovoljena.

VSL Sklep IV Cp 1984/2021, 8. 12. 2021

69. člen (Sklep o nasprotni izvršbi)

70. člen (Če nasprotna izvršba ni mogoča)

71. člen (Na predlog dolžnika in po uradni dolžnosti)

1. Pogoji za odlog izvršbe

- ◆ Kot podlago za pridobitev lastninske pravice na nepremičnini so tretji zatrjevali priposestvanje. Že iz trditvene in dokazne podlage (zemljiškknjižni izpisek) tretjih ne izhaja, da bi ti pridobili lastninsko pravico s priposestvanjem, saj ni podan zakonski pogoj dobrovernosti lastniškega posestnika.
- ◆ Na podlagi pravnega posla je mogoče pridobiti lastninsko pravico le z vpisom v zemljiško knjigo. Vprašanje dobre vere je tako tesno povezano z zemljiško knjigo. Če je v zemljiški knjigi vpisana druga oseba, priposestvovalec ve oziroma bi moral vedeti, da še ni pridobil lastninske pravice. Njegova

nedobrovernost se tako enostavno dokazuje z izpiskom iz zemljiške knjige, kot je pravilno zaključilo tudi sodišče prve stopnje.

VSM Sklep II Ip 242/2022, 9. 5. 2022

2. Odlog iz posebno upravičenih razlogov

3. Varščina kot pogoj za odlog

4. Izvršba zaradi varstva in vzgoje otrok

5. Nedopustnost pogodbenih pogojev

6. Izvršba na dolžnikov dom, odlog po uradni dolžnosti

- ◆ Odlog bi lahko dosegel svoj namen le, če bi dodaten čas lahko preprečil t.i. socialno izvršbo in omogočil, da dolžnik ob pomoči socialne službe, sorodnikov, široke mreže pomoči poplača dolg in se s tem izogne prisilni prodaji doma. Pri tem je bistvena okoliščina, ali je dolžnik že ustrezno aktivno in skrbno ravnal v tej smeri, da bi upnika čim prej poplačal in se obrnil na ustrezno pomoč.

VSM Sklep I Ip 82/2022, 23. 3. 2022

- ◆ Ob upoštevanju posebne narave notarskega zapisa kot izvršilnega naslova se s spremembo 71. člena ZIZ omogoča odlog izvršbe na predlog dolžnika ali po uradni dolžnosti v primerih, ko dolžnik potrošnik vloži tožbo na neveljavnost pravnega posla iz neposredno izvršljivega notarskega zapisa, pri tem pa se ne odstopa od načela stroge formalne legalitete. Sodišče mora postopek s tako tožbo izvesti kot prednostno zadevo brez odlašanja. Sodišče varuje dolžnika potrošnika tudi tako, da ga v primerih, ko tožbe še ni vložil in ni očitno, da dolžnik nima izgledov za uspeh s tožbo, na vložitev tožbe napoti, izvršbo pa v tem času odloži.

VSRS Sklep II Ips 78/2021, 9. 2. 2022

- ◆ Pravnomočni sklep o izpraznitvi in izročitvi stanovanja oziroma stanovanjske hiše predstavlja izvršilni naslov za izpraznitev nepremičnine in izročitev le-te stečajnemu upravitelju. Rok treh mesecev, ki je določen v drugem odstavku 395. člena ZFPPIPP, je zakonski rok, ki ni podaljšljiv.

VSL Sklep Cst 37/2022, 9. 2. 2022

- ◆ Ker je v drugem odstavku 395. člena ZFPPIPP določeno, da sodišče s sklepom o prodaji dolžniku naloži, da v treh mesecih po prejemu sklepa izprazni stanovanje ali stanovanjsko hišo in jo izroči upravitelju, tega roka ni mogoče podaljšati.

VSL sklep Cst 396/2021, 28. 10. 2021

7. Odlog v postopku začasne odredbe

72. člen (Na predlog upnika)

1. Splošno
2. Odlog premožninske izvršbe

73. člen (Na predlog tretjega)

1. Splošno

- ◆ Kot podlago za pridobitev lastninske pravice na nepremičnini so tretji zatrjevali priposestvanje. Že iz trditvene in dokazne podlage (zemljiškoknjižni izpisek) tretjih ne izhaja, da bi ti pridobili lastninsko pravico s priposestvanjem, saj ni podan zakonski pogoj dobrovernosti lastniškega posestnika.
- ◆ Na podlagi pravnega posla je mogoče pridobiti lastninsko pravico le z vpisom v zemljiško knjigo. Vprašanje dobre vere je tako tesno povezano z zemljiško knjigo. Če je v zemljiški knjigi vpisana druga oseba, priposestvovalec ve oziroma bi moral vedeti, da še ni pridobil lastninske pravice. Njegova nedobrovernost se tako enostavno dokazuje z izpiskom iz zemljiške knjige, kot je pravilno zaključilo tudi sodišče prve stopnje.

VSM Sklep II Ip 242/2022, 9. 5. 2022

- ◆ Že v ugovornem postopku je bilo ugotovljeno, da je tretja z verjetnostjo izkazala obstoj pravice, ki preprečuje izvršbo, zato ponovna presoja izkazanosti tega pogoja ob odločanju o predlogu za odlog izvršbe ne pride v poštev in drugačne odločitve ob tem sodišče niti ne more sprejeti.
- ◆ V predlogu je tretja škodo utemeljevala z izgubo premoženja in z izgubo pravice do zasebne lastnine, s posegom v pravico do prostega uživanja in razpolaganja z zasebno lastnino ter z izgubo morebitnega denarnega izplačila vrednosti nepremičnin. Ob tem ni zatrjevala, da so ji nepremičnine, ki predstavljajo proizvodne hale, nujno potrebne za opravljanje kakšne njene gospodarske dejavnosti, zato zgolj sklicevanje na nepovratno izgubo lastninske pravice na njih ne zadošča. Ravno tako so popolnoma pavšalne ostale smiselne navedbe o nezmožnosti izterjati nadomestno izpolnitev v denarju, saj tretja ni podala nobenih konkretnih trditev, da ji upniki ali dolžnik ne bi mogli povrniti škode v primeru morebitnega uspeha s tožbo na ugotovitev nedopustnosti izvršbe (za katero iz podatkov spisa niti ne izhaja, da bi sploh bila vložena). Poleg tega so vse navedbe v zvezi z zatrjevano škodo ostale tudi popolnoma dokazno nepodprte. Iz pojasnjenega je zaključiti, da tretja ni uspela izkazati, da bi s takojšnjo izvršbo pretrpela nenadomestljivo ali težko nadomestljivo škodo, zato pogoji za odlog izvršbe niso izpolnjeni.

VSL Sklep II Ip 1405/2021, 15. 12. 2021

2. Varščina

74. člen (Čas, za katerega se izvršba odlaga)

75. člen (Nadaljevanje odložene izvršbe)

76. člen (Ustavitev izvršbe)

1. Splošno

- ◆ Bistveno vprašanje v obravnavanem primeru je, ali bi z ustavitvijo izvršilnega postopka in razveljavitvijo opravljenih izvršilnih dejanj prišlo do nedopustnega posega v pričakovalno lastninsko pravico kupca. Le-ta sicer pridobi lastninsko pravico na nepremičnini, ki jo je kupil na javni dražbi v izvršbi, (še)le s pravnomočnostjo sklepa o izročitvi nepremičnine, vendar je po stališču (ustavno)sodne prakse njegov pravni položaj v določeni meri varovan že pred tem. Od domika nepremičnine dalje ima namreč kupec že lastninsko pravico v pričakovanju in je pridobitev polne pravice odvisna le od zakonitosti javne dražbe ter izpolnitve obveznosti položitve kupnine, ne more pa biti odvisna od kake druge naknadne okoliščine (npr. poplačilo dolga), zaradi katere bi bilo treba ustaviti izvršilni postopek in razveljaviti opravljena izvršilna dejanja. Taka razveljavitev bi namreč posegla v kupčevo pričakovalno pravico, pridobljeno z naslovom za pridobitev lastninske pravice, tj. domikom. Glede na navedeno je v obravnavani zadevi ključno, ali je bilo plačilo celotnega dolga, na podlagi katerega je upnik dne 21. 9. 2020 podal umik izvršilnega predloga, opravljeno pred ali po domiku.
- ◆ Glede na citirani sedmi odstavek 189. člena ZIZ ima pritožba prav, da je sodišče prve stopnje na drugi javni dražbi kupcu napačno naložilo, da v roku 30 dni predloži odločbo upravnega organa, iz katerega bo izhajala odobritev pravnega posla. Iz navedene zakonske določbe namreč povsem jasno izhaja, da mora sodišče po končani dražbi najboljšega ponudnika napotiti, da v določenem roku vloži vlogo za pridobitev odobritve. Le če kupec v postavljenem roku ne vloži vloge, je zato mogoče šteti, da ni izpolnil pogoja iz sedmega odstavka 189. člena ZIZ, ne pa tudi v primeru, če pravočasno ne predloži že same odločbe upravnega organa o odobritvi posla. Za tako stališče v ZIZ ni podlage. Vendar iz zapisnika druge javne dražbe v spisu ne izhaja, da bi pritožnik navedeno napačno določitev roka v zvezi z odobritvijo pravnega posla grajal že na samem dražbenem naroku in v pritožbi tudi ne trdi, da tega brez svoje krivde ne bi mogel storiti že tedaj. Uveljavljanje te kršitve še le v pritožbi je zato prepozno. Dolžino roka za vložitev vloge za pridobitev odobritve posla namreč po sedmem odstavku 189. člena ZIZ določi sodišče, gre torej za sodni procesni rok in je zato nepravilno določitev navedenega roka treba šteti kot procesno kršitev. Le-te pa je treba grajati takoj, ko je to mogoče, kasneje pa le, če to prej iz upravičenega razloga ni bilo mogoče.
- ◆ Do domika v konkretnem primeru sploh še ni prišlo. Iz citiranih določb tretjega in šestega odstavka 189. člena ZIZ izhaja, da zakon pri prodaji nepremičnine na javni dražbi loči med razglasitvijo domika na samem naroku in med izdajo sklepa o domiku. Sodišče mora torej opraviti dve ločeni dejanji (razglasiti domik in izdati sklep o domiku), pri čemer praviloma to stori sočasno. Ne velja pa to absolutno, izjema od tega pravila je prav položaj, kakršen je obravnavani. Iz sedmega odstavka 189. člena ZIZ namreč izhaja, da sodišče postopa drugače, ko je za sklenitev prodajne pogodbe potrebna odobritev upravnega organa. V takem primeru namreč sodišče kupca napoti, da v določenem roku vloži vlogo za pridobitev odobritve, po ponudnikovi pridobitvi odobritve pa nadaljuje postopek in takoj izda sklep o domiku. Ko je sklenitev pravnega posla odvisna tudi od odobritve upravnega organa, torej sodišče na dražbi še ne razglasi domika, saj je ta odvisen od izpolnitve odložnega pogoja pridobitve odobritve. Če se ta pogoj izpolni, pa sodišče takoj nato izda sklep o domiku. Tak sklep je konstitutivne narave, zato domik objektivno nastopi še le z izdajo sklepa in ga ni mogoče domnevati

na podlagi obstoja določenih dejstev ob koncu javne dražbe. Nastop pravnih učinkov domika je mogoče vezati le na izdajo pisnega sklepa o domiku.

- ◆ Pravno zmotno je pritožbeno razlogovanje, da izdaja pisnega odpravka sklepa o domiku nima konstitutivnega, temveč deklaratornega učinek in da je do domika prišlo de facto že na drugi javni dražbi ter s sklepom z dne 21. 8. 2020, s katerim je bilo ugotovljeno, da je najvišji ponudnik za predmet prodaje kupec A. A. (pod odložnim pogojem pridobitve odobritve posla s strani upravne enote). Navedeno ne drži, saj je v primeru, ko je potrebna še odobritev posla s strani upravnega organa, sklep o domiku konstitutivne narave in je tako šele z njegovo izdajo nepremičnina objektivno domaknjena kupcu. Po presoji tega višjega sodišča zato ni pravilno stališče v sklepu Višjega sodišča v Kopru, I Ip 165/2009, da je kupčev pravni položaj varovan že od trenutka končanja uspešne javne dražbe.
- ◆ Glede na pritožbene navedbe naj bi sicer tudi iz ustavne odločbe Up-35/98 izhajalo, da je kupčev pravni položaj varovan že od razglasitve domika dalje. Vendar pa višje sodišče meni, da je imelo ustavno sodišče v tam obravnavni zadevi v mislih (najbolj pogosti) položaj, ko do razglasitve domika in izdaje sklepa o domiku pride sočasno, saj je v 14. točki razlogov jasno zapisalo, da je naslov za pridobitev lastninske pravice kupca sklep o domiku. To je tudi razumljivo, saj pridobitev lastninske pravice z nakupom v izvršbi (originarna) pridobitev na podlagi sodne odločbe – sklepa o izročitvi.

VSL Sklep II Ip 245/2021, 5. 5. 2021

2. Ustavitev v zvezi s postopki zavarovanja

- ◆ V postopkih zavarovanja z začasnimi odredbami, kolikor ni v Tretjem delu ZIZ določeno drugače, smiselno uporabljajo pravila Prvega in Drugega dela ZIZ. Določba 43. člena ZIZ sodišču nalaga, da v primeru umika predloga za zavarovanje predlagatelja postopek zavarovanja ustavi. S tem pa so glede na določila drugega odstavka 76. člena ZIZ razveljavljena tudi izvršilna oziroma zavarovalna dejanja, kolikor s tem niso prizadete pridobljene pravice drugih oseb. Sodna odločba, kakršna je sklep o izdani začasni odredbi, predstavlja procesno dejanje in ne sodi med izvršilna oziroma zavarovalna dejanja. Zato pa ob umiku predloga sodišče prve stopnje nima zakonske podlage za to, da bi ob ustavitvi postopka razveljavilo tudi sklep o izdani začasni odredbi.

VSC Sklep I Cp 101/2022, 21. 4. 2022

77. člen (Če je v predlogu navedeno, kje so stvari)

78. člen (Če v predlogu ni navedeno, kje so stvari)

79. člen (Predmeti, izvzeti iz izvršbe)

80. člen (Omejitve izvršbe proti pravnim osebam, podjetniku in zasebniku)

81. člen (Izvršilna dejanja)

- ◆ Napotitev, v primeru, ko ločitvena pravica temelji na izvršilnem naslovu, ima (načeloma) podlago v 308. členu ZFPPIPP. Vendar pa je možna le v primeru, ko gre za premoženje stečajnega dolžnika. V primerih, kot je obravnavani, pa ni podlage za napotitev kogarkoli na pravdo, saj stečajni dolжник (zanj upravitelj) ne more prodajati premičnin, ki niso (več) njegova last in s tem niso del stečajne mase. Na takih premičninah že pojmovno ne more obstajati ločitvena pravica, zaradi katere bi bil upnik lahko prednostno poplačan iz določenega premoženja stečajnega dolžnika.

VSL Sklep Cst 24/2022, 25. 1. 2022

82. člen (Obvestilo o rubežu)

83. člen (Predmet rubeža)

84. člen (Obseg rubeža)

84.a člen (Učinki rubeža gotovine in prostovoljnega plačila)

85. člen (Hramba zarubljenih stvari)

86. člen (Prepoved razpolaganja z zarubljenimi stvarmi)

87. člen (Pridobitev zastavne pravice)

- ♦ Napotitev, v primeru, ko ločitvena pravica temelji na izvršilnem naslovu, ima (načeloma) podlago v 308. členu ZFPPIPP. Vendar pa je možna le v primeru, ko gre za premoženje stečajnega dolžnika. V primerih, kot je obravnavani, pa ni podlage za napotitev kogarkoli na pravdo, saj stečajni dolžnik (zanj upravitelj) ne more prodajati premičnin, ki niso (več) njegova last in s tem niso del stečajne mase. Na takih premičninah že pojmovno ne more obstajati ločitvena pravica, zaradi katere bi bil upnik lahko prednostno poplačan iz določenega premoženja stečajnega dolžnika.

[VSL Sklep Cst 24/2022, 25. 1. 2022](#)

88. člen (Neuspešen ali neizveden rubež)

89. člen (Cenitev)

90. člen (Rubežni in cenilni zapisnik)

91. člen (Zaznamba namesto rubeža)

92. člen (Čas prodaje)

93. člen (Način prodaje)

93.a člen (Spletni iskalnik prodaj premičnin)

Ni relevantne sodne prakse.

94. člen (Prodajna cena)

95. člen (Ustavitev izvršbe)

- ◆ Sodišče prve stopnje je ugotovilo edino pravno pomembno dejstvo, da se tudi na drugi dražbi niso prodale zarubljene stvari. Tega ga upnik ne izpodbija. Zakonska posledica v tem primeru je ustavitev izvršbe na premoženju v skladu s prvim odstavkom 95. člena ZIZ.

VSC Sklep II Ip 3/2022, 19. 1. 2022

96. člen (Obveznosti in pravice kupca in izvršitelja)

97. člen (Če je en sam upnik)

98. člen (Če je več upnikov)

99. člen (Uporaba določb o izvršbi na nepremičnine)

100. člen (Krajevna pristojnost)

101. člen (Prejemki, ki so izvzeti iz izvršbe)

- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno razlagalo določbo 101. člena ZIZ, da so iz izvršbe izvzeti prejemki iz naslova odškodnine zaradi telesne poškodbe po predpisih o invalidskem zavarovanju (2. točka 101. člena ZIZ). Te pridobijo osebe na podlagi ugotovljene invalidnosti II. in III. kategorije ob hkratnem izpolnjevanju drugih predpisanih pogojev.
- ◆ Pravilno pa pritožnik navaja, da za navedeni prejemek odškodnine velja omejitev, ki je navedena v tretjem odstavku 389. člena ZFPPIPP. Tretji odstavek omenjenega člena namreč navaja, da se za omejitev zneskov prejemkov, ki spadajo v stečajno maso postopka osebnega stečaja, uporablja 102. člen ZIZ (novela ZFPPIPP-G, ki se uporablja od 26. 4. 2016 dalje). V kolikor dolžniku med stečajnim postopkom od izterjave izkazanih prejemkov oziroma zasegu denarnega dobroimetja na njegovih denarnih računih ni ostal znesek po tretjem odstavku 389. člena ZFPPIPP, kot je določen v 102. členu ZIZ, je dolžnik upravičen do manjkajoče razlike, ki se poplača iz zneska odškodnine.

VSL Sklep Cst 28/2022, 2. 2. 2022

- ◆ Iz stečajne mase so izvzeti vsi dolžnikovi prejemki, ki skupaj ne presegajo višine vrednosti v tretjem odstavku 389. člena ZFPPIPP določenega eksistenčnega minimuma za dolžnika in osebe, ki jih je dolžan preživljati.

VSL Sklep Cst 497/2021, 12. 1. 2022

102. člen (Omejitve izvršbe)

- ◆ Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da je dolžnik svojo nedennarno obveznost po sklepu o izvršbi izpolnil v ugovornem roku. Tej ugotovitvi upnik ni nasprotoval. Posledica tega je, ne le, da je bil materialno pravno utemeljen predlog za izvršbo, kot je pojasnilo sodišče prve stopnje, ampak da je bil očitno

potreben za realizacijo nederarne obveznosti tudi sklep o izvršbi. Dolžnik je namreč svojo obveznost izpolnil šele po njegovi izdaji. Glede na to ima pritožba prav, ko opozarja, da bi v taki situaciji bilo treba le ustaviti izvršbo in ne tudi razveljaviti sklepa o izvršbi.

- ◆ Da ne gre za stroške, ki bi jih morala upnica plačati odvetniški družbi izhaja tudi iz dejstva, da je določeno, da jih mora plačati na fiduciarni račun, ki je poseben transakcijski račun, na katerem odvetnik ali odvetniška družba ločeno od poslovnega računa zbira in hrani sredstva svojih strank. Sredstva na tem transakcijskem računu so premoženje strank imetnika računa, in ne premoženje imetnika računa. Zato pritožbeno sodišče pritrjuje stališču sodišča prve stopnje, da je podan pogoj vzajemnosti med to terjatvijo in terjatvijo upnice do dolžnika. Terjatev z uspešnim ugovorom pobota preneha z dnem, od katerega pobot učinkuje, zato kasnejše plačilo ne more izničiti predhodno že utemeljenega ugovora pobota. Tako je pravilna ugotovitev, da je upnica s plačilom plačala nekaj, česar ni bila več dolžna, in da je to njeno breme. Tako je odgovornost za dvakratno plačilo edino na strani upnice.
- ◆ Od trenutka, ko je terjatev iz naslova plače zarubljena v korist upnika, z njo ni več mogoče razpolagati. Zato dolžnik te zadeve kot dolžničin dolžnik od trenutka, ko mu je bil sklep o izvršbi vročen kot dolžnikovemu dolžniku, upnici ni več smel izplačati plače ali drugega stalnega prejemka, upnica pa z zarubljenim delom plače tudi ni smela več razpolagati, saj bi v nasprotnem primeru dolžnikov dolžnik odgovarjal za opuščeno odtegnitev po 134. členu ZIZ.
- ◆ Obseg rubeža plače je odvisen od višine terjatve, ki je predmet izvršbe, višine plače in vrstnega reda terjatev drugih upnikov, pri tem pa mora dolžnikov dolžnik upoštevati tudi omejitve iz 102. člena ZIZ. V obravnavani zadevi dolžnik v ugovoru ni navedel niti višine terjatve, ki naj bi bila predmet izvršbe v izvršilni zadevi, niti kdo je upnik v navedeni zadevi. Še bolj kot pomanjkljive trditve o upniku in terjatvi pa je pomembno, da dolžnik ni navedel kolikšna je bila mesečna plača dolžnice in ali je imela po zakonu obveznost preživljati še kakšno osebo, kar bi seveda upošteva določbo 102. člena ZIZ vplivalo na obseg rubeža plače, prav tako iz ugovora ni razviden vrstni red ostalih upnikov, ki bi lahko vplival na obseg rubeža za poplačilo izvršilne zadeve. Za vsa navedena dejstva je trditveno in dokazno breme na dolžniku.

VSL Sklep I Ip 194/2022, 30. 3. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno razlagalo določbo 101. člena ZIZ, da so iz izvršbe izvzeti prejemki iz naslova odškodnine zaradi telesne poškodbe po predpisih o invalidskem zavarovanju (2. točka 101. člena ZIZ). Te pridobijo osebe na podlagi ugotovljene invalidnosti II. in III. kategorije ob hkratnem izpolnjevanju drugih predpisanih pogojev.
- ◆ Pravilno pa pritožnik navaja, da za navedeni prejemek odškodnine velja omejitev, ki je navedena v tretjem odstavku 389. člena ZFPPIPP. Tretji odstavek omenjenega člena namreč navaja, da se za omejitve zneskov prejemkov, ki spadajo v stečajno maso postopka osebnega stečaja, uporablja 102. člen ZIZ (novela ZFPPIPP-G, ki se uporablja od 26. 4. 2016 dalje). V kolikor dolžniku med stečajnim postopkom od izterjave izkazanih prejemkov oziroma zasegu denarnega dobroimetja na njegovih denarnih računih ni ostal znesek po tretjem odstavku 389. člena ZFPPIPP, kot je določen v 102. členu ZIZ, je dolžnik upravičen do manjkajoče razlike, ki se poplača iz zneska odškodnine.

VSL Sklep Cst 28/2022, 2. 2. 2022

- ◆ Iz stečajne mase so izvzeti vsi dolžnikovi prejemki, ki skupaj ne presegajo višine vrednosti v tretjem odstavku 389. člena ZFPPIPP določenega eksistenčnega minimuma za dolžnika in osebe, ki jih je dolžan preživljati.

VSL Sklep Cst 497/2021, 12. 1. 2022

102.a člen (Nadomestilo izvrševalca sklepa o izvršbi)

103. člen (Davki in prispevki, izvzeti iz izvršbe)

- ◆ Predpostavka dopustnosti pravnega sredstva je pravovarstvena potreba oziroma pravni interes. Pravni interes za vložitev pritožbe ima le stranka, za katero je izdana odločba neugodna oziroma si s pritožbo zoper neugodno odločitev lahko izboljša pravni položaj. Iz navedenega sledi, da je v tej zadevi že dosežen rezultat, h kateremu je stremela dolžnica z vložitvijo predloga za vrnitev v prejšnje stanje, t.j. vsebinska obravnava njenega ugovora, zato si dolžnica s pritožbo zoper zavrnjenje njenega predloga za vrnitev v prejšnje stanje v I. točki izreka izpodbijanega sklepa ne more več izboljšati pravnega položaja.
- ◆ Na podlagi 3. točke drugega odstavka 17. člena ZIZ v zvezi z 239. členom ZIZ je izvršilni naslov tudi druga izvršljiva odločba, za katero zakon določa, da je izvršilni naslov. Skladno z 9. točko drugega odstavka 145. člena ZDavP-2 je izvršilni naslov za davčno izvršbo tudi seznam izvršilnih naslovov, v katerem mora biti za posamezen izvršilni naslov naveden datum izvršljivosti ter znesek davka in zamudnih obresti za vsako vrsto davka posebej. Skladno z 243. členom ZIZ pa ima upnik na podlagi izvršilnega naslova, ki se glasi na denarno terjatev, pravico zahtevati njeno zavarovanje z zastavno pravico na dolžnikovi nepremičnini. Prav tako 113. člen ZDavP-2 določa, da lahko davčni organ pri dolžnikih, ki so lastniki nepremičnega premoženja ali deleža družbenika, predlaga zavarovanje davčnega dolga z vknjižbo zastavne pravice na njihovih nepremičninah oziroma deležu družbenika pri sodišču. Zaradi slednje določbe ni utemeljena pritožbena navedba, da upnik nikoli ni izdal sklepa o izvršbi na nepremičnine, na podlagi katerega bi sodišče šele lahko izdalo sklep o zavarovanju.
- ◆ Predhodne vročitve seznama izvršilnih naslovov dolžniku ZDavP-2 ne predvideva, niti ni pogoj za dovolitev zavarovanja na njegovi podlagi.
- ◆ Zavarovanje s prisilno hipoteko se dopusti na podlagi izvršilnega naslova, kar pomeni, da dolžnik v tem postopku ne more ugovarjati napak v postopku nastajanja izvršilnega naslova. Dolžnica tako v predmetnem izvršilnem postopku ne more uveljavljati nepravilnosti oziroma nezakonnosti posameznih izvršilnih naslovov oziroma odmere davčnih obveznosti, torej v tem postopku ne more uveljavljati, da so bili nepravilno odmerjeni prispevki iz razloga, ker je bila dolžnica v osebnem stečaju oziroma iz razlogov, ker ni več opravljala dejavnosti, je bila brezposelna oziroma se je upokojila. Če posamezni izvršilni naslovi, ki jih vsebuje seznam izvršilnih naslovov, dolžniku v davčnem ali drugem postopku, v katerem so bili izdani, niso bili pravilno vročeni, tega v postopku zavarovanja prav tako ne more ugovarjati.

VSL Sklep IV Ip 752/2021, 1. 6. 2021

104. člen (Način izvršbe)

105. člen (Obseg izvršbe)

106. člen (Občasne dajatve)

107. člen (Učinek)

- ◆ Predpostavka dopustnosti pravnega sredstva je pravovarstvena potreba oziroma pravni interes. Pravni interes za vložitev pritožbe ima le stranka, za katero je izdana odločba neugodna oziroma si s pritožbo zoper neugodno odločitev lahko izboljša pravni položaj. Iz navedenega sledi, da je v tej zadevi že

dosežen rezultat, h kateremu je stremela dolžnica z vložitvijo predloga za vrnitev v prejšnje stanje, t.j. vsebinska obravnava njenega ugovora, zato si dolžnica s pritožbo zoper zavrženje njenega predloga za vrnitev v prejšnje stanje v I. točki izreka izpodbijanega sklepa ne more več izboljšati pravnega položaja.

- ◆ Na podlagi 3. točke drugega odstavka 17. člena ZIZ v zvezi z 239. členom ZIZ je izvršilni naslov tudi druga izvršljiva odločba, za katero zakon določa, da je izvršilni naslov. Skladno z 9. točko drugega odstavka 145. člena ZDavP-2 je izvršilni naslov za davčno izvršbo tudi seznam izvršilnih naslovov, v katerem mora biti za posamezen izvršilni naslov naveden datum izvršljivosti ter znesek davka in zamudnih obresti za vsako vrsto davka posebej. Skladno z 243. členom ZIZ pa ima upnik na podlagi izvršilnega naslova, ki se glasi na denarno terjatev, pravico zahtevati njeno zavarovanje z zastavno pravico na dolžnikovi nepremičnini. Prav tako 113. člen ZDavP-2 določa, da lahko davčni organ pri dolžnikih, ki so lastniki nepremičnega premoženja ali deleža družbenika, predlaga zavarovanje davčnega dolga z vknjižbo zastavne pravice na njihovih nepremičninah oziroma deležu družbenika pri sodišču. Zaradi slednje določbe ni utemeljena pritožbena navedba, da upnik nikoli ni izdal sklepa o izvršbi na nepremičnine, na podlagi katerega bi sodišče šele lahko izdalo sklep o zavarovanju.
- ◆ Predhodne vročitve seznama izvršilnih naslovov dolžniku ZDavP-2 ne predvideva, niti ni pogoj za dovolitev zavarovanja na njegovi podlagi.
- ◆ Zavarovanje s prisilno hipoteko se dopusti na podlagi izvršilnega naslova, kar pomeni, da dolžnik v tem postopku ne more ugovarjati napak v postopku nastajanja izvršilnega naslova. Dolžnica tako v predmetnem izvršilnem postopku ne more uveljavljati nepravilnosti oziroma nezakonnosti posameznih izvršilnih naslovov oziroma odmere davčnih obveznosti, torej v tem postopku ne more uveljavljati, da so bili nepravilno odmerjeni prispevki iz razloga, ker je bila dolžnica v osebnem stečaju oziroma iz razlogov, ker ni več opravljala dejavnosti, je bila brezposelna oziroma se je upokojila. Če posamezni izvršilni naslovi, ki jih vsebuje seznam izvršilnih naslovov, dolžniku v davčnem ali drugem postopku, v katerem so bili izdani, niso bili pravilno vročeni, tega v postopku zavarovanja prav tako ne more ugovarjati.

VSL Sklep IV Ip 752/2021, 1. 6. 2021

108. člen (Rubež terjatve iz vrednostnega papirja)

109. člen (Zastavna pravica na obrestih)

Ni relevantne sodne prakse.

110. člen (Vrstni red)

111. člen (Izjava dolžnikovega dolžnika)

112. člen (Odgovornost dolžnikovega dolžnika)

113. člen (Rubež terjatve, zavarovane z zastavno pravico, ki je vpisana v zemljiški knjigi)

114. člen (Vrsta prenosa)

115. člen (Sklep o prenosu)

116. člen (Posebni pogoji za prenos nedeljive terjatve)

117. člen (Kdaj je prenos opravljen)

118. člen (Obveznosti dolžnika in upnika)

119. člen (Položitev terjatve pri sodišču)

120. člen (Pravice upnika)

- ◆ Upnica je v izvršilnem postopku dobila pravico, da od toženca kot dolžnikovega dolžnika zahteva izplačilo zneska terjatve, prenesene v izterjavo, hkrati pa je tudi dolžnikovemu dolžniku (torej tožencu) bilo prepovedano poravnati terjatev tožniku (v izvršilnem postopku dolžniku). Če bi toženec prostovoljno poravnal terjatev tožniku, bi njegovo ravnanje nasprotovalo prepovedi iz sodne odločbe in bi bilo zato protipravno. Toženec je za delno poravnavo terjatve imel torej podlago v sklepih sodišča, po katerih se je moral ravnati.

VSM Sodba I Cp 890/2021, 22. 2. 2022

121. člen (Prenos v izterjavo terjatve, vpisane v zemljiški knjigi)

122. člen (Če je obveznost dolžnikovega dolžnika pogojena z izročitvijo stvari)

123. člen (Obvestilo o tožbi za izterjavo prenesene terjatve)

124. člen (Zamuda pri izterjavi prenesene terjatve)

125. člen (Poplačilo upnika)

126. člen (Izterjava zneska, ki presega upnikovo terjatev)

Ni relevantne sodne prakse.

127. člen (Prenos namesto plačila)

128. člen (Uporaba določb tega poglavja)

129. člen (Sklep o izvršbi)

130. člen (Povečanje plače)

Ni relevantne sodne prakse.

131. člen (Če ima več oseb pravico do preživnine)

Ni relevantne sodne prakse.

132. člen (Kraj plačila)

133. člen (Prenehanje delovnega razmerja)

133.a člen (Ustavitev izvršbe)

- ◆ Umik predloga za izvršbo je v procesni dispoziciji upnika, ki mora, da bi nastopili procesni učinki ustavitve postopka, jasno, nedvoumno in nepogojno izjaviti, da predlog za izvršbo umika. Brez takšne izrecne izjave upnika ni podlage za ustavitev postopka izvršbe po določbi 43. člena ZIZ in tudi ne podlage za sklepanje, da upnik pri izvršbi več ne vztraja. Sodišče na podlagi poziva upniku, naj poda umik predloga za izvršbo, kljub opozorilu, da bo, če umika ne bo prejelo, štel, da upnik pri izvršbi

več ne vztraja, tako ne more vzpostaviti domneve, ki bi lahko imela za posledico ustavitve postopka izvršbe.

VSM Sklep I Ip 739/2021, 15. 12. 2021

134. člen (Odgovornost za opuščeno odtegnitev in izplačilo zapadlih zneskov)

- ◆ Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da je dolžnik svojo nedenarno obveznost po sklepu o izvršbi izpolnil v ugovornem roku. Tej ugotovitvi upnik ni nasprotoval. Posledica tega je, ne le, da je bil materialno pravno utemeljen predlog za izvršbo, kot je pojasnilo sodišče prve stopnje, ampak da je bil očitno potreben za realizacijo nedenarne obveznosti tudi sklep o izvršbi. Dolžnik je namreč svojo obveznost izpolnil šele po njegovi izdaji. Glede na to ima pritožba prav, ko opozarja, da bi v taki situaciji bilo treba le ustaviti izvršbo in ne tudi razveljaviti sklepa o izvršbi.
- ◆ Da ne gre za stroške, ki bi jih morala upnica plačati odvetniški družbi izhaja tudi iz dejstva, da je določeno, da jih mora plačati na fiduciarni račun, ki je poseben transakcijski račun, na katerem odvetnik ali odvetniška družba ločeno od poslovnega računa zbira in hrani sredstva svojih strank. Sredstva na tem transakcijskem računu so premoženje strank imetnika računa, in ne premoženje imetnika računa. Zato pritožbeno sodišče pritrujuje stališču sodišča prve stopnje, da je podan pogoj vzajemnosti med to terjatvijo in terjatvijo upnice do dolžnika. Terjatev z uspešnim ugovorom pobota preneha z dnem, od katerega pobot učinkuje, zato kasnejše plačilo ne more izničiti predhodno že utemeljenega ugovora pobota. Tako je pravilna ugotovitev, da je upnica s plačilom plačala nekaj, česar ni bila več dolžna, in da je to njeno breme. Tako je odgovornost za dvakratno plačilo edino na strani upnice.
- ◆ Od trenutka, ko je terjatev iz naslova plače zarubljena v korist upnika, z njo ni več mogoče razpolagati. Zato dolžnik te zadeve kot dolžničin dolžnik od trenutka, ko mu je bil sklep o izvršbi vročen kot dolžnikovemu dolžniku, upnici ni več smel izplačati plače ali drugega stalnega prejemka, upnica pa z zarubljenim delom plače tudi ni smela več razpolagati, saj bi v nasprotnem primeru dolžnikov dolžnik odgovarjal za opuščeno odtegnitev po 134. členu ZIZ.
- ◆ Obseg rubeža plače je odvisen od višine terjatve, ki je predmet izvršbe, višine plače in vrstnega reda terjatev drugih upnikov, pri tem pa mora dolžnikov dolžnik upoštevati tudi omejitve iz 102. člena ZIZ. V obravnavani zadevi dolžnik v ugovoru ni navedel niti višine terjatve, ki naj bi bila predmet izvršbe v izvršilni zadevi, niti kdo je upnik v navedeni zadevi. Še bolj kot pomanjkljive trditve o upniku in terjatvi pa je pomembno, da dolžnik ni navedel kolikšna je bila mesečna plača dolžnice in ali je imela po zakonu obveznost preživljati še kakšno osebo, kar bi seveda upošteva določbo 102. člena ZIZ vplivalo na obseg rubeža plače, prav tako iz ugovora ni razviden vrstni red ostalih upnikov, ki bi lahko vplival na obseg rubeža za poplačilo izvršilne zadeve. Za vsa navedena dejstva je trditveno in dokazno breme na dolžniku.

VSL Sklep I Ip 194/2022, 30. 3. 2022

- ◆ Čeprav v obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi ni navedena tudi vsebina pravnega pouka, podanega v obvestilu o prispelem pismu, takšno obvestilo sodišču predstavlja javno listino tudi glede teh opozoril.
- ◆ Drži, da je v besedilu obvestila sodišču o opravljeni vročitvi navedeno tudi prednatisnjeno besedilo, da je vročevalec obvestilo pustil "na vratih njegovega stanovanja". Vendar pa je v konkretnem primeru na obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi obkroženo le besedilo "na vratih", ne pa tudi besedilo "njegovega stanovanja". Že na podlagi takšne vsebine vročilnice, iz katere jasno izhaja, da se nanaša na vročanje naslovniku A., d.o.o., ulica X., Ljubljana, kar je nesporno v sodnem registru vpisan naslov

drugodolžnika, ni mogoče zaključiti, da bi bilo obvestilo 10. 11. 2020 na tem naslovu puščeno na vratih stanovanja.

- ◆ Ni mogoče slediti stališču pritožbe, da drugodolžnik dokazov o tem, da obvestila o prispelem pismu ni prejel, ker gre za negativno dejstvo, sploh ne more predložiti. Kot je to v sodni praksi v tovrstnih primerih tudi sicer običajno, bi drugodolžnik v zvezi s tem, ali je bilo 10. 11. 2020 na vratih njegovega poslovnega prostora dejansko puščeno obvestilo o prispelem pismu oziroma da to ni bilo puščeno, lahko predlagal vsaj zaslišanje poštarja, ki je opravljal vročitev in je bil tako osebno seznanjen z načinom vročitve obvestila o prispeli pošti, pa tega ni predlagal. Prav tako bi lahko v zvezi s tem predlagal zaslišanje svojega zakonitega zastopnika, prokuristke oziroma drugih oseb (npr. zaposlenih), ki bi se na sedežu drugodolžnika lahko seznanile s puščenim obvestilom. Morebitna okoliščina, da nihče od drugodolžnikovih odgovornih oseb oziroma zaposlenih v relevantnem času zaradi zaprtja trgovine ni prihajal v trgovino in se posledično tudi ni mogel seznaniti s puščenim obvestilom o prispelem pismu, drugodolžnika ne razbremenuje njegovega dokaznega bremena.
- ◆ Od drugodolžnika kot pravne osebe se namreč tudi v zvezi z organizacijo sprejemanja pošte in ravnanja s poštnimi pošiljkami pričakuje večja stopnja skrbnosti kot od fizičnih oseb. Še zlasti glede na to, da ni imel hišnega predalčnika in tudi ni poskrbel za drug (varen) način vročanja sodnih pisanj (npr. z odprtjem poštne predala na pošti, kamor bi se mu pisanja lahko vročala na podlagi 139.b člena ZPP, ali z vročanjem v varen elektronski predal na podlagi 132. člena ZPP), prav tako pa se je očitno zavedal, da lahko obvestilo, pritrjeno na vrata poslovnega prostora v centru L. odstrani tudi kdo od naključnih mimoidočih, je bilo od njega utemeljeno in razumno pričakovati, da bo tudi v času zaprtja trgovine ustrezno poskrbel za redno prevzemanje poštnih pošiljk na svojem registriranem sedežu oziroma za redno preverjanje morebitne prispele pošte ter s tem za nemoten poštni promet.
- ◆ Drugodolžnik, ki tudi pred začetkom veljavnosti ukrepov zaradi omejevanja epidemije COVID-19 ni redno sprejemal pošte (npr. konkretno urgence z dne 16. 7. 2020), za ustrezno varno vročanje ni poskrbel niti po tem, ko mu je bilo nedvomno znano, da bo zaradi epidemije trgovina, kjer je imel svoj registriran sedež, zaprta in da se v njej ne bo mogla opravljati siceršnja dejavnost ponujanja blaga potrošnikom, in je torej lahko predvidel, da bo to pomenilo tudi odsotnost oseb, ki bi jim bilo mogoče izročiti prispelo pošto.

VSM Sklep I Ip 704/2021, 12. 1. 2022

- ◆ Predlog se zavrne.

VSRS Sklep II DoR 430/2021, 1. 12. 2021

135. člen (Upravna izplačilna prepoved)

136. člen (Uporaba določb tega poglavja)

137. člen (Omejitev izvršbe)

138. člen (Sklep o izvršbi)

139. člen (Izvršba na sredstva v tuji valuti)

141. člen (Način poplačila terjatev)

1. Splošno
2. Odlog izvršbe na dolžnikova denarna sredstva pri organizaciji za plačilni promet

142. člen (Izvršba na hranilno vlogo)

Ni relevantne sodne prakse.

143. člen (Občasne dajatve)

144. člen (Vrstni red poravnave terjatev s posameznih računov)

145. člen (Izvršba na več dolžnikovih računov)

146. člen (Izvršba proti solidarnemu dolžniku)

147. člen (Odgovornost organizacije za plačilni promet)

148. člen (Gospodarske zadeve)

Ni relevantne sodne prakse.

149. člen (Izvršba na sredstva države, samoupravnih lokalnih skupnosti in javnih zavodov)

150. člen (Prenos pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi)

151. člen (Izvršba na več dolžnikovih računov)

Ni relevantne sodne prakse.

152. člen (Krajevna pristojnost)

Ni relevantne sodne prakse.

153. člen (Način izvršbe)

154. člen (Učinek prenosa)

155. člen (Če dolžnikova terjatev še ni zapadla; tožba proti dolžnikovemu dolžniku)

156. člen (Uporaba določb o izvršbi na denarno terjatev)

157. člen (Izročitev premičnin v hrambo)

158. člen (Prodaja stvari in poplačilo upnika)

159. člen (Izročitev upniku)

Ni relevantne sodne prakse.

160. člen (Prodaja)

Ni relevantne sodne prakse.

161. člen (Uporaba določb o izvršbi na nepremičnine)

Ni relevantne sodne prakse.

162. člen (Krajevna pristojnost)

163. člen (Način izvršbe)

163.a člen (Krajevna pristojnost)

163.b člen (Vpis sklepa o izvršbi)

163.c člen (Izvršba za izterjavo denarne terjatve)

163.č člen (Izvršba za izročitev vrednostnih papirjev)

Ni relevantne sodne prakse.

164. člen (Krajevna pristojnost)

- ◆ Predhodno vložen predlog za izdajo začasne odredbe oziroma predhodna odločitev o zavrnitvi takega predlog ni ovira za vložitev novega predloga za izdajo začasne odredbe, če je ta utemeljevan spremenjenimi, objektivno novimi dejanskimi okoliščinami, ki ob vlaganju prvega predloga za izdajo začasne odredbe še niso obstajale.
- ◆ V evropskem prostoru v mednarodni pravni teoriji je večinsko uveljavljeno stališče, da pravilo litispendence začasne ukrepe z mednarodnim elementom ne velja in je zaradi vzpostavljen dvotirnosti mogoče zahtevati več ukrepov pri sodiščih različnih držav (glede na pravila o izključni pristojnosti), saj tuje sodišče ne more določiti uporabe prisilnih sredstev, da bi to zavezovalo tudi slovensko sodišče. Dokler tuja sodna odločba ni priznana, na območju Republike Slovenije ne učinkuje kot pravnomočna sodba in se vprašanje pravnomočno razsojene stvari lahko izpostavi šele po uspešnem priznanju tuje sodne odločbe.
- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da se za premoženjsko pravna razmerja med strankama, ki sta ruska državljana z zadnjim skupnim prebivališčem v Švici, ne uporablja slovensko, temveč švicarsko pravo.
- ◆ Upnica je uspela verjetno izkazati, da dolžnikovi poslovni deleži v družbah predstavljajo skupno premoženje upnice in dolžnika, ki je bilo pridobljeno v času trajanja zakonske zveze, dolžnik pa v ugovoru ni podal nobenih navedb, da bi bilo predmetno premoženje pridobljeno z dedovanjem ali brezplačno, zaradi česar naj skladno z relevantnim švicarskim pravom ne bi predstavljalo skupnega premoženja strank.
- ◆ Upnica je izkazala, da je pred švicarskim sodiščem vložila tožbo za razvezo zakonske zveze, v okviru katere bo sodišče odločalo tudi o delitvi skupnega premoženja zakoncev.
- ◆ Upnica lahko utemelji potrebnost začasne odredbe na premoženju, ki je v Sloveniji, tudi z dolžnikovim ravnanjem s skupnim premoženjem nasploh, torej tudi tistim, ki je v tujini, in razpolaganje s premoženjem v tujini v takem primeru predstavlja trditveno podlago v okviru zakonskega dejanskega

stanu iz 272. člena ZIZ. Upnica v svojem predlogu za izdajo začasne odredbe izčrpno in natančno opredeljeno pojasnila številna dolžnikova ravnanja, ki kažejo na njegovo razpolaganje s premoženjem.

- ◆ Upnica je izpolnila tudi drugi pogoj za izdajo začasne odredbe, saj je izkazala, da bi bila realizacija njene terjatve iz naslova skupnega premoženja na poslovnih deležih v primeru odtujitve tega premoženja tretjim osebam onemogočena oziroma precej otežena, konkretna objektivna nevarnost za to pa izhaja iz izkazanih dolžnikovih razpolaganj oziroma poskusov razpolaganj s preostalim skupnim premoženjem v tujini (dvigi visokih zneskov z bančnega računa, prikrivanje informacij, zavrnitev ali zavlačevanje posredovanja podatkov o premoženju) ter dolžnikovih razpolaganj z že razdeljenim premoženjem. Izdana začasna odredba upošteva tudi načelo sorazmernosti, saj zadeva zgolj omejitve z razpolaganjem s poslovnimi deleži v družbah v Sloveniji, ki predstavljajo le manjši del skupnega premoženja.
- ◆ Smisel varščine kot pogoja za izdajo začasne odredbe po 275. členu ZIZ je v možnosti dolžnika, da dobi v čim krajšem času in s čim manjšimi težavami povrnjeno škodo, ki bi mu nastala zaradi neutemeljene ali neupravičene začasne odredbe. Trditveno in dokazno breme glede višine škode, ki bi lahko dolžniku nastala z izvršitvijo začasne odredbe, je na dolžniku, saj je slednjemu po naravi stvari to lažje dokazati oziroma ima lažji dostop do podatkov glede škode, ki bi jo utegnil utrpeti z izdajo začasne odredbe.
- ◆ Če je začasna odredba izdana v času, ko je postopek za uveljavitev terjatve že v teku, po naravi stvari opravičba ni več potrebna. „Napaka“ pri napotitvi k opravičbi začasne odredbe je bila posledica kompleksnosti in zapletenosti celotne zadeve zaradi mednarodnega elementa, to pa po stališču sodne prakse in pravne teorije ne more imeti usodnih posledic za veljavnost začasne odredbe.

VSL Sklep IV Ip 1478/2021, 27. 10. 2021

165. člen (Način izvršbe)

- ◆ Sklep o vpisu zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve poslovnega deleža učinkuje zoper imetnico poslovnega deleža, ki je tožena stranka v pravnih zadevah. Na podlagi 5. točke drugega odstavka 5. člena ZSReg in smiselne uporabe 165. člena v zvezi s 239. členom ZIZ se zaznamba sklepa o začasni odredbi vpiše v sodni register. Pri tem pa registrsko sodišče po 1. točki prvega odstavka 34. člena ZSReg presoja le, ali utemeljenost zahtevka za vpis izhaja iz listin, ki so podlaga za vpis. Po sklepu o začasni odredbi se zavarovanje odreja z zaznambo v sodnem registru v korist upnika (tožeče stranke) po začasni odredbi.

VSL Sklep IV Cpg 725/2021, 2. 3. 2022

166. člen (Krajevna pristojnost)

167. člen (Izvršilna dejanja)

168. člen (Dokaz o dolžnikovi lastnini)

1. Splošno

- ◆ Nevpisani skupni lastnik lahko uveljavlja originarno pridobitev lastninske pravice proti predlagatelju izvršbe tudi, če ta pridobi zastavno pravico. Zato lahko nevpisani zakonec v izvršilnem postopku uspešno uveljavlja ugovor tretjega oz. tožbo zaradi nedopustnosti izvršbe. Originarno pridobljena

Izvršba

lastninska pravica zakonca ima prednost pred poplačilno pravico upnika, pridobljeno z zaznambo sklepa o izvršbi.

- ◆ Državljanstvo vpliva samo na način delitve skupnega premoženja, ne pa tudi na to, ali stanovanje spada v skupno premoženje. Državljanstvo tožnice, s katerim se je sodišče prve stopnje v obravnavani zadevi obsežno ukvarjalo, tako za ugotovitev, ali nepremičnina sodi v skupno premoženje, ni odločilno.

VSL Sklep II Cp 1419/2021, 23. 11. 2021

2. Dolžnik ni vpisan kot lastnik nepremičnine

- ◆ Neutemeljeno je pritožbeno stališče, da toženka ni dala povoda za tožbo. Če je tožnica želela doseči izvršbo na obravnavano nepremičnino, je morala vložiti tožbo zoper toženko, ki je bila v zemljiški knjigi vknjižena kot lastnica.
- ◆ Razlog za tožbo je bil v pravno neurejenem razmerju med tožencema. S priznanjem izločitvene pravice sta razmerje uredila na način, kot ga je uveljavljala tožnica v tej pravdi. Na kakšen način sta to naredila, z vidika tožničinega interesa, ki ga je zasledovala s tožbo, ni pomembno. Zato tudi ni pomembno, ali toženka, ki je v stečajnem postopku, drugače kot tako, da je toženec prijavil izločitveno pravico, ni smela urediti razmerja s tožencem.
- ◆ Neutemeljeni so tudi pritožbeni razlogi, s katerimi pritožnica uveljavlja toženčevo odgovornost za stroške postopka. Ne da bi bila tožba vložena zoper pritožnico kot zemljiškoknjizno lastnico, tožnica s tožbo ne bi mogla uspeti. S tem ko je tožnica vložila tožbo zoper dolžnika, sta postala enotna sospornika. Pravilno je zato stališče, da je prispevek vsakega od tožencev k tožničnim stroškom stvar njunega notranjega razmerja.

VSL Sklep I Cp 81/2022, 15. 3. 2022

3. Nepremičnina ni vpisana v zemljiško knjigo

169. člen (Izvršba na druga sredstva ali na drugo nepremičnino)

1. Splošno

- ◆ Zoper odločitev sodišča prve stopnje o predlogu dolžnika iz izvršbe za izterjavo denarne terjatve z izvršbo na nepremičnino za preusmeritev izvršbe na drugo sredstvo ali na drug predmet izvršbe ni pritožbe. Izpodbijani drugi stavek tretjega odstavka 169. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju to določa, ne glede na to, ali bi šlo za pritožbo dolžnika zoper zavrnitev predloga ali za pritožbo upnika zoper ugoditev predlogu. Višje sodišče se po presojeni ureditvi o tem, ali so bili izpolnjeni zakonski pogoji za preusmeritev izvršbe na drugo sredstvo ali predmet, nikoli ne more izreči.
- ◆ Zaradi zelo intenzivnega zožujočega učinka izpodbijane zakonske določbe, ki stranki, ki ni zadovoljna z odločitvijo prve stopnje in ki bi sicer za pritožbo imela pravni interes, pritožbo ali drugo pravno sredstvo v celoti odreka, je njen učinek treba razumeti kot poseg v človekovo pravico do pravnega sredstva iz 25. člena Ustave.
- ◆ Za navedeni poseg je podan ustavno dopusten cilj. Hitrost in učinkovitost izvršilnega postopka sta del jamstev pravice iz 23. člena Ustave tako upnika kot dolžnika in poleg tega odražata javni interes, ki prav tako lahko utemelji poseg v človekove pravice.
- ◆ Izključitev možnosti pritožbe dolžnika zoper sklep o zavrnitvi predloga za preusmeritev izvršbe zagotovo lahko pripomore k večji hitrosti in učinkovitosti izvršbe kot ustavno dopustnih ciljev za

Izvršba

omejitev (dolžnikove) človekove pravice iz 25. člena Ustave. Enako velja tudi za izključitev upnikove pravice do pravnega sredstva zoper sklep o ugoditvi predlogu za preusmeritev izvršbe.

- ◆ Obravnavani poseg v pravico iz 25. člena Ustave je tudi nujen za doseg zasledovanega cilja pospešitve izvršbe, ker ni videti načina, kako bi se brez posega v človekovo pravico do pritožbe (ali z blažjim posegom vanjo) zagotovili enako močni pozitivni učinki na hitrost in učinkovitost izvršilnega postopka.
- ◆ Drugi stavek tretjega odstavka 169. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju stranko popolnoma prikrajša za pravno sredstvo. Učinek posega na človekovo pravico do pravnega sredstva je zelo velik. Koristi od posega so glede na nesuspendivnost pritožbe omejene. Ker ne morejo pretehtati nad tako intenzivnim posegom, je Ustavno sodišče izpodbijano določbo razveljavilo.

U-I-179/21, 26. 5. 2022

- ◆ Odlog bi lahko dosegel svoj namen le, če bi dodaten čas lahko preprečil t.i. socialno izvršbo in omogočil, da dolžnik ob pomoči socialne službe, sorodnikov, široke mreže pomoči poplača dolg in se s tem izogne prisilni prodaji doma. Pri tem je bistvena okoliščina, ali je dolžnik že ustrezno aktivno in skrbno ravnal v tej smeri, da bi upnika čim prej poplačal in se obrnil na ustrezno pomoč.

VSM Sklep I Ip 82/2022, 23. 3. 2022

- ◆ Na kršitev pravice do izjave sodišče druge stopnje ne pazi po uradni dolžnosti (8. točka drugega odstavka 339. člena v zvezi z drugim odstavkom 350. člena Zakona o pravnem postopku - v nadaljevanju ZPP, oba v zvezi s 15. členom ZIZ), zato mora stranka sama konkretizirano zatrjevati kršitev. Na pritožbene navedbe, ki ostanejo na abstraktnem nivoju, pritožbeno sodišče ni dolžno odgovarjati (prvi odstavek 360. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ). Dolžnica je navedla le, da ji je bil odgovor na ugovor vročen tik pred izdajo obravnavanega sklepa, ne pa tudi, ali je in v čem konkretno s tem izgubila možnost vplivanja na obravnavani postopek. V izvršilnem postopku vročitev odgovora na ugovor ni predpisana, dolžnica pa tudi ni pojasnila, o čem konkretno iz navedene vloge, kar je štela za pomembno, ni imela možnosti, da bi se izjavila.

VSM Sklep I Ip 721/2021, 13. 10. 2021

2. Izvršba na nepremičnino, ki je dolžnikov dom

- ◆ Dolžnik, ki predlaga dovolitev izvršbe na drugo nepremičnino na podlagi določb 169. člena ZIZ, mora, da bi sodišče njegovemu predlogu lahko ugodilo, v skladu s četrtem odstavkom 169. člena ZIZ izkazati tudi verjetnost, da bo terjatev poplačana s prodajo te nepremičnine, in sicer že v predlogu, s katerim predlaga dovolitev izvršbe na drugo nepremičnino.

VSM Sklep I Ip 816/2021-1, 16. 2. 2022

- ◆ Odlog bi lahko dosegel svoj namen le, če bi dodaten čas lahko preprečil t.i. socialno izvršbo in omogočil, da dolžnik ob pomoči socialne službe, sorodnikov, široke mreže pomoči poplača dolg in se s tem izogne prisilni prodaji doma. Pri tem je bistvena okoliščina, ali je dolžnik že ustrezno aktivno in skrbno ravnal v tej smeri, da bi upnika čim prej poplačal in se obrnil na ustrezno pomoč.

VSM Sklep I Ip 82/2022, 23. 3. 2022

170. člen (Zaznamba izvršbe)

- ◆ Upnik lahko kadarkoli med postopkom umakne predlog za izvršbo. Sodišče izvršilni postopek ustavi. Umik je procesna izjava volje in učinkuje šele od trenutka, ko prispe na sodišče. Izjava o umiku je procesno dejanje zgolj in samo upnika. Ostali (toženec v pravnem postopku ali dolžnik v izvršilnem postopku) lahko le zatrjujejo, da so nastopila pravno pomembna dejstva, katerih pravna posledica bi

morala biti ustavitev postopka, vendar to lahko uveljavljajo le z ustreznim procesnim dejanjem – v izvršilnem postopku z ugovorom.

- ◆ Izvršba se na podlagi umika ustavi le, če je iz spisa jasno in nedvoumno razvidno, da je umik vložila upravičena oseba, to pa je izključno upnik (ali njegov zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenec). Če sodišče pravilno in skrbno vodi postopek, se mora vloga, ki prispe na sodišče (vložišče), vložiti v spis takoj oziroma vsaj v doglednem času po prispetju. Tako kot po eni strani skladno z razpravnim načelom velja, da je na strankah breme zatrjevanja in dokazovanja dejstev, ki so jim v korist oziroma s katerimi utemeljujejo svoje zahteve, je po drugi strani izključno stvar pravilnega poslovanja in postopanja sodišča, da se na sodišče prispela pisanja strank ažurno vlagajo v sodne spise, za katere so namenjena. V tej zadevi pa sodišče prve stopnje ni ravnalo skladno s to zahtevo, saj je umik za nepremičnino 002, ki naj bi ga upnica na vložišče vložila dne 6. 9. 2012, v spis vložilo, ko mu ga je posredovala lastnica nepremičnine D. D. (ki tedaj še niti ni bila stranka postopka), in sicer šele v mesecu maju 2017, torej več kot po štirih letih po tem, ko naj bi ga upnica dejansko vložila. Vzrok za nastali položaj, to je za spor, ali je bil umik dne 6. 9. 2012 na sodišče res vložen ali ne, se je torej nakazoval izključno v poslovanju sodišča prve stopnje, nikakor pa ga ni mogoče pripisati upnici niti hipotekarni dolžnici D. D. Če je upnica umik dne 6. 9. 2012 vložila na vložišče sodišča prve stopnje, se je takrat njena procesna obveznost v zvezi s to vlogo zaključila in zato ni mogoče od nje zahtevati, da bi dokazovala, da umika ni vložila. Enako ni mogoče zahtevati od lastnice nepremičnine in hipotekarne dolžnice D. D., da bi dokazovala, da je upnica umik 6. 9. 2012 res vložila. Ob pojasnjenem izhodišču namreč tega niso dolžne dokazovati stranke in je zato sklicevanje upnice na razpravno načelo v tej zvezi pravno zgrešeno.
- ◆ Umik za nepremičnino 002 na sodišče prve stopnje dne 6. 9. 2012 je pravno učinkovito vložil notar, kar sicer potrjujejo tudi drugi podatki v spisu. S tem, ko je upnica po odvetniku E. E. dne 24. 5. 2012 v notarsko hrambo izročila umik izvršilnega predloga na nepremičnino 002 v tej zadevi, je namreč sprejela svojo pravico iz pogodbe o notarski hrambi SV 4, to je pravico do prejema dela kupnine za prodano nepremičnino. Posledično pa od takrat dalje ni več mogla preklicati pravice prodajalca in kupcev od notarja zahtevati izročitev predmet notarske hrambe, to je izjave o umiku na sodišče. Notarski zapisnik SV 2 z dne 5. 9. 2012 s priloženim obvestilom upnice H. H. notarju, iz katerega izhaja, da upnica H. H. nima pooblaščenca za umik predlogov za izvršbo in da bo umike predlogov za izvršbo na svoji nepremičnini podajala izključno sama osebno, glede na 88. člen ZVKSES lahko učinkuje le od dne 5. 9. 2012 dalje. Ne more pa učinkovati za nazaj oziroma na pravico prodajalca in kupcev iz notarskega zapisa SV 4 z dne 23. 5. 2012, da notar ob izpolnitvi pogoja – to je po plačilu kupnine na skrbniški račun notarja – na sodišče vloži dne 24. 5. 2012 pri njem deponirani umik predloga za izvršbo na nepremičnino (notarski zapisnik SV 1).

VSL Sklep II Ip 1001/2020, 8. 1. 2021

171. člen (Pristop k izvršbi)

171.a člen (Prodaja nepremičnine kot celote)

172. člen (Poplačilo zastavnega upnika in upnika zemljiškega dolga)

172.a člen (Oklic imetniku zemljiškega pisma)

173. člen (Prenehanje zastavne pravice in zemljiškega dolga)

174. člen (Služnosti, stavbne pravice in stvarna bremena)

- ◆ Konkretni postopek poteka po določbah ZNP, ki glede prodaje nepremičnine v postopku delitve odkazuje na ZIZ, in sicer glede na korektno navedeno sodno prakso na tiste določbe, ki jih je glede na naravo stvari mogoče uporabiti, ne pa na vse, kot se neutemeljeno zavzema pritožnik. V poštev torej pride drugi odstavek 174. člena ZIZ, ki določa, katera bremena s prodajo ugasnejo. Ker ZNP (za razliko od novega zakona ZNP-1) ne vsebuje določbe o vpisu zaznambe postopka delitve solastnine v zemljiški knjigi, je sodišče prve stopnje v tem konkretnem primeru pravilno poiskalo ustrezen časovni trenutek, po katerem vpisana bremena s prodajo ugasnejo - vročitev predloga za prodajo nasprotnemu udeležencu.

VSL Sklep I Cp 58/2022, 15. 3. 2022

175. člen (Najemno in zakupno razmerje)

176. člen (Ogled nepremičnine)

- ◆ Zakonodajalec angažiranja izvršitelja za namen cenilčevega ogleda nepremičnine (in morebitnega nasilnega vstopa v stanovanje za ta namen) ni predvidel, zato je neustrezno smiselno sklicevanje na določbo, ki omogoča ogled nepremičnine potencialnemu kupcu.

VSL Sklep II Ip 1020/2021, 29. 6. 2021

177. člen (Nepremičnine izvzete iz izvršbe)

178. člen (Način ugotovitve vrednosti)

1. Splošno

- ◆ Ob tem, ko iz razlogov sodišča prve stopnje izhaja, da ocenjene nepremičnine ležijo v severnem delu mesta Celje v četrti A. A., z oddaljenostjo od strogega centra 2 km, nepremičnine navedene v pripombah dolžnika oziroma priloženem poročilu pa se nahajajo v samem centru mesta Celje, so pritožbeni očitki o neustreznosti cenitvenega poročila cenilca gradbene stroke 2021 v delu glede ovrednotenosti lokacije ocenjevanih nepremičnin neutemeljeni.

VSC Sklep I Ip 67/2022, 23. 3. 2022

Izvršba

- ◆ Postavljen sodni cenilec je strokovnjak s področja gradbene stroke in je strokovno usposobljen za izdelavo cenitvenega poročila. Dolžnica zaključkov sodišča prve stopnje zgolj s pavšalnih zatrjevanjem ne more izpodbiti.
VSC Sklep I Ip 423/2021, 19. 1. 2022
- ◆ Zgolj s ponavljanjem pripomb, na katere sta cenilca glede na razloge sodišča prve stopnje argumentirano odgovorila, pritožba zaključkov sodišča prve stopnje o strokovnosti, pravilnosti in kompetentnosti njegovega cenitvenega poročila ne more izpodbiti.
VSC Sklep I Ip 388/2021, 24. 12. 2021
- ◆ Ker sodni cenilec v odgovoru na pripombe ni navajal nič novega, sodišče prve stopnje ni bilo dolžno vročati cenilčev odgovor na pripombe dolžnici v izjavo.
VSC Sklep I Ip 396/2021, 23. 12. 2021
- ◆ Sodišče prve stopnje v izpodbijanem sklepu ni navedlo razlogov, zakaj je na podlagi cenitvenega poročila cenilca A. A. ugotovilo skupno vrednost celotnih nepremičnin z ID znaki parcela 1, parcela 2 in parcela 3, čeprav je bil v navedenem cenitvenem poročilu pri oceni vrednosti nepremičnin v višini 56.000,00 EUR poleg celotnih parcel 2 in 3 upoštevan le del parcele 1. Glede na določbo drugega odstavka 178. člena ZIZ, po kateri sodišče vrednost nepremičnine ugotovi na podlagi cenitve sodnih cenilcev, pa so razlogi o tem bistveni za preizkus pravilnosti odločitve o ugotovitvi vrednosti predmetnih nepremičnin.
VSM Sklep I Ip 773/2021, 15. 12. 2021
- ◆ Cenitev, v zvezi s katero so bili cenilcu odmerjeni stroški in je upnik le te priglasi kot nadaljnje izvršilne stroške, je izvršilno dejanje v postopku oprave nepremičninske izvršbe, ki teče vsled temu, ker dolžnik upniku v tem postopku izterjevane terjatve ob zapadlosti ni plačal.
VSC Sklep I Ip 387/2021, 8. 12. 2021

2. Ponovna ugotovitev vrednosti nepremičnine

179. člen (Sklep o ugotovitvi vrednosti)

- ◆ Postavljen sodni cenilec je strokovnjak s področja gradbene stroke in je strokovno usposobljen za izdelavo cenitvenega poročila. Dolžnica zaključkov sodišča prve stopnje zgolj s pavšalnih zatrjevanjem ne more izpodbiti.
VSC Sklep I Ip 423/2021, 19. 1. 2022
- ◆ Zgolj s ponavljanjem pripomb, na katere sta cenilca glede na razloge sodišča prve stopnje argumentirano odgovorila, pritožba zaključkov sodišča prve stopnje o strokovnosti, pravilnosti in kompetentnosti njegovega cenitvenega poročila ne more izpodbiti.
VSC Sklep I Ip 388/2021, 24. 12. 2021
- ◆ Ker sodni cenilec v odgovoru na pripombe ni navajal nič novega, sodišče prve stopnje ni bilo dolžno vročati cenilčev odgovor na pripombe dolžnici v izjavo.
VSC Sklep I Ip 396/2021, 23. 12. 2021
- ◆ Sodišče prve stopnje v izpodbijanem sklepu ni navedlo razlogov, zakaj je na podlagi cenitvenega poročila cenilca A. A. ugotovilo skupno vrednost celotnih nepremičnin z ID znaki parcela 1, parcela 2 in parcela 3, čeprav je bil v navedenem cenitvenem poročilu pri oceni vrednosti nepremičnin v višini 56.000,00 EUR poleg celotnih parcel 2 in 3 upoštevan le del parcele 1. Glede na določbo drugega odstavka 178. člena ZIZ, po kateri sodišče vrednost nepremičnine ugotovi na podlagi cenitve sodnih

cenilcev, pa so razlogi o tem bistveni za preizkus pravilnosti odločitve o ugotovitvi vrednosti predmetnih nepremičnin.

VSM Sklep I Ip 773/2021, 15. 12. 2021

180. člen (Ustavitev izvršbe po predlogu)

181. člen (Odredba o prodaji)

- ◆ Predkupni upravičenec v izvršilnem postopku varuje svojo predkupno pravico. Ker varuje svojo pravno korist, ima v izvršilnem postopku položaj materialnopravnega udeleženca. V izvršilnem postopku v določenih fazah postopka vstopajo osebe, ki v postopku izvršbe ali zavarovanja uveljavljajo kakšno svojo pravico ali pravno korist, pa niso stranke postopka. Mednje spada tudi imetnik zakonite predkupne pravice in imetnik vknjižene pogodbene predkupne pravice. Torej predkupni upravičenec vstopi kot udeleženec v postopek v fazi izvedbe prodaje. Da mu to zagotovi, mu mora sodišče pred tem vročiti odredbo o prodaji, nato pa pri prodaji z javno dražbo po zadnjem rednem koraku omogočiti, da sprejme nakup po tej ceni. Če se predkupni upravičenec želi udeležiti javne dražbe kot predkupni upravičenec, mora plačati varščino (prvi odstavek 182. člen ZIZ).
- ◆ Ker sodišče prve stopnje predkupnemu upravičencu ni vročilo odredbe o prodaji, ni bilo pogojev za opravo dražbe in je pritožba predkupnega upravičenca utemeljena. Že iz tega razloga je bilo treba izpodbijani sklep o izročitvi razveljaviti, posledično pa razveljaviti tudi sklep o domiku in elektronsko javno dražbo opravljeno 14. 1. 2022 (3. točka 365. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

VSL Sklep II Ip 514/2022, 26. 4. 2022

- ◆ Zoper sklep o domiku ni pritožbe. Zato je pritožbeno sodišče pritožbo nasprotne udeleženke v tem delu zavrglo.

VSL Sklep I Cp 365/2022, 16. 3. 2022

181.a člen (Spletni iskalnik prodaj nepremičnin)

Ni relevantne sodne prakse.

182. člen (Predkupna in odkupna pravica)

- ◆ Predkupni upravičenec v izvršilnem postopku varuje svojo predkupno pravico. Ker varuje svojo pravno korist, ima v izvršilnem postopku položaj materialnopravnega udeleženca. V izvršilnem postopku v določenih fazah postopka vstopajo osebe, ki v postopku izvršbe ali zavarovanja uveljavljajo kakšno svojo pravico ali pravno korist, pa niso stranke postopka. Mednje spada tudi imetnik zakonite predkupne pravice in imetnik vknjižene pogodbene predkupne pravice. Torej predkupni upravičenec vstopi kot udeleženec v postopek v fazi izvedbe prodaje. Da mu to zagotovi, mu mora sodišče pred tem vročiti odredbo o prodaji, nato pa pri prodaji z javno dražbo po zadnjem rednem koraku omogočiti, da sprejme nakup po tej ceni. Če se predkupni upravičenec želi udeležiti javne dražbe kot predkupni upravičenec, mora plačati varščino (prvi odstavek 182. člen ZIZ).
- ◆ Ker sodišče prve stopnje predkupnemu upravičencu ni vročilo odredbe o prodaji, ni bilo pogojev za opravo dražbe in je pritožba predkupnega upravičenca utemeljena. Že iz tega razloga je bilo treba izpodbijani sklep o izročitvi razveljaviti, posledično pa razveljaviti tudi sklep o domiku in elektronsko javno dražbo opravljeno 14. 1. 2022 (3. točka 365. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

VSL Sklep II Ip 514/2022, 26. 4. 2022

183. člen (Način prodaje)

184. člen (Pogoji za prodajo)

185. člen (Položitev varščine)

186. člen (Če je pri prodaji navzoč en sam ponudnik)

187. člen (Kdo ne more biti kupec)

188. člen (Prodajna cena)

188.a člen (Spletna javna dražba)

- ◆ Sistem spletne dražbe je zasnovan tako, da lahko vsak, ki je upravičen sodelovati na dražbi, na njej tudi ob osnovnem poznavanju sistema sodeluje. Čeprav mora sodišče zagotoviti učinkovito sodelovanje udeležencev v postopku, pa se vendarle tudi od udeležencev utemeljeno pričakuje, da sami z ustrežno skrbnostjo ravnajo v postopku. Kot navajata pritožnika, je skušal procesna ravnanja glede sodelovanja na dražbi opraviti v imenu potencialnega dražitelja pooblaščenec, ki je odvetnik, torej strokovnjak, ki poklicno zastopa stranke v sodnih postopkih. Zahtevana skrbnost je bila zato v obravnavani zadevi povečana.

VSM Sklep I Ip 64/2022, 10. 3. 2022

189. člen (Prodajni narok in domik)

- ◆ Zoper sklep o domiku ni pritožbe. Zato je pritožbeno sodišče pritožbo nasprotne udeleženke v tem delu zavrglo.
VSL Sklep I Cp 365/2022, 16. 3. 2022
- ◆ Bistveno vprašanje v obravnavanem primeru je, ali bi z ustavitvijo izvršilnega postopka in razveljavitvijo opravljenih izvršilnih dejanj prišlo do nedopustnega posega v pričakovalno lastninsko pravico kupca. Le-ta sicer pridobi lastninsko pravico na nepremičnini, ki jo je kupil na javni dražbi v izvršbi, (še)le s pravnomočnostjo sklepa o izročitvi nepremičnine, vendar je po stališču (ustavno)sodne prakse njegov pravni položaj v določeni meri varovan že pred tem. Od domika nepremičnine dalje ima namreč kupec že lastninsko pravico v pričakovanju in je pridobitev polne pravice odvisna le od zakonitosti javne dražbe ter izpolnitve obveznosti položitve kupnine, ne more pa biti odvisna od kake druge naknadne okoliščine (npr. poplačilo dolga), zaradi katere bi bilo treba ustaviti izvršilni postopek in razveljaviti opravljena izvršilna dejanja. Taka razveljavitev bi namreč posegla v kupčevo pričakovalno pravico, pridobljeno z naslovom za pridobitev lastninske pravice, tj. domikom. Glede na navedeno je v obravnavani zadevi ključno, ali je bilo plačilo celotnega dolga, na podlagi katerega je upnik dne 21. 9. 2020 podal umik izvršilnega predloga, opravljeno pred ali po domiku.
- ◆ Glede na citirani sedmi odstavek 189. člena ZIZ ima pritožba prav, da je sodišče prve stopnje na drugi javni dražbi kupcu napačno naložilo, da v roku 30 dni predloži odločbo upravnega organa, iz katerega bo izhajala odobritev pravnega posla. Iz navedene zakonske določbe namreč povsem jasno izhaja, da mora sodišče po končani dražbi najboljšega ponudnika napotiti, da v določenem roku vloži vlogo za

pridobitev odobritve. Le če kupec v postavljenem roku ne vloži vloge, je zato mogoče šteti, da ni izpolnil pogoja iz sedmega odstavka 189. člena ZIZ, ne pa tudi v primeru, če pravočasno ne predloži že same odločbe upravnega organa o odobritvi posla. Za tako stališče v ZIZ ni podlage. Vendar iz zapisnika druge javne dražbe v spisu ne izhaja, da bi pritožnik navedeno napačno določitev roka v zvezi z odobritvijo pravnega posla grajal že na samem dražbenem naroku in v pritožbi tudi ne trdi, da tega brez svoje krivde ne bi mogel storiti že tedaj. Uveljavljanje te kršitve šele v pritožbi je zato prepozno. Dolžino roka za vložitev vloge za pridobitev odobritve posla namreč po sedmem odstavku 189. člena ZIZ določi sodišče, gre torej za sodni procesni rok in je zato nepravilno določitev navedenega roka treba šteti kot procesno kršitev. Le-te pa je treba grajati takoj, ko je to mogoče, kasneje pa le, če to prej iz upravičenega razloga ni bilo mogoče.

- ◆ Do domika v konkretnem primeru sploh še ni prišlo. Iz citiranih določb tretjega in šestega odstavka 189. člena ZIZ izhaja, da zakon pri prodaji nepremičnine na javni dražbi loči med razglasitvijo domika na samem naroku in med izdajo sklepa o domiku. Sodišče mora torej opraviti dve ločeni dejanji (razglasiti domik in izdati sklep o domiku), pri čemer praviloma to stori sočasno. Ne velja pa to absolutno, izjema od tega pravila je prav položaj, kakršen je obravnavani. Iz sedmega odstavka 189. člena ZIZ namreč izhaja, da sodišče postopa drugače, ko je za sklenitev prodajne pogodbe potrebna odobritev upravnega organa. V takem primeru namreč sodišče kupca napoti, da v določenem roku vloži vlogo za pridobitev odobritve, po ponudnikovi pridobitvi odobritve pa nadaljuje postopek in takoj izda sklep o domiku. Ko je sklenitev pravnega posla odvisna tudi od odobritve upravnega organa, torej sodišče na dražbi še ne razglasi domika, saj je ta odvisen od izpolnitve odložnega pogoja pridobitve odobritve. Če se ta pogoj izpolni, pa sodišče takoj nato izda sklep o domiku. Tak sklep je konstitutivne narave, zato domik objektivno nastopi šele z izdajo sklepa in ga ni mogoče domnevati na podlagi obstoja določenih dejstev ob koncu javne dražbe. Nastop pravnih učinkov domika je mogoče vezati le na izdajo pisnega sklepa o domiku.
- ◆ Pravno zmotno je pritožbeno razlogovanje, da izdaja pisnega odpravka sklepa o domiku nima konstitutivnega, temveč deklaratornega učinek in da je do domika prišlo de facto že na drugi javni dražbi ter s sklepom z dne 21. 8. 2020, s katerim je bilo ugotovljeno, da je najvišji ponudnik za predmet prodaje kupec A. A. (pod odložnim pogojem pridobitve odobritve posla s strani upravne enote). Navedeno ne drži, saj je v primeru, ko je potrebna še odobritev posla s strani upravnega organa, sklep o domiku konstitutivne narave in je tako šele z njegovo izdajo nepremičnina objektivno domaknjena kupcu. Po presoji tega višjega sodišča zato ni pravilno stališče v sklepu Višjega sodišča v Kopru, I Ip 165/2009, da je kupčev pravni položaj varovan že od trenutka končanja uspešne javne dražbe.
- ◆ Glede na pritožbene navedbe naj bi sicer tudi iz ustavne odločbe Up-35/98 izhajalo, da je kupčev pravni položaj varovan že od razglasitve domika dalje. Vendar pa višje sodišče meni, da je imelo ustavno sodišče v tam obravnavni zadevi v mislih (najbolj pogosti) položaj, ko do razglasitve domika in izdaje sklepa o domiku pride sočasno, saj je v 14. točki razlogov jasno zapisalo, da je naslov za pridobitev lastninske pravice kupca sklep o domiku. To je tudi razumljivo, saj pridobitev lastninske pravice z nakupom v izvršbi (originarna) pridobitev na podlagi sodne odločbe – sklepa o izročitvi.

VSL Sklep II Ip 245/2021, 5. 5. 2021

189.a člen (Prodaja z zavezujočim zbiranjem ponudb)

Ni relevantne sodne prakse.

190. člen (Domik pri prodaji z neposredno pogodbo)

191. člen (Položitev kupnine)

192. člen (Izročitev nepremičnine kupcu)

- ◆ Odlog bi lahko dosegel svoj namen le, če bi dodaten čas lahko preprečil t.i. socialno izvršbo in omogočil, da dolžnik ob pomoči socialne službe, sorodnikov, široke mreže pomoči poplača dolg in se s tem izogne prisilni prodaji doma. Pri tem je bistvena okoliščina, ali je dolžnik že ustrezno aktivno in skrbno ravnal v tej smeri, da bi upnika čim prej poplačal in se obrnil na ustrezno pomoč.

VSM Sklep I Ip 82/2022, 23. 3. 2022

- ◆ Pravnomočni sklep o izpraznitvi in izročitvi stanovanja oziroma stanovanjske hiše predstavlja izvršilni naslov za izpraznitev nepremičnine in izročitev le-te stečajnemu upravitelju. Rok treh mesecev, ki je določen v drugem odstavku 395. člena ZFPPIPP, je zakonski rok, ki ni podaljšljiv.

VSL Sklep Cst 37/2022, 9. 2. 2022

- ◆ Bistveno vprašanje v obravnavanem primeru je, ali bi z ustavitvijo izvršilnega postopka in razveljavitvijo opravljenih izvršilnih dejanj prišlo do nedopustnega posega v pričakovalno lastninsko pravico kupca. Le-ta sicer pridobi lastninsko pravico na nepremičnini, ki jo je kupil na javni dražbi v izvršbi, (še) s pravnomočnostjo sklepa o izročitvi nepremičnine, vendar je po stališču (ustavno)sodne prakse njegov pravni položaj v določeni meri varovan že pred tem. Od domika nepremičnine dalje ima namreč kupec že lastninsko pravico v pričakovanju in je pridobitev polne pravice odvisna le od zakonitosti javne dražbe ter izpolnitve obveznosti položitve kupnine, ne more pa biti odvisna od kake druge naknadne okoliščine (npr. poplačilo dolga), zaradi katere bi bilo treba ustaviti izvršilni postopek in razveljaviti opravljena izvršilna dejanja. Taka razveljavitev bi namreč posegla v kupčevo pričakovalno pravico, pridobljeno z naslovom za pridobitev lastninske pravice, tj. domikom. Glede na navedeno je v obravnavani zadevi ključno, ali je bilo plačilo celotnega dolga, na podlagi katerega je upnik dne 21. 9. 2020 podal umik izvršilnega predloga, opravljeno pred ali po domiku.
- ◆ Glede na citirani sedmi odstavek 189. člena ZIZ ima pritožba prav, da je sodišče prve stopnje na drugi javni dražbi kupcu napačno naložilo, da v roku 30 dni predloži odločbo upravnega organa, iz katerega bo izhajala odobritev pravnega posla. Iz navedene zakonske določbe namreč povsem jasno izhaja, da mora sodišče po končani dražbi najboljšega ponudnika napotiti, da v določenem roku vloži vlogo za pridobitev odobritve. Le če kupec v postavljenem roku ne vloži vloge, je zato mogoče šteti, da ni izpolnil pogoja iz sedmega odstavka 189. člena ZIZ, ne pa tudi v primeru, če pravočasno ne predloži že same odločbe upravnega organa o odobritvi posla. Za tako stališče v ZIZ ni podlage. Vendar iz zapisnika druge javne dražbe v spisu ne izhaja, da bi pritožnik navedeno napačno določitev roka v zvezi z odobritvijo pravnega posla grajal že na samem dražbenem naroku in v pritožbi tudi ne trdi, da tega brez svoje krivde ne bi mogel storiti že tedaj. Uveljavljanje te kršitve še v pritožbi je zato prepozno. Dolžino roka za vložitev vloge za pridobitev odobritve posla namreč po sedmem odstavku 189. člena ZIZ določi sodišče, gre torej za sodni procesni rok in je zato nepravilno določitev navedenega roka treba šteti kot procesno kršitev. Le-te pa je treba grajati takoj, ko je to mogoče, kasneje pa le, če to prej iz upravičenega razloga ni bilo mogoče.
- ◆ Do domika v konkretnem primeru sploh še ni prišlo. Iz citiranih določb tretjega in šestega odstavka 189. člena ZIZ izhaja, da zakon pri prodaji nepremičnine na javni dražbi loči med razglasitvijo domika na samem naroku in med izdajo sklepa o domiku. Sodišče mora torej opraviti dve ločeni dejanji (razglasiti domik in izdati sklep o domiku), pri čemer praviloma to stori sočasno. Ne velja pa to absolutno, izjema od tega pravila je prav položaj, kakršen je obravnavani. Iz sedmega odstavka 189. člena ZIZ namreč izhaja, da sodišče postopa drugače, ko je za sklenitev prodajne pogodbe potrebna odobritev upravnega organa. V takem primeru namreč sodišče kupca napoti, da v določenem roku

vloži vlogo za pridobitev odobritve, po ponudnikovi pridobitvi odobritve pa nadaljuje postopek in takoj izda sklep o domiku. Ko je sklenitev pravnega posla odvisna tudi od odobritve upravnega organa, torej sodišče na dražbi še ne razglasi domika, saj je ta odvisen od izpolnitve odložnega pogoja pridobitve odobritve. Če se ta pogoj izpolni, pa sodišče takoj nato izda sklep o domiku. Tak sklep je konstitutivne narave, zato domik objektivno nastopi šele z izdajo sklepa in ga ni mogoče domnevati na podlagi obstoja določenih dejstev ob koncu javne dražbe. Nastop pravnih učinkov domika je mogoče vezati le na izdajo pisnega sklepa o domiku.

- ◆ Pravno zmotno je pritožbeno razlogovanje, da izdaja pisnega odpravka sklepa o domiku nima konstitutivnega, temveč deklaratornega učinek in da je do domika prišlo de facto že na drugi javni dražbi ter s sklepom z dne 21. 8. 2020, s katerim je bilo ugotovljeno, da je najvišji ponudnik za predmet prodaje kupec A. A. (pod odložnim pogojem pridobitve odobritve posla s strani upravne enote). Navedeno ne drži, saj je v primeru, ko je potrebna še odobritev posla s strani upravnega organa, sklep o domiku konstitutivne narave in je tako šele z njegovo izdajo nepremičnina objektivno domaknjena kupcu. Po presoji tega višjega sodišča zato ni pravilno stališče v sklepu Višjega sodišča v Kopru, I Ip 165/2009, da je kupčev pravni položaj varovan že od trenutka končanja uspešne javne dražbe.
- ◆ Glede na pritožbene navedbe naj bi sicer tudi iz ustavne odločbe Up-35/98 izhajalo, da je kupčev pravni položaj varovan že od razglasitve domika dalje. Vendar pa višje sodišče meni, da je imelo ustavno sodišče v tam obravnavni zadevi v mislih (najbolj pogosti) položaj, ko do razglasitve domika in izdaje sklepa o domiku pride sočasno, saj je v 14. točki razlogov jasno zapisalo, da je naslov za pridobitev lastninske pravice kupca sklep o domiku. To je tudi razumljivo, saj pridobitev lastninske pravice z nakupom v izvršbi (originarna) pridobitev na podlagi sodne odločbe – sklepa o izročitvi.

VSL Sklep II Ip 245/2021, 5. 5. 2021

193. člen (Varstvo kupčevih pravic)

194. člen (Ustavitev izvršbe)

195. člen (Kdaj se poplačajo)

196. člen (Kateri upniki se poplačajo)

197. člen (Prednost pri poplačilu)

1. Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Ips 52/2022 z dne 2. 2. 2022 v zvezi s sklepom Okrajnega sodišča v Grosupljem št. I 330/2018 z dne 10. 12. 2021 se sprejme v obravnavo.

2. Začne se postopek za oceno ustavnosti 3. točke prvega odstavka 197. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10, 26/11, 53/14, 54/15, 11/18 in 36/21), kolikor določa prednostno poplačilo terjatev prispevkov socialnih zavarovanj, zapadlih za zadnje leto, za samozaposleno osebo.

3. Do končne odločitve Ustavnega sodišča se zadrži izvršitev osme alineje IV. točke izreka sklepa Okrajnega sodišča v Grosupljem št. I 330/2018 z dne 10. 12. 2021.

198. člen (Vrstni red drugih terjatev)

- ◆ Četudi je sodišče prve stopnje na podlagi podatkov, vpisanih v zemljiško knjigo, ugotovilo, da je pritožnik pridobil hipoteko s prvim vrstnim redom, s katero je bila zavarovana njegova posojilna terjatev do dolžnikov na podlagi sporazuma o vknjižbi hipoteke z dne 15. 2. 1999, glede na to, da pritožnik kot zastavni upnik niti v vlogi z dne 19. 5. 2021 niti pozneje na razdelitvenem naroku (ki se ga, čeprav je bil nanj pravilno vabljen, ni udeležil) ni priglasil terjatve, ki je bila zavarovana s to hipoteko, in tudi ni niti navedel niti s predložitvijo kakršnihkoli listin (npr. sporazuma o vknjižbi hipoteke za zavarovanje kredita z dne 15. 2. 1999, kreditne pogodbe, s katero je bil odobren zavarovani kredit) izkazal, da je s to hipoteko dejansko zavarovana terjatev, o kateri je bilo pozneje odločeno s sklepom I 00/01232 (tudi iz podatkov zemljiške knjige pa ni razvidno, da bi se sporazum o vknjižbi hipoteke nanašal na priglašeno terjatev iz naslova kredita z oznako 20.020.467), izvršilno sodišče ni imelo podlage, da bi priglašeno terjatev pritožnika poplačalo v vrstnem redu hipoteke, vknjižene na podlagi sporazuma z dne 15. 2. 1999, in torej pred poplačilom terjatve D., d. d., ki je imela hipoteko za zavarovanje svoje terjatve vknjiženo z učinkom od 10. 8. 2005.

VSM Sklep I Ip 619/2021, 20. 10. 2021

199. člen (Nadomestila za osebne služnosti, stavbne pravice in stvarna bremena)

Ni relevantne sodne prakse.

200. člen (Sorazmerno poplačilo terjatev)

200.a člen (Poplačilo upnika, ki je kupec nepremičnine)

200.b člen (Povezane osebe)

201. člen (Izpodbijanje terjatev)

202. člen (Napotitev na pravdo)

203. člen (Nezapadla terjatev)

204. člen (Nezapadla terjatev občasnih prejemkov)

205. člen (Pogojna terjatev)

206. člen (Predznamba zastavne pravice in zaznamba spora)

Ni relevantne sodne prakse.

207. člen (Razdelitveni narok)

- ◆ Četudi je sodišče prve stopnje na podlagi podatkov, vpisanih v zemljiško knjigo, ugotovilo, da je pritožnik pridobil hipoteko s prvim vrstnim redom, s katero je bila zavarovana njegova posojilna terjatev do dolžnikov na podlagi sporazuma o vknjižbi hipoteke z dne 15. 2. 1999, glede na to, da pritožnik kot zastavni upnik niti v vlogi z dne 19. 5. 2021 niti pozneje na razdelitvenem naroku (ki se ga, čeprav je bil nanj pravilno vabljen, ni udeležil) ni priglasil terjatve, ki je bila zavarovana s to hipoteko, in tudi ni niti navedel niti s predložitvijo kakršnihkoli listin (npr. sporazuma o vknjižbi hipoteke za zavarovanje kredita z dne 15. 2. 1999, kreditne pogodbe, s katero je bil odobren zavarovani kredit) izkazal, da je s to hipoteko dejansko zavarovana terjatev, o kateri je bilo pozneje odločeno s sklepom I 00/01232 (tudi iz podatkov zemljiške knjige pa ni razvidno, da bi se sporazum o vknjižbi hipoteke nanašal na priglašeno terjatev iz naslova kredita z oznako 20.020.467), izvršilno sodišče ni imelo podlage, da bi priglašeno terjatev pritožnika poplačalo v vrstnem redu hipoteke, vknjižene na podlagi sporazuma z dne 15. 2. 1999, in torej pred poplačilom terjatve D., d. d., ki je imela hipoteko za zavarovanje svoje terjatve vknjiženo z učinkom od 10. 8. 2005.

VSM Sklep I Ip 619/2021, 20. 10. 2021

208. člen (Sklep o poplačilu)

209. člen (Izbris pravic in bremen)

210. člen (Dolžnikova pravica na prodanem stanovanju)

- ◆ Predkupni upravičenec v izvršilnem postopku varuje svojo predkupno pravico. Ker varuje svojo pravno korist, ima v izvršilnem postopku položaj materialnopravnega udeleženca. V izvršilnem postopku v določenih fazah postopka vstopajo osebe, ki v postopku izvršbe ali zavarovanja uveljavljajo kakšno svojo pravico ali pravno korist, pa niso stranke postopka. Mednje spada tudi imetnik zakonite predkupne pravice in imetnik vknjižene pogodbene predkupne pravice. Torej predkupni upravičenec vstopi kot udeleženec v postopek v fazi izvedbe prodaje. Da mu to zagotovi, mu mora sodišče pred tem vročiti odredbo o prodaji, nato pa pri prodaji z javno dražbo po zadnjem rednem koraku omogočiti, da sprejme nakup po tej ceni. Če se predkupni upravičenec želi udeležiti javne dražbe kot predkupni upravičenec, mora plačati varščino (prvi odstavek 182. člen ZIZ).
- ◆ Ker sodišče prve stopnje predkupnemu upravičencu ni vročilo odredbe o prodaji, ni bilo pogojev za opravo dražbe in je pritožba predkupnega upravičenca utemeljena. Že iz tega razloga je bilo treba izpodbijani sklep o izročitvi razveljaviti, posledično pa razveljaviti tudi sklep o domiku in elektronsko javno dražbo opravljeno 14. 1. 2022 (3. točka 365. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

VSL Sklep II Ip 514/2022, 26. 4. 2022

211. člen (Uporaba določb tega poglavja, če nepremičnina ni vpisana v zemljiško knjigo)

211.a člen (Izvršba na stavbno pravico)

Ni relevantne sodne prakse.

212. člen (Sodni penali)

- ◆ Avtomatično zavračanje dolžnikovega ugovora zlorabe pravice do sodnih penalov in presoja kolizije upnikove pravice do sodnega varstva in dolžnikove pravice do zasebne lastnine na način, da se upnikovo pravico do sodnega varstva absolutizira, krši dolžnikovo pravico do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave RS (URS). Lahko pride do položaja, ko je osnovni namen sodnih penalov že zasenčen s kaznovalnimi učinki.

VSM Sklep I Ip 104/2022, 30. 3. 2022

213. člen (Krajevna pristojnost)

Ni relevantne sodne prakse.

214. člen (Če so stvari pri dolžniku ali pri kom drugem)

215. člen (Če stvari niso bile najdene ne pri dolžniku ne pri kom drugem)

- ◆ Strinjati se je s pritožbo, da imajo vrednost tudi podatki na računalniku. A po prvem odstavku 215. člena ZIZ, ki je v bistvu alternativni način izvršbe, lahko sodišče prve stopnje odločilo le o vrednosti premičnin, ki jih je dolžnik dolžan po izvršilnem naslovu izročiti upniku. Po izvršilnem naslovu je dolžnik dolžan izročiti prenosni računalnik, za katerega sta se stranki strinjali, da znaša vrednost 50,00 EUR.

VSC Sklep I Ip 39/2022, 23. 3. 2022

- ◆ Zgolj seznanitev o neuspešnem poskusu odvzema računalnika na kraju samem dne 28. 5. 2021 ne zadošča za začetek teka roka skladno z zgoraj navedenim določilom ZIZ. Namen navedenega dela določbe 215. člena ZIZ je namreč v zagotovitvi uresničitve pravice do sodnega varstva upniku, ki ima zoper dolžnika izvršilni naslov in svoje terjatve iz izvršilnega naslova ne more dobiti izpolnjene zaradi okoliščin na strani dolžnika. V kolikor bi želel zakonodajalec upniku navedeno ustavno pravico časovno drugače urediti za primer, ko je upnik osebno prisoten pri poskusu odvzema stvari dolžniku, bi to izrecno opredelil. Ker določilo tretjega odstavka 215. člena ZIZ uporablja le pojem obveščeno, pa pritožbeno sodišče zaključuje, da tako jezikovna kot tudi namenska razlaga govorita v prid zaključku sodišča prve stopnje, da upnikov rok za vložitev predloga za cenitev stvari prične teči od prejema obvestila izvršitelja, da stvari pri dolžniku niso bile najdene.

VSC Sklep I Ip 373/2021, 24. 11. 2021

216. člen (Če so stvari pri dolžniku ali pri kom drugem)

217. člen (Če stvari niso bile najdene ne pri dolžniku ne pri kom drugem)

Ni relevantne sodne prakse.

218. člen (Če stvari ni bilo mogoče kupiti niti drugje)

Ni relevantne sodne prakse.

219. člen (Pravica do odškodnine)

220. člen (Krajevna pristojnost)

221. člen (Način izvršbe)

- ◆ Sodišče prve stopnje je zahtevek zavrnilo zaradi pomanjkanja protipravnosti, kot ene od nujnih predpostavk odškodninske odgovornosti. Ugotovilo je, da tožnik ni imel pravnega naslova za bivanje v stanovanju.

VSL Sodba II Cp 2062/2021, 25. 1. 2022

Iz obrazložitve:

15. Izselitev iz stanovanja je mogoče izvesti na osnovi listine, ki je izvršilni naslov (17. čl. Zakona o izvršbi in zavarovanju, v nadaljevanju ZIZ). Postopek deložacije je predpisan z 220 do 223. čl. ZIZ. Ta postopek je mogoče voditi na osnovi izvršilnega naslova, kar primopredajni zapisnik (listina B3) ni. Razen tega postopek izvršbe vodi sodišče oz. pomočnik sodišča – sodni izvršitelj in ne lastnik stanovanja s pomočniki.
- ◆ Ob dejstvu, da se izvršba z izpraznitvijo in izročitvijo nepremičnine opravi tako, da izvršitelj izroči nepremičnino v posest upniku, potem ko iz nje odstrani osebe in stvari, kot pravilno obrazloži sodišče prve stopnje, pritožbi neutemeljeno očitata neupravičenost imenovanja izvršitelja.

VSC Sklep I Ip 420/2021, 12. 1. 2022

- ◆ Neposredna izvršilna dejanja izpraznitve in izročitve nepremičnine, za katero je v postopku osebnega stečaja odredena prodaja, se glede na izrecno in jasno določbo četrtega odstavka 395. člena ZFPPIPP ne opravljajo v izvršilnem postopku preko izvršitelja, pač pa jih v postopku osebnega stečaja (še pred dejansko prodajo) opravlja stečajni upravitelj namesto izvršitelja. V konkurenci opravljanja teh dejanj (torej ali pred izvršilnim ali pred stečajnim sodiščem) gre za vprašanje pristojnosti izvršilnega sodišča – kot je bilo že zapisano, neposredno izvršbo v takem primeru v okviru postopka osebnega stečaja opravlja stečajni upravitelj v vlogi in s pooblastili izvršitelja, zato izvršilno sodišče za tako izvršbo ni pristojno.
- ◆ Specialna ureditev v ZFPPIPP, po kateri neposredno izvršbo za izpraznitev in izročitev nepremičnine v stečajnem postopku opravlja upravitelj, ne ločuje situacij, ko stečajni dolžnik sodeluje, in situacij, ko ne sodeluje in nasprotuje izpraznitvi in izročitvi nepremičnin, kot neutemeljeno uveljavlja pritožba. Neutemeljene so tudi navedbe, da upravitelj za taka dejanja ni pooblaščen in da nima ustreznih znanj in izkušenj. Vloga upravitelja pri opravljanju izvršilnih dejanj je namreč po trenutno veljavni ureditvi enaka kot vloga izvršitelja, kar pomeni, da ZFPPIPP predpostavlja, da ima upravitelj vse potrebne pristojnosti in je usposobljen za opravljanje teh izvršilnih dejanj.

VSL Sklep I Ip 1818/2021, 5. 1. 2022

222. člen (Odstranitev premičnin)

223. člen (Prodaja premičnih stvari)

224. člen (Krajevna pristojnost)

224.a člen (Sodelovanje izvršitelja)

225. člen (Dejanje, ki ga lahko opravi tudi kdo drug)

226. člen (Dejanje, ki ga more opraviti le dolžnik)

- ◆ Na podlagi začasne sodne poravnave kot izvršilnega naslova ni mogoče zahtevati izdaje začasne odredbe o nadomestitvi odpadnih stikov, zato predlagatelj ni mogel uspeti s svojim predlogom. Predlagatelj bi moral na podlagi začasne sodne poravnave vložiti ustrezen predlog za izvršbo.
VSL Sklep IV Cp 229/2022, 2. 3. 2022
- ◆ V primeru kršitve začasne odredbe sodišče izreče novo, višjo denarno kazen in odloči, da se prejšnjo denarno kazen izvrši v plačilo.
VSC Sklep I Cp 20/2022, 26. 1. 2022
- ◆ Upnik je predlagal neustrezno sredstvo izvršbe za izpolnitev nederarne terjatve, zato je sodišče utemeljeno predlog za izvršbo zavrnilo.
VSC Sklep I Ip 331/2021, 20. 10. 2021
- ◆ Zbiralec skladišči odpadke le z namenom, da jih pelje naprej v obdelavo ter ni namen Uredbe ONS, da se ONS kopičijo bodisi pri IJS ali zbiralcih, ampak da se kot odpadki odstranijo iz okolja v predelavo in reciklažo, v danem primeru dolžniku.
- ◆ Pritožbeno sodišče soglaša z oceno sodišča prve stopnje, da iz predložene elektronske komunikacije upnika z dolžnikom s stopnjo verjetnosti izhaja, da dolžnik ni prevzemal dogovorjenih količin ONS. Vendar pa je zmotno ocenilo, da je upnik za verjetno izkazal, da bi bil dolžnik za leto 2020 dolžan prevzeti še 321.820 kg ONS. Vlada RS je s sklepom o izpolnitvi celoletne obveznosti ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami za koledarsko leto 2020 z dne 31. 3. 2021 (na podlagi druge alineje drugega odstavka 19. člena Uredbe ONS) res določila le, kakšni so deleži izpolnitve celoletne obveznosti ravnanja z ONS za leto 2020 med nosilci načrta. Res je tudi, da 20. člen Uredbe ONS ureja izravnavo obveznosti glede deležev v primeru, če nosilec načrta ali nosilec skupnega načrta ni dosegel svojega deleža za izpolnitev celoletne obveznosti za preteklo koledarsko leto, določenega s sklepom vlade oziroma če je zagotovil prevzem ONS v deležu, ki je presegal njegovo celoletno obveznost za preteklo gospodarsko leto, določeno s sklepom vlade. Je pa sklep vlade kljub temu pomemben z vidika dokazovanja, koliko ONS je bil dolžnik za leto 2020 po Pogodbi še dolžan prevzeti. Pritožbeno sodišče se strinja s pritožnikom, da je pri tem treba upoštevati dejanske količine ONS, ki so se v letu 2020 nahajale pri IJS in ki bi jih bil dolžnik dolžan prevzeti, pa jih ni.
- ◆ ZIURKOE in 100.a člen ZIUZEOP na obveznosti dolžnika, ki jih je prevzel s pogodbo z upnikom, ne vplivata, kot je to pravilno ugotovilo sodišče prve stopnje. Pritožnik pa tudi ne trdi, da je RS zagotovila

prevzem in obdelavo ONS, na katere se nanaša začasna odredba, v skladu z določbami navedenih dveh zakonov.

- ◆ Upnik je z dopisi IJS s stopnjo verjetnosti izkazal, da se pri njih kopičijo večje količine ONS, ki že presegajo zmogljivosti za skladiščenje, pri nekaterih pa so skladiščne kapacitete že v celoti zapolnjene ter da količine ONS onemogočajo normalno izvajanje javne službe in ostalih funkcionalnosti. V navedenih dopisih izvajalci javnih služb istočasno opozarjajo na požarno nevarnost nakopičenih zalog. Zato so neutemeljene navedbe pritožnika, da je pretirana in absurda obrazložitev sodišča prve stopnje o požarni ogroženosti. Začasna odredba je bila izdana prav z namenom, da do požara ne bi prišlo.

VSL Sklep I Cpg 441/2021, 10. 9. 2021

Iz obrazložitve:

22. Sodišče prve stopnje je pravilo ocenilo, da so v danem primeru podani pogoji za izrek denarne kazni v skladu s prvim in šestim odstavkom 226. člena ZIZ v zvezi z 239. členom ZIZ, vse v zvezi z drugim odstavkom 273. člena ZIZ. Sodišče prve stopnje se je v zvezi z izrečeno denarno kaznijo sklicevalo na 11. in 12. točko obrazložitve sklepa z dne 28. 5. 2021, kjer je navedlo, da izdana začasna odredba dolžniku nalaga opravo nenadomestnega dejanja, to je sprejem in začasno hrambo ONS1 po posebnem postopku, za katerega je kvalificiran in pooblaščen samo dolžnik, zato tega ne more namesto njega storiti nihče drug. Utemeljeno je izpostavilo, da dolžnik ni povedal, še manj dokazal, konkretno katera oseba bi namesto njega lahko to storila. Po oceni pritožbenega sodišča pa je višina denarne kazni tudi sorazmerna s škodo, ki lahko nastane zaradi dolgotrajnega kopičenja sveč pri IJS in ni pretirana, kot to trdi pritožnik.

- ◆ Določbo 226. člena ZIZ je za primere dolžnikovih kršitev opustitvenih ravnanj (227. člen ZIZ), določenih z izvršilnim naslovom (pravnomočno sodbo), treba razlagati tako, da upnik, ki tako ravnanje dolžnika zazna, vloži predlog za izvršbo in v njem med drugim opredeli to dolžnikovo obveznost (opustitev, ki predstavlja kršitev), sodišče pa na tej podlagi izda sklep o izvršbi (prvi odstavek 40. in prvi odstavek 44. člena ZIZ), v katerem tudi določi denarno kazen za dolžnikovo kršitev ob upoštevanju relevantnih okoliščin primera (prvi odstavek 227. člena v zvezi s tretjim in šestim odstavkom 226. člena ZIZ). Zato pri kršitvah opustitvenih obveznosti dolžnika nobena kršitev, storjena po izdaji izvršilnega naslova ne ostane nesankcionirana.
- ◆ Za izvršbo nenadomestne nedenarne terjatve za opustitev določenega ravnanja po prvem odstavku 227. člena ZIZ v zvezi s tretjim odstavkom 226. člena ZIZ je za določitev in izvršitev denarne kazni dolžniku v sklepu o izvršbi pogoj, da je dolžnik po izvršljivosti izvršilnega naslova vsaj enkrat že kršil svojo obveznost opustiti določeno ravnanje iz izvršilnega naslova.

VSRS Sklep III Ips 37/2021, 22. 3. 2022

227. člen (Dopustitev in opustitev)

- ◆ Določbo 226. člena ZIZ je za primere dolžnikovih kršitev opustitvenih ravnanj (227. člen ZIZ), določenih z izvršilnim naslovom (pravnomočno sodbo), treba razlagati tako, da upnik, ki tako ravnanje dolžnika zazna, vloži predlog za izvršbo in v njem med drugim opredeli to dolžnikovo obveznost (opustitev, ki predstavlja kršitev), sodišče pa na tej podlagi izda sklep o izvršbi (prvi odstavek 40. in prvi odstavek 44. člena ZIZ), v katerem tudi določi denarno kazen za dolžnikovo kršitev ob upoštevanju relevantnih okoliščin primera (prvi odstavek 227. člena v zvezi s tretjim in šestim odstavkom 226. člena ZIZ). Zato pri kršitvah opustitvenih obveznosti dolžnika nobena kršitev, storjena po izdaji izvršilnega naslova ne ostane nesankcionirana.
- ◆ Za izvršbo nenadomestne nedenarne terjatve za opustitev določenega ravnanja po prvem odstavku 227. člena ZIZ v zvezi s tretjim odstavkom 226. člena ZIZ je za določitev in izvršitev denarne kazni dolžniku v sklepu o izvršbi pogoj, da je dolžnik po izvršljivosti izvršilnega naslova vsaj enkrat že kršil svojo obveznost opustiti določeno ravnanje iz izvršilnega naslova.

VSRS Sklep III Ips 37/2021, 22. 3. 2022

228. člen (Vzpostavitev prejšnjega stanja)

229. člen (Ponovno motenje posesti)

- ◆ Po vpogledu v izvršilni predlog pritožbeno sodišče zaključuje, da upnik utemeljeno opozarja, da je njegov predlog za izvršbo vseboval vse, kar določa 40. člen ZIZ v zvezi z 229. členom ZIZ.
- ◆ Razlogom sodišča prve stopnje, da motenja, ki ga zatrjuje upnik, ni mogoče ugotavljati v ugovornem postopku, saj mora biti podano in izkazano ob vložitvi izvršilnega predloga, ni mogoče slediti. Upnik zato utemeljeno očita, da mu je sodišče prve stopnje s tem, ko je zaključilo, da v ugovornem postopku svojih navedb v predlogu za izvršbo ne more več dopolnjevati in dokazovati, kršilo pravico do izjavljanja in sodelovanja v postopku.

VSC Sklep I Ip 27/2022, 16. 2. 2022

- ◆ Nepravilna je ocena in ugotovitev sodišča, da predlagano zavarovanje prepovednega dela predloga ni potrebno. Izdana začasna odredba namreč tožencem neposredno nalaga le določeno ravnanje. Zavrnjena pa je v delu, ki bi tožencem nalaga dolžnost opustitve smiselno enakih motilnih bodočih ravnanj. Pritožniku je treba pritrdi, da je njegov pravni položaj na ta način začasno zavarovan le delno.

VSL Sklep II Cp 1791/2021, 24. 11. 2021

230. člen (Krajevna pristojnost)

231. člen (Rok za vložitev predloga za izvršbo)

232. člen (Način izvršbe)

233. člen (Nadomestilo plače pri vrnitvi delavca na delo)

234. člen (Krajevna pristojnost)

235. člen (Fizična razdelitev)

236. člen (Razdelitev s prodajo)

237. člen (Stroški postopka)

238. člen (Izjava volje)

- ◆ Če je tožnica tožencu plačala dogovorjene zneske po sodni poravnavi, se šteje, da je toženec podal svojo izjavo volje v skladu s sodno poravnavo takrat, ko je tožnica izpolnila svojo obveznost po sodni poravnavi (tretji odstavek 238. člena ZIZ). Glede na to tožnica ni izkazala pogojev za izdajo

predlagane začasne odredbe. Kot je pravilno opozorilo že prvo sodišče, tožnica tudi ni izkazala, da bi bila navedena sodna poravnava razveljavljena, zato še vedno zavezuje obe pravdni stranki.

VSL Sklep I Cp 205/2022, 14. 2. 2022

238.a člen (Krajevna pristojnost)

238.b člen (Izvršilni predlog in sklep)

238.c člen (Učinkovanje sklepa)

238.č člen (Izvršilna sredstva)

238.d člen (Posredna izročitev)

238.e člen (Neposredna izročitev)

238.f člen (Izvršitev odločbe o osebnih stikih)

- ◆ Na podlagi začasne sodne poravnave kot izvršilnega naslova ni mogoče zahtevati izdaje začasne odredbe o nadomestitvi odpadlih stikov, zato predlagatelj ni mogel uspeti s svojim predlogom. Predlagatelj bi moral na podlagi začasne sodne poravnave vložiti ustrezen predlog za izvršbo.

VSL Sklep IV Cp 229/2022, 2. 3. 2022

- ◆ Kot je pravilno izpostavil upnik v pritožbi, je imelo sodišče prve stopnje v položaju, ko tečeta sočasno postopek izvršbe glede stikov z otrokom na podlagi izvršilnega naslova in postopek o spremembi izvršilnega naslova glede stikov, dve možnosti:
- ◆ Sprejeti končno odločitev o odlogu izvršbe po izvedenem celovitem dokaznem postopku in presoji, kaj je v največjo otrokovo korist: stike, kot izhajajo iz izvršilnega naslova, izvrševati, ali jih do končne odločitve v postopku o spremembi stikov odložiti.
- ◆ Sprejeti odločitev o prekinitvi postopka odločanja o odlogu izvršbe do odločitve o začasni odredbi v postopku glede spremembe stikov.

VSM Sklep I Ip 630/2021, 28. 9. 2021

238.g člen (Izvršitev odločbe o prepovedi stikov)

Ni relevantne sodne prakse.

239. člen (Uporaba določb o izvršbi)

- ◆ V postopkih zavarovanja z začasnimi odredbami, kolikor ni v Tretjem delu ZIZ določeno drugače, smiselno uporabljajo pravila Prvega in Drugega dela ZIZ. Določba 43. člena ZIZ sodišču nalaga, da v primeru umika predloga za zavarovanje predlagatelja postopek zavarovanja ustavi. S tem pa so glede

na določila drugega odstavka 76. člena ZIZ razveljavljena tudi izvršilna oziroma zavarovalna dejanja, kolikor s tem niso prizadete pridobljene pravice drugih oseb. Sodna odločba, kakršna je sklep o izdani začasni odredbi, predstavlja procesno dejanje in ne sodi med izvršilna oziroma zavarovalna dejanja. Zato pa ob umiku predloga sodišče prve stopnje nima zakonske podlage za to, da bi ob ustavitvi postopka razveljavilo tudi sklep o izdani začasni odredbi.

VSC Sklep I Cp 101/2022, 21. 4. 2022

- ◆ Sklep o vpisu zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve poslovnega deleža učinkuje zoper imetnico poslovnega deleža, ki je tožena stranka v pravnih zadevah. Na podlagi 5. točke drugega odstavka 5. člena ZSReg in smiselne uporabe 165. člena v zvezi s 239. členom ZIZ se zaznamba sklepa o začasni odredbi vpiše v sodni register. Pri tem pa registrsko sodišče po 1. točki prvega odstavka 34. člena ZSReg presoja le, ali utemeljenost zahtevka za vpis izhaja iz listin, ki so podlaga za vpis. Po sklepu o začasni odredbi se zavarovanje odreja z zaznambo v sodnem registru v korist upnika (tožeče stranke) po začasni odredbi.

VSL Sklep IV Cpg 725/2021, 2. 3. 2022

- ◆ Če tudi se je vpis v zemljiško knjigo opravil po uradni dolžnosti, so upniku v zvezi s tem vpisom nastali stroški. Vpis hipoteke se je namreč opravil kot posledica ugoditve predlogu za zavarovanje upnikove denarne terjatve z ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini in zaznambo izvršljivosti terjatve, torej v korist upnika, sodno takso pa v tem primeru določa tar. št. 91012 v zvezi z opombo a) ZST-1.

VSC Sklep I Ip 383/2021, 8. 12. 2021

Iz obrazložitve:

7. Po določbi osmega odstavka 38. člena v zvezi z 239. členom ZIZ se mora povrnitev stroškov zahtevati takoj, ko nastanejo in je znana njihova višina, najkasneje pa v tridesetih dneh po končanem ali ustavljenem postopku zavarovanja oziroma po zaključitvi zadnjega dejanja, po katerem se zavarovanje ni nadaljevalo, sicer se stroški ne priznajo.

- ◆ Nepravilna je ocena in ugotovitev sodišča, da predlagano zavarovanje prepovednega dela predloga ni potrebno. Izdana začasna odredba namreč tožencem neposredno nalaga le določeno ravnanje. Zavržena pa je v delu, ki bi tožencem nalaga dolžnost opustitve smiselno enakih motilnih bodočih ravnanj. Pritožniku je treba pritrdi, da je njegov pravni položaj na ta način začasno zavarovan le delno.

VSL Sklep II Cp 1791/2021, 24. 11. 2021

- ◆ Predpostavka dopustnosti pravnega sredstva je pravovarstvena potreba oziroma pravni interes. Pravni interes za vložitev pritožbe ima le stranka, za katero je izdana odločba neugodna oziroma si s pritožbo zoper neugodno odločitev lahko izboljša pravni položaj. Iz navedenega sledi, da je v tej zadevi že dosežen rezultat, h kateremu je stremela dolžnica z vložitvijo predloga za vrnitev v prejšnje stanje, t.j. vsebinska obravnava njenega ugovora, zato si dolžnica s pritožbo zoper zavrženje njenega predloga za vrnitev v prejšnje stanje v I. točki izreka izpodbijanega sklepa ne more več izboljšati pravnega položaja.
- ◆ Na podlagi 3. točke drugega odstavka 17. člena ZIZ v zvezi z 239. členom ZIZ je izvršilni naslov tudi druga izvršljiva odločba, za katero zakon določa, da je izvršilni naslov. Skladno z 9. točko drugega odstavka 145. člena ZDavP-2 je izvršilni naslov za davčno izvršbo tudi seznam izvršilnih naslovov, v katerem mora biti za posamezen izvršilni naslov naveden datum izvršljivosti ter znesek davka in zamudnih obresti za vsako vrsto davka posebej. Skladno z 243. členom ZIZ pa ima upnik na podlagi izvršilnega naslova, ki se glasi na denarno terjatev, pravico zahtevati njeno zavarovanje z zastavno pravico na dolžnikovi nepremičnini. Prav tako 113. člen ZDavP-2 določa, da lahko davčni organ pri dolžnikih, ki so lastniki nepremičnega premoženja ali deleža družbenika, predlaga zavarovanje davčnega dolga z vknjižbo zastavne pravice na njihovih nepremičninah oziroma deležu družbenika pri

sodišču. Zaradi slednje določbe ni utemeljena pritožbena navedba, da upnik nikoli ni izdal sklepa o izvršbi na nepremičnine, na podlagi katerega bi sodišče šele lahko izdalo sklep o zavarovanju.

- ◆ Predhodne vročitve seznama izvršilnih naslovov dolžniku ZDavP-2 ne predvideva, niti ni pogoj za dovolitev zavarovanja na njegovi podlagi.
- ◆ Zavarovanje s prisilno hipoteko se dopusti na podlagi izvršilnega naslova, kar pomeni, da dolžnik v tem postopku ne more ugovarjati napak v postopku nastajanja izvršilnega naslova. Dolžnica tako v predmetnem izvršilnem postopku ne more uveljavljati nepravilnosti oziroma nezakovitosti posameznih izvršilnih naslovov oziroma odmere davčnih obveznosti, torej v tem postopku ne more uveljavljati, da so bili nepravilno odmerjeni prispevki iz razloga, ker je bila dolžnica v osebnem stečaju oziroma iz razlogov, ker ni več opravljala dejavnosti, je bila brezposelna oziroma se je upokojila. Če posamezni izvršilni naslovi, ki jih vsebuje seznam izvršilnih naslovov, dolžniku v davčnem ali drugem postopku, v katerem so bili izdani, niso bili pravilno vročeni, tega v postopku zavarovanja prav tako ne more ugovarjati.

VSL Sklep IV Ip 752/2021, 1. 6. 2021

239.a člen (Sklep o zavarovanju in določitev izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

240. člen (Sredstva zavarovanja)

241. člen (Nedopustnost zavarovanja)

242. člen (Krajevna pristojnost)

243. člen (Pogoji za zastavno pravico)

- ◆ Plačilo, ki je bilo (v okviru davčne izvršbe) opravljeno po izdaji sklepa o zavarovanju, izhajajoč iz načela nedeljivosti hipoteke (prvi odstavek 150. člena Stvarnopravnega zakonika - SPZ) ni razlog za prenehanje zavarovanja z zastavno pravico na nepremičnini.
- ◆ Prav tako na utemeljenost zavarovanja z zastavno pravico na nepremičnini ne vpliva v pritožbi zatrjevano dejstvo, da vrednost nepremičnine bistveno presega višino preostanka terjatve.
- ◆ Na dopustnost dovolitve zavarovanja v predmetni zadevi tudi ne vpliva dejstvo, da je bilo v davčnem postopku predhodno dovoljeno zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti s predznambo hipoteke na dolžniku do 1/2 lastnem deležu na nepremičnini z ID znakom del stavbe 1.
- ◆ Niti 113. člen ZDavP-2 niti 243. člen ZIZ dovolitve zavarovanja z zastavno pravico na nepremičnini ne pogojujeta z obstojem nevarnosti, da bo izpolnitev onemogočena ali bistveno otežena. Zavarovanje davčnega dolga z zastavno pravico na dolžnikovi nepremičnini je pogojeno le z obstojem izvršilnega naslova, iz katerega izhaja obstoj terjatve, katere zavarovanje se predlaga.

VSM Sklep I Ip 74/2022, 23. 3. 2022

- ◆ Predpostavka dopustnosti pravnega sredstva je pravovarstvena potreba oziroma pravni interes. Pravni interes za vložitev pritožbe ima le stranka, za katero je izdana odločba neugodna oziroma si s pritožbo zoper neugodno odločitev lahko izboljša pravni položaj. Iz navedenega sledi, da je v tej zadevi že dosežen rezultat, h kateremu je stremela dolžnica z vložitvijo predloga za vrnitev v prejšnje stanje, t.j.

vsebinska obravnava njenega ugovora, zato si dolžnica s pritožbo zoper zavrženje njenega predloga za vrnitev v prejšnje stanje v I. točki izreka izpodbijanega sklepa ne more več izboljšati pravnega položaja.

- ◆ Na podlagi 3. točke drugega odstavka 17. člena ZIZ v zvezi z 239. členom ZIZ je izvršilni naslov tudi druga izvršljiva odločba, za katero zakon določa, da je izvršilni naslov. Skladno z 9. točko drugega odstavka 145. člena ZDavP-2 je izvršilni naslov za davčno izvršbo tudi seznam izvršilnih naslovov, v katerem mora biti za posamezen izvršilni naslov naveden datum izvršljivosti ter znesek davka in zamudnih obresti za vsako vrsto davka posebej. Skladno z 243. členom ZIZ pa ima upnik na podlagi izvršilnega naslova, ki se glasi na denarno terjatev, pravico zahtevati njeno zavarovanje z zastavno pravico na dolžnikovi nepremičnini. Prav tako 113. člen ZDavP-2 določa, da lahko davčni organ pri dolžnikih, ki so lastniki nepremičnega premoženja ali deleža družbenika, predlaga zavarovanje davčnega dolga z vknjižbo zastavne pravice na njihovih nepremičninah oziroma deležu družbenika pri sodišču. Zaradi slednje določbe ni utemeljena pritožbena navedba, da upnik nikoli ni izdal sklepa o izvršbi na nepremičnine, na podlagi katerega bi sodišče šele lahko izdalo sklep o zavarovanju.
- ◆ Predhodne vročitve seznama izvršilnih naslovov dolžniku ZDavP-2 ne predvideva, niti ni pogoj za dovolitev zavarovanja na njegovi podlagi.
- ◆ Zavarovanje s prisilno hipoteko se dopusti na podlagi izvršilnega naslova, kar pomeni, da dolžnik v tem postopku ne more ugovarjati napak v postopku nastajanja izvršilnega naslova. Dolžnica tako v predmetnem izvršilnem postopku ne more uveljavljati nepravilnosti oziroma nezakoničnosti posameznih izvršilnih naslovov oziroma odmere davčnih obveznosti, torej v tem postopku ne more uveljavljati, da so bili nepravilno odmerjeni prispevki iz razloga, ker je bila dolžnica v osebnem stečaju oziroma iz razlogov, ker ni več opravljala dejavnosti, je bila brezposelna oziroma se je upokojila. Če posamezni izvršilni naslovi, ki jih vsebuje seznam izvršilnih naslovov, dolžniku v davčnem ali drugem postopku, v katerem so bili izdani, niso bili pravilno vročeni, tega v postopku zavarovanja prav tako ne more ugovarjati.

VSL Sklep IV Ip 752/2021, 1. 6. 2021

244. člen (Način pridobitve zastavne pravice na nepremičnini)

245. člen (Učinek vknjižbe in zaznambe)

245.a člen (Krajevna pristojnost)

245.b člen (Pogoji za zastavno pravico)

245.c člen (Način pridobitve zastavne pravice na poslovnem deležu)

246. člen (Krajevna pristojnost)

Ni relevantne sodne prakse.

247. člen (Pogoji za zastavno pravico)

248. člen (Način pridobitve zastavne pravice na premičnini)

254. člen (Uporaba določb tega poglavja, če nepremičnina ni vpisana v zemljiški knjigi)

256. člen (Krajevna pristojnost)

257. člen (Pogoji za predhodno odredbo)

1. Splošno

2. Odločba, ki je podlaga za izdajo predhodne odredbe

- ◆ Kot prvo je Okrajno sodišče v Ljubljani – Centralni oddelek za verodostojno listino s sklepom razveljavilo sklep o izvršbi v celoti in sklenilo, da bo o zahtevku in stroških odločalo sodišče v pravdnem postopku. Tako je odločilo po obrazloženem ugovoru dolžnika na podlagi drugega odstavka 62. člena ZIZ, ki je bil spremenjen z novelo ZIZ-L in velja od 25. 3. 2018. Zato tožeča stranka v tej fazi postopka razpolaga zgolj z verodostojno listino in drugimi dokazi za utemeljenost terjatve. Kot drugo pa je treba upoštevati razlago položaja, v katerem je takšen upnik, ki jo je podalo Ustavno sodišče v odločbi U-I-148/13.

VSC Sklep II Cpg 27/2022, 9. 3. 2022

3. Izkaz nevarnosti

258. člen (Domnevana nevarnost)

259. člen (Zavarovanje še ne zapadlih občasnih dajatev)

260. člen (Vrste predhodnih odredb)

1. Rubež premičnin
2. Rubež denarne terjatve ali terjatve, da se izročijo stvari
3. Rubež drugih premoženjskih oziroma materialnih pravic
4. Rubež denarnega zneska na dolžnikovem računu pri organizaciji za plačilni promet
5. Vpis zastavne pravice v sodnem registru na deležu družbenika v družbi oziroma v centralnem registru vrednostnih papirjev na nematerializiranih rednostnih papirjih
6. Predznamba zastavne pravice na dolžnikovi nepremičnini ali na pravici vknjiženi na nepremičnini
7. Več predhodnih odredb
8. Razno

262. člen (Prodaja zarubljenih stvari in prenos dolžnikove terjatve)

263. člen (Sklep o predhodni odredbi)

264. člen (Prenehanje predhodne odredbe)

265. člen (Ustavitev v primeru, če upnik ne zahteva izvršbe)

266. člen (Krajevna pristojnost)

- ◆ Predhodno vložen predlog za izdajo začasne odredbe oziroma predhodna odločitev o zavrnitvi takega predlog ni ovira za vložitev novega predloga za izdajo začasne odredbe, če je ta utemeljevan spremenjenimi, objektivno novimi dejanskimi okoliščinami, ki ob vlaganju prvega predloga za izdajo začasne odredbe še niso obstajale.
- ◆ V evropskem prostoru v mednarodni pravni teoriji je večinsko uveljavljeno stališče, da pravilo litispendence za začasne ukrepe z mednarodnim elementom ne velja in je zaradi vzpostavljene dvotimosti mogoče zahtevati več ukrepov pri sodiščih različnih držav (glede na pravila o izključni pristojnosti), saj tuje sodišče ne more določiti uporabe prisilnih sredstev, da bi to zavezovalo tudi

slovensko sodišče. Dokler tuja sodna odločba ni priznana, na območju Republike Slovenije ne učinkuje kot pravnomočna sodba in se vprašanje pravnomočno razsojene stvari lahko izpostavi šele po uspešnem priznanju tuje sodne odločbe.

- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da se za premoženjsko pravna razmerja med strankama, ki sta ruska državljana z zadnjim skupnim prebivališčem v Švici, ne uporablja slovensko, temveč švicarsko pravo.
- ◆ Upnica je uspela verjetno izkazati, da dolžnikovi poslovni deleži v družbah predstavljajo skupno premoženje upnice in dolžnika, ki je bilo pridobljeno v času trajanja zakonske zveze, dolžnik pa v ugovoru ni podal nobenih navedb, da bi bilo predmetno premoženje pridobljeno z dedovanjem ali brezplačno, zaradi česar naj skladno z relevantnim švicarskim pravom ne bi predstavljalo skupnega premoženja strank.
- ◆ Upnica je izkazala, da je pred švicarskim sodiščem vložila tožbo za razvezo zakonske zveze, v okviru katere bo sodišče odločalo tudi o delitvi skupnega premoženja zakoncev.
- ◆ Upnica lahko utemelji potrebnost začasne odredbe na premoženju, ki je v Sloveniji, tudi z dolžnikovim ravnanjem s skupnim premoženjem nasploh, torej tudi tistim, ki je v tujini, in razpolaganje s premoženjem v tujini v takem primeru predstavlja trditveno podlago v okviru zakonskega dejanskega stanu iz 272. člena ZIZ. Upnica v svojem predlogu za izdajo začasne odredbe izčrpno in natančno opredeljeno pojasnila številna dolžnikova ravnanja, ki kažejo na njegovo razpolaganje s premoženjem.
- ◆ Upnica je izpolnila tudi drugi pogoj za izdajo začasne odredbe, saj je izkazala, da bi bila realizacija njene terjatve iz naslova skupnega premoženja na poslovnih deležih v primeru odtujitve tega premoženja tretjim osebam onemogočena oziroma precej otežena, konkretna objektivna nevarnost za to pa izhaja iz izkazanih dolžnikovih razpolaganj oziroma poskusov razpolaganj s preostalim skupnim premoženjem v tujini (dvigi visokih zneskov z bančnega računa, prikrivanje informacij, zavrnitev ali zavlačevanje posredovanja podatkov o premoženju) ter dolžnikovih razpolaganj z že razdeljenim premoženjem. Izdana začasna odredba upošteva tudi načelo sorazmernosti, saj zadeva zgolj omejitve z razpolaganjem s poslovnimi deleži v družbah v Sloveniji, ki predstavljajo le manjši del skupnega premoženja.
- ◆ Smisel varščine kot pogoja za izdajo začasne odredbe po 275. členu ZIZ je v možnosti dolžnika, da dobi v čim krajšem času in s čim manjšimi težavami povrnjeno škodo, ki bi mu nastala zaradi neutemeljene ali neupravičene začasne odredbe. Trditveno in dokazno breme glede višine škode, ki bi lahko dolžniku nastala z izvršitvijo začasne odredbe, je na dolžniku, saj je slednjemu po naravi stvari to lažje dokazati oziroma ima lažji dostop do podatkov glede škode, ki bi jo utegnil utrpeti z izdajo začasne odredbe.
- ◆ Če je začasna odredba izdana v času, ko je postopek za uveljavitev terjatve že v teku, po naravi stvari opravičba ni več potrebna. „Napaka“ pri napotitvi k opravičbi začasne odredbe je bila posledica kompleksnosti in zapletenosti celotne zadeve zaradi mednarodnega elementa, to pa po stališču sodne prakse in pravne teorije ne more imeti usodnih posledic za veljavnost začasne odredbe.

VSL Sklep IV Ip 1478/2021, 27. 10. 2021

Iz obrazložitve:

23. ZMZPP v prvem odstavku 63. člena določa, da je sodišče Republike Slovenije izključno pristojno za dovolitev in opravo izvršbe, če se ta opravlja na območju Republike Slovenije. ZIZ glede krajevne pristojnosti za začasne odredbe v prvem odstavku 266. člena določa, da je pristojno sodišče, ki bi bilo pristojno za predlog za izvršbo, za predlog za izvršbo na delež družbenika pa je v 164. členu ZIZ določena krajevna pristojnost sodišča, na območju katerega je sedež družbe. Ker je torej za dovolitev izvršbe (enako pa tudi za dovolitev zavarovanja) izključno pristojno slovensko sodišče, je za realizacijo tuje sodne odločbe v Republiki Sloveniji najprej treba doseči priznanje in izvršitev te tuje sodne odločbe. Tuje sodišče namreč ne more določiti uporabe prisilnih sredstev, da bi to zavezovalo tudi slovensko sodišče¹⁰, saj bi šlo za nedopusten poseg v državno in ozemeljsko suverenost. Tudi sodna praksa se je že izrekla, da je tuja sodna odločba z domačo izenačena šele, če jo prizna sodišče v Republiki Sloveniji (prvi odstavek 94. člena ZMZPP), zato je treba

šteti, da dokler tuja sodna odločba ni priznana, na območju Republike Slovenije ne učinkuje kot pravnomočna sodba in se vprašanje pravnomočno razsojene stvari lahko izpostavi šele po uspešnem priznanju tuje sodne odločbe.¹¹

10 Glej Repas M., Rijavec V., Knez R., Kraljić S., Keresteš T., Ivanc T., Sladič J., Ekart A.: Mednarodno zasebno pravo Evropske unije, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana, 2018, stran 241-243.

11 Prim. VSL Sklep I Cpg 829/2001 z dne 13. 2. 2002.

267. člen (Kdaj je mogoče izdati začasno odredbo)

- ◆ Na podlagi začasne sodne poravnave kot izvršilnega naslova ni mogoče zahtevati izdaje začasne odredbe o nadomestitvi odpadlih stikov, zato predlagatelj ni mogel uspeti s svojim predlogom. Predlagatelj bi moral na podlagi začasne sodne poravnave vložiti ustrezen predlog za izvršbo.

VSL Sklep IV Cp 229/2022, 2. 3. 2022

268. člen (Učinek sklepa o začasni odredbi)

- ◆ Kadar je sklep o začasni odredbi izdan v pravnem postopku, ima učinek sklepa o izvršbi (268. člen ZIZ). To pomeni, da mora predlog za izdajo začasne odredbe vsebovati sestavine, ki bodo omogočale, da bo imel sklep o začasni odredbi lahko tak učinek. Predlagatelj mora tako predlagati tudi sredstvo izvršbe, s katerim se bo začasna odredba realizirala, le to pa mora biti ustrezno. Brez te sestavine sklep o izdani začasni odredbi ne more učinkovati kot sklep o izvršbi.

VSC Sklep I Cp 88/2022, 15. 3. 2022

- ◆ Nepravilna je ocena in ugotovitev sodišča, da predlagano zavarovanje prepovednega dela predloga ni potrebno. Izdana začasna odredba namreč tožencem neposredno nalaga le določeno ravnanje. Zavrnjena pa je v delu, ki bi tožencem nalaga dolžnost opustitve smiselno enakih motilnih bodočih ravnanj. Pritožniku je treba pritrudi, da je njegov pravni položaj na ta način začasno zavarovan le delno.

VSL Sklep II Cp 1791/2021, 24. 11. 2021

269. člen (Nedopustnost začasne odredbe)

270. člen (Pogoji za začasno odredbo)

1. Splošno

- ◆ Začasna odredba je sredstvo zavarovanja terjatve. Njen namen je zagotoviti upniku možnost bodoče izvršbe, da ne bi sodno varstvo, ki ga terja v pravdi, kasneje ostalo brez učinka. Za izdajo začasne odredbe se uporabljajo določbe ZIZ. Te zaradi sumarnosti postopka ne predvidevajo odgovora dolžnika na upnikov odgovor na ugovor. Zato sodišče prve stopnje toženki ni bilo dolžno dati možnosti, da se do odgovora na ugovor opredeli

VSL Sklep I Cp 1916/2021, 24. 2. 2022

- ◆ Pritožbeno sodišče pritrjuje odločitvi sodišča prve stopnje, ki je ugovoru toženke zoper sklep o izdaji začasne odredbe ugodilo in predlog tožnika zavrnilo. Pri tem je sicer zmotno štel, da na verjetnost obstoja terjatve ne vpliva dokončna odločba toženke, na podlagi katere je bil obnovljen postopek posebnega javnega natečaja za direktorja urada A. in v njegovem okviru odpravljena odločba o imenovanju tožnika na delovno mesto (položaj) direktorja urada A. V upravnem postopku ima

dokončnost odločbe enak učinek kot pravnomočnost, z razliko, da dokončnost ni ovira za izpodbijanje odločbe v upravnem sporu. Upravna odločba učinkuje praviloma, ko postane dokončna; z dokončnostjo lahko stranka prične izvajati pravico, če zakon ne določa drugače (prvi odstavek 224. člena ZUP).

VDSS Sklep Pdp 119/2022, 24. 2. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je prezrlo, da tožeča stranka predlaga izdajo začasne odredbe v zavarovanje denarne in nederarne terjatve, zato je preuranjeno štel, da tožnica ni izkazala subjektivnega elementa, ki je potreben za izdajo začasne odredbe.

VSL Sklep I Cp 1272/2021, 23. 8. 2021

2. Verjeten obstoj terjatve

- ◆ Pritožbeno sodišče pritrjuje odločitvi sodišča prve stopnje, ki je ugovoru toženke zoper sklep o izdaji začasne odredbe ugodilo in predlog tožnika zavrnilo. Pri tem je sicer zmotno štel, da na verjetnost obstoja terjatve ne vpliva dokončna odločba toženke, na podlagi katere je bil obnovljen postopek posebnega javnega natečaja za direktorja urada A. in v njegovem okviru odpravljena odločba o imenovanju tožnika na delovno mesto (položaj) direktorja urada A. V upravnem postopku ima dokončnost odločbe enak učinek kot pravnomočnost, z razliko, da dokončnost ni ovira za izpodbijanje odločbe v upravnem sporu. Upravna odločba učinkuje praviloma, ko postane dokončna; z dokončnostjo lahko stranka prične izvajati pravico, če zakon ne določa drugače (prvi odstavek 224. člena ZUP).

VDSS Sklep Pdp 119/2022, 24. 2. 2022

- ◆ Ker se je upnica na obe vlogi v zvezi z dokazovanjem verjetnosti terjatve, ki jo ima do družbe A., d. o. o. (katere družbenika sta dolžnika) izrecno sklicevala kot na del svoje trditvene podlage, obe vlogi pa je tudi priložila predlogu za zavarovanje, to po presoji pritožbenega sodišča zadošča za preizkus izkazanosti njene terjatve do družbe na podlagi standarda verjetnosti. Sklicevanje upnice na obe vlogi iz pravnega postopka tudi ni pavšalno, ampak upnica jasno pove v katerem delu navedbe iz vlog predstavljajo del njene trditvene podlage.

VSL Sklep IV Ip 1007/2021, 30. 6. 2021

- ◆ Upnica je v predlogu za izdajo začasne odredbe izrecno navedla, da se kot na del svoje trditvene podlage za utemeljevanje terjatve do družbe sklicuje na navedbe iz priložene tožbe in prve pripravljalne vloge v postopku, ki teče pred Okrožnim sodiščem v Kranju, kar je sestavni del predloga za izdajo začasne odredbe. Upnica se je torej v predlogu za izdajo začasne odredbe sklicevala na trditve v priloženih vlogah v spisu, kar po oceni pritožbenega sodišča zadošča za preizkus izkazanosti njene terjatve do družbe na podlagi standarda verjetnosti.

VSL Sklep IV Ip 1006/2021, 30. 6. 2021

3. Verjeten obstoj nevarnosti

- ◆ Trditve o slabem likvidnostnem in premoženjskem stanju prvotožene stranke, o tem da prvotožena stranka nejudikatne terjatve tožniku noče plačati ter o govoricah, da prvotožena stranka namerava ustanoviti novo gospodarsko družbo, ki bi zaposlila vse njene igralce, tudi po prepričanju pritožbenega sodišča ne predstavljajo trditvev, iz katerih bi izhajalo aktivno ravnanje prvotoženca v smeri zmanjševanja njegovega premoženja. Pri tem pritožbeno ponovno izpostavljen obstoj likvidnostnih težav prvotožene stranke lahko, kot je pravilno obrazložilo sodišče prve stopnje, utemeljuje le objektivno nevarnost za uveljavitev terjatve, ne pa subjektivne (aktivnega ravnanja dolžnika v smeri zmanjševanja njegovega premoženja), ki se v zvezi z zavarovanjem denarne terjatve zahteva.

VSC Sklep I Cp 23/2022, 2. 3. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je prezrlo, da tožeča stranka predlaga izdajo začasne odredbe v zavarovanje denarne in nedenarne terjatve, zato je preuranjeno štelo, da tožnica ni izkazala subjektivnega elementa, ki je potreben za izdajo začasne odredbe.

VSL Sklep I Cp 1272/2021, 23. 8. 2021

4. **Neznatna škoda**
5. **Domneva nevarnosti**
6. **Ureditvene (regulacijske) začasne odredbe**

271. člen (Vrste začasnih odredb)

1. **Splošno**
2. **Namen začasne odredbe**
3. **Prepoved, da dolžnik ne sme razpolagati s premožninami in hramba teh stvari ter vpis prepovedi v register**
4. **Prepoved, da dolžnik ne sme odtujiti ali obremeniti svoje nepremičnine ali stvarnih pravic in zaznamba te prepovedi v zemljiški knjigi**
5. **Prepoved dolžnikovemu dolžniku, da dolžniku ne sme izplačati terjatve ali mu izročiti stvari ter prepoved dolžniku, da ne sme sprejeti stvari, izterjati terjatve ali razpolagati z njimi**
6. **Nalog organizaciji za plačilni promet, da mora dolžniku ali drugemu po njegovem nalogu odredi izplačilo denarnega zneska za katerega je izdana začasna odredba, z dolžnikovega računa**
7. **Druge vrste začasnih odredb**
 - ◆ Tožniki imajo kot družbeniki pravno varstvo zoper izglasovane sklepe skupščine, ali se jih bodo poslužili je njihova stvar. Zgolj zaradi predlaganih sklepov ne bo prišlo do stečaja oziroma uničenja družbe. Slednje je povezano z ekonomskim stanjem družbe, ne s predlaganimi sklepi skupščine. Ti se ne glasijo na začetek postopka likvidacije družbe. Prepoved glasovanja na skupščini ne bo preprečila stečaja.

VSC Sklep II Cpg 40/2022, 13. 4. 2022

272. člen (Pogoji za začasno odredbo)

1. **Splošno**
 - ◆ Niti ZPP niti ZIZ upniku ne prepovedujeta, da predlog za izdajo začasne odredbe naknadno dopolni ali spremeni. To lahko stori do odločitve sodišča prve stopnje o prvotnem predlogu, zato je treba kot pravočasne upoštevati vse upnikove vloge, ki so na pristojno sodišče prispеле do trenutka izdaje sklepa o predlogu za izdajo začasne odredbe.
 - ◆ Stališče prvostopnega sodišča, da je namen začasne odredbe le v preprečitvi nastanka škode, torej škode, katere nastanek šele grozi, je preozko in v nasprotju s splošnim načelom preprečevanja škode.
 - ◆ Vsebina pojma "težko nadomestljive škode" se v primeru regulacijskih začasnih odredb nanaša na grozečo škodo, ki je v tem, da upnik brez takojšnje zaščite svojega pravnega položaja (z začasno odredbo) ne bo mogel doseči učinkovitega sodnega varstva, ker bo to v času, ko bo upnik ob

normalnem teku stvari lahko prišel do končne odločitve v rednem sodnem postopku, že povsem brez pomena. Pogoj nastanka težko nadomestljive škode je pri regulacijskih začasnih odredbah torej izkazan, če obstaja verjetnost, da sodno varstvo, ki ga bo upnik uveljavljal s tožbo, tudi, če bo z njo uspel, ne bo več doseglo svojega namena.

VSL Sklep I Cpg 122/2022, 16. 3. 2022

- ◆ Kadar je sklep o začasni odredbi izdan v pravnem postopku, ima učinek sklepa o izvršbi (268. člen ZIZ). To pomeni, da mora predlog za izdajo začasne odredbe vsebovati sestavine, ki bodo omogočale, da bo imel sklep o začasni odredbi lahko tak učinek. Predlagatelj mora tako predlagati tudi sredstvo izvršbe, s katerim se bo začasna odredba realizirala, le to pa mora biti ustrezno. Brez te sestavine sklep o izdani začasni odredbi ne more učinkovati kot sklep o izvršbi.

VSC Sklep I Cp 88/2022, 15. 3. 2022

- ◆ Če je tožnica tožencu plačala dogovorjene zneske po sodni poravnavi, se šteje, da je toženec podal svojo izjavo volje v skladu s sodno poravnavo takrat, ko je tožnica izpolnila svojo obveznost po sodni poravnavi (tretji odstavek 238. člena ZIZ). Glede na to tožnica ni izkazala pogojev za izdajo predlagane začasne odredbe. Kot je pravilno opozorilo že prvo sodišče, tožnica tudi ni izkazala, da bi bila navedena sodna poravnava razveljavljena, zato še vedno zavezuje obe pravdni stranki.

VSL Sklep I Cp 205/2022, 14. 2. 2022

- ◆ V postopku zavarovanja zadošča, da se odločilna dejstva ugotovijo s stopnjo verjetnosti in ni potrebno prepričanje o določenem odločilnem dejstvu, kot pri odločanju o utemeljenosti tožbenega zahtevka. Ker je sodišče prve stopnje že na podlagi listinskega dokaza, ki ga je predložil sam tožnik, ugotovilo odločilna dejstva glede obsega terjatve, ki je podana s stopnjo verjetnosti, zaslišanje tožnika in prič ni bilo potrebno, zato je tudi očitok o procesni kršitvi neutemeljen.

VSL Sklep II Cp 2061/2021, 12. 1. 2022

- ◆ Odločitev sodišča prve stopnje o zavrnitvi predlagane začasne odredbe je pravilna že iz razloga, ker tožeča stranka s predlogom za začasno odredbo zahteva večji obseg varstva kot s tožbenim zahtevkom v glavni zadevi. Z drugimi besedami, če bi sodišče prve stopnje predlagani začasni odredbi ugodilo, bi odredba preseгла namen zavarovanja, saj bi tožeča stranka dosegla pravno varstvo, ki ga ne bi dosegla niti po morebitni ugoditvi glavnemu zahtevku.

VSL Sklep I Cp 1784/2021, 10. 1. 2022

- ◆ Predhodno vloženi predlog za izdajo začasne odredbe oziroma predhodna odločitev o zavrnitvi takega predloga ni ovira za vložitev novega predloga za izdajo začasne odredbe, če je ta utemeljevan spremljenimi, objektivno novimi dejanskimi okoliščinami, ki ob vlaganju prvega predloga za izdajo začasne odredbe še niso obstajale.
- ◆ V evropskem prostoru v mednarodni pravni teoriji je večinsko uveljavljeno stališče, da pravilo litispendence za začasne ukrepe z mednarodnim elementom ne velja in je zaradi vzpostavljene dvotirnosti mogoče zahtevati več ukrepov pri sodiščih različnih držav (glede na pravila o izključni pristojnosti), saj tuje sodišče ne more določiti uporabe prisilnih sredstev, da bi to zavezovalo tudi slovensko sodišče. Dokler tuja sodna odločba ni priznana, na območju Republike Slovenije ne učinkuje kot pravnomočna sodba in se vprašanje pravnomočno razsojene stvari lahko izpostavi šele po uspešnem priznanju tuje sodne odločbe.
- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da se za premoženjsko pravna razmerja med strankama, ki sta ruska državljana z zadnjim skupnim prebivališčem v Švici, ne uporablja slovensko, temveč švicarsko pravo.
- ◆ Upnica je uspela verjetno izkazati, da dolžnikovi poslovni deleži v družbah predstavljajo skupno premoženje upnice in dolžnika, ki je bilo pridobljeno v času trajanja zakonske zveze, dolžnik pa v ugovoru ni podal nobenih navedb, da bi bilo predmetno premoženje pridobljeno z dedovanjem ali

brezplačno, zaradi česar naj skladno z relevantnim švicarskim pravom ne bi predstavljalo skupnega premoženja strank.

- ◆ Upnica je izkazala, da je pred švicarskim sodiščem vložila tožbo za razvezo zakonske zveze, v okviru katere bo sodišče odločalo tudi o delitvi skupnega premoženja zakoncev.
- ◆ Upnica lahko utemelji potrebnost začasne odredbe na premoženju, ki je v Sloveniji, tudi z dolžnikovim ravnanjem s skupnim premoženjem nasploh, torej tudi tistim, ki je v tujini, in razpolaganje s premoženjem v tujini v takem primeru predstavlja trditveno podlago v okviru zakonskega dejanskega stanu iz 272. člena ZIZ. Upnica v svojem predlogu za izdajo začasne odredbe izčrpno in natančno opredeljeno pojasnila številna dolžnikova ravnanja, ki kažejo na njegovo razpolaganje s premoženjem.
- ◆ Upnica je izpolnila tudi drugi pogoj za izdajo začasne odredbe, saj je izkazala, da bi bila realizacija njene terjatve iz naslova skupnega premoženja na poslovnih deležih v primeru odtujitve tega premoženja tretjim osebam onemogočena oziroma precej otežena, konkretna objektivna nevarnost za to pa izhaja iz izkazanih dolžnikovih razpolaganj oziroma poskusov razpolaganj s preostalim skupnim premoženjem v tujini (dvigi visokih zneskov z bančnega računa, prikrivanje informacij, zavrnitev ali zavlačevanje posredovanja podatkov o premoženju) ter dolžnikovih razpolaganj z že razdeljenim premoženjem. Izdana začasna odredba upošteva tudi načelo sorazmernosti, saj zadeva zgolj omejitve z razpolaganjem s poslovnimi deleži v družbah v Sloveniji, ki predstavljajo le manjši del skupnega premoženja.
- ◆ Smisel varščine kot pogoja za izdajo začasne odredbe po 275. členu ZIZ je v možnosti dolžnika, da dobi v čim krajšem času in s čim manjšimi težavami povrnjeno škodo, ki bi mu nastala zaradi neutemeljene ali neupravičene začasne odredbe. Trditveno in dokazno breme glede višine škode, ki bi lahko dolžniku nastala z izvršitvijo začasne odredbe, je na dolžniku, saj je slednjemu po naravi stvari to lažje dokazati oziroma ima lažji dostop do podatkov glede škode, ki bi jo utegnil utrpeti z izdajo začasne odredbe.
- ◆ Če je začasna odredba izdana v času, ko je postopek za uveljavitev terjatve že v teku, po naravi stvari opravičba ni več potrebna. „Napaka“ pri napotitvi k opravičbi začasne odredbe je bila posledica kompleksnosti in zapletenosti celotne zadeve zaradi mednarodnega elementa, to pa po stališču sodne prakse in pravne teorije ne more imeti usodnih posledic za veljavnost začasne odredbe.

VSL Sklep IV Ip 1478/2021, 27. 10. 2021

- ◆ Sodišče prve stopnje je prezrlo, da tožeča stranka predlaga izdajo začasne odredbe v zavarovanje denarne in nedenarne terjatve, zato je preuranjeno štelo, da tožnica ni izkazala subjektivnega elementa, ki je potreben za izdajo začasne odredbe.

VSL Sklep I Cp 1272/2021, 23. 8. 2021

2. Predpostavke za izdajo začasne odredbe - nedenarne terjatve

- ◆ Težko nadomestljiva škoda je pravni standard, ki ga zakon ne definira, ampak ga v vsakem konkretnem primeru napolnjuje sodišče. Da pa to lahko stori, mora imeti na voljo konkretne trditve o takšni škodi, ki nastaja ali grozi in dokaze zanjo. Upnik konkretnih trditvev v tej smeri ni ponudil. Ni zatrjeval (in za svoje trditve predložil dokazov), da gre za škodo, ki jo je oziroma jo bo težko nadomestiti. Materialna škoda, ki podjetju (morebiti) nastaja oziroma bi mu (morebiti) nastala v prihodnje, ker vsi delavci v bližini sedeža podjetja ne morejo parkirati svojih vozil, ne ustreza standardu težko nadomestljive škode iz druge alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ, ki opravičuje izdajo ureditvene začasne odredbe. Že zaradi tega začasne odredbe na tej podlagi ni mogoče izdati in že zaradi tega so vsi pritožbeni ugovori v zvezi z razlogi v točki 7 obrazložitve neutemeljeni.

VSM Sklep I Cpg 87/2022, 31. 5. 2022

- ◆ Upošteva je ugotovljen časovni okvir 23 dni od obvestila do pretečega odklopa, prvi dolžnik utemeljeno navaja, da je imel upnik zadosti časa zamenjati dobavitelja električne energije in si zagotoviti nadaljnjo nemoteno oskrbo ter da to zanj ni predstavljalo pretežkega dodatnega bremena.
VSC Sklep II Cpg 47/2022, 22. 4. 2022
- ◆ Tožnik je v predlogu za izdajo začasne odredbe verjetnost obstoja terjatve izkazoval z dejstvom, da je bila predhodna premestitev z delovnega mesta direktor urada A. na drugo delovno mesto policijski svetnik v Policiji, Služba generalnega direktorja Policije nezakonita, oziroma z dejstvom, da s položaja direktor urada A. ni bil zakonito razrešen. Dejstvo, da je bil z odločbo z dne 13. 10. 2020 postopek javnega natečaja za direktorja urada A. obnovljen in da je bila v tem okviru odločba o njegovem imenovanju odpravljena, je ocenil kot dejstvo, ki na presojo verjetnosti obstoja terjatve ne vpliva. Sodišče prve stopnje je pravilno zavzelo drugačno stališče, pri čemer ne gre za vprašanje vezanosti sodišča na (pravnomočno) upravno odločbo (vprašanje, ali lahko sodišče o tožnikovem položaju odloči drugače kot upravni organ), ampak za vprašanje, ali je tožnikova terjatev, če v času odločanja o predlogu za izdajo začasne odredbe ni imenovan na položaj direktorja urada A., verjetno izkazana. Odgovor na to vprašanje je negativen.
VDSS Sklep Pdp 273/2022, 21. 4. 2022
- ◆ Upnik ni konkretno pojasnil kaj naj bi bil predmet sodnega varstva v bodoči pravdi. Glede na trditve v tožbi je sodišče prve stopnje pravilno zaključilo, da upniku kot družbeniku ne gre napovedana gola tožba na prepoved vznemirjanja družbe in družbenikov po 99. členu SPZ. Poslovni delež ni stvar, ki bi bil predmet stvarnopravnega varstva. Kaj je in kako ga je možno varovati urejajo specialni predpisi. Enako velja za družbo kot subjekt.
VSC Sklep II Cpg 45/2022, 13. 4. 2022
- ◆ Zakonsko določilo 272. člena ZIZ poleg izpolnjene predpostavke iz prvega odstavka pogoje za izdajo začasne odredbe iz drugega odstavka določa alternativno. Zaradi precedenčnega učinka Ustavne odločbe Up 275/97 mora biti dodatno izpolnjen pogoj reverzibilnosti, torej vzpostavitve v prejšnje stanje, ni pa nujno, da je odredba potrebna zaradi preprečitve sile ali nastanka težko nadomestljive škode. Zadošča že verjetnost, da dolžnik z izdajo začasne odredbe, če bi se tekom postopka izkazala za neutemeljeno, ne bi utrpel hujših neugodnih posledic od tistih, ki bi brez izdaje začasne odredbe nastale upniku. Ob tem mora sodišče pri tehtanju upoštevati restriktivno naravo začasnih odredb.
VSL Sodba in sklep II Cp 415/2022, 6. 4. 2022
- ◆ Iz ustaljene sodne prakse izhaja stališče, da določb o originarni pridobitvi lastninske pravice (24. do 26. člena ZTLR) ni mogoče uporabiti, če sta zakonca vlagala v nepremičnino tretjega, ki je za gradnjo vedel in z njo soglašal. V takšnem primeru je govor lahko le o skupni graditvi, ki je poseben pravni temelj za pridobitev lastninske pravice.
VSL Sklep II Cp 433/2022, 24. 3. 2022
- ◆ Niti ZPP niti ZIZ upniku ne prepovedujeta, da predlog za izdajo začasne odredbe naknadno dopolni ali spremeni. To lahko stori do odločitve sodišča prve stopnje o prvotnem predlogu, zato je treba kot pravočasne upoštevati vse upnikove vloge, ki so na pristojno sodišče prispele do trenutka izdaje sklepa o predlogu za izdajo začasne odredbe.
- ◆ Stališče prvostopnega sodišča, da je namen začasne odredbe le v preprečitvi nastanka škode, torej škode, katere nastanek šele grozi, je preozko in v nasprotju s splošnim načelom preprečevanja škode.
- ◆ Vsebina pojma "težko nadomestljive škode" se v primeru regulacijskih začasnih odredb nanaša na grozečo škodo, ki je v tem, da upnik brez takojšnje zaščite svojega pravnega položaja (z začasno odredbo) ne bo mogel doseči učinkovitega sodnega varstva, ker bo to v času, ko bo upnik ob normalnem teku stvari lahko prišel do končne odločitve v rednem sodnem postopku, že povsem brez pomena. Pogoj nastanka težko nadomestljive škode je pri regulacijskih začasnih odredbah torej

izkazan, če obstaja verjetnost, da sodno varstvo, ki ga bo upnik uveljavljal s tožbo, tudi, če bo z njo uspel, ne bo več doseglo svojega namena.

VSL Sklep I Cpg 122/2022, 16. 3. 2022

- ◆ Oškodovanci v postopku uveljavljajo premoženjskopravni zahtevek, izstavitev zemljiškoknjižne listine, ki ga drugi odstavek 100. člena ZKP ne predvideva. Pritožbeno sodišče pri tem zavrača pritožbeno tezo, da je v skladu s 101. členom ZKP moč uveljavljati vse oziroma enake zahtevke, kot v pravdi. ZKP v 101. členu ureja aktivno legitimacijo, t.j. upravičenje za podajo premoženjskopravnega zahtevka, ki ga izenačuje s pravdno aktivno legitimacijo in ne vrsto pravnega zahtevka. Izstavitev zemljiškoknjižne listine ni zahtevek po vrnitvi stvari, kot to zatrjujejo pritožniki. V skladu z 106. členom ZKP je stvar moč vračati takrat, kadar sodišče ugotovi, da pripada oškodovancu in da je stvar pri obdolžencu, pri katerem od udeležencev kaznivega dejanja ali pri nekom, katerem so jo ti dali v hrambo. Iz podatkov v spisu izhaja, da so predmetne nepremičnine vknjižene v zemljiško knjigo, kot lastnica je vknjižena obdolžena pravna oseba, nad katero je bil dne 18. 3. 2019 uveden stečaj in so del stečajne mase. Oškodovanci do predmetnih nepremičnin nimajo takih upravičenj, ki bi ustrezala kriteriju pripadnosti, kot ga določa 109. člen ZKP, tudi sicer pa zelenih lastniških upravičenj ne morejo zahtevati z izstavitvijo zemljiškoknjižnega dovolila. Podlaga izstaviti zemljiškoknjižnega dovolila je ugotovitev (izključujoče) lastninske pravice predmetnih nepremičnin, do katere so po podatkih spisa oškodovanci poskušali priti čez različne civilne postopke, zaenkrat neuspešno. V stečaju nad zemljiškoknjižnim lastnikom so bili z lastniškim zahtevkom, prijavo izločitvene pravice nad predmetnimi nepremičninami napoteni na pravdo, kar pomeni, da je stečajni upravitelj njihov zahtevek prerekal, da je zatorej njihovo lastniško upravičenje sporno. Oškodovanci svojega lastništva nad predmetnimi nepremičninami v razmerju do zemljiškoknjižnega lastnika tako ne morejo uveljavljati v tem kazenskem postopku, ne glede na njegov izid in zagotovo ne z zahtevkom po izstavitvi zemljiškoknjižnega dovolila in pravilno je razlogovanje prvostopenjskega sodišča, da že iz tega razloga ni moč ugoditi predlogu za začasno zavarovanje priglašene premoženjskopravnega zahtevka, saj v skladu s prvim odstavkom 272. člena ZIZ, ki se v skladu s 502.d členom ZKP smiselno uporablja v postopku za začasno zavarovanje odvzema premoženjske koristi oziroma odreditvi začasnega zavarovanja premoženjskopravnega zahtevka, oškodovanci niso z zadostno verjetnostjo izkazali, da terjatev obstaja ali da bo ta terjatev zoper dolžnika nastala. Oškodovanci so lastniška upravičenja uveljavljali v več pravnih v Sloveniji in na Hrvaškem in v nobeni od njih zaenkrat niso uspeli, v nekaterih tudi pravnomočno ne.
- ◆ Za odreditev začasnega zavarovanja je bistven oziroma odločujoč vpliv uvedbe stečajnega postopka na izvršilne postopke. Po prvem odstavku 131. člena ZFPPIPP po začetku postopka zaradi insolventnosti proti insolventnemu dolžniku ni dovoljeno izdati sklepa o izvršbi ali zavarovanju. To pomeni, da kot pravna posledica (učinek) začetka postopka zaradi insolventnosti nastane pravna ovira (negativna procesna predpostavka) za dovolitev izvršbe ali zavarovanja (izdajo sklepa, s katerim sodišče dovoli izvršbo ali zavarovanje). ZFPPIPP ne določa nobene izjeme od splošnega pravila o nedovoljenosti izvršbe ali zavarovanja, kar enako velja v kazenskem postopku glede odrejanja začasnih zavarovanj, za katera se smiselno uporabljajo določbe ZIZ in ZFPPIPP, ki ima opisan vpliv načasne odredbe. Ker je bil nad obdolženo pravno osebo uveden stečaj, predlogi za odreditev začasnih zavarovanj uveljavljenih premoženjskopравnih zahtevkov vloženi po začetku stečaja, niso dovoljeni.

VSL Sklep II Kp 21332/2015, 11. 3. 2022

- ◆ Pritožbeno sodišče pritrjuje odločitvi sodišča prve stopnje, ki je ugovoru toženke zoper sklep o izdaji začasne odredbe ugodilo in predlog tožnika zavrnilo. Pri tem je sicer zmotno štelo, da na verjetnost obstoja terjatve ne vpliva dokončna odločba toženke, na podlagi katere je bil obnovljen postopek posebnega javnega natečaja za direktorja urada A. in v njegovem okviru odpravljena odločba o imenovanju tožnika na delovno mesto (položaj) direktorja urada A. V upravnem postopku ima dokončnost odločbe enak učinek kot pravnomočnost, z razliko, da dokončnost ni ovira za izpodbijanje odločbe v upravnem sporu. Upravna odločba učinkuje praviloma, ko postane dokončna; z

dokončnostjo lahko stranka prične izvajati pravico, če zakon ne določa drugače (prvi odstavek 224. člena ZUP).

VDSS Sklep Pdp 119/2022, 24. 2. 2022

- ◆ Neutemeljeni so pritožbeni očitki sodišču, da naj bi prejudiciralo odločitev, saj je zgolj ocenilo verjetnost obstoja terjatve (zahtevka), pri čemer se je upravičeno, glede na zahtevne pogoje za začetek postopka (41. člen ZVEtL-1) oprlo na podatke v katastru stavb, po katerem pa t.i. Pasaža kot posebna stavba ne obstaja.

VSC Sklep I Cp 481/2021, 15. 12. 2021

- ◆ V skladu z določbo sedmega odstavka 481. člena ZGD-1 lahko družbena pogodba določi, da je za odsvojitve poslovnega deleža osebam, ki niso družbeniki, potrebno soglasje večine ali vseh družbenikov, in določi pogoje za izdajo soglasja. V konkretnem primeru družbena pogodba take določbe ne vsebuje.
- ◆ Stališče pritožnice, da bi morale biti v družbeni pogodbi tožene stranke, v primeru dopustne prodaje poslovnih deležev tretjim osebam, to tudi izrecno določeno, je materialnopravno zmotno. Ne izhaja pa niti iz drugih določb družbene pogodbe v zvezi s prednostno pravico družbe kot mogoče pridobiteljice lastnega poslovnega deleža in v zvezi s pravicami ostalih družbenikov.

VSL Sklep I Cpg 606/2021, 17. 11. 2021

- ◆ Predhodno vložen predlog za izdajo začasne odredbe oziroma predhodna odločitev o zavrnitvi takega predlog ni ovira za vložitev novega predloga za izdajo začasne odredbe, če je ta utemeljevan spremenjenimi, objektivno novimi dejanskimi okoliščinami, ki ob vlaganju prvega predloga za izdajo začasne odredbe še niso obstajale.
- ◆ V evropskem prostoru v mednarodni pravni teoriji je večinsko uveljavljeno stališče, da pravilo litispendence za začasne ukrepe z mednarodnim elementom ne velja in je zaradi vzpostavljene dvotimosti mogoče zahtevati več ukrepov pri sodiščih različnih držav (glede na pravila o izključni pristojnosti), saj tuje sodišče ne more določiti uporabe prisilnih sredstev, da bi to zavezovalo tudi slovensko sodišče. Dokler tuja sodna odločba ni priznana, na območju Republike Slovenije ne učinkuje kot pravnomočna sodba in se vprašanje pravnomočno razsojene stvari lahko izpostavi šele po uspešnem priznanju tuje sodne odločbe.
- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da se za premoženjsko pravna razmerja med strankama, ki sta ruska državljana z zadnjim skupnim prebivališčem v Švici, ne uporablja slovensko, temveč švicarsko pravo.
- ◆ Upnica je uspela verjetno izkazati, da dolžnikovi poslovni deleži v družbah predstavljajo skupno premoženje upnice in dolžnika, ki je bilo pridobljeno v času trajanja zakonske zveze, dolжник pa v ugovoru ni podal nobenih navedb, da bi bilo predmetno premoženje pridobljeno z dedovanjem ali brezplačno, zaradi česar naj skladno z relevantnim švicarskim pravom ne bi predstavljalo skupnega premoženja strank.
- ◆ Upnica je izkazala, da je pred švicarskim sodiščem vložila tožbo za razvezo zakonske zveze, v okviru katere bo sodišče odločalo tudi o delitvi skupnega premoženja zakoncev.
- ◆ Upnica lahko utemelji potrebnost začasne odredbe na premoženju, ki je v Sloveniji, tudi z dolžnikovim ravnanjem s skupnim premoženjem nasploh, torej tudi tistim, ki je v tujini, in razpolaganje s premoženjem v tujini v takem primeru predstavlja trditveno podlago v okviru zakonskega dejanskega stanu iz 272. člena ZIZ. Upnica v svojem predlogu za izdajo začasne odredbe izčrpno in natančno opredeljeno pojasnila številna dolžnikova ravnanja, ki kažejo na njegovo razpolaganje s premoženjem.
- ◆ Upnica je izpolnila tudi drugi pogoj za izdajo začasne odredbe, saj je izkazala, da bi bila realizacija njene terjatve iz naslova skupnega premoženja na poslovnih deležih v primeru odtujitve tega premoženja tretjim osebam onemogočena oziroma precej otežena, konkretna objektivna nevarnost za to pa izhaja iz izkazanih dolžnikovih razpolaganj oziroma poskusov razpolaganj s preostalim skupnim

premoženjem v tujini (dvigi visokih zneskov z bančnega računa, prikrivanje informacij, zavrnitev ali zavlačevanje posredovanja podatkov o premoženju) ter dolžnikovih razpolaganj z že razdeljenim premoženjem. Izdana začasna odredba upošteva tudi načelo sorazmernosti, saj zadeva zgolj omejitve z razpolaganjem s poslovnimi deleži v družbah v Sloveniji, ki predstavljajo le manjši del skupnega premoženja.

- ◆ Smisel varščine kot pogoja za izdajo začasnih odredb po 275. členu ZIZ je v možnosti dolžnika, da dobi v čim krajšem času in s čim manjšimi težavami povrnjeno škodo, ki bi mu nastala zaradi neutemeljene ali neupravičene začasnih odredb. Trditveno in dokazno breme glede višine škode, ki bi lahko dolžniku nastala z izvršitvijo začasnih odredb, je na dolžniku, saj je slednjemu po naravi stvari to lažje dokazati oziroma ima lažji dostop do podatkov glede škode, ki bi jo utegnil utrpeti z izdajo začasnih odredb.
- ◆ Če je začasna odredba izdana v času, ko je postopek za uveljavitev terjatve že v teku, po naravi stvari opravičba ni več potrebna. „Napaka“ pri napotitvi k opravičbi začasnih odredb je bila posledica kompleksnosti in zapletenosti celotne zadeve zaradi mednarodnega elementa, to pa po stališču sodne prakse in pravne teorije ne more imeti usodnih posledic za veljavnost začasnih odredb.

VSL Sklep IV Ip 1478/2021, 27. 10. 2021

- ◆ Zbiralec skladišči odpadke le z namenom, da jih pelje naprej v obdelavo ter ni namen Uredbe ONS, da se ONS kopičijo bodisi pri IJS ali zbiralcih, ampak da se kot odpadki odstranijo iz okolja v predelavo in reciklažo, v danem primeru dolžniku.
- ◆ Pritožbeno sodišče soglaša z oceno sodišča prve stopnje, da iz predložene elektronske komunikacije upnika z dolžnikom s stopnjo verjetnosti izhaja, da dolžnik ni prevzel dogovorjenih količin ONS. Vendar pa je zmotno ocenilo, da je upnik za verjetno izkazal, da bi bil dolžnik za leto 2020 dolžan prevzeti še 321.820 kg ONS. Vlada RS je s sklepom o izpolnitvi celoletne obveznosti ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami za koledarsko leto 2020 z dne 31. 3. 2021 (na podlagi druge alineje drugega odstavka 19. člena Uredbe ONS) res določila le, kakšni so deleži izpolnitve celoletne obveznosti ravnanja z ONS za leto 2020 med nosilci načrta. Res je tudi, da 20. člen Uredbe ONS ureja izravnano obveznosti glede deležev v primeru, če nosilec načrta ali nosilec skupnega načrta ni dosegel svojega deleža za izpolnitev celoletne obveznosti za preteklo koledarsko leto, določenega s sklepom vlade oziroma če je zagotovil prevzem ONS v deležu, ki je presegel njegovo celoletno obveznost za preteklo gospodarsko leto, določeno s sklepom vlade. Je pa sklep vlade kljub temu pomemben z vidika dokazovanja, koliko ONS je bil dolžnik za leto 2020 po Pogodbi še dolžan prevzeti. Pritožbeno sodišče se strinja s pritožnikom, da je pri tem treba upoštevati dejanske količine ONS, ki so se v letu 2020 nahajale pri IJS in ki bi jih bil dolžnik dolžan prevzeti, pa jih ni.
- ◆ ZIURKOE in 100.a člen ZIUZEOP na obveznosti dolžnika, ki jih je prevzel s pogodbo z upnikom, ne vplivata, kot je to pravilno ugotovilo sodišče prve stopnje. Pritožnik pa tudi ne trdi, da je RS zagotovila prevzem in obdelavo ONS, na katere se nanaša začasna odredba, v skladu z določbami navedenih dveh zakonov.

- ◆ Upnik je z dopisi IJS s stopnjo verjetnosti izkazal, da se pri njih kopičijo večje količine ONS, ki že presegajo zmogljivosti za skladiščenje, pri nekaterih pa so skladiščne kapacitete že v celoti zapolnjene ter da količine ONS onemogočajo normalno izvajanje javne službe in ostalih funkcionalnosti. V navedenih dopisih izvajalci javnih služb istočasno opozarjajo na požarno nevarnost nakopičenih zalog. Zato so neutemeljene navedbe pritožnika, da je pretirana in absurda obrazložitev sodišča prve stopnje o požarni ogroženosti. Začasna odredba je bila izdana prav z namenom, da do požara ne bi prišlo.

VSL Sklep I Cpg 441/2021, 10. 9. 2021

- ◆ Sodišče prve stopnje je prezrlo, da tožeča stranka predlaga izdajo začasnih odredb v zavarovanje denarne in nedesarne terjatve, zato je preuranjeno štelo, da tožnica ni izkazala subjektivnega elementa, ki je potreben za izdajo začasnih odredb.

VSL Sklep I Cp 1272/2021, 23. 8. 2021

3. Ureditvene (regulacijske) začasne odredbe

- ◆ S predlogom, da se nasprotni udeleženci kot družbenici in zakoniti zastopniki družbe prepove razpolaganje z nepremičnim premoženjem oziroma, da se ji omejujejo pravice, ki jih ima kot družbenica in zakonita zastopnica v družbi, se dejansko posega v samo poslovanje družbe, kar pa ne varuje zahtevka na ugotovitev, da je poslovni delež v tej družbi skupno premoženje strank postopka.
VSM Sklep I Cp 128/2022, 29. 3. 2022
- ◆ Niti ZPP niti ZIZ upniku ne prepovedujeta, da predlog za izdajo začasne odredbe naknadno dopolni ali spremeni. To lahko stori do odločitve sodišča prve stopnje o prvotnem predlogu, zato je treba kot pravočasne upoštevati vse upnikove vloge, ki so na pristojno sodišče prispele do trenutka izdaje sklepa o predlogu za izdajo začasne odredbe.
- ◆ Stališče prvostopnega sodišča, da je namen začasne odredbe le v preprečitvi nastanka škode, torej škode, katere nastanek šele grozi, je preozko in v nasprotju s splošnim načelom preprečevanja škode.
- ◆ Vsebina pojma "težko nadomestljive škode" se v primeru regulacijskih začasnih odredb nanaša na grozečo škodo, ki je v tem, da upnik brez takojšnje zaščite svojega pravnega položaja (z začasno odredbo) ne bo mogel doseči učinkovitega sodnega varstva, ker bo to v času, ko bo upnik ob normalnem teku stvari lahko prišel do končne odločitve v rednem sodnem postopku, že povsem brez pomena. Pogoj nastanka težko nadomestljive škode je pri regulacijskih začasnih odredbah torej izkazan, če obstaja verjetnost, da sodno varstvo, ki ga bo upnik uveljavljal s tožbo, tudi, če bo z njo uspel, ne bo več doseglo svojega namena.
VSL Sklep I Cpg 122/2022, 16. 3. 2022
- ◆ Prepoved uresničevanja glasovalne pravice tožene stranke na skupščini bi zanjo pomenil težjo posledico kot v primeru dopuščene glasovanja na skupščini z možnostjo tožnikov vložiti tožbo na neveljavnost sprejetih sklepov, kar bi zanju pomenilo milejšo škodljivo posledico.
VSC Sklep II Cpg 32/2022, 9. 3. 2022
- ◆ Predlagano sredstvo zavarovanja presega domet regulacijske začasne odredbe. Zahtevana vrnitev izplačanega bilančnega dobička v sporu, v katerem se ugotavlja ničnost oziroma izpodbojnost skupščinskih sklepov, ne bi več pomenila zgolj začasno reguliranje spornega razmerja, saj tožeče stranke s takšnim predlogom zahtevajo več kot s tožbenim zahtevkom in posegajo v pravno oziroma premoženjsko sfero družbenikov, ki pa niti niso stranke ničnostne oziroma izpodbojne tožbe.
VSC Sklep II Cpg 33/2022, 9. 3. 2022
- ◆ Postopek gradnje dvižne ploščadi je trenutno v fazi informativnega zbiranja prijav za sofinanciranje ter je s strani predlagateljev zatrjevana škoda še preveč oddaljena, negotova in abstraktna, ureditvena začasna odredba pa je dopustna le v primeru nujnosti preprečevanja neposredno grozeče in konkretne nevarnosti nastanka škode.
- ◆ Pravna podlaga za zavarovanje nederarne terjatve je podana v 272. členu ZIZ in v 151. členu ZNP-1, a je v primeru, ko gre za izdajo ureditvene začasne odredbe, treba upoštevati tudi odločbo Ustavnega sodišča RS št. Up-275/97 z dne 6. 7. 1998, ki zahteva restriktivni pristop pri izdaji takšne odredbe.
- ◆ Sodišče verjetnosti terjatve ni ugotavljalo, saj je predlog predlagateljev zavrnilo iz razloga, ker grozeče nasilje ni bilo zatrjevano, težko nadomestljiva škoda pa ni izkazana.
- ◆ Pri izdaji ureditve začasne odredbe tehtanje po tretji alineji drugega odstavka 272. člena ZIZ ne pride v poštev.
VSL Sklep II Cp 73/2022, 4. 2. 2022
- ◆ Pri regulacijskih začasnih odredbah gre za izjemno sredstvo zavarovanja, ki je upravičeno le v nujnih primerih, ko upniku grozi uporaba sile ali nenadomestljiva oziroma težko nadomestljiva škoda. Toliko bolj izjemnost izdaje ureditvene odredbe velja v sporih zaradi motenja posesti, saj je že cilj posestnega

varstva kot takega začasna ureditev dejanskega stanja oziroma preprečevanje, omejevanje in sankcioniranje samovoljnega uveljavljanja zatrjevanih pravic.

- ◆ Zgolj onemogočen dostop do prizidka in dejstvo, da bo tožeča stranka sedaj morala izvajati skrb in nego za očeta na drug način, ne pomenijo nenadomestljive škode.

VSL Sklep II Cp 22/2022, 18. 1. 2022

- ◆ Odločitev sodišča prve stopnje o zavrnitvi predlagane začasne odredbe je pravilna že iz razloga, ker tožeča stranka s predlogom za začasno odredbo zahteva večji obseg varstva kot s tožbenim zahtevkom v glavni zadevi. Z drugimi besedami, če bi sodišče prve stopnje predlagani začasni odredbi ugodilo, bi odredba preseгла namen zavarovanja, saj bi tožeča stranka dosegla pravno varstvo, ki ga ne bi dosegla niti po morebitni ugoditvi glavnemu zahtevku.

VSL Sklep I Cp 1784/2021, 10. 1. 2022

- ◆ Nepravilna je ocena in ugotovitev sodišča, da predlagano zavarovanje prepovednega dela predloga ni potrebno. Izdana začasna odredba namreč tožencem neposredno nalaga le določeno ravnanje. Zavrnjena pa je v delu, ki bi tožencem nalaga dolžnost opustitve smiselno enakih motilnih bodočih ravnanj. Pritožniku je treba pritrdi, da je njegov pravni položaj na ta način začasno zavarovan le delno.

VSL Sklep II Cp 1791/2021, 24. 11. 2021

4. Začasne odredbe - razmerje med starši in otroki

- ◆ Uporaba javnega prevoza terja neprimerno večjo aktivnost tožnice in njenih otrok, traja dlje časa ter je bistveno bolj naporna. Na takšen način pa se bistveno zniža kvaliteta življenja tožnice (kakor tudi njenih otrok), zaradi česar ji po mnenju pritožbenega sodišča v okoliščinah konkretnega primera nastaja težko nadomestljiva škoda. Tudi grožnje ter samovoljni odvzem posesti avtomobila (celo v času, ko je bil dogovorjen prevzem otrok), ki je tožnici popolnoma onemogočil njegovo uporabo, bi lahko opredelili kot uporabo sile iz 272. člena ZIZ.

VSL Sklep II Cp 1948/2021, 8. 12. 2021

5. Začasne odredbe - delovna razmerja

- ◆ Tožnik je v predlogu za izdajo začasne odredbe verjetnost obstoja terjatve izkazoval z dejstvom, da je bila predhodna premestitev z delovnega mesta direktor urada A. na drugo delovno mesto policijski svetnik v Policiji, Služba generalnega direktorja Policije nezakonita, oziroma z dejstvom, da s položaja direktor urada A. ni bil zakonito razrešen. Dejstvo, da je bil z odločbo z dne 13. 10. 2020 postopek javnega natečaja za direktorja urada A. obnovljen in da je bila v tem okviru odločba o njegovem imenovanju odpravljena, je ocenil kot dejstvo, ki na presojo verjetnosti obstoja terjatve ne vpliva. Sodišče prve stopnje je pravilno zavzelo drugačno stališče, pri čemer ne gre za vprašanje vezanosti sodišča na (pravnomočno) upravno odločbo (vprašanje, ali lahko sodišče o tožnikovem položaju odloči drugače kot upravni organ), ampak za vprašanje, ali je tožnikova terjatev, če v času odločanja o predlogu za izdajo začasne odredbe ni imenovan na položaj direktorja urada A., verjetno izkazana. Odgovor na to vprašanje je negativen.

VDSS Sklep Pdp 273/2022, 21. 4. 2022

- ◆ Iz prvostopenjskega sklepa izhaja, da je bila tožniku pogodba o zaposlitvi izredno odpovedana zaradi hujše kršitve obveznosti iz delovnega razmerja, storjene naklepno oziroma iz hude malomarnosti. Sodišče prve stopnje je povzelo bistvo očitane hujše kršitve, ki je v tem, da je bila 8. 12. 2021 pri tožniku na delu ugotovljena prisotnost 0,04 mg alkohola v litru izdihanega zraka. Slednje za tožnika očitno ni sporno, saj tudi v pritožbi navaja, da je to dejanje priznal. Prvostopenjsko sodišče je nadalje ugotovilo, da je bilo tožniku vročeno vabilo na zagovor s pisno obdolžitvijo in da je pravico do zagovora izkoristil. Pravilno je tudi obrazložilo, da negativno mnenje sindikata k podaji odpovedi za presojo njene zakonitosti ni odločilno. Ker glede na navedeno iz spisovnih podatkov ne izhaja, da bi bila izredna odpoved nezakonita iz formalnega vidika ali da bi bila podana iz očitno neutemeljenega

razloga, je sodišče prve stopnje po presoji pritožbenega sodišča pravilno zaključilo, da v tej fazi postopka ni izkazana verjetnost tožnikove terjatve.

VDSS Sklep Pdp 63/2022, 14. 2. 2022

- ◆ Ker sindikalni zaupniki predlagatelja nimajo sklenjenih pogodb o zaposlitvi oziroma aneksov za opravljanje sindikalnega dela, dogovor o izrabi ur za sindikalno delo sindikalnega zaupnika (ki ga predvideva 22.o člen KPP) pa ni bil sklenjen, in ker iz 4. točke prvega odstavka 22.n člena KPP (na kateri po navedbah predlagatelja temelji njegov sklep z dne 16. 12. 2021 o določitvi dela sindikalnih zaupnikov v organih sindikata za polni delovni čas) tudi po stališču pritožbenega sodišča ne izhaja, da lahko predlagatelj na podlagi tega določila sam vnaprej določi fond ur za delo v organih sindikata in hkrati sam določi polni delovni čas za sindikalno delo določenim članom sindikata, je sodišče prve stopnje pravilno zaključilo, da verjetnost terjatve v tej fazi postopka ni izkazana.

VDSS Sklep X Pdp 61/2022, 9. 2. 2022

- ◆ Potrebno je pritrlditi pritožniku, da je terjatev za začasni ukrep zadržanja izvršitve upravne odločbe v delu, ki se nanaša na omejitev dvigovanja bremen do 10 kg in delo v dnevnikih izmenah z listinsko medicinsko in drugo dokumentacijo, verjetno izkazana že zaradi neskladnih mnenj o invalidnosti v predsodnem postopku.

VDSS Sklep Psp 32/2022, 2. 2. 2022

6. Začasne odredbe - insolventnost

273. člen (Vrste začasnih odredb)

1. Splošno

- ◆ Pritožbeno sodišče pritrjuje odločitvi sodišča prve stopnje, ki je ugovoru toženke zoper sklep o izdaji začasne odredbe ugodilo in predlog tožnika zavrnilo. Pri tem je sicer zmotno štelo, da na verjetnost obstoja terjatve ne vpliva dokončna odločba toženke, na podlagi katere je bil obnovljen postopek posebnega javnega natečaja za direktorja urada A. in v njegovem okviru odpravljena odločba o imenovanju tožnika na delovno mesto (položaj) direktorja urada A. V upravnem postopku ima dokončnost odločbe enak učinek kot pravnomočnost, z razliko, da dokončnost ni ovira za izpodbijanje odločbe v upravnem sporu. Upravna odločba učinkuje praviloma, ko postane dokončna; z dokončnostjo lahko stranka prične izvajati pravico, če zakon ne določa drugače (prvi odstavek 224. člena ZUP).

VDSS Sklep Pdp 119/2022, 24. 2. 2022

- ◆ Niti ZPP niti ZIZ upniku ne prepovedujeta, da predlog za izdajo začasne odredbe naknadno dopolni ali spremeni. To lahko stori do odločitve sodišča prve stopnje o prvotnem predlogu, zato je treba kot pravočasne upoštevati vse upnikove vloge, ki so na pristojno sodišče prispele do trenutka izdaje sklepa o predlogu za izdajo začasne odredbe.
- ◆ Stališče prvostopnega sodišča, da je namen začasne odredbe le v preprečitvi nastanka škode, torej škode, katere nastanek šele grozi, je preozko in v nasprotju s splošnim načelom preprečevanja škode.
- ◆ Vsebina pojma "težko nadomestljive škode" se v primeru regulacijskih začasnih odredb nanaša na grozečo škodo, ki je v tem, da upnik brez takojšnje zaščite svojega pravnega položaja (z začasno odredbo) ne bo mogel doseči učinkovitega sodnega varstva, ker bo to v času, ko bo upnik ob normalnem teku stvari lahko prišel do končne odločitve v rednem sodnem postopku, že povsem brez pomena. Pogoj nastanka težko nadomestljive škode je pri regulacijskih začasnih odredbah torej izkazan, če obstaja verjetnost, da sodno varstvo, ki ga bo upnik uveljavljal s tožbo, tudi, če bo z njo uspel, ne bo več doseglo svojega namena.

VSL Sklep I Cpg 122/2022, 16. 3. 2022

2. **Prepoved odtujitve in obremenitve premičnin**
3. **Prepoved odtujitve in obremenitve nepremičnin**
4. **Prepoved dolžniku, da ne sme storiti ničesar, kar bi lahko povzročalo škodo upniku, ter prepoved, da ne sme nič spremeniti na stvareh**
5. **Plačevanje nadomestila plače delavcu**
6. **Nepriumno sredstvo zavarovanja**
 - ◆ Namen zavarovanja terjatve bi moral biti, da se zavaruje prenos neizvršenih poslov iz prvotoženke na družbo in da predlagana začasna odredba s prepovedjo odrediti izplačilo oziroma izplačati denarni znesek iz naslova bilančnega dobička ne predstavlja primerne ukrepa za zavarovanje zahtevka za prenos poslov iz prvotoženke na družbo, s katerim bi bilo mogoče doseči namen zavarovanja.
VSC Sklep II Cpg 10/2022, 16. 2. 2022
 - ◆ S predlagano začasno odredbo ni mogoče doseči namena zavarovanja nederarne terjatve, ta ne predstavlja primerne ukrepa za zavarovanje zahtevka za prepustitev poslov družbi.
VSC Sklep II Cpg 9/2022, 16. 2. 2022

273.a člen (Pogoji za začasno odredbo)

273.b člen (Začasne odredbe za varstvo koristi otrok)

- ◆ Zaradi odpadlih stikov v primeru bolezni ne bo nastala nikakršna škoda, zaradi tega tudi ne bo trpel odnos, ki ga ima mld. otrok z očetom, saj ima z njim določene dovolj obsežne stike.
- ◆ Neutemeljene so navedbe, da video posnetek merjenja ne predstavlja dejanskega dokaza bolezni in ni ustrezen način dokazovanja. Video posnetek merjenja temperature z razvidnim časom in rezultatom merjenja pred začetkom stika namreč pomeni, da je treba izkazati tako uro, kot datum merjenja.
VSL Sklep IV Cp 98/2022, 16. 2. 2022
- ◆ Nobenega dvoma ni, da je brez kontinuiranega stika med očetom in otrokom korist slednjega ogrožena.
- ◆ Ker mati stike večkrat brez razloga utemeljenega onemogoča, je sodišče prve stopnje pravilno in utemeljeno izreklo denarno kazen ter zagrozilo z novo, višjo, če ne bo nemudoma prenehala onemogočati in teh ovirati stikov.
VSL Sklep IV Cp 344/2022, 14. 3. 2022
- ◆ Zaradi odtujenosti je treba stik med predlagateljem in sinom ponovno vzpostaviti, to pa je mogoče le postopoma z uvajalnimi stiki.
VSL Sklep IV Cp 1095/2021, 20. 8. 2021
- ◆ Sodišče se omeji na izvedbo tistih dokazov, ki mu omogočajo razumno hitro oceno, ali je ogroženost otroka tolikšna, da terja njegovo zavarovanje pred izdajo končne odločitve o zadevi. Pri tem ni omejeno z dokaznimi predlogi udeležencev. Svojo odločitev o zavrnitvi dokazov pa mora obrazložiti.
VSL Sklep IV Cp 905/2021, 14. 7. 2021

274. člen (Varščina namesto začasne odredbe)

275. člen (Varščina kot pogoj za začasno odredbo)

- ◆ Predhodno vložen predlog za izdajo začasne odredbe oziroma predhodna odločitev o zavrnitvi takega predlog ni ovira za vložitev novega predloga za izdajo začasne odredbe, če je ta utemeljevan spremenjenimi, objektivno novimi dejanskimi okoliščinami, ki ob vlaganju prvega predloga za izdajo začasne odredbe še niso obstajale.
- ◆ V evropskem prostoru v mednarodni pravni teoriji je večinsko uveljavljeno stališče, da pravilo litispendence za začasne ukrepe z mednarodnim elementom ne velja in je zaradi vzpostavljene dvotimosti mogoče zahtevati več ukrepov pri sodiščih različnih držav (glede na pravila o izključni pristojnosti), saj tuje sodišče ne more določiti uporabe prisilnih sredstev, da bi to zavezovalo tudi slovensko sodišče. Dokler tuja sodna odločba ni priznana, na območju Republike Slovenije ne učinkuje kot pravnomočna sodba in se vprašanje pravnomočno razsojene stvari lahko izpostavi šele po uspešnem priznanju tuje sodne odločbe.
- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da se za premoženjsko pravna razmerja med strankama, ki sta ruska državljana z zadnjim skupnim prebivališčem v Švici, ne uporablja slovensko, temveč švicarsko pravo.
- ◆ Upnica je uspela verjetno izkazati, da dolžnikovi poslovni deleži v družbah predstavljajo skupno premoženje upnice in dolžnika, ki je bilo pridobljeno v času trajanja zakonske zveze, dolžnik pa v ugovoru ni podal nobenih navedb, da bi bilo predmetno premoženje pridobljeno z dedovanjem ali brezplačno, zaradi česar naj skladno z relevantnim švicarskim pravom ne bi predstavljalo skupnega premoženja strank.
- ◆ Upnica je izkazala, da je pred švicarskim sodiščem vložila tožbo za razvezo zakonske zveze, v okviru katere bo sodišče odločalo tudi o delitvi skupnega premoženja zakoncev.
- ◆ Upnica lahko utemelji potrebnost začasne odredbo na premoženju, ki je v Sloveniji, tudi z dolžnikovim ravnanjem s skupnim premoženjem nasploh, torej tudi tistim, ki je v tujini, in razpolaganje s premoženjem v tujini v takem primeru predstavlja trditveno podlago v okviru zakonskega dejanskega stanu iz 272. člena ZIZ. Upnica v svojem predlogu za izdajo začasne odredbe izčrpno in natančno opredeljeno pojasnila številna dolžnikova ravnanja, ki kažejo na njegovo razpolaganje s premoženjem.
- ◆ Upnica je izpolnila tudi drugi pogoj za izdajo začasne odredbe, saj je izkazala, da bi bila realizacija njene terjatve iz naslova skupnega premoženja na poslovnih deležih v primeru odtujitve tega premoženja tretjim osebam onemogočena oziroma precej otežena, konkretna objektivna nevarnost za to pa izhaja iz izkazanih dolžnikovih razpolaganj oziroma poskusov razpolaganj s preostalim skupnim premoženjem v tujini (dvigi visokih zneskov z bančnega računa, prikrivanje informacij, zavrnitev ali zavlačevanje posredovanja podatkov o premoženju) ter dolžnikovih razpolaganj z že razdeljenim premoženjem. Izdana začasna odredba upošteva tudi načelo sorazmernosti, saj zadeva zgolj omejitvev z razpolaganjem s poslovnimi deleži v družbah v Sloveniji, ki predstavljajo le manjši del skupnega premoženja.
- ◆ Smisel varščine kot pogoja za izdajo začasne odredbe po 275. členu ZIZ je v možnosti dolžnika, da dobi v čim krajšem času in s čim manjšimi težavami povrnjeno škodo, ki bi mu nastala zaradi neutemeljene ali neupravičene začasne odredbe. Trditveno in dokazno breme glede višine škode, ki bi lahko dolžniku nastala z izvršitvijo začasne odredbe, je na dolžniku, saj je slednjemu po naravi stvari to lažje dokazati oziroma ima lažji dostop do podatkov glede škode, ki bi jo utegnil utrpeti z izdajo začasne odredbe.
- ◆ Če je začasna odredba izdana v času, ko je postopek za uveljavitev terjatve že v teku, po naravi stvari opravičba ni več potrebna. „Napaka“ pri napotitvi k opravičbi začasne odredbe je bila posledica

kompleksnosti in zapletenosti celotne zadeve zaradi mednarodnega elementa, to pa po stališču sodne prakse in pravne teorije ne more imeti usodnih posledic za veljavnost začasne odredbe.

VSL Sklep IV Ip 1478/2021, 27. 10. 2021

276. člen (Več začasnih odredb)

277. člen (Čas, za katerega se izdaja začasna odredba)

- ◆ Niti ZPP niti ZIZ upniku ne prepovedujeta, da predlog za izdajo začasne odredbe naknadno dopolni ali spremeni. To lahko stori do odločitve sodišča prve stopnje o prvotnem predlogu, zato je treba kot pravočasne upoštevati vse upnikove vloge, ki so na pristojno sodišče prispele do trenutka izdaje sklepa o predlogu za izdajo začasne odredbe.
- ◆ Stališče prvostopnega sodišča, da je namen začasne odredbe le v preprečitvi nastanka škode, torej škode, katere nastanek šele grozi, je preozko in v nasprotju s splošnim načelom preprečevanja škode.
- ◆ Vsebina pojma "težko nadomestljive škode" se v primeru regulacijskih začasnih odredb nanaša na grozečo škodo, ki je v tem, da upnik brez takojšnje zaščite svojega pravnega položaja (z začasno odredbo) ne bo mogel doseči učinkovitega sodnega varstva, ker bo to v času, ko bo upnik ob normalnem teku stvari lahko prišel do končne odločitve v rednem sodnem postopku, že povsem brez pomena. Pogoj nastanka težko nadomestljive škode je pri regulacijskih začasnih odredbah torej izkazan, če obstaja verjetnost, da sodno varstvo, ki ga bo upnik uveljavljal s tožbo, tudi, če bo z njo uspel, ne bo več doseglo svojega namena.

VSL Sklep I Cpg 122/2022, 16. 3. 2022

- ◆ Predhodno vloženi predlog za izdajo začasne odredbe oziroma predhodna odločitev o zavrnitvi takega predloga ni ovira za vložitev novega predloga za izdajo začasne odredbe, če je ta utemeljevan s spremenjenimi, objektivno novimi dejanskimi okoliščinami, ki ob vlaganju prvega predloga za izdajo začasne odredbe še niso obstajale.
- ◆ V evropskem prostoru v mednarodni pravni teoriji je večinsko uveljavljeno stališče, da pravilo litispendence za začasne ukrepe z mednarodnim elementom ne velja in je zaradi vzpostavljene dvotimosti mogoče zahtevati več ukrepov pri sodiščih različnih držav (glede na pravila o izključni pristojnosti), saj tuje sodišče ne more določiti uporabe prisilnih sredstev, da bi to zavezovalo tudi slovensko sodišče. Dokler tuja sodna odločba ni priznana, na območju Republike Slovenije ne učinkuje kot pravnomočna sodba in se vprašanje pravnomočno razsojene stvari lahko izpostavi šele po uspešnem priznanju tuje sodne odločbe.
- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da se za premoženjsko pravna razmerja med strankama, ki sta ruska državljana z zadnjim skupnim prebivališčem v Švici, ne uporablja slovensko, temveč švicarsko pravo.
- ◆ Upnica je uspela verjetno izkazati, da dolžnikovi poslovni deleži v družbah predstavljajo skupno premoženje upnice in dolžnika, ki je bilo pridobljeno v času trajanja zakonske zveze, dolžnik pa v ugovoru ni podal nobenih navedb, da bi bilo predmetno premoženje pridobljeno z dedovanjem ali brezplačno, zaradi česar naj skladno z relevantnim švicarskim pravom ne bi predstavljalo skupnega premoženja strank.
- ◆ Upnica je izkazala, da je pred švicarskim sodiščem vložila tožbo za razvezo zakonske zveze, v okviru katere bo sodišče odločalo tudi o delitvi skupnega premoženja zakoncev.
- ◆ Upnica lahko utemelji potrebnost začasne odredbe na premoženju, ki je v Sloveniji, tudi z dolžnikovim ravnanjem s skupnim premoženjem nasploh, torej tudi tistim, ki je v tujini, in razpolaganje s premoženjem v tujini v takem primeru predstavlja trditveno podlago v okviru zakonskega dejanskega

stanu iz 272. člena ZIZ. Upnica v svojem predlogu za izdajo začasne odredbe izčrpno in natančno opredeljeno pojasnila številna dolžnikova ravnanja, ki kažejo na njegovo razpolaganje s premoženjem.

- ◆ Upnica je izpolnila tudi drugi pogoj za izdajo začasne odredbe, saj je izkazala, da bi bila realizacija njene terjatve iz naslova skupnega premoženja na poslovnih deležih v primeru odtujitve tega premoženja tretjim osebam onemogočena oziroma precej otežena, konkretna objektivna nevarnost za to pa izhaja iz izkazanih dolžnikovih razpolaganj oziroma poskusov razpolaganj s preostalim skupnim premoženjem v tujini (dvigi visokih zneskov z bančnega računa, prikrivanje informacij, zavrnitev ali zavlačevanje posredovanja podatkov o premoženju) ter dolžnikovih razpolaganj z že razdeljenim premoženjem. Izdana začasna odredba upošteva tudi načelo sorazmernosti, saj zadeva zgolj omejitve z razpolaganjem s poslovnimi deleži v družbah v Sloveniji, ki predstavljajo le manjši del skupnega premoženja.
- ◆ Smisel varščine kot pogoja za izdajo začasne odredbe po 275. členu ZIZ je v možnosti dolžnika, da dobi v čim krajšem času in s čim manjšimi težavami povrnjeno škodo, ki bi mu nastala zaradi neutemeljene ali neupravičene začasne odredbe. Trditveno in dokazno breme glede višine škode, ki bi lahko dolžniku nastala z izvršitvijo začasne odredbe, je na dolžniku, saj je slednjemu po naravi stvari to lažje dokazati oziroma ima lažji dostop do podatkov glede škode, ki bi jo utegnil utrpeti z izdajo začasne odredbe.
- ◆ Če je začasna odredba izdana v času, ko je postopek za uveljavitev terjatve že v teku, po naravi stvari opravičba ni več potrebna. „Napaka“ pri napotitvi k opravičbi začasne odredbe je bila posledica kompleksnosti in zapletenosti celotne zadeve zaradi mednarodnega elementa, to pa po stališču sodne prakse in pravne teorije ne more imeti usodnih posledic za veljavnost začasne odredbe.

VSL Sklep IV Ip 1478/2021, 27. 10. 2021

278. člen (Prenehanje začasne odredbe)

- ◆ Niti ZPP niti ZIZ upniku ne prepovedujeta, da predlog za izdajo začasne odredbe naknadno dopolni ali spremeni. To lahko stori do odločitve sodišča prve stopnje o prvotnem predlogu, zato je treba kot pravočasne upoštevati vse upnikove vloge, ki so na pristojno sodišče prispеле do trenutka izdaje sklepa o predlogu za izdajo začasne odredbe.
- ◆ Stališče prvostopnega sodišča, da je namen začasne odredbe le v preprečitvi nastanka škode, torej škode, katere nastanek šele grozi, je preozko in v nasprotju s splošnim načelom preprečevanja škode.
- ◆ Vsebina pojma "težko nadomestljive škode" se v primeru regulacijskih začasnih odredb nanaša na grozečo škodo, ki je v tem, da upnik brez takojšnje zaščite svojega pravnega položaja (z začasno odredbo) ne bo mogel doseči učinkovitega sodnega varstva, ker bo to v času, ko bo upnik ob normalnem teku stvari lahko prišel do končne odločitve v rednem sodnem postopku, že povsem brez pomena. Pogoj nastanka težko nadomestljive škode je pri regulacijskih začasnih odredbah torej izkazan, če obstaja verjetnost, da sodno varstvo, ki ga bo upnik uveljavljal s tožbo, tudi, če bo z njo uspel, ne bo več doseglo svojega namena.

VSL Sklep I Cpg 122/2022, 16. 3. 2022

- ◆ Predhodno vložen predlog za izdajo začasne odredbe oziroma predhodna odločitev o zavrnitvi takega predlog ni ovira za vložitev novega predloga za izdajo začasne odredbe, če je ta utemeljevan spremenjenimi, objektivno novimi dejanskimi okoliščinami, ki ob vlaganju prvega predloga za izdajo začasne odredbe še niso obstajale.
- ◆ V evropskem prostoru v mednarodni pravni teoriji je večinsko uveljavljeno stališče, da pravilo litispendence za začasne ukrepe z mednarodnim elementom ne velja in je zaradi vzpostavljene dvotimosti mogoče zahtevati več ukrepov pri sodiščih različnih držav (glede na pravila o izključni pristojnosti), saj tuje sodišče ne more določiti uporabe prisilnih sredstev, da bi to zavezovalo tudi slovensko sodišče. Dokler tuja sodna odločba ni priznana, na območju Republike Slovenije ne

učinkuje kot pravnomočna sodba in se vprašanje pravnomočno razsojene stvari lahko izpostavi šele po uspešnem priznanju tuje sodne odločbe.

- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da se za premoženjsko pravna razmerja med strankama, ki sta ruska državljana z zadnjim skupnim prebivališčem v Švici, ne uporablja slovensko, temveč švicarsko pravo.
- ◆ Upnica je uspela verjetno izkazati, da dolžnikovi poslovni deleži v družbah predstavljajo skupno premoženje upnice in dolžnika, ki je bilo pridobljeno v času trajanja zakonske zveze, dolžnik pa v ugovoru ni podal nobenih navedb, da bi bilo predmetno premoženje pridobljeno z dedovanjem ali brezplačno, zaradi česar naj skladno z relevantnim švicarskim pravom ne bi predstavljalo skupnega premoženja strank.
- ◆ Upnica je izkazala, da je pred švicarskim sodiščem vložila tožbo za razvezo zakonske zveze, v okviru katere bo sodišče odločalo tudi o delitvi skupnega premoženja zakoncev.
- ◆ Upnica lahko utemelji potrebnost začasne odredbe na premoženju, ki je v Sloveniji, tudi z dolžnikovim ravnanjem s skupnim premoženjem nasploh, torej tudi tistim, ki je v tujini, in razpolaganje s premoženjem v tujini v takem primeru predstavlja trditveno podlago v okviru zakonskega dejanskega stanu iz 272. člena ZIZ. Upnica v svojem predlogu za izdajo začasne odredbe izčrpno in natančno opredeljeno pojasnila številna dolžnikova ravnanja, ki kažejo na njegovo razpolaganje s premoženjem.
- ◆ Upnica je izpolnila tudi drugi pogoj za izdajo začasne odredbe, saj je izkazala, da bi bila realizacija njene terjatve iz naslova skupnega premoženja na poslovnih deležih v primeru odtujitve tega premoženja tretjim osebam onemogočena oziroma precej otežena, konkretna objektivna nevarnost za to pa izhaja iz izkazanih dolžnikovih razpolaganj oziroma poskusov razpolaganj s preostalim skupnim premoženjem v tujini (dvigi visokih zneskov z bančnega računa, prikrievanje informacij, zavrnitev ali zavlačevanje posredovanja podatkov o premoženju) ter dolžnikovih razpolaganj z že razdeljenim premoženjem. Izdana začasna odredba upošteva tudi načelo sorazmernosti, saj zadeva zgolj omejitve z razpolaganjem s poslovnimi deleži v družbah v Sloveniji, ki predstavljajo le manjši del skupnega premoženja.
- ◆ Smisel varščine kot pogoja za izdajo začasne odredbe po 275. členu ZIZ je v možnosti dolžnika, da dobi v čim krajšem času in s čim manjšimi težavami povrnjeno škodo, ki bi mu nastala zaradi neutemeljene ali neupravičene začasne odredbe. Trditveno in dokazno breme glede višine škode, ki bi lahko dolžniku nastala z izvršitvijo začasne odredbe, je na dolžniku, saj je slednjemu po naravi stvari to lažje dokazati oziroma ima lažji dostop do podatkov glede škode, ki bi jo utegnil utrpeti z izdajo začasne odredbe.
- ◆ Če je začasna odredba izdana v času, ko je postopek za uveljavitev terjatve že v teku, po naravi stvari opravičba ni več potrebna. „Napaka“ pri napotitvi k opravičbi začasne odredbe je bila posledica kompleksnosti in zapletenosti celotne zadeve zaradi mednarodnega elementa, to pa po stališču sodne prakse in pravne teorije ne more imeti usodnih posledic za veljavnost začasne odredbe.

VSL Sklep IV Ip 1478/2021, 27. 10. 2021

279. člen (Povrnitev škode dolžniku)

279.a člen (Uporaba določb postopka o začasnih odredbah)

279.b člen (Pristojnost za izdajo naloga za zamrznitev na podlagi odločbe, poravnave in javne listine)

279.c člen (Pristojnost za pridobivanje informacij o bančnem računu)

Ni relevantne sodne prakse.

279.č člen (Preklic naloga za zamrznitev ali ustavitev njegovega izvrševanja)

Ni relevantne sodne prakse.

279.d člen (Pristojnost za izvršitev tujega naloga za zamrznitev)

Ni relevantne sodne prakse.

279.e člen (Izvršitev naloga za zamrznitev)

Ni relevantne sodne prakse.

279.f člen (Pristojnost za odločanje o pravnih sredstvih)

Ni relevantne sodne prakse.

280. člen (Služba izvršitelja)

281. člen (Pogoji za imenovanje za izvršitelja)

282. člen (Nezdružljivost opravljanja dejanj izvršbe in zavarovanja)

Ni relevantne sodne prakse.

283. člen (Imenovanje izvršitelja)

284. člen (Nastop službe izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

285. člen (Zavarovanje za odgovornost)

285.a člen (Skrbniški račun)

286. člen (Identifikacijski znaki izvršitelja)

286.a člen (Razrešitev izvršitelja)

287. člen (Dejanja po razrešitvi izvršitelja)

287.a člen (Izobraževanje izvršiteljev)

288. člen (Opravljanje službe izvršitelja)

289. člen (Odgovornost za škodo)

290. člen (Čas oprave dejanj izvršbe in zavarovanja)

291. člen (Vrstni red oprave dejanj izvršbe in zavarovanja in evidenca)

292. člen (Plačilo za opravljanje dejanj izvršbe in zavarovanja)

293. člen (Stroški izvršitelja)

294. člen (Namestnik izvršitelja)

294.a člen (Imenovanje namestnika izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

294.b člen (Pomočnik izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

294.c člen (Nadomeščanje izvršitelja)

295. člen (Evidenca izvršiteljev in namestnikov izvršiteljev)

Ni relevantne sodne prakse.

295.a člen (Evidenca izkaznic, priponk in pečatov)

Ni relevantne sodne prakse.

296. člen (Zbornica izvršiteljev)

Ni relevantne sodne prakse.

297. člen (Nadzor nad opravljanjem službe izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

297.a člen (Nadzor nad opravljanjem službe izvršitelja v dodeljenih zadevah)

Ni relevantne sodne prakse.

297.b člen (Neposredni nadzor nad poslovanjem izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

297.c člen (Poročanje o poslovanju izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

297.č člen (Učinkovitost in ocena dela izvršitelja)

298. člen (Disciplinska odgovornost izvršiteljev)

Ni relevantne sodne prakse.

298.a člen (Uvedba postopka)

298.b člen (Disciplinski ukrepi)

Ni relevantne sodne prakse.

298.c člen (Odmera sankcije)

Ni relevantne sodne prakse.

298.č člen (Hujše disciplinske kršitve)

Ni relevantne sodne prakse.

298.d člen (Disciplinski postopek)

Ni relevantne sodne prakse.

298.e člen (Zastaranje)

Ni relevantne sodne prakse.

298.f člen (Smiselna uporaba zakona)

Ni relevantne sodne prakse.

298.g člen (Sodni izvršitelj)

Ni relevantne sodne prakse.

298.h člen (Kazenska določba)

Ni relevantne sodne prakse.

298.i člen (Nadzor nad izvrševanjem zakona)

Ni relevantne sodne prakse.

299. člen

Ni relevantne sodne prakse.

300. člen

Ni relevantne sodne prakse.

301. člen

Ni relevantne sodne prakse.

Izvršba

302. člen

Ni relevantne sodne prakse.